

Gemeente Helmond

Jaarverslag 2008

v.l.n.r. wethouder J.F. Boetzkes, burgemeester drs. A.A.M. Jacobs, wethouder S.H. Yeyden, wethouder C.J. Bethlehem, wethouder mw. B.M. Houthoof-Stockx, gemeentesecretaris mr. A.C.J.M. de Kroon, wethouder F.P.C.J.G. Stienen.

Samen investeren in Helmonders, onder dat motto zijn wij elke dag weer bezig met het besturen van deze gemeente. Samen met de gemeenteraad, samen met de inwoners van deze stad en samen met eenieder, die betrokken is bij het wel en wee van dit Helmond.

Investeren in mensen is investeren in de stad. Dat is treffend in beelden uit te drukken. In de hiernavolgende pagina's laten we beelden zien van memorabele momenten uit het afgelopen jaar, die ieder voor zich duidelijk maken dat mensen het verschil maken. Mensen die feesten, mensen die wonen, mensen die ontwerpen en ontwikkelen, mensen die aan cultuur doen, mensen die speciale aandacht nodig hebben en mensen die tot wel heel bijzondere prestaties in staat zijn. Tezamen vormen zij het fundament onder Helmond, een stad, die het waard is om in te leven, te werken en te wonen.

En dat wonen liefst zo lang mogelijk in het eigen vertrouwde huis en de eigen vertrouwde omgeving. Ook daaraan willen wij onze bijdrage leveren. Grootschalig door projecten en buurten

zo veel mogelijk leeftijdsbestendig te maken, maar ook met kleinschalige subsidies, waarmee bewoners noodzakelijke aanpassingen kunnen realiseren. De vergrijzing komt ook op Helmond af, maar behalve problemen zien wij in deze ontwikkeling tegelijk kansen en uitdagingen.

Feesten zit de Bourgondische Helmonders in het bloed. De stad bruist dan ook als nooit tevoren. Of het nu het jaarlijkse carnaval betreft of een van de vele evenementen: Helmond kent sfeer en gezelligheid. Kunst en Cultuur liggen ons na aan het hart. We ondersteunen dan ook van harte de poging om, samen met onze BrabantStadpartners, in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa te worden.

Een cultureel besef dat om de twee jaar een uiting kent in de vorm van de Literatuurprijs Helmond. Ook dit keer is een oevreprijs uitgereikt en wel aan Jules de Corte, die deze onderscheiding postuum ontving voor zijn bijzondere verdiensten (vooral ook in zijn Helmondse tijd) voor de kleinkunst.

Onderwijs is een belangrijke pijler onder welvaart en welzijn. Dat geldt voor het

reguliere onderwijs, maar ook voor onderwijs aan kinderen met een beperking, die speciale zorg nodig hebben. Deze kwetsbare groep krijgt van ons extra aandacht.

2008 is het jaar waarin de High Tech Automotive Campus meer vorm heeft gekregen. Deze Campus (ondermeer TNO en PD&E) zorgt er samen met tal van andere bedrijven voor dat Helmond **de** automotive stad van Nederland aan het worden is. Ook op het gebied van Food en Design timmert onze stad stevig aan de weg. Helmond is daarmee een volwaardige partner binnen Brainport, **de** regio voor innovatie en ontwikkeling in West-Europa.

Wij koesteren onze vrijwilligers. Zeker ook de vrijwilligers in het buurt- en wijkgebeuren. Samen met hen werken we aan een leefbare en veilige stad. En een sportieve stad. Over sportief gesproken, een wel heel bijzondere prestatie is in 2008 geleverd door Pieter Gruijters. Hij behaalde (para)olympisch goud op het onderdeel speerwerpen.

Helmond is trots op zijn verleden. Een verleden, dat het afgelopen jaar nog eens in boekvorm beschreven is. Maar we gaan ook voor de toekomst. Een toekomst, die op kortere termijn door de economische crisis een beetje onzeker lijkt, maar die, zo is onze overtuiging, op de wat langere termijn een nog sterker Helmond te zien zal geven.

U wilt het allemaal met eigen ogen zien? Kom dan eens langs in onze stad. U bent van harte welkom. Graag tot ziens in Helmond.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

de burgemeester,

de secretaris,

The image shows two handwritten signatures in blue ink. The signature on the left is for the burgemeester (mayor) and the signature on the right is for the secretaris (secretary). The signatures are written in a cursive style.

Een vroege carnaval

Begin februari. Carnaval valt vroeg dit jaar. Desondanks en ondanks het feit dat de nieuwjaarswensen nog maar net uitgesproken zijn, staat het zwart van de mensen langs de route van de traditionele Keiebijtersoptocht onder het motto:

Wa Hedde Gai?

Vier dagen staat Helmond als toonbeeld van Bourgondisch Brabant weer op zijn kop. Even de zorgen vergeten om op Aswoensdag weer terug te keren naar de realiteit van alledag.

Wijkvrijwilligers bedankt

Op woensdag 27 februari vindt in wijkhuis 't BrandPunt in Brandevoort de jaarlijkse "buurtavond" plaats. Zo'n 125 mensen bezoeken deze dank-je-wel-avond van de gemeente voor alle vrijwilligers in de wijkorganisaties. Wethouder Trix Houthoofd-Stockx

heeft op deze avond een zogenaamde EHBJ-kit uitgereikt aan vertegenwoordigers van de wijkraden. Deze "kit" is ontwikkeld in opdracht van het jeugdpreventieteam, dat zich met name bezighoudt met de aanpak van ernstige vormen van jeugdoverlast.

Woningaanpassing voor ouderen

De heer en mevrouw Weinberger krijgen op donderdag 6 maart de eerste subsidie, die bedoeld is als tegemoetkoming in de kosten van het aanpassen van hun woning. De subsidie bedraagt 500 euro. Door de aanpassingen aan het huis kunnen zij langer

zelfstandig blijven wonen in hun eigen woning. Wethouder Frans Stienen overhandigt hen het bedrag in de vorm van een symbolische cheque.

Eerbetoon aan Jules de Corte

Dit jaar wordt in het kader van de Literatuurprijs Helmond voor de derde maal een Oeuvreprijs toegekend. De poëet, tekstdichter en liedjesschrijver Jules de Corte krijgt deze prijs postuum vanwege zijn bijzondere verdiensten voor de kleinkunst, de muziek en de poëzie in Nederland. Zijn belang voor

de gemeente Helmond ligt met name in de zeer vruchtbare periode van vijf jaar dat hij in Helmond gewoond en gewerkt heeft. Zijn weduwe Thea heeft de prijs, een plaquette met het gedicht 'De Woorden', in ontvangst genomen uit handen van burgemeester Fons Jacobs. De plaquette heeft inmiddels een markante plaats gekregen nabij het Lambertushof.

Aandacht voor speciale leerlingen

Met een forse graafmachine start onderwijswet-
houder Jos Boetzkes samen met leerlinge Manel
woensdag 23 april officieel de werkzaamheden voor
de uitbreiding en verbouwing van de Antoon van
Dijkschool aan de Deurneseweg. De nieuwbouw
omvat 13 klaslokalen, 5 vaklokalen, een grote

gymzaal, een leerlingenaula, extra behandelkamers,
een personeelskamer en kantoren. Daarnaast wordt
de bestaande school flink verbouwd. De Antoon van
Dijkschool is een regionale school met een afdeling
voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor
zeer moeilijk lerende leerlingen. Daarnaast heeft de
school een afdeling voor meervoudig gehandicapte
leerlingen.

Een stralend festival

Ook dit voorjaar staat Helmond weer volop in
het teken van het Artimond-festival. Een festival,
dat zich telkens weer mag verheugen op heel
veel belangstelling. Onder een stralende zon
bezoeken duizenden cultuurliefhebbers in en om de

kasteeltuin en op het binnenplein van Boscotondo
de vele marktkraampjes en voorstellingen van de
optredende artiesten. Het prachtige weer zorgt ook
voor overvolle terrassen op het Havenplein en de
Markt. Kortom veel drukte en gezelligheid in het
Helmondse hart. De stad maakt haar ambitie als
centrumstad voor de hele regio meer dan waar.

Helmond automotive-stad

Wethouder Seyit Yeyden onthult samen met Harry Roumen (secretaris van het College van Bestuur TU/e) (l) en Bart Niessen (Team Manager University Racing Eindhoven) de Ureo4, een raceauto gebouwd door studenten van de TU/e. Dit gebeurt op 18 juni

tegelijktijd met het startsein voor twee nieuwe automotive-opleidingen van het ROC Ter AA op de High Tech Automotive (HTA) Campus aan de Steenovenweg in Helmond. Deze opleidingen zijn gericht op zowel technische als commerciële functies in de automotive-industrie.

Genieten in de Warande

De Royal Phileutonia Proms in stadspark de Warande is een formule waarbij succes bij voorbaat verzekerd is. Mits het weer meewerkt. En dat is ook dit jaar begin juli het geval. Onder een heerlijke zon is het nabij het Caratpaviljoen weer genieten van de

muzikale klanken van de vele optredens afgesloten met een spetterende finale in de avonden.

Swingend Helmond

Jazz in Catstoun. Een begrip in Helmond en (verre) omstreken. Voor de duizenden bezoekers betekent het jaarlijks een afsluiting van de vakantieperiode. Luisteren naar muziek en bijpraten over de vakantiebelevissen met vrienden en bekenden.

Dat alles gaat natuurlijk onder het genot van een hapje en een drankje. Drie dagen muzikaal vertier in het centrum van Helmond op de diverse podia. Het is aangenaam vertoeven. En dat jazz wel eens wat ruim wordt opgevat, niemand maalt erom.

Olympisch goud

Stadsgenoot Pieter Gruijters wint een gouden medaille tijdens de Paralympische Spelen te Beijing bij het onderdeel speerwerpen. Zo'n prestatie gaat in Helmond niet ongemerkt voorbij. Zaterdag 20 september huldigt burgemeester Jacobs Pieter

Gruijters in de oude raadzaal van het kasteel in aanwezigheid van onder andere familie en bekenden, leden van de PSV-atletiekclub en andere genodigden. Stadsdichter Bert Kuijpers heeft een toepasselijk gedicht geschreven. Eerder die middag wordt Pieter ook bij zijn club PSV in de bloemetjes gezet.

Rampenoefening in Citysporthal

Ongeveer 150 personen zitten dinsdag 28 oktober in de Citysporthal aan de koffie of met een glaasje fris. Het betreft hier niet zomaar een gezellige bijeenkomst, maar een rampenoefening van de gemeente Helmond. Een rampenoefening waarbij met name het registreren en opvangen van evacués centraal staan. De meespelende evacués zijn

bewoners van de verzorgingshuizen Rivierenhof en de Ameideflat en leerlingen van het ROC ter AA. Ambtenaren van omliggende gemeenten fungeren als waarnemer. Iedere evacuée wordt geregistreerd en krijgt een sticker met streepjescode opgeplakt. Hierdoor weet de gemeente precies wie er binnen zijn waardoor ze (wanneer er onverhoopt een echte ramp komt) informatie kan verstrekken aan autoriteiten en familieleden.

Het verleden van Helmond

Maandag 3 november neemt wethouder Kees Bethlehem het eerste exemplaar in ontvangst van Het Helmond Boek. Dit boek wordt op initiatief van de gemeente Helmond uitgegeven door Waanders Uitgevers. Het Helmond Boek

vertelt aan de hand van korte schetsen en fraaie afbeeldingen de geschiedenis van de stad. Maar ook de lotgevallen van de gewone Helmonder worden niet vergeten. Hoewel de nadruk ligt op de laatste twee eeuwen, komen alle perioden van de geschiedenis ruimschoots aan bod. Schrijver is de oud-gemeentearchivaris Henk Roosenboom.

Inhoudsopgave

1	ALGEMEEN	1
1.1	Opbouw jaarstukken 2008	1
1.2	Behandelprocedure.....	1
1.3	Besluitvorming.....	1
2	ALGEMEEN KADER EN KERNGEGEVENS	2
2.1	Stads(re) visie 2005-2015 en het Meerjarenontwikkelings - programma 2005-2009	2
	STAAT VAN DE STAD	2
2.2	Het Collegeprogramma 2006-2010.....	4
2.3	Bestuurlijke Structuur	5
2.4	Kerngegevens	6
3	ALGEMENE FINANCIËLE KADERS	10
3.1	Balans	10
3.2	Rekeningresultaat 2008	11
4	BELEIDSPROGRAMMA'S	13
4.1	Programma 1: Veiligheid en handhaving	13
4.2	Programma 2: Werk en Inkomen	19
4.3	Programma 3: Maatschappelijke Dienstverlening, Zorg en Integratie	25
4.4	Programma 4: Jeugd en onderwijs	33
4.5	Programma 5: Cultuur	43
4.6	Programma 6: Sport en recreatie.....	48
4.7	Programma 7: Centrumontwikkeling.....	54
4.8	Programma 8: Economisch beleid en werkgelegenheid.....	59
4.9	Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting.....	65
4.10	Programma 10: Stedelijke vernieuwing	72
4.11	Programma 11: Mobiliteitsbeleid.....	79
4.12	Programma 12: Beheer openbare ruimte	85
4.13	Programma 13: Groenvoorzieningen en natuurbescherming.....	90
4.14	Programma 14: Milieu	94
4.15	Programma 15: Bestuur en organisatie	101
5	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	110
5.1	Lokale heffingen.....	110
5.2	Algemene uitkeringen	110
5.3	Ruimte Onvoorziene uitgaven.....	111
6	VERPLICHTE PARAGRAFEN	112
6.1	Paragraaf weerstandsvermogen.....	112
6.2	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	117
6.3	Paragraaf bedrijfsvoering.....	122
6.4	Paragraaf verbonden partijen	134
6.5	Paragraaf grondbeleid	143
6.6	Paragraaf financiering	150
6.7	Paragraaf overzicht lokale heffingen.....	156
7	GROTESTEDENBELEID: PRESTATIEVERANTWOORDING 2008	164
7.1	Monitoring prestatie-indicatoren GSB III (MOP afspraken)	164
8	LIJST VAN AFKORTINGEN EN VERKLARINGEN	171

1 Algemeen

1.1 Opbouw jaarstukken 2008

De jaarstukken 2008 zijn samengesteld volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De opzet van de jaarstukken sluit aan bij de opzet van de Programmabegroting 2008.

In de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over 2008. Zowel de beleidsmatige als de financiële realisatie worden afgezet tegen de voornemens bij de Begroting. Daarbij vindt de beleidsmatige verantwoording plaats in het Jaarverslag en de financiële verantwoording in de Jaarrekening.

De jaarstukken omvatten:

- Jaarverslag 2008;
- Jaarrekening 2008;

Beide documenten worden beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad en de rekenkamercommissie.

1.2 Behandelprocedure

De behandeling is als volgt gepland:

9 juni 2009	Rekenkamercommissie (aanvang 17:30 uur)
7 juli 2009	Raadsbehandeling (reguliere raadsvergadering)

De behandelprocedure geldt zowel voor de Jaarrekening als voor het Jaarverslag.

1.3 Besluitvorming

In het Jaarverslag vindt de beleidsmatige verantwoording plaats en in de Jaarrekening de financiële verantwoording. In de praktijk is het Jaarverslag te beschouwen als de inhoudelijke onderbouwing van de Jaarrekening. Het is aan de gemeenteraad om hieraan conclusies te verbinden ten aanzien van het gevoerde en te voeren beleid. Het Jaarverslag wordt gelijktijdig met de Jaarrekening vastgesteld.

2 Algemeen kader en kerngegevens

2.1 Stads(re) visie 2005-2015 en het Meerjarenontwikkelings - programma 2005-2009

De Stads(re)visie Helmond 2015 is op 7 juli 2004 door uw raad vastgesteld. In deze visie zijn vijf inhoudelijke prioriteiten omschreven, namelijk:

1. jeugd en onderwijs (inclusief schooluitval);
2. sociale participatie, integratie en gedeelde verantwoordelijkheid;
3. veilige, schone en duurzame leefomgeving;
4. centrumontwikkeling en stadsmarketing;
5. doorgroei van de stad met het accent op wonen, economie en werkgelegenheid.

Daarnaast is het versterken van het realisatievermogen als zesde belangrijke punt toegevoegd.

Om de uitgangspunten van onze Stads(re)visie en het landelijk beleidskader Grotestedenbeleid (GSB) uit te kunnen voeren hebben we het Meerjarenontwikkelingsprogramma (MOP) "Helmond: in volle vaart op koers" opgesteld. Het MOP is een integraal en samenhangend programma, dat de stappen beschrijft die Helmond de komende jaren zet op weg naar het streefbeeld van 2015. Het MOP is in november 2004 door uw raad vastgesteld.

Op 11 maart 2005 is als uitvloeisel van het MOP het Prestatieconvenant Grotestedenbeleid 2005-2009 door het Rijk en de gemeente Helmond getekend.

De stads(re)visie en het MOP zijn een richtinggevend referentiekader voor het Collegeprogramma 2006 – 2010 geweest, dat door uw raad is vastgesteld op 9 mei 2006.

Staat van de Stad

Voor het derde jaar op rij verschijnt de rapportage "Hoe staat Helmond er voor?". In deze rapportage wordt aan de hand van maatschappelijke effecten, die voor de 15 programma's van het bestuur zijn opgesteld, beschreven hoe de ontwikkelingen in de stad verlopen. De gedachte is dat met een beperkt aantal indicatoren gevolgd kan worden hoe de ontwikkelingen in Helmond (en ook per programma) er voor staan. Gezegd moet worden dat dit analyses op hoofdlijnen betreffen. Door het volgen van de trends kan aangegeven worden waar het goed gaat en waar niet. Hiermee komt politiek-bestuurlijke informatie beschikbaar waarmee getoetst kan worden of de met het beleid ingeslagen weg tot de gewenste effecten leidt. Daarbij moet wel gedacht worden dat maatschappelijke effecten niet alleen door de gemeente worden beïnvloed en dat tussen de invoer van beleid, c.q. maatschappelijke veranderingen en het zichtbaar worden van de effecten veelal enige tijd verstrijkt.

Duidelijk voorbeeld van dit laatste is de krediet- c.q. financiële crisis waarin nu een groot deel van de wereld zich bevindt. In de 2^e helft 2007 komen de eerste banken in de V.S. in de problemen. Eigenlijk pas in de loop van 2008 blijkt dit ook andere sectoren in Nederland te treffen. De bouwsector is daarbij de eerste sector na de banken die getroffen lijkt te worden door de crisis. Met het presenteren van de jaarcijfers 2008 komen begin 2009 meer bedrijven in het nieuws. Gezegd moet worden dat de cijfers voor Helmond van 2008, wat betreft allerlei economische ontwikkelingen nog positieve ontwikkelingen laat zien. Bijvoorbeeld een dalende ontwikkeling van de werkloosheid en een stijgend aantal vestigingen en banen. Zoomen we echter in op de afgelopen paar maanden dan zien we dat in *januari*

2009 het aantal werklozen wel weer toeneemt. Met deze ontwikkeling in het achterhoofd moeten de conclusies ten aanzien van de ontwikkelingen in 2008 worden gelezen.

De maatschappelijke effecten van de programma's zijn in deze rapportage geordend aan de hand van een zestal thema's. Kort samengevat luiden de bevindingen over de thema's als volgt:

- 1. Mensen en woningen:** Evenals in 2007 is Helmond er in 2008 in geslaagd een positief migratiesaldo te realiseren, dit in tegenstelling tot 2005 en 2006. Het aantal nieuwbouwwoningen is hier een van de verklarende factoren voor. Wel werden er dit jaar relatief minder koopwoningen gerealiseerd. Het positieve geboortesaldo is al sinds 2003 de belangrijkste groeifactor. Er worden door de relatief jonge opbouw van de bevolking meer kinderen geboren dan dat er inwoners sterven. De woningmarkt laat een grote dynamiek zien, tegelijkertijd neemt de langdurige leegstand iets toe; tekenen van een enigszins ontspannen woningmarkt (omvat indicatoren van programma 9).
- 2. Veiligheid en leefbaarheid:** Helmonders voelen zich, evenals in de rest van Nederland, steeds vaker veilig. Dit ondanks dat in 2008 de positieve ontwikkeling in het teruglopende aantal aangiften of zelfgerapporteerde slachtofferschap zich niet verder doorzet. Ook de verkeersveiligheid laat een positieve ontwikkeling zien, wel blijft de parkeeroverlast een aandachtspunt mede door het toenemende aantal auto's in de stad. In algemene zin scoort de leefbaarheid in Helmond positief. De aandachtswijken Binnenstad en Helmond-West blijken ook volgens de scores van VROM om de meeste aandacht te vragen (omvat indicatoren van programma 1, 5, 12 en 14).
- 3. Zorg en participatie:** In de Wmo-visie geeft Helmond aan een zorgzame, sociale en actieve stad te willen zijn. Hiermee kan bereikt worden dat, zoals de doelstelling van de Wet maatschappelijke ondersteuning luidt, mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en kunnen meedoen in de samenleving. Slechts een beperkte groep ziet Helmond niet als zorgzame, sociale en/of actieve stad. Belangrijke pijler in het Wmo-beleid zijn de vrijwilligers en mantelzorgers. Dit aandeel blijft constant. Met een groeiende bevolkingsomvang neemt het aantal vrijwilligers en mantelzorgers wel toe.
Met het gezondheidsbeleid wil Helmond in ieder geval bereiken dat de inwoners van Helmond hun eigen gezondheid even vaak als goed beoordelen als de inwoners in Zuidoost-Brabant. Op dit moment blijkt dat de inwoners van de twee steden in Zuidoost-Brabant (Helmond en Eindhoven) negatiever zijn dan gemiddeld in de regio en de afzonderlijke gemeenten in de Peelregio. 5% van de Helmonders is in 2007 geïndiceerd voor één of meerdere Wmo-voorzieningen. In de wijken met relatief veel ouderen zijn relatief gezien ook de meeste geïndiceerde te vinden (omvat indicatoren van programma 3, 6, 10 en 12).
- 4. Economie, werk, inkomen en scholing:** In grote lijnen laat Helmond wat betreft de economische ontwikkelingen in 2008, evenals in 2007, een positieve ontwikkeling zien. Wel moet gezegd worden dat de maandcijfers, bijvoorbeeld voor het aandeel werklozen eind 2008 en begin 2009 duidelijk een einde van deze positieve ontwikkeling laten zien. In januari 2009 nam het aantal werklozen weer toe. Een van de tekenen dat de financiële crisis niet aan Helmond voorbij zal gaan. Andere hele recente cijfers, bijvoorbeeld omtrent het aantal banen in Helmond, laten nog even op zich wachten.
Het aandeel jongeren met een startkwalificatie, en daardoor betere kansen op de arbeidsmarkt, is opnieuw gestegen. Het gemiddelde inkomen blijft nog steeds wat achter, iets wat samenhangt met het feit dat in Helmond relatief weinig huishoudens met een hoog inkomen wonen. Wel neemt het aandeel huishoudens met een middeninkomen toe (omvat indicatoren van programma 2, 4 en 8).
- 5. Aantrekkelijkheid stad:** Helmonders zijn steeds positiever over de aantrekkelijkheid van de stad. De uitgangspunten en mogelijk daarmee samenhangend de aantrekkelijkheid van de stad voor jongeren (18-24 jaar) laten deze positieve ontwikkeling niet zien. Als men een mening heeft over culturele voorzieningen en evenementen dan is een ruime meerderheid (zeer) tevreden. De inwoners zien Helmond niet als een groene stad, maar ervaren wel de nabijheid van groen (omvat indicatoren van programma 4, 5 en 12).

6. Bestuur en organisatie: Evenals voorgaande jaren, maar ook in andere gemeenten, zijn burgers in beperkte mate betrokken bij het gemeentebestuur en de gemeenteraad. Als alles goed gaat, hebben burgers ook maar in beperkte mate te maken met het gemeentebestuur. Het oordeel over de gemeente en het bestuur wijkt niet veel af van voorgaand jaar. Als men een oordeel heeft, is dat relatief positief over de mate waarin men zich vertegenwoordigd voelt door de politiek, de wijze waarop regels gesteld en gehandhaafd worden alsmede de informatievoorziening. Evenals uit ander onderzoek bleek wordt de dienstverlening ruim voldoende beoordeeld. Het oordeel over het bestuur en de gemeenteraad wordt net voldoende gescoord, maar ook over de relatie tussen de burgers en het gemeentebestuur zijn de inwoners niet zo tevreden. Daarbij kan gedacht worden aan aspecten als de mate waarin het bestuur inwoners betreft bij ontwikkelingen en de inspraak van burgers bij belangrijke plannen. Overigens moet gemeld worden dat ook bij landelijke beoordelingen Helmond een prijs (*Gemeente geeft antwoord*) en nominaties (Jong2Gether en het Burgerjaarverslag) heeft behaald (omvat indicatoren van programma 15).

2.2 Het Collegeprogramma 2006-2010

De Stads(re)visie 2005 – 2015 en het Meerjarenontwikkelingsprogramma 2005 – 2009 hebben de basis gelegd voor het gemeentelijke beleid op de langere termijn. De hierboven vermelde speerpunten van beleid, die in de Stads(re)visie zijn opgenomen, zijn daarmee ook het richtinggevende referentiekader op langere termijn voor het Collegeprogramma 2006 – 2010, dat door uw raad is vastgesteld op 9 mei 2006.

Dit programma heeft als missie meegekregen: “Sociaal en Betrokken”. Daarmee brengen wij in de eerste plaats tot uitdrukking dat de sociaal-maatschappelijke aspecten van het beleid in brede zin een nieuwe impuls zullen krijgen.

In de tweede plaats geven wij ermee aan dat wij als gemeentebestuur in het bijzonder betrokken willen zijn met het wel en wee van onze stad en zijn inwoners. Deze betrokkenheid wordt vertaald in onze beleidsvoornemens en in de resultaten, die we in deze collegeperiode wensen te behalen.

Mede gelet op het brede draagvlak in uw raad, waarop het Collegeprogramma kan bogen, komt de uitwerking van dit programma in het voorliggende Jaarverslag tot uiting in het realiseren van de hoofdlijnen van beleid.

2.3 Bestuurlijke Structuur

Samenstelling gemeenteraad 31 december 2008

	Leden	en	Wethouders
PVDA	9		2
CDA	8		2
SDH-OH	4		
SP	4		
VVD	4		1
Helmondse Belangen	2		
Helder Helmond	2		
Fractie De Voogd	1		
Helmond Aktief	1		
Groen Links	1		
D66	1		
Totaal	37		5

Portefeuilleverdeling van het college van burgemeester en wethouders:

- * Burgemeester drs. A.A.M. Jacobs: Algemene en Bestuurlijke aangelegenheden.
- * Wethouder C.J. Bethlehem: Financiën, Middelen & Ondersteuning en Cultuur.
- * Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Stedelijke Ontwikkeling, Volkshuisvesting en Grondzaken.
- * Wethouder J.F. Boetzkes: Welzijn, Jeugd, Onderwijs en Sport.
- * Wethouder B.M. Houthoofd-Stockx: Stedelijk Beheer, Verkeer en Milieu.
- * Wethouder S.H. Yeyden: Economische Zaken, Sociale Zaken en Centrumontwikkeling.
- * Gemeentesecretaris mr. A.C.J.M. de Kroon
- * Griffier mr. J.P.T.M. Jaspers

2.4 Kernegegevens

2.4.1 Algemene kengetallen

K E R N G E G E V E N S		Werkelijk 1-1-2009	Werkelijk 1-1-2008	Werkelijk 1-1-2007	Werkelijk 1-1-2006	Werkelijk 1-1-2000
SOCIALE STRUCTUUR						
A. Bevolking:	Bron: O&S					
0 t/m 4 jaar		5.630	5.787	5.875	5.994	5.423
5 t/m 19 jaar		16.358	16.027	15.800	15.654	14.293
20 t/m 64 jaar		54.298	53.940	53.628	53.547	51.052
65 jaar en ouder		11.466	11.039	10.767	10.496	9.330
		-----	-----	-----	-----	-----
Totaal inwoners		87.752	86.793	86.070	85.691	80.098
B. Niet Nederlandse etniciteit	Bron: O&S					
Totaal		19.245	18.656	18.252	18.095	12.575
in % van de bevolking		21,9%	21,5%	21,2%	21,1%	15,7%
C. Aantal werkzame personen:	Bron: O&S					
12 uur en meer per week		34.185	31.745	30.388	29.435	28.201
minder dan 12 uur p.w. = parttime		5.465	5.115	4.726	5.755	3.827
D. Sociale uitkeringen:	Bron: SE					
nABW=2004 WWB		1863	1.923	2.210	2.383	2.437
ABW		0	0	0	0	109
Bijzondere periodieke bijstand		459	420	417	450	0
Rijksgroepregelingen		0	0	0	0	0
Overige regelingen		52	50	53	80	165
		-----	-----	-----	-----	-----
		2.374	2.393	2.680	2.913	2.711
E. Onderwijs:	Bron: SE					
Openbaar basis onderwijs		2217	2.115	2.054	1.948	1.831
Bijzonder basis onderwijs		6865	6.789	6.743	6.699	6.271
		-----	-----	-----	-----	-----
Totaal basis onderwijs		9.082	8.904	8.797	8.647	8.102
Openbaar speciaal onderwijs		165	166	156	152	139
Bijzonder speciaal onderwijs		593	572	556	586	747
		-----	-----	-----	-----	-----
Totaal speciaal onderwijs		758	738	712	738	886
Openbaar voortgezet onderwijs		1498	1.438	1.433	1.394	
Bijzonder voortgezet onderwijs		4337	4.377	4.368	4.253	
		-----	-----	-----	-----	-----
Totaal voortgezet onderwijs		5.835	5.815	5.801	5.647	

KERNGEGEVENS

Werkelijk 1-1-2009	Werkelijk 1-1-2008	Werkelijk 1-1-2007	Werkelijk 1-1-2006	Werkelijk 1-1-2000
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

---

FYSIEKE STRUCTUUR

A. Oppervlakte in Hectare: **Bron: S&B**

<u>totaal</u>	5.457	5.457	5.457	5.457	5.457
waarvan binnenwater	40	40	40	40	40
waarvan historische stadskern	10	10	10	10	10

B. Woningen: **Bron: O&S**

totaal	37.658	37.312	36.755	36.116	33.792
Leegstand woningen (vanaf 2007)	948	1.029			

C. Wegen: (in m2)* **Bron: S&B**

<i>Totaal</i>	5.325.765	5.270.300	5.227.515	5.196.830	
Elementverharding	3.277.809	3.227.000	3.190.990	3.163.765	
Asfaltverharding	2.047.956	2.043.300	2.036.525	2.033.065	

D. Openbaar groen: **Bron: S&B**

bossen & natuurgebieden (in hectare)	540	540	540	540	540
stedelijk groen (in hectare)	491	488	503	475	390
recreatiegebied (in hectare)	55	55	55	55	55
bomen (aantallen)	51.708	51.839	52.475	52.205	46.584

* Vanaf 2006 worden de wegen in m2 geregistreerd
en daarbij wordt onderscheid gemaakt in:
Elementverhardingen, Asfaltverharding

Bron vermeldingen:

Bron:O&S = "O&S Bulletin januari 2009"

Bron:S&B = opgave dienst Stedelijke Ontwikkeling & Beheer

Bron:S&E = opgave dienst Samenleving & Economie

2.4.2 Kengetallen inwoners en woningen

Het verloop van het aantal inwoners is als volgt;

Jaar	Aantal per 1 januari	Toename inwoners	Toename in %	Bewoners per woning*	Afname in %
2000	80.098	753	100,0%	2,37	100,00%
2006	85.691	(134)	107,0%	2,37	100,00%
2007	86.070	379	107,5%	2,34	98,79%
2008	86.793	723	108,4%	2,33	98,14%
2009	87.752	959	109,6%	2,35	99,22%

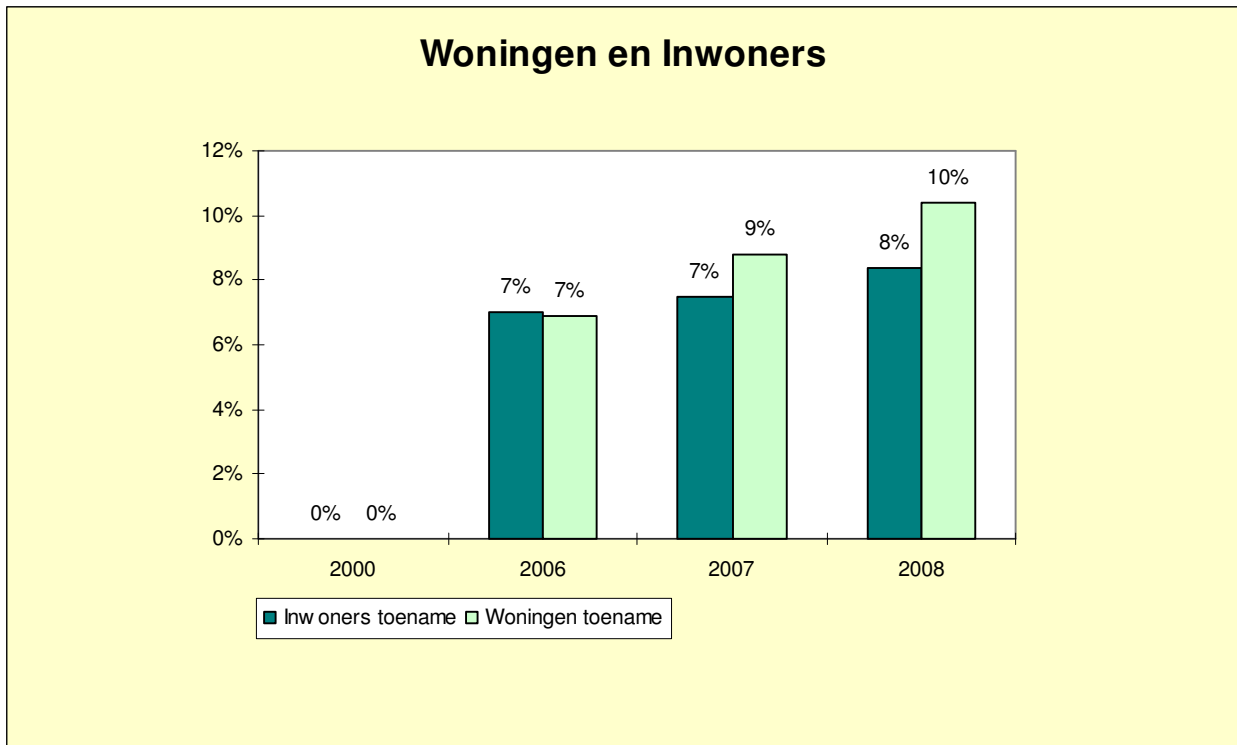
* *Bewoners per woning is aantal inwoners : aantal woningen .*

Het verloop van het aantal woningen is als volgt;

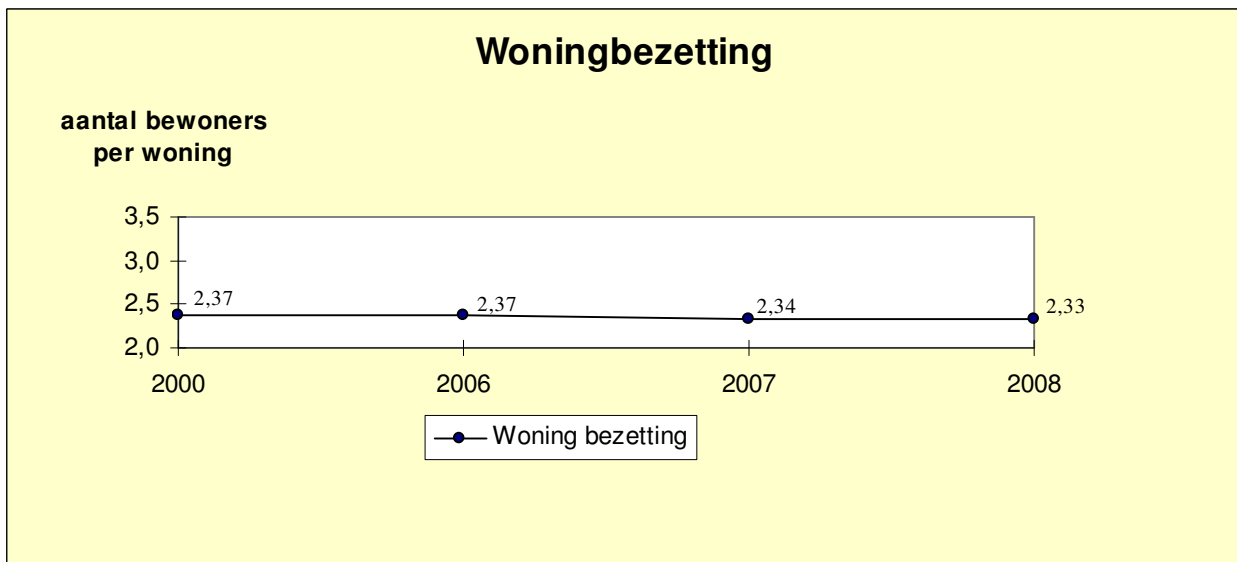
Jaar	Aantal per 1 januari	Toename woningen	Afname woningen	Aantal per 31-dec	Toename in % per 1-1
2000	33.792	494	98	34.188	100,0%
2006	36.116	808	169	36.755	106,9%
2007	36.755	674	117	37.312	108,8%
2008	37.312	550	204	37.658	110,4%
2009	37.658				

Bron: "O&S Bulletin januari 2009"

Het verloop van het aantal inwoners, aantal woningen en de gemiddelde woningbezetting komt grafisch tot uitdrukking in onderstaande grafieken.

Uit onderstaande grafiek blijkt dat de gemiddelde woningbezetting stabiliseert:

3 Algemene financiële kaders

3.1 Balans

Activa	Rekening 31-12-2007	Rekening 31-12-2008
Vaste activa:		
Immateriële vaste activa	280.751	210.333
Materiële vaste activa	203.944.903	215.522.978
Financiële vaste activa	158.951.759	141.464.673
Subtotaal vaste activa	363.177.413	357.197.984
Vlottende activa :		
Voorraden	81.931.577	106.818.323
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	37.814.314	39.160.259
Liquide middelen	25.440.183	2.321.323
Overlopende activa	8.042.167	11.054.542
Subtotaal vlottende activa	153.228.241	159.354.447
Totaal Activa	516.405.654	516.552.431

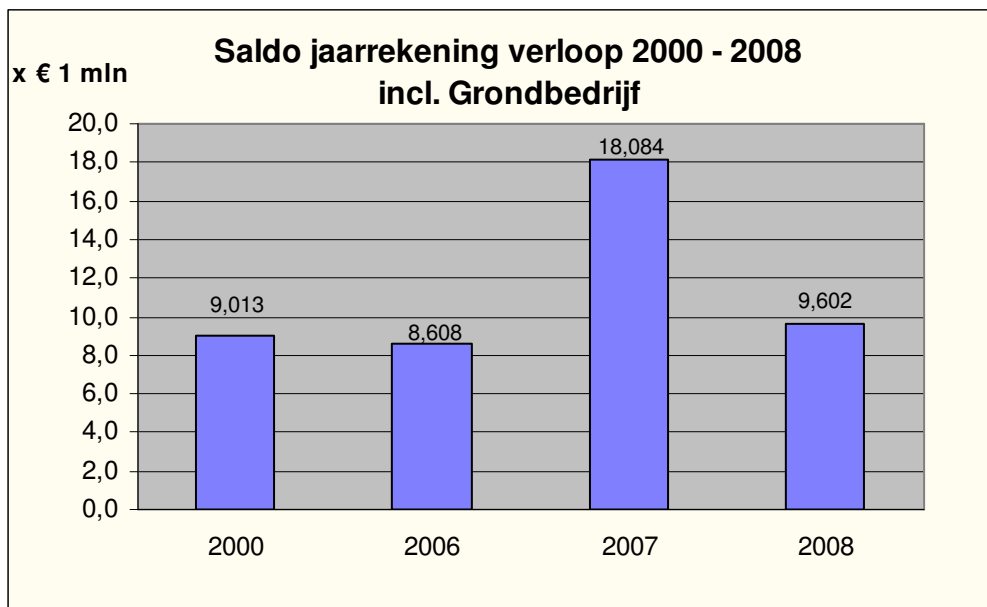
Passiva	Rekening 31-12-2007	Rekening 31-12-2008
Vaste passiva:		
Eigen vermogen	218.302.880	229.331.507
Resultaat nog te bestemmen	18.084.391	9.601.945
Voorzieningen	51.232.257	53.016.795
Schulden met een looptijd > 1 jaar	161.169.429	139.259.175
Subtotaal vaste passiva	448.788.957	431.209.422
Vlottende passiva:		
Vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar	56.452.189	45.644.773
Overlopende passiva	11.164.508	39.698.236
Subtotaal vlottende passiva	67.616.697	85.343.009
Totaal passiva	516.405.654	516.552.431

3.2 Rekeningresultaat 2008

3.2.1 Rekeningresultaat 2008

De Jaarrekening sluit met een batig saldo van € 9.601.945. De resultaten waren in belangrijke mate reeds voorzien en bestemd, onder meer bij het voorjaarsoverleg en in de 1^e en 2^e Berap 2008. Het saldo is op het eerste oog aanzienlijk, maar wordt in belangrijke mate veroorzaakt door financieel technische resultaten die gereserveerd moeten worden voor toekomstige bestedingen en risico's. Voor een volledig overzicht van de samenstelling van het resultaat wordt verwezen naar de Jaarrekening. Vrij besteedbaar resteert er een voordelig resultaat van € 4.107.375.

Verloop saldi Jaarrekening gedurende de afgelopen jaren geeft het volgende beeld:

3.2.2 Overzicht baten en lasten

Programma	Begroting 2008		Rekening 2008		Verschillen		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
1 Veiligheid en handhaving	7.658.011	615.193	7.330.064	660.299	327.946	45.106	373.052
2 Werk en Inkomen	79.246.008	68.639.780	80.714.398	69.032.824	(1.468.390)	393.044	(1.075.346)
3 Maatsch. dienstverlening, Zorg en Integratie	32.358.891	2.784.808	29.383.460	3.353.875	2.975.431	569.067	3.544.497
4 Jeugd en Onderwijs	19.031.140	607.511	16.265.495	587.087	2.765.645	(20.424)	2.745.221
5 Cultuur	11.704.338	1.347.326	11.395.806	1.616.716	308.532	269.390	577.922
6 Sport en Recreatie	5.155.127	996.498	4.978.189	987.872	176.939	(8.626)	168.313
7 Centrumontwikkeling	878.762	157.500	702.067	185.863	176.695	28.363	205.057
8 Economisch beleid en werkgelegenheid	2.853.542	258.085	2.697.352	289.038	156.190	30.953	187.143
9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	108.126.903	102.687.953	58.734.397	53.975.743	49.392.506	(48.712.210)	680.296
10 Stedelijke Vernieuwing	4.011.633	466.028	3.910.081	444.001	101.552	(22.027)	79.525
11 Mobiliteitsbeleid	134.999		181.756		(46.757)		(46.757)
12 Beheer en Openbare ruimte	17.225.955	4.934.780	19.815.826	5.092.001	(2.589.871)	157.221	(2.432.650)
13 Groenvoorzieningen en Natuurbescherming	5.021.808	121.639	5.543.475	304.943	(521.666)	183.304	(338.362)
14 Milieu	21.435.764	20.823.223	20.430.152	20.939.733	1.005.612	116.510	1.122.122
15 Bestuur en Organisatie	29.744.947	14.914.745	21.567.275	15.719.489	8.177.672	804.744	8.982.416
Subtotaal programma's	344.587.828	219.355.069	283.649.793	173.189.482	60.938.035	(46.165.587)	14.772.448
Post onvoorzien	3.181.016	1.768.444	430.676	2.902.613	2.750.340	1.134.169	3.884.508
Overige financiële middelen	5.325.236	15.938.569	4.903.734	17.977.939	421.502	2.039.370	2.460.872
OZB	767.997	14.809.216	829.703	14.549.013	(61.706)	(260.203)	(321.909)
Overige belastingen	514.069	963.489	286.165	767.728	227.904	(195.761)	32.143
Algem. Rijksuitkeringen / Gemeentefonds	932.400	83.922.614		83.293.381	932.400	(629.233)	303.167
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	10.720.718	117.402.332	6.450.279	119.490.674	4.270.438	2.088.342	6.358.781
Totaal	355.308.546	336.757.401	290.100.072	292.680.157	65.208.474	(44.077.244)	21.131.229
Toevoeging/ontrekking aan reserves:							
Programma 1		54.202		48.684		(5.518)	(5.518)
Programma 2	953.661	1.368.094	1.135.620	3.615.751	(181.959)	2.247.657	2.065.698
Programma 3	615.763	956.544	1.798.948	812.500	(1.183.185)	(144.044)	(1.327.229)
Programma 4		523.769		323.769		(200.000)	(200.000)
Programma 5		101.345	53.000	101.345	(53.000)		(53.000)
Programma 6		116.882		298.488		181.606	181.606
Programma 7							
Programma 8		846.500		671.591		(174.909)	(174.909)
Programma 9		1.262.587	423.579	1.262.587	(423.579)		(423.579)
Programma 10							
Programma 11		320.000		242.719		(77.281)	(77.281)
Programma 12	962.124	1.617.771	1.583.836	1.546.706	(621.712)	(71.065)	(692.777)
Programma 13							
Programma 14	2.000.000	100.000	2.707.226	100.000	(707.226)		(707.226)
Programma 15	31.009.569	46.824.568	35.800.448	41.500.378	(4.790.879)	(5.324.189)	(10.115.069)
afrondingsverschillen							
Totaal mutaties reserves	35.541.117	54.092.262	43.502.657	50.524.517	(7.961.540)	(3.567.744)	(11.529.284)
Rekening saldo			9.601.945		(9.601.945)		(9.601.945)
			voordelig		voordelig		voordelig
Totaal Generaal	390.849.663	390.849.663	343.204.674	343.204.674	47.644.988	(47.644.988)	(0)

4 Beleidsprogramma's

4.1 Programma 1: Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder: Burgemeester Drs. A.A.M. Jacobs

Veiligheid en handhaving is een belangrijk onderdeel van de in de stadsvisie gestelde prioriteit: "Een veilige, schone en duurzame leefomgeving". Vanaf 2005 wordt daarbij het accent sterker gelegd op het versterken van toezicht en handhaving, maar wel als sluitstuk van de overige elementen van de keten: Preventie, bewustmaking en eigen verantwoordelijkheid. (Dit is een van de keuzes die in de stadsvisie zijn gemaakt).

Veiligheid heeft vele facetten. Doelstellingen en resultaten voor veiligheid komen daarom ook terug binnen diverse andere programma's.

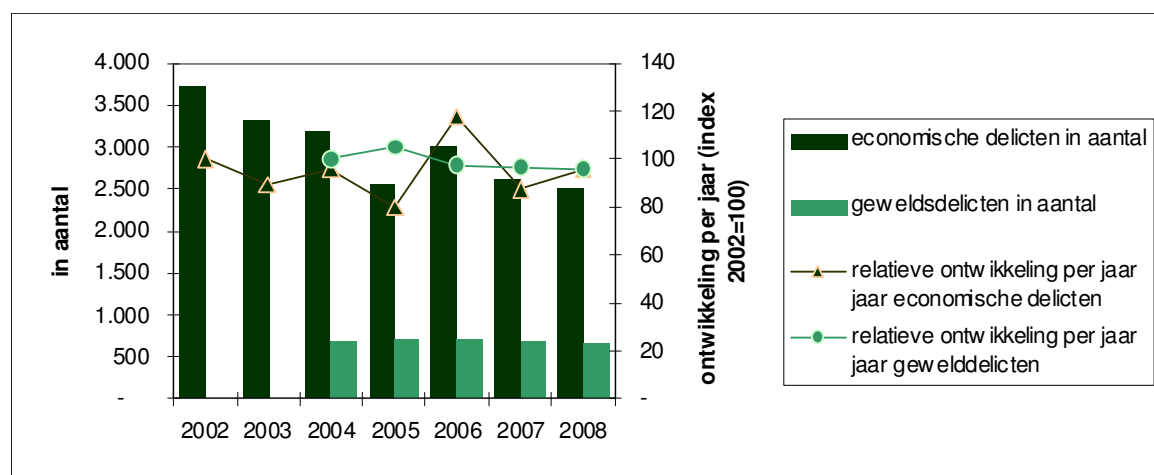
4.1.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

- 1.1 Er is weinig criminaliteit in Helmond
- 1.2 Helmonders veroorzaken elkaar geen overlast
- 1.3 Men voelt zich veilig in de eigen woonomgeving

Maatschappelijke effecten 1.1: Er is weinig criminaliteit in Helmond

Indicator 1.1a: Aangiften van economische en geweldsdelicten

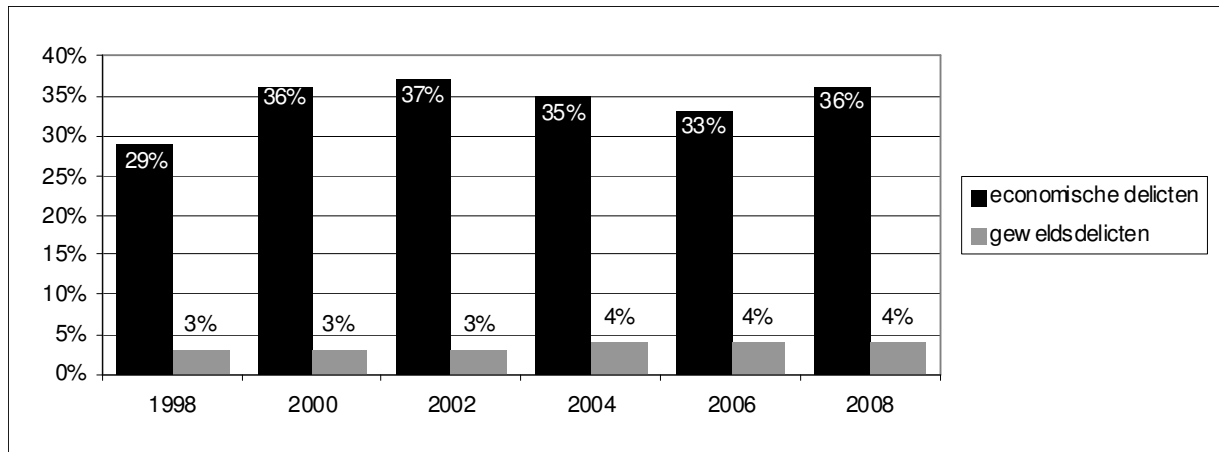

Bron: GIDS, bewerking O&S Helmond * door nieuwe indeling politie van geweldsdelicten kan deze lijn alleen vanaf 2004 getrokken worden.

Het beleid t.a.v. economische delicten is gericht op : handhaven niveau 2005/2006

**Het beleid t.a.v. geweldsdelicten is gericht op : substantiële verbetering
(in 2009 19% lager dan in 2002)**

Indicator 1.1.b criminaliteitsbeleving: zelfrapportage slachtofferschap van economische en geweldsdelicten

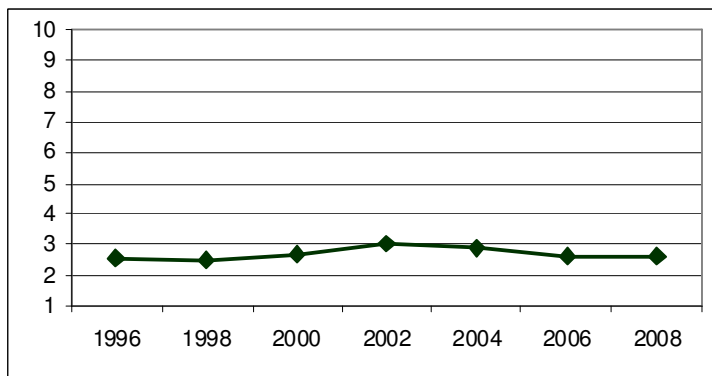
Het beleid t.a.v. economische delicten is gericht op : handhaven niveau 2005/2006

Het beleid t.a.v. geweldsdelicten is gericht op : substantiële verbetering

Maatschappelijk effect 1.2: Helmonders veroorzaken elkaar geen overlast

Indicator 1.2. overlast score: het ervaren van verschillende vormen van overlast in de buurt (geluid, groepen jongeren, omwonenden).

1 = weinig overlast, 10 = veel overlast

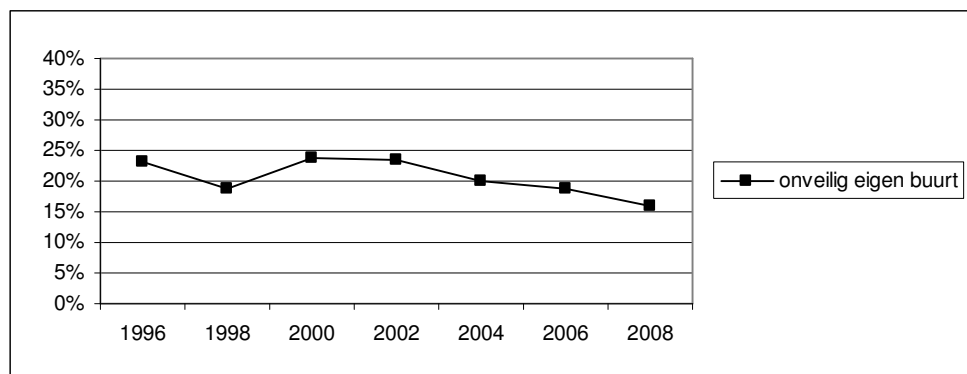

Bron: Inwonersenquête

Het beleid is gericht op: handhaven niveau 2006

Maatschappelijk effect 1.3: Men voelt zich veilig in de eigen woonomgeving

Indicator 1.3: Percentage mensen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen woonbuurt.

Bron: Inwonersenquête

Het beleid is gericht op: lichte verbetering

4.1.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Voor wat betreft de subjectieve veiligheid zal explicieter aandacht gegeven worden aan de mogelijkheden waarop bewoners en ondernemers zelf kunnen bijdragen aan hun veiligheid. Jongeren vormen voor ons een specifiek aandachtspunt. Vaak zijn zij oorzaak van onveiligheid en tegelijkertijd komen zij bij slachtofferonderzoeken als het meest kwetsbaar naar voren. Ook aan de groeiende groep senioren zal extra aandacht worden besteed.

Wij gaan de veiligheidsproblemen naast probleemgericht nog meer gebiedsgericht aanpakken. Wij zullen voorrang geven aan veiligheidsproblemen in die wijken die daar op grond van de gegevens uit de wijkveiligheidsmonitoren het meest behoefte aan hebben.

Naast een aantal aspecten van sociale veiligheid besteden wij aandacht aan externe veiligheid. Als uit de risico-inventarisaties mocht blijken dat er sprake is van extreem onveilige situaties dan zullen deze bij voorrang worden aangepakt.

Wij zullen ervoor waken dat bij de regionalisatie van de brandweer de brandweezorg in Helmond op het huidige niveau blijft met voldoende zeggenschap voor het lokale bestuur.

Om te zorgen dat de leefomgeving veilig en schoon blijft zal er gericht en projectmatig gehandhaafd worden.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.1.3 Wat doen wij ervoor in 2008?

4.1.3.1 *Beleidsvoorbereiding*

N.v.t.

4.1.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten

Bijdrage aan maatschappelijk effect 1.1: Er is weinig criminaliteit in Helmond

- Procedure uithuiszetting bij huiselijk geweld is ingevoerd.
Realisatie (MO): De procedures zijn vastgesteld door het Regionaal College (de 21 burgemeesters Zuidoost-Brabant). Op 1 januari 2009 is Helmond gestart.
- Terugkerende delinquenten worden actief benaderd ter onderbrenging in reguliere trajecten van werk, inkomen en zorg.
Realisatie (MO): Het project allochtone jongeren in detentie (AJID) wordt voortgezet. Voor de categorie veelplegers en geprioriteerde terugkerende delinquenten is een sluitend systeem opgezet waarbij vroegtijdig vanuit de dienst justitiële inrichtingen wordt gemeld welke Helmonders terugkeren uit detentie en wat hun problemen zijn. Met die informatie wordt per individu gekeken naar noodzakelijke begeleiding. In het veiligheidshuis is de afstemming tussen betrokken in- en externe partners en de bewaking van de voortgang geborgd.
- Op 3 punten is verbetering aangebracht in de preventieve aanpak van jongerencriminaliteit.
Realisatie (MO):
  - In 2008 is gestart met het project Zhouf Kedemk (kijk vooruit). Voortbouwend op onder meer ervaringen uit AJID worden jongeren uit hanggroepen, die dreigen af te glijden naar criminaliteit, door ervaringsdeskundigen preventief benaderd om hen met de mogelijke gevolgen van hun handelen te confronteren.
  - Het casusoverleg risicojongeren is opgestart. In 2009 wordt dit casusoverleg geëvalueerd.
  - Voor een hanggroep in Helmond is in het najaar een pilot "uit elkaar spelen" gestart. De leiders van de hanggroep zijn in het bijzijn van hun ouders aangesproken op hun risicogedrag. De ouders van de jongeren hebben een schrijven ontvangen waarin aangegeven staat waar hun kinderen zich mee bezig houden en wat de risico's zijn. Daarnaast passen de politie en SSH een strak handhavingsbeleid toe op de groep. Voor een andere hanggroep is gekozen voor de dialoog om samen met bewoners en jongeren te kijken naar een oplossing, waarbij de overlast beperkt wordt maar waarin ook nadrukkelijk aandacht is voor "leefruimte" voor jongeren.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 1.2: Helmonders veroorzaken elkaar geen overlast

- Ten minste 15 geslaagde bemiddelingspogingen bij gevoelde discriminatie.
Realisatie (MO): Er heeft een aantal voorlichtingscampagnes plaatsgevonden. Ondanks deze inspanningen zijn er onvoldoende aanmeldingen geweest, waardoor deze doelstelling niet haalbaar is gebleken.
- Ten minste 20 probleempanen aangepakt (H.I.T.)
Realisatie (MO): Het succesvolle HIT team is aan haar derde jaar begonnen. Het team houdt gedurende het jaar integrale -gemeente en andere instanties- handhavingsacties op probleempanen. Het heeft momenteel 37 panden onderhanden. In 2008 zijn er 8 actiedagen geweest waarbij 45 verschillende panden door heel Helmond bezocht werden. 2 Actiedagen waren specifiek gericht op de gehele Vossenstraat. Het project Vossenstraat loopt nog. Naast die 8 actiedagen heeft HIT in september een industrieterrein een gehele dag afgezet; al het in- en uitgaande verkeer is gecontroleerd en ruim 50 panden zijn aan een integrale controle onderworpen. Handhavingsacties zijn ingezet en de resultaten hebben op verschillende vlakken beleidswijzigingen tot gevolg gehad. Hierbij kan gedacht worden aan de aanpak kamerbewoning zonder vergunning, integrale aanpak industrieterreinen en integrale aanpak drugspanen.

Het team ontvangt steeds vaker meldingen van burgers met verzoek om handhaving en kan daarmee op bekendheid en draagvlak rekenen.

- Ten minste 20 panden met illegale kamerverhuur worden aangepakt en zo mogelijk voorzien van een legale kamerbewoningsvergunning.

Realisatie (SB): Dit project is een continu proces, dat verdeeld is in een projectmatige aanpak van het HIT-team en de meer programmatische aanpak van de kamerbewoning.

In totaal zijn buiten het HIT-team het afgelopen jaar ca. 631 panden onderzocht. Daarvan zijn nog 151 panden in behandeling c.q. in onderzoek. Voor 18 panden zijn vergunningen afgegeven, waarbij opgemerkt wordt dat voor de panden die in gebruik zijn door maatschappelijke instellingen in het kader van de deregulering een "parapluvergunning" wordt afgegeven. De overige woningen zijn in overeenstemming gebracht c.q. verklaard met de regels en derhalve geen kamervergunning noodzakelijk is.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 1.3: Men voelt zich veilig in de eigen woonomgeving.

- Per wijk is een veiligheidsbeeld.
Realisatie: Het veiligheidsbeeld per wijk is beschikbaar.

4.1.3.3 Overige beleidsuitvoering: Budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten

Brandweer

- Het verlenen en controleren van gebruiksvergunningen
Kengetallen: Het aantal vergunningsplichtigen in 2006 was 750. Eind 2008 is 100% van de gebruiksvergunningen gecontroleerd. Eind 2008 heeft 90% van de vergunningsplichtige inrichtingen een actuele gebruiksvergunning.
*Realisatie (BRW): Eind 2008 is ongeveer 60% van de verleende vergunningen gecontroleerd. Door wisseling en aanneme nieuw personeel is hier gedeeltelijk achterstand in ontstaan. Daarnaast heeft invoering van het gebruiksbesluit en de overgang naar de regionale brandweer een grote claim gelegd op de afdeling wat ten koste is gegaan van het aantal controles.
Eind 2008 zijn alle vergunningsplichtige bedrijven voorzien van een gebruiksvergunning. Wel dient opgemerkt te worden dat in het kader van het nieuwe gebruiksbesluit 70% van de vergunningen vanaf 1 november 2008 niet meer vergunningsplichtig zijn, maar onder de noemer 'melding' komen te vallen. De resterende 30% is in zijn geheel vergund.*
- Het verzorgen van bouwplanadviezen in relatie tot brandveiligheid.
Kengetallen: 160 bouwplanadviezen in 2006. Binnen 3 weken na aanvraag advies wordt advies uitgebracht aan de afdeling bouwen en wonen.
Realisatie (BRW): Alle adviesaanvragen zijn binnen de gestelde termijn verstrekt.
- Uitrukken bij brand en hulpverlening.
Kengetallen: Gemiddeld aantal malen uitrukken per jaar (berekend over periode 2001-2006): brand: 392, loos alarm: 298, hulpverlening: 363. De brandweer is in 95% van de meldingen binnen de normtijd aanwezig.
Realisatie (BRW): Er is geen eenduidig antwoord mogelijk, aangezien voor verschillende objecten verschillende opkomsttijden gelden. Het systeem is nog niet zo ingericht dat de uitkomst op een eenvoudige manier is te genereren.

4.1.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

N.v.t.

4.1.4 Wat zijn de kosten?

4.1.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau.

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	7.320.406	6.913.316	7.658.011	7.330.064
Baten	786.899-	589.244-	615.193-	660.299-
Saldo	6.533.507	6.324.072	7.042.818	6.669.766

4.1.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 1					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg- planning (jaar)
110.12	Aanschaf PDA's handhaving	70.000		70.000	
140.10	Aanschaf nieuwe uniformen	100.000		100.000	2009
140.20	Vervanging tankautospuut 820/VB-87-PF	283.000	272.000	11.000	
210.30	Opwaarderen openbare verlichting	106.200	106.200		
250.10	Verkeersveiligheidsplan	211.300	211.300		
	Totaal	770.500	589.500	181.000	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Aanschaf PDA's handhaving

Deze investering is bij de 2^e Berap 2008 komen te vervallen.

Aanschaf nieuwe uniformen BRW

Er is op dit moment binnen de veiligheidsregio nog grote onduidelijkheid over het te bestellen kledingpakket behorende bij het uniform voor zowel beroeps als vrijwilligers. In 2009 zal het regionaal managementteam over dit punt vergaderen. Zodra er dan meer duidelijkheid is kan de investering worden aangevraagd.

Vervanging tankautospuut 820

De tankautospuut is in 2008 aangeschaft. Het restantbedrag komt nu te vervallen.

4.2 Programma 2: Werk en Inkomen

Portefeuillehouder: S.H. Yeyden

De beleidsterreinen die onder dit programma vallen zijn gericht op het bevorderen van arbeidsparticipatie door het inzetten van (re)integratietrajecten en de uitvoering van de verschillende uitkeringsregelingen.

Dit programma is primair gericht op het bevorderen van arbeidsdeelname van mensen die momenteel werkzoekend zijn. In Helmond is dit nog steeds een relatief groot deel van de beroepsbevolking, hoewel er de laatste tijd zeker vooruitgang is geboekt in het terugdringen van de werkloosheid. In dat opzicht is er tevens een nauwe samenhang met de successen die geboekt worden in programma 4 – Jeugd en onderwijs – (in relatie tot voorkoming vroegtijdig schooluitval en terugdringen van jeugdwerkloosheid) en in programma 8 – Economisch beleid en werkgelegenheid. De ambitie is om in de komende jaren de werkloosheid verder te bestrijden, zowel door het voeren van een krachtig economisch en arbeidsmarktbeleid als door gerichte re-integratieactiviteiten.

Het programma behelst tevens de uitvoering van de verschillende gemeentelijke uitkeringsregelingen voor die mensen die daar recht op hebben.

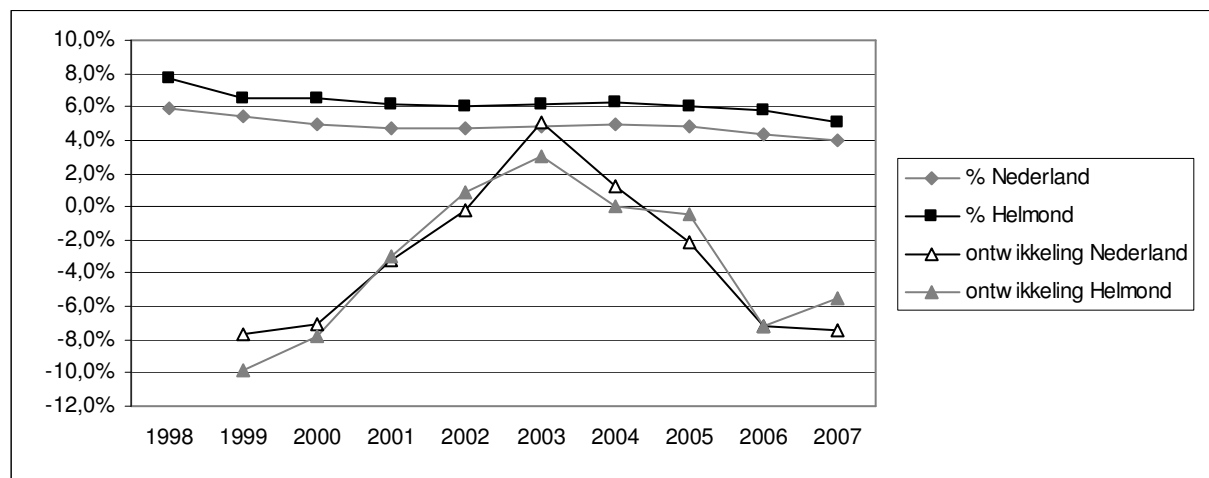
4.2.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

- 2.1 Er zijn weinig bijstandgerechtigden
- 2.2 De jeugdwerkloosheid is laag

Maatschappelijke effect 2.1: Er zijn weinig bijstandsgerechtigden.

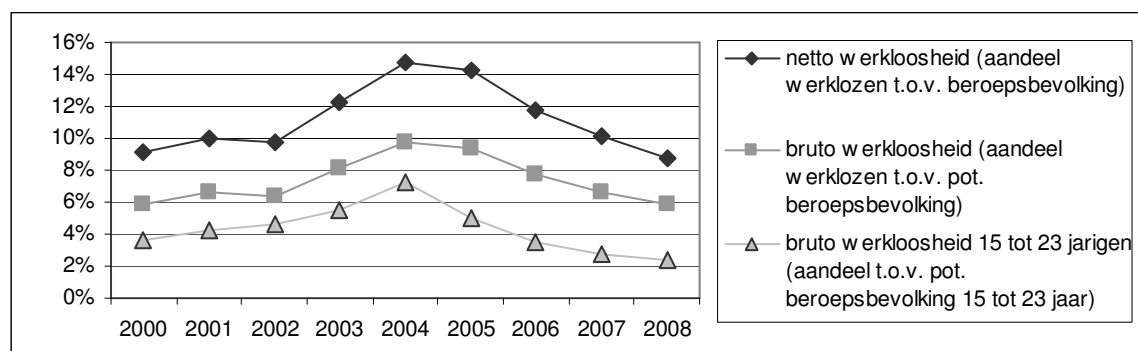
Indicator 2.1: Percentage bijstandsgerechten t.o.v. van de beroepsbevolking in Helmond en Nederland + ontwikkeling per jaar.

Bron: CBS-Statline, bewerking O&S Helmond

Het beleid is gericht op: substantiële verbetering (3,5 tot 4% in 2010)

Indicator 2.3: Percentage jeugdwerkloosheid t.o.v. de totale werkloosheid.

Bron: CWI, bewerking O&S Helmond, peildatum 31-12

Het beleid is gericht op: minimaal een even sterke daling als bij de bijstandsgerechtigden (dit betekent een werkloosheidspercentage in 2010 tussen 2,2 en 2,6%)

4.2.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Het bevorderen van arbeidsdeelname van werkzoekenden maakt onderdeel uit van het integrale arbeidsmarktbeleid van de gemeente Helmond zoals dat is vastgesteld in de Kadernotitie Arbeidsmarkt 2007-2010. Het arbeidsmarktbeleid wordt voor deze periode vormgegeven langs zes strategische ambities. Het programma Werk en Inkomen staat in directe relatie tot vier van deze ambities: het bevorderen van doorstroming op de arbeidsmarkt, het activeren van mensen die (tijdelijk) aan de kant staan, het terugdringen van de jeugdwerkloosheid, en het bieden van een vangnet voor kansarmen op de arbeidsmarkt. De uitwerking van deze ambities in acties en projecten vindt plaats door het opstellen en uitvoeren van jaarplannen, zoals het jaarplan arbeidsmarktbeleid 2007-2008. Door het integrale karakter van het Helmondse arbeidsmarktbeleid dient het programma Werk en Inkomen in samenhang beschouwd te worden met in het bijzonder programma 8 – Economisch beleid en Werkgelegenheid – voor waar het gaat om de kwantiteit en de kwaliteit van het aanbod aan arbeidsplaatsen, maar ook met programma 4 – Jeugd en onderwijs – voor waar het gaat om preventie en terugdringen van jeugdwerkloosheid.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.2.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.2.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Jaarplan arbeidsmarktbeleid 2009.
Realisatie (SE): Het jaarplan 2009 is begin 2009 aan de raadscommissie S en uw raad aangeboden.

- Modernisering Wsw.
Realisatie (SE): Per 1 januari 2008 heeft uw raad de regierol in de uitvoering van de Wsw en de verordenende bevoegdheid op zich genomen. De wettelijk verplichte verordeningen zijn per 1 juli 2008 in werking getreden. De installatie van de Regionale Participatiecommissie Wsw vond in januari 2009 plaats. De Atlant Groep voert namens de Peelland gemeenten, waaronder Helmond, de uitvoering van de Wsw uit.

4.2.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 2.1: Er zijn weinig bijstandsgerechten.

- 200/300 bijstandsgerechtigden extra die zijn opgenomen in een (leer-werk)traject.
Realisatie (SE): Het resultaat is behaald. In totaal zijn 322 klanten geplaatst op een (leer-werk)traject.
- Afspraken zijn gemaakt tussen gemeente, CWI en UWV om per 2010 alle WW-ers binnen 6 maanden een baan aan te bieden via re-integratietrajecten.
Realisatie (SE): Met het CWI en UWV zijn afspraken gemaakt. Het project "Einde In Zicht" zal nieuwe inhoud krijgen. In 2009 wordt overgegaan tot concrete invulling van de gemaakte afspraak.
- Programma voor maatschappelijke functies voor bijstandsgerechtigden zonder uitzicht op reguliere baan is in 1^e helft 2008 opgesteld en het re-integratiebeleid is hierop afgestemd.
Realisatie (SE): Het programma voor maatschappelijke functies is nog niet opgesteld. De aandacht is in eerste instantie gegaan naar de door ons onderschreven aandachtspunten uit het rapport van de rekenkamercommissie inzake re-integratie.
- Ter bevordering van werkgeversbenadering in sociale zekerheid in 2008:
  - Afspraken met bedrijfsleven over het in dienst nemen van zwakkeren op de arbeidsmarkt zijn vastgelegd in een convenant;
  - Projecten leermeester- en leerlingbouwplaatsen zijn opgezet.
Realisatie (SE): Voor het bevorderen van de werkgeversbenadering hebben we diverse acties lopen waaronder de realisatie van een personeelsdienstencentrum, de doorontwikkeling van het Werkplein en de samenwerking op het Werkplein met ketenpartners. Dit loopt volgens planning en hierover wordt ook apart gerapporteerd. Dit heeft te maken met het bieden van zekerheid of toekomstperspectief voor zwakkeren op de arbeidsmarkt middels een convenant. Feitelijk is 'de markt' de gemeente hierin voor geweest: Atlant Partnership is gevormd waarin meer dan 100 werkgevers zich inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Een convenant door de gemeente af te sluiten, specifiek voor leermeester- en leerlingbouwplaatsen zou hier bovenop komen en zou dan ook, gezien vanuit de schaal van Atlant Partnership, overbodig zijn. Wel neemt de gemeente andere initiatieven, bijvoorbeeld op het vlak van contractcompliance.
- Plan voor het zeer gericht toeleiden van werkzoekenden naar concrete (toekomstige) vacatures (projectbemiddeling) is opgezet en wordt uitgevoerd.
Realisatie (SE): Hier wordt invulling aan gegeven door het Servicepunt Leren-Werken (voormalig Kans2) in het Werkplein. Concrete (toekomstige) vacatures worden opgehaald bij werkgevers en gebundeld. Geschikte werkloze werknemers volgen leerwerktrajecten om invulling te geven aan de vacatures.

- Helmond Actief / West Werkt zijn verder geïntegreerd en stapsgewijs uitgebreid.
Realisatie (SE): De doelstelling is behaald. De werkwijze van Helmond Actief is onderdeel van werken bij West Werkt. De projectleider van West Werkt is tevens betrokken bij het project Helmond Actief.
- Plan van aanpak 1° helft 2008 gereed om niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers) te bewegen richting arbeidsmarkt.
Realisatie (SE): In het 2e kwartaal is begonnen met de planvorming. Intussen wordt geïnventariseerd welke concrete activiteiten gericht op Nuggers parallel aan de planvorming gestart kunnen worden. Hierbij zal nadrukkelijk afstemming plaatsvinden met het CWI en het Servicepunt Leren-Werken. Eveneens vinden gesprekken plaats met de provincie en het bureau PSW over de mogelijkheden om het instrument van leerbonnen in te zetten.
- Twee projecten gericht op het bevorderen van zelfstandig ondernemerschap bij werklozen zijn geïmplementeerd en gestart (Brainport Enterprises en Van WWB naar ZZP).
Realisatie (SE): Project Brainport Enterprises heeft een andere naam gekregen: "Kansrijk eigen baas" (Teamwork). Het project is gestart per september 2008 en inmiddels geïmplementeerd. Het project van WWB naar ZZP loopt tot 1 mei 2009. Vanuit Helmond nemen er 4 klanten deel aan het project. Eind april 2009 vindt er een evaluatie plaats van het project en zal gekeken worden of en in welke vorm het project wordt voortgezet. De implementatie en de start zijn inmiddels afgerond en gaan deel uitmaken van het thema "ondernemerschap".
- Plan om de samenwerking op het Werkplein te intensiveren is doorontwikkeld en uitgevoerd.
Realisatie (SE): Eind 2008 was een projectplan waarin voorstellen staan voor verdere samenwerking met alle partners op het Werkplein nog in ontwikkeling, in samenspraak met het UWV en het CWI. Afgesproken is dat de concrete invulling plaatsvindt in het 1° en 2° kwartaal 2009.
- 1° kwartaal 2008 is de financieringsstructuur re-integratietrajecten gewijzigd (per 1 januari 2008) en is een nieuw klantvolgsysteem geïmplementeerd.
Realisatie (SE): Per 1 mei 2008 (datum reorganisatie afdeling W&I) werd de nieuwe re-integratiemodule binnen het geautomatiseerde systeem GWS4All in gebruik genomen. Hiermee zijn we meer en beter in staat de klant in profiel te brengen en te volgen tijdens het re-integratietraject. De nieuwe financieringsstructuur is onderdeel van de nieuwe aanbesteding voor de re-integratie geworden. Binnen de bestaande contracten was aanpassing van de financieringsstructuur niet mogelijk. Met ingang van 1 januari 2009 zijn de nieuwe contracten zodanig aangepast dat beter inzicht is te geven in de financiering van de re-integratietrajecten.
- Projecten zijn gestart om volwasseneneducatie gericht in te zetten ten behoeve van re-integratietrajecten en herintreders. Verder is een structurele participatie van het ROC Ter Aa aan het Werkplein gerealiseerd.
Realisatie (SE): De projecten gericht op re-integratie en herintreding zijn uitgebreid en ROC Ter Aa heeft een loket op het Werkplein.
- 750 EVC trajecten (erkenning verworven competenties), 200 duale trajecten niveau 3 en 200 nieuwe leerwerktrajecten zijn uitgevoerd.
Realisatie (SE): Dit behelst met name de prestatiedoelstellingen van het Servicepunt Leren-Werken, voorheen Kans2, waarbij de gemeente optreedt als partner. Ten aanzien van de kwantitatieve doelstellingen van het Servicepunt zijn in 2007 de volgende resultaten behaald:
  - 550 duale trajecten;
  - 106 EVC-procedures;

- 38 trajecten voor langdurig werklozen;
- 522 leerwerkloketcontacten met bedrijven.

De resultaten voor 2008 zullen in de eerste maanden 2009 bekend worden.

- Haalbaarheidsonderzoek voor het realiseren van een personeelsdienstencentrum is afgerond. Ook is in 2008 een personeelsdienstencentrum in Helmond ingericht.
Realisatie (SE): In het 2^e kwartaal is een projectvoorstel geschreven voor het realiseren van een HRM-Servicecentrum (voorheen personeeldienstencentrum genoemd). Hiertoe zijn ook CWI/UWV, Fontys, ROC Ter Aa, Servicepunt Leren-Werken, Atlant Partnership betrokken geweest bij de besprekingen. Hiernaast is met diverse individuele werkgevers gesproken. Het centrum moet gaan zorgen voor afstemming en gezamenlijke activiteiten tussen aanbieders van HRM-diensten, tussen werkgevers onderling en tussen aanbieders en werkgevers. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande structuren (dus geen nieuwe organisaties of structuren opzetten). Het Werkplein vormt in principe het fysieke vertrekpunt. In het 3^e kwartaal is het projectvoorstel ingediend bij de Provincie voor het verkrijgen van financiële ondersteuning in relatie tot Samen Investeren (en gehonoreerd). Twee kwartiermakers zijn inmiddels aangesteld voor de verdere vormgeving en uitvoering. Dit moet leiden tot de verdere realisatie van het HRM-servicecentrum in de loop van 2009 en een vervolgplan in het 2^e kwartaal 2009.
- Plan voor werkervaringsplaatsen bij de gemeente Helmond is afgerond en wordt geïmplementeerd.
Realisatie (SE): Het plan is afgerond. Er wordt gehandeld naar het plaatsen van zoveel mogelijk tot de doelgroep behorende personen. Contacten en afstemming plaatsingen vinden plaats tussen de gemeente Helmond, Gehandicaptenuitvoering Helmond en het ROC.
- Plan jeugdwerkloosheid is afgerond en implementatie is gestart.
Realisatie (SE): In oktober 2008 heeft een rondetafelbijeenkomst plaats gevonden met een twintigtal vertegenwoordigers uit het onderwijs- en re-integratieveld. Hierbij zijn de bevindingen en eerste conclusies van het onderzoek uit het voorjaar/zomer gepresenteerd en bediscussieerd. Op basis van deze discussie worden de onderzoeksuitkomsten aangepast. Hiernaast zal in het 1^e kwartaal 2009 een vervolgbijeenkomst plaatsvinden om verdere stappen te nemen voor het opstellen van een actieplan of agenda. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de (externe) verantwoordelijken voor de uitvoering van het convenant Aanval op de Uitval II, in het bijzonder met ROC Ter Aa en het samenwerkingsverband VO/SVO. Ook wordt actief gewerkt aan de doorontwikkeling van het jongerenloket op het Werkplein Helmond.

4.2.3.3 Overige beleidsuitvoering: Budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Uitvoering uitkeringsregelingen

- Het rechtmatig en doelmatig verstrekken van de uitkeringen ingevolge de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz en inkomensondersteuning.
Kengetallen: aantal klanten: 2.094, aantal uitkeringsaanvragen: 1.123, aantal toekenningen: 750
Realisatie (SE): Het aantal klanten per 1 januari 2009 is 1.977, het aantal aanvragen in 2008 is 1.005 en het aantal toekenningen in 2008 is 597.
Het rechtmatig en doelmatig verstrekken van uitkeringen ingevolge de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz en inkomensondersteuning, alsmede de uitvoering van de Wet Inburgering, behoren tot de primaire taken. Door middel van kwaliteitscontroles wordt periodiek beoordeeld of alle aspecten van recht- en doelmatigheid tot uitdrukking komen. In het 3^e kwartaal zijn er reeds diverse

kwaliteitsrapportages opgeleverd. De conclusie van de onderzoeken is dat de uitkeringen rechtmatig worden verstrekt.

Werkgelegenheid

- Het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op een re-integratie/sociale activeringstraject.
Kengetallen: Aantal mensen in traject: 877.
Realisatie (SE): Per 1 oktober 2008 zijn 494 klanten geplaatst op een re-integratietraject; 151 klanten zijn geplaatst op een sociaal activeringstraject; 148 personen ontvangen loonkostensubsidie vanwege de overgang vanuit de voormalige ID-banen; 98 personen ontvangen loonkostensubsidie en 76 personen zijn geplaatst bij het Werkgelegenheidsplan. Per 1 oktober 2008 zitten er in totaal 967 klanten met inzet van middelen uit het W-deel in traject.

4.2.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

N.v.t.

4.2.4 Wat zijn de kosten?

4.2.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	49.652.397	57.937.564	79.246.008	80.714.398
Baten	40.655.942-	49.083.286-	68.639.780-	69.032.824-
Saldo	8.996.455	8.854.278	10.606.228	11.681.574

4.2.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 2					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolgplanning (jaar)
602.05	Samenwerking Geldrop-Mierlo. Door Geldrop -Mierlo is aangegeven in het werkplein te willen participeren	345.000		345.000	2009
602.05	Automatisering Werkplein.	39.000		39.000	2009
	Totaal	384.000		384.000	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Samenwerking Geldrop-Mierlo.

De besluitvorming voor participatie van de gemeente Geldrop-Mierlo aan het Werkplein Regio Helmond is in 2008 uitgesteld. Besluitvorming vindt plaats in 2009.

Automatisering Werkplein.

Dit krediet is begin 2009 aangevraagd.

4.3 Programma 3: Maatschappelijke Dienstverlening, Zorg en Integratie

Portefeuillehouder: J.F. Boetzkes

Onder dit programma vallen het sociaal cultureel en opbouwwerk, het ouderenbeleid en het vrijwilligerswerk. Daarnaast omvat dit programma het accommodatiebeheer van de gesubsidieerde welzijnsinstellingen.

Ook omvat dit programma de beleidsvelden Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, verslavingszorg en gezondheidszorg.

Met de Wvg wordt beoogd om bij mensen met een handicap de deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen. In 2007 is een aantal onderdelen van de genoemde beleidsvelden bij de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ondergebracht.

4.3.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

3.1: Meer mensen zorgen voor elkaar, waardoor iedereen kan meedoen, ongeacht culturele en sociale verschillen.

3.2: De kwetsbare groepen zijn meer zelfstandig en beter zelfredzaam.

3.3: Er zijn minder sociaal-economische gezondheidsverschillen tussen groepen burgers.

3.4: Er is een vangnet voor mensen die dit nodig hebben.

Maatschappelijk effect 3.1: Meer mensen zorgen voor elkaar, waardoor iedereen kan meedoen, ongeacht culturele en sociale verschillen.

Indicator 3.1a: Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat zich inzet voor vrijwilligerswerk.

	2005	2006	2007	2008
% dat vrijwilligerswerk verricht	27%	27%	27%	26%

Bron: Zorgzame Stad (RIGO 2005), Inwonersenquête 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Handhaving van het niveau

Indicator 3.1b: Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat mantelzorg verricht.

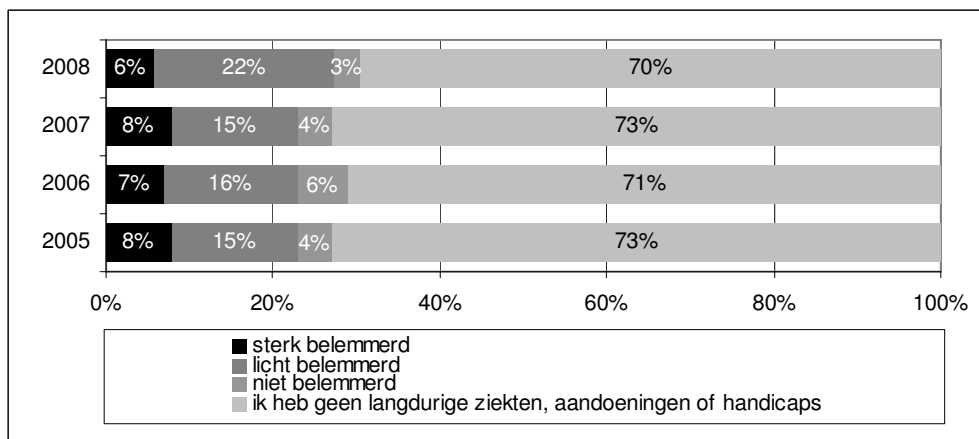
	2006	2007	2008
% dat mantelzorg verricht	15%	17%	17%

Bron: Zorgzame Stad (RIGO 2005), Inwonersenquête 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Handhaving van het niveau

Maatschappelijk effect 3.2: Zelfredzaamheid van kwetsbare groepen.

Indicator 3.2: Mate waarin Helmonders belemmering in het dagelijks leven ervaren.

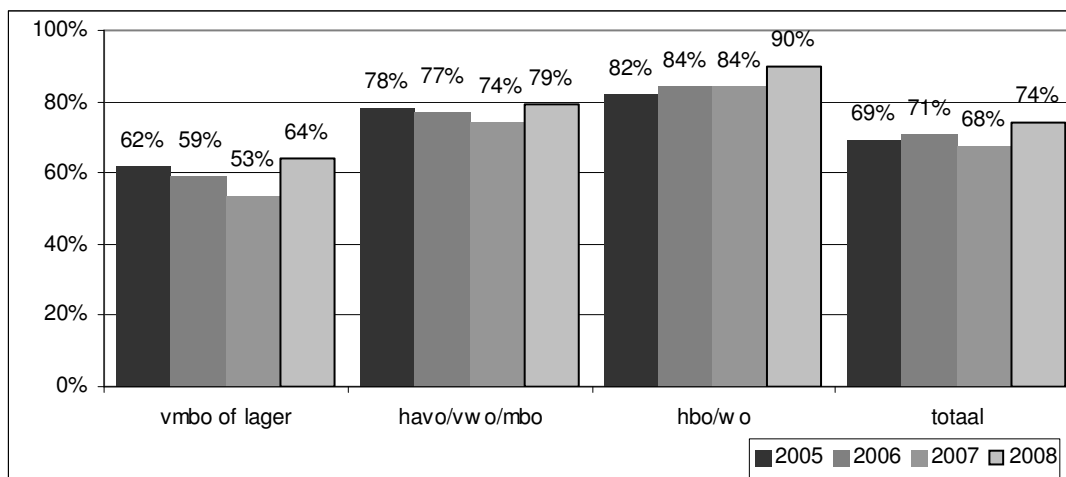

Bron: Zorgzame Stad (RIGO 2005), Inwonersenquête 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Handhaving van het niveau

Maatschappelijk effect 3.3: Er zijn minder sociaal-economische gezondheidsverschillen tussen groepen burgers.

Indicator 3.3: Verschillen in gezondheidsbeleving en sociaal-economische status (geoperationaliseerd door opleidingsniveau).

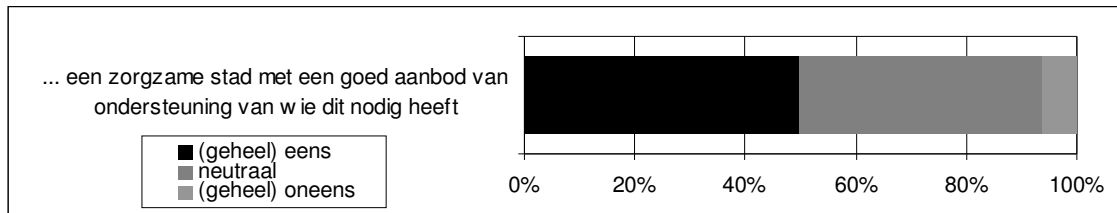

Bron: Zorgzame Stadenquête / Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijke effect 3.4: Er is een vangnet voor mensen die dit nodig hebben.

Indicator 3.4: Indicator moet nog ontwikkeld worden.

Bron: Zorgzame Stadenquête 2007, O&S Helmond

4.3.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Uitgangspunt van de Wmo is meedoen. De Wmo legt in de eerste plaats de verantwoordelijkheid hiervoor bij de mensen zelf. Zij worden bijvoorbeeld ook geacht om elkaar te ondersteunen. Voor die mensen die extra zorg en ondersteuning hebben, voert de gemeente regie over de ontwikkeling van een integrale aanpak wonen-welzijn-zorg.

Zowel in het Collegeprogramma, de stadsrevisie als in de beleidsnota Wmo (inclusief de startnotitie Wonen, Welzijn en Zorg) is het uitgangspunt sociale cohesie. Dat vertaalt zich op verschillende manieren. De komende jaren worden in ieder geval de volgende accenten gesteld:

- Burgers kunnen zo lang als mogelijk blijven wonen in hun eigen woonomgeving.
- Burgers kunnen ontmoeten en activiteiten organiseren; de gemeente zorgt voor randvoorwaarden.
- Extra inzet om contacten tussen mensen met uiteenlopende achtergronden op te bouwen en te versterken.
- De draagkracht van mantelzorgers neemt toe of de draaglast neemt af.
- De gemeente voert regie over de ontwikkeling van een keten rondom wonen-welzijn-zorg via de concepten woonservicegebieden en woonzorgzones. Het accent van de gemeente voor mensen met beperkingen ligt op de invulling van de welzijnscomponent.
- De gemeente biedt een vangnet van individuele voorzieningen.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.3.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.3.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Doorontwikkeling Wmo Beleidsplan conform actieprogramma Wmo beleidsplan 2008 en actieprogramma Wonen, Welzijn en Zorg.
Realisatie (SE): Uw raad heeft op 1 juli 2008 het Wmo beleidsplan 2008-2011 vastgesteld. Op basis van het vastgestelde beleidskader wordt nu uitvoering gegeven aan het beleid. Tevens wordt gewerkt aan verdere beleidsverdieping per prestatieveld.
- Beleidsnota Stedelijk kompas gericht op preventie dak- en thuisloosheid.
Realisatie (SE): Het Stedelijk Kompas Peelregio is behandeld en voor 1 april 2008- onder voorbehoud van uw besluit - aan het Ministerie van VWS aangeboden. Uw raad heeft het Stedelijk Kompas Peelregio op 2 december 2008 vastgesteld.

4.3.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 3.1: De kwetsbare groepen zijn zelfstandig en zelfredzaam.

- Wmo pilot: Indicatiestelling via huisbezoeken in plaats van telefonisch gesprek.
Realisatie (SE): De pilot 'indicatiestelling via huisbezoeken in plaats van telefonisch gesprek' is uitgevoerd en afgerond. De evaluatie van deze pilot vindt in 2009 plaats.
- Wmo actieprogramma 2008 (vaststelling in raad december 2007).
Realisatie (SE): De latere vaststelling van het Wmo-beleidsplan heeft er toe geleid dat verschillende acties uit het actieprogramma 2008 eveneens op een later moment zijn gestart. Aangezien veel activiteiten door (subsidie ontvangende) partners in de stad dan wel door de gemeente zelf worden uitgevoerd, en deze al gevolgd worden in het subsidieprogramma is er voor gekozen geen actieprogramma voor 2009 op te stellen.
- Wmo onderzoek naar afschaffing inkomensstoets en maximaal aantal zones bij Collectief Vraagafhankelijk Vervoer.
Realisatie (SE): Het onderzoek naar de implicaties van het afschaffen van de inkomensgrens en het maximaal aantal zones bij het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer is afgerond. De resultaten worden meegenomen in de beleidsontwikkeling.
- Evaluatie huidige wijze van maaltijdvoorziening en op basis hiervan aanpassingen doorvoeren.
Realisatie (SE): Het onderzoek naar de verschillende mogelijkheden voor het organiseren en aanbieden van een maaltijdvoorziening is afgerond. De resultaten van het onderzoek zijn meegenomen in het Wmo-beleidsplan en de in dat kader opgestelde notitie "richtinggevende kaders voor mantelzorg (incl. vrijwillige thuiszorg) en diensten wonen welzijn zorg". Als vervolg hierop is de subsidiëring van de maaltijdvoorziening stopgezet.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 3.2: Mensen zorgen voor elkaar, waardoor iedereen kan meedoen, ongeacht culturele en sociale verschillen.

- Wmo actieprogramma 2009 (vaststelling in raad december 2008).
Realisatie (SE): Met ingang van 2009 is er voor gekozen om alleen een subsidieprogramma op te stellen en geen actieprogramma.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 3.3: Er zijn weinig gezondheidsverschillen tussen groepen burgers.

- Met de gezondheidsmakelaar in Binnenstad-Oost wordt invulling gegeven aan een wijkgerichte aanpak van gezondheidszorg.
Realisatie (SE): Er is een nota Gezondheidsmakelaar ontwikkeld met een actieplan voor de wijk Binnenstad-Oost met extra aandacht voor de Leonardusbuurt. De acties zijn onderverdeeld in termijnen van kort, middellang en lang.
- Implementatie nota Lokaal Gezondheidsbeleid (wordt in december 2007 vastgesteld).
Realisatie (SE): De nota Lokaal Gezondheidsbeleid is in maart 2008 door uw raad vastgesteld. We zijn begonnen met de implementatie. Concreet is de gezondheidsmakelaar in Binnenstad-Oost gestart en worden er gemeentebreed verschillende preventieve activiteiten uitgevoerd. De stimulering van de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de eerstelijns zorg is nog niet gestart.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 3.4: Vangnet mensen die dit nodig hebben.

- Verbeteren van de doorstroming in de maatschappelijke opvang tot een gemiddelde verblijfsduur van 65 dagen door omvorming van de crisis- en vrouwenopvang.

Realisatie (SE): Met SMO is de prestatieafspraken gemaakt dat eind 2009 de verblijfsduur is bekort tot 55 dagen. De berekening vindt plaats op basis van het aantal opvangplaatsen in de 7x24-uursopvang.

4.3.3.3 Overige beleidsuitvoering: Budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Subsidieprogramma Jeugd, Zorg, Welzijn en Sport

- Subsidies verstrekken ter bevordering en waardering van het vrijwilligerswerk.
Kengetallen: 165 subsidies aan vrijwilligersorganisaties (inclusief sport jeugdledensubsidie).
Realisatie (SE): Er zijn in het kader van het subsidieprogramma Jeugd, Zorg, Welzijn en Sport 152 subsidies verstrekt, waaronder een vrijwilligersfeest voor en door vrijwilligers.
- Het subsidiëren van professionele welzijnsorganisaties om te bevorderen dat zo veel mogelijk Helmonders mee kunnen doen.
Kengetallen: Subsidies aan 12 professionele organisaties.
Realisatie (SE): Vanuit het subsidieprogramma 2008 zijn aan 14 professionele welzijnsorganisaties diverse subsidies verstrekt waarmee een bijdrage geleverd wordt aan de maatschappelijke effecten en beleidsdoelstellingen die uw raad heeft vastgelegd in het Wmo-beleidsplan.
- Het in stand houden van voorzieningen en accommodaties.
Kengetallen: 8 voorzieningen voor sociaal-cultureel werk.
Realisatie (SE): We verlenen subsidie aan 6 wijkhuizen, 2 buurtgebouwen gerund door een wijkvereniging en 3 sociaal culturele voorzieningen.

Kengetallen: 8 scoutingaccommodaties.
Realisatie (SE): We verlenen subsidie aan 8 scoutingaccommodaties, waarvan er 7 zijn gehuisvest in een gebouw van de gemeente.

Kengetallen: 8 wijk- en buurtaccommodaties.
Realisatie (SE): We verlenen subsidie aan 10 wijkhuizen en 1 buurthuis.

Kengetallen: 8 jongerenaccommodaties.
Realisatie (SE): We verlenen subsidie aan 5 jongerenaccommodaties.

Kengetallen: Con Brio-gebouw.
Realisatie (SE): We verlenen subsidie aan 3 vrijwilligersorganisaties die gehuisvest zijn in het Con Brio-gebouw.
- Het beheren van accommodaties.
Kengetallen: 8 wijk- en buurtaccommodaties
Realisatie (SE): We subsidiëren het beheer van 9 wijkaccommodaties.

Kengetallen: 8 jongerenaccommodaties.
Realisatie (SE): We subsidiëren het beheer van 5 jongerencentra.

Kengetallen: Con Brio-gebouw.

Realisatie (SE): We subsidiëren het beheer van het Con Brio-gebouw via Stichting Welzijn Helmond (SWH).

Wmo / Zorgpoort

- Het adviseren over en verlenen van huishoudelijke zorg, vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en hulpmiddelen zoals rolstoelen.

Kengetallen: ± 1.800 aanvragen huishoudelijke zorg (incl. verlengingen).

Realisatie (SE): Er zijn ruim 2.720 aanvragen huishoudelijke zorg afgehandeld, inclusief herindicaties en verlengingen. Dit is veel meer dan geraamd. De oorzaak is gelegen in het feit dat in 2007 niet alle herindicaties huishoudelijke zorg in het kader van de omzetting AWBZ naar Wmo zijn gerealiseerd. Vanuit VWS is hiervoor ook uitstel verleend en de betreffende cliënten hebben hierover bericht ontvangen. Het deel dat niet is gerealiseerd, is doorgeschoven naar 2008 en uitgevoerd in het 1^e halfjaar 2008. Voor de afhandeling van deze herindicaties is in 2008 dan ook extra tijdelijke personele inzet nodig geweest.

Kengetallen: ± 400 rolstoelaanvragen.

Realisatie (SE): Het aantal ingediende aanvragen is enigszins achtergebleven bij het geraamde aantal. Er zijn in 2008 360 aanvragen afgehandeld.

Kengetallen: ± 1.350 aanvragen vervoersvoorzieningen.

Realisatie (SE): Het resultaat is niet gehaald. Dit onder meer omdat het aantal ingediende aanvragen is achtergebleven bij het geraamde aantal aanvragen (circa 300 aanvragen minder). Met name het aantal aanvragen voor het CVV (Taxibus) is minder dan in 2006 en 2007. Het aantal afgewerkte aanvragen in 2008 bedraagt 949.

Kengetallen: ± 800 aanvragen woonvoorzieningen.

Realisatie (SE): Het aantal afgewerkte aanvragen in 2008 is 782.

Maatschappelijke opvang algemeen

- Subsidiering van de Stichting Maatschappelijke Opvang die de opvanghuizen in Helmond beheert.

Kengetallen: 18 plaatsen preventieve woonbegeleiding.

Realisatie (SE): Er zijn 18 plaatsen preventieve woonbegeleiding.

Kengetallen: 110 plaatsen dak- en thuislozenopvang (regulier en doelgroepen).

Realisatie (SE): Er zijn 125 plaatsen dak- en thuislozenopvang.

Kengetallen: 25 plaatsen woonbegeleiding herstel.

Realisatie (SE): Er zijn 31 plaatsen woonbegeleiding, gericht op herstel.

Gezondheidszorg

- In het kader van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) worden door de GGD taken uitgevoerd op het gebied van gezondheidsbevordering, jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en periodieke contactmomenten GGD-arts met scholieren) en algemene gezondheidszorg.

Realisatie (SE): Er zijn afspraken gemaakt, taken zijn uitgevoerd en een terugblik/evaluatie van de activiteiten is in ontwikkeling.

4.3.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Een lijst van 0-19 jarigen met overgewicht die gescreend zijn op het consultatiebureau (0-4 jaar) en in groep 2 en 7 van het basisonderwijs, klas 2 van het voortgezet onderwijs en op verzoek van de leerkracht.
Realisatie (SE): Gezien de privacygevoeligheid van deze gegevens is er voor gekozen om aan de instelling de vraag te stellen om de juistheid van de registratiegegevens door een accountant te laten vaststellen door middel van een accountantsverklaring. Het project is dit jaar afgerond en de verantwoording komt in 2009.
- Evaluatie subsidieregeling integratiebeleid, incl. uitbouw integratiebeleid met daarin een voorstel voor actieprogramma op wijkniveau.
Realisatie (SE): Deel 1 van de integratienota is inmiddels door uw raad vastgesteld. Deel 2, het meerjarenuitvoeringsprogramma is op 16 december 2008 door ons vastgesteld. Eind 2008 zijn er nieuwe nadere regels vastgesteld voor de subsidieregeling integratie.
- Nota Lokaal Gezondheidsbeleid.
Realisatie (SE): De nota Lokaal Gezondheidsbeleid is op 4 maart 2008 door uw raad vastgesteld.
- Beleidsontwikkeling mantelzorg.
Realisatie (SE): Capaciteitsproblemen hebben geleid tot een vertraging in het realiseren van een beleidsnota Mantelzorgondersteuning. Eind 2008 was het eerste concept van de beleidsnota gereed. De behandeling in het bestuurlijke traject schuift daarmee op naar 2009.
- De gemiddelde verblijfsduur maatschappelijke opvang is eind 2009 bekort tot 55 dagen.
Realisatie (SE): Bekorting van de gemiddelde verblijfsduur in de maatschappelijke opvang tot 55 dagen is een meerjarenafspraak in het kader van het GSB 2005-2009. De gemiddelde verblijfsduur in 2007 is achtergebleven ten opzichte van het streefgetal. Met SMO is de prestatieafspraken gemaakt dat eind 2009 de verblijfsduur is bekort tot 55 dagen. Hiervoor zijn in de 2^e helft 2007 aanvullende afspraken gemaakt.
- 30 behandelingen ambulante verslavingszorg in 2007, met 25% succesvolle uitstroom.
Realisatie (SE): Voor september 2008 was de kwantitatieve doelstelling voor 2008 reeds gerealiseerd, te weten 164 behandelingen.
- Implementatie Wmo (vaststelling Wmo nota).
Realisatie (SE): Op 1 juli 2008 heeft uw raad het Wmo-beleidsplan 2008-2011 vastgesteld.
- Evaluatie doelstellingen nota Sociaal Kapitaal (onderdeel Wmo-nota).
Realisatie (SE): De evaluatie van de nota Sociaal Kapitaal maakte onderdeel uit van het Wmo-beleidsplan 2008-2011, dat op 1 juli 2008 is vastgesteld door uw raad.
- Document ter verkenning van armoedeproblematiek in Helmond en besluitvorming actieplan.
Realisatie (SE): De nota armoedebeleid 2008-2011 (inclusief het actieplan) is op 4 november 2008 door uw raad akkoord bevonden.
- Er worden in 2008 12 opvangplaatsen aangeboden in het werkhotel (aangepaste doelstelling).
Realisatie (SE): Het aanbod is gerealiseerd.

- Nota Wijkaccommodatiebeleid.

Realisatie (SE): De oorspronkelijke planning is bijgesteld. De nota bevat naast een inhoudelijk deel ook een financiële vertaling, die verschillende scenario's laat zien. In 2009 wordt de nota ter besluitvorming aangeboden aan uw raad.

4.3.4 Wat zijn de kosten?

4.3.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	29.212.408	29.076.783	32.358.891	29.383.460
Baten	2.456.133-	1.998.471-	2.784.808-	3.353.875-
Saldo	26.756.275	27.078.312	29.574.083	26.029.586

4.3.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 3					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolgplanning (jaar)
650.15	Facilitering voorzieningen gezondheidszorg Brandevoort	89.044	89.044		
	Totaal	89.044	89.044		

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Niet van toepassing.

4.4 Programma 4: Jeugd en onderwijs

Portefeuillehouders: J.F. Boetzkes

Dit programma is gericht op het versterken van de competenties van Helmonders, zodat ze beter kunnen deelnemen aan de samenleving (volwaardig burgerschap). Daarbij wordt een bijzonder accent gelegd op jeugd en jongeren en volwasseneneducatie. Dit programma heeft relaties met veiligheid, inburgering, cultuur, sport en recreatie, zorg en volksgezondheid en economisch beleid en werkgelegenheid.

4.4.1 Welke effecten willen we bereiken?

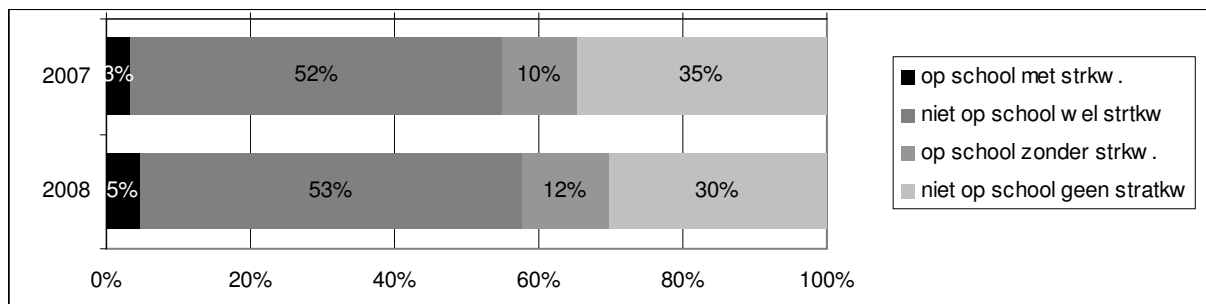
De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

- 4.1 Meer jongeren komen op de arbeidsmarkt met minimaal een startkwalificatie.
- 4.2 Er is in Helmond meer te doen voor jongeren.
- 4.3 Helmondse ouders voeden hun kinderen effectief op.

Na vaststelling van het onderwijshuisvestingsplan en het Wmo beleidsplan zullen de effecten en bijbehorende indicatoren zo nodig worden aangepast.

Maatschappelijke effect 4.1: Jongeren komen op de arbeidsmarkt met minimaal een startkwalificatie.

Indicator 4.1: Aandeel van de jongeren van 23 jaar dat een startkwalificatie heeft.

Bron: LLA

Het beleid is gericht op: Substantiële verbetering

Maatschappelijke effect 4.2: Er is in Helmond voldoende te doen voor jongeren.

Indicator 4.2: Aantrekkelijkheid van de stad voor jongeren: gemiddeld rapportcijfer dat jongeren (18-24 jarigen) geven voor de aantrekkelijkheid van de stad voor jongeren van 18 tot 24 jaar

	2006
Gemiddeld rapportcijfer	5,5

Bron: Inwonersenquête 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Substantiële verbetering

Maatschappelijk effect 4.3: Helmondse ouders voeden hun kinderen effectief op.

Indicator wordt nog ontwikkeld (Aanpassing van effect en indicatoren heeft plaatsgevonden in Programmabegroting 2009)

4.4.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Zowel in het Collegeprogramma als de stadsrevisie en in het vastgestelde integraal jeugdbeleid is de aandacht gericht op jongeren en hun kansen om als volwaardig, zelfstandig burger in de samenleving te functioneren. Speerpunten van beleid zijn:

- goede basisvoorzieningen met name voor onderwijs (één van de 4 strategische thema's voor de komende 10 – 15 jaar) en multifunctioneel gebruik van voorzieningen;
- voorkomen van schooluitval;
- interveniëren in risicosituaties en risicogezinnen met name op jonge leeftijd door verbetering van preventieve opvoedingsondersteuning en actiegerichte samenwerking (klantgericht, toeleiding en afstemming);
- versterken competenties van jongeren, waaronder sociale vaardigheden;
- stimuleren van meer participatie en vergroten van betrokkenheid en binding aan de stad.

Naast de uitwerking van deze speerpunten in diverse nota's zoals 13+ beleid, jongerenparticipatie, centra voor jeugd en gezin, de onderwijsvisie, het onderwijshuisvestingsplan, sport, jeugdwerkloosheid en jeugd en cultuur, worden ook vele activiteiten en projecten uitgevoerd. Voorbeelden van belangrijke activiteiten zijn: uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan, activiteiten ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten, realisatie van alle functies in centrum voor jeugd en gezin, een klankbord voor jongeren als spin in het web voor stimuleren van activiteiten voor en door jongeren in de wijken en de stad, vangnet schoolzwemmen en techniekeducatie.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.4.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.4.3.1 *Beleidsvoorbereiding*

- Opleveren van een educatieve agenda (samengesteld in overleg met het onderwijsveld).
Realisatie (SE): De educatieve agenda is door ons vastgesteld in de vergadering van 21 oktober 2008. Eerder was het idee dat de educatieve agenda zou worden vastgesteld door uw raad. Bij het verder uitwerken van de educatieve agenda werd duidelijk dat het een processtuk is, hoe gaan we met elkaar om, gemeente en educatieve partners, en hoe gaan we met de gezamenlijke onderwerpen op de educatieve agenda om. Het stuk is ter kennisname aangeboden aan de raadscommissie S.
- Opleveren van een sociaal maatschappelijk infrastructuurplan.
Realisatie (SE): De ontwikkeling van dit sociaal maatschappelijk infrastructuurplan kent een inhoudelijke en technische kant. Beide aspecten hebben in 2008 vertraging gekend. Inhoudelijke vertraging omdat de materie weerbarstiger was dan bij aanvang verondersteld werd en er meer tijd nodig was dan ingepland. Technisch, omdat de ict-oplossing voor het beheren van dit infrastructuurplan nog niet gereed is. In het 1^e kwartaal 2009 wordt het resultaat opgeleverd.
- Opleveren van een notitie Jeugdaccommodatiebeleid (onderdeel wijkaccommodatiebeleid).
Realisatie (SE): Het jeugdaccommodatiebeleid wordt meegenomen als onderdeel van de nota wijkaccommodatiebeleid (zie ook de toelichting bij wijkaccommodatiebeleid).
- Opleveren van een notitie (Jeugd)werkloosheidsbeleid onderdeel arbeidsmarktbeleid.
Realisatie (SE): Traject is gestart om samen met stakeholders in het domein van voortijdig schoolverlaten (met name onderwijs) en in het domein van jeugdwerkloosheid (ketenpartners en re-integratiebureaus) een gezamenlijke analyse van de problematiek te verrichten en op basis daarvan een gezamenlijke visie en agenda op te stellen. Hiertoe is een projectgroep opgericht, met ondersteuning vanuit OCGH Advies en Fontys Actief. Hierbij is gekozen voor een fasering om met het veld aan de slag te gaan. Allereerst is in het 2^e kwartaal 2008 een tiental interviews met de belangrijkste spelers gehouden. Hieruit zijn diverse knel- en verbeterpunten naar voren gekomen. Ten tweede zal een brede plenaire bijeenkomst georganiseerd worden waarbij alle partijen uit de domeinen van voortijdig schoolverlaten en re-integratie bijeenkomen. Dit dient de opmaat te vormen voor de uitgangspunten van een visie op het thema en voor concrete actiepunten. Het risico op vertraging zoals in de 1^e Berap 2008 is benoemd is echter werkelijkheid geworden. Door heftige discussies binnen met name de onderwijswereld rondom thema's als de Commissie Dijsselbloem (hervormingen onderwijswereld), de organisatie binnen het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs en het al dan niet participeren van het voortgezet onderwijs in de regio Helmond aan het nieuwe convenant voortijdig schoolverlaten is gezorgd voor een beladen sfeer waarbij het niet opportuun zou zijn om de plenaire bijeenkomst in het 2^e kwartaal te laten plaatsvinden. Daarop is besloten deze te houden kort na de zomervakanties en de start van het nieuwe schooljaar 2009/2010.
- Notitie voortijdig schoolverlaten in relatie tot RMC.
Realisatie (SE): In samenwerking met de besturen van het onderwijs in Zuidoost-Brabant en het ministerie van OCW is een onderwijsprogramma opgesteld. Het programma van maatregelen heeft betrekking op: snel signaleren en alert optreden bij beginnend verzuim, speciale maatwerkvoorzieningen voor risicogroepen, monitoring overgang voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs van zorgstructuur naar begeleidingscultuur en het doorstroomportfolio.
- Notitie regionalisering leerplicht.
Realisatie (SE): De notitie regionalisering leerplicht is klaar en besproken in het Peellandoverleg op 9 oktober 2008. Het uitgangspunt voor het vervolgtraject is dat we zoeken naar intensivering in de samenwerking met de regio op het gebied van leerplicht.

- Notitie (functies) centrum voor jeugd en gezin.
Realisatie: Doorstartnotitie is op 13 januari 2009 aan de orde geweest in de raad.
- Notitie VVE beleid.
Realisatie (SE): De eindrapportage integratie peuterspeelzaalwerk kinderopvang is gereed. De notitie VVE is een uitwerking van deze rapportage. Het doel van deze notitie is voldoen aan het bereiken van 70% van de doelgroepkinderen per 2010 en 100% bereik in 2012. Er is gestart met de ontwikkeling van de inhoudelijke kaders VVE. De scholingsparagraaf is in concept klaar. De overige paragrafen over inhoud (beleid) en financiën worden in het voorjaar 2009 afgerond. Het doorschuiven hangt samen met het traject professionalisering peuterspeelzaalwerk en herpositionering peuterspeelzaalwerk.
- Notitie 10 kansenkaart.
Realisatie (SE): Er is gestart met inventariseren hoe een 10-kansenkaart eruit zou moeten zien en hoe deze kaart kan aansluiten op bestaand beleid (andere (kortings)kaarten) en hoe je jeugd het beste kunt bereiken. De notitie wordt in 2009 voorgelegd aan de raadscommissie S en uw raad.
- Notitie jeugdmonitor/jeugdindex.
Realisatie (SE): De Staat van de Jeugd is in mei 2008 afgerond en verspreid. Dit geldt ook voor de Staat van het lokaal jeugdzorgaanbod. Beide producten worden in 2009 verder ontwikkeld.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2009.
Realisatie (SE): Om inhoudelijke redenen is dit punt in overleg met de schoolbesturen uitgesteld. Hierover bent u geïnformeerd via een raadsinformatiebrief die in de 2^e week december 2008 is verstuurd.
- Investeringsschijf 2009 uit IHP en MOP onderwijshuisvesting.
Realisatie (SE): Op 2 december 2008 is het programma onderwijshuisvesting 2009 door uw raad goedgekeurd.
- Nieuw beleid a.g.v. landelijke ontwikkelingen in de zorgplicht voor adequate onderwijshuisvesting.
Realisatie (SE): In 2008 heeft de uitvoering van de programma's 2007 en 2008 geleid tot verbreding van basisscholen en de bouw van nieuwe brede basisscholen. Het bestaande beleid blijkt onvoldoende aan te sluiten bij deze initiatieven. In 2008 heeft het oplossen van de problemen centraal gestaan en het nieuwe beleid is door de druk op de bouwvoorbereidingen (waarvoor een bouwcoördinator is benoemd) nog in ontwikkeling en wordt verder uitgewerkt in 2009. In het kader van multifunctioneel gebruik en verbreding van bestaande scholen zijn initiatieven gestart, namelijk bij de Wilhelminaschool, Dierdonkschool en de Bundertjes. Daarnaast vinden voorbereidingen plaats voor nieuwe brede scholen zoals de Wijkhuis Brede school Helmond West en de semi-permanente Brede school in de fase II van Brandevoort.

4.4.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 4.1: Jongeren komen op de arbeidsmarkt met minimaal een startkwalificatie.

- De groene campus is opgeleverd.
Realisatie (SE): De Groene Campus is na de zomervakantie van start gegaan.

- Nieuw beleid gericht op kwalificatieplicht tot 18 jaar ingevoerd.
Realisatie (SE): De nieuwe wetgeving is ingevoerd en geïmplementeerd in ons beleid voor kwalificatieplicht.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 4.2: Er is in Helmond voldoende te doen voor jongeren.

- Jongerenparticipatie bij gemeentelijk beleid door HelmondJONG2Gether.
Realisatie (SE): HJ2G is als pilot afgerond. De spelregels zijn op 2 december 2008 door uw raad vastgesteld en het netwerk van jongeren start per 1 januari 2009 vanuit de opgestelde kaders.
- Realisatie jeugdaccommodatie Orion.
Realisatie (SE): De voorbereidingen voor de bouw van Orion lopen volgens planning. Er is niet gekozen voor Orion binnen een multifunctionele accommodatie. Afhankelijk van de bezwaren die ingediend worden, kan Orion op zijn vroegst in augustus 2009 haar deuren openen.
- Activiteiten 13+ beleid voor en door jongeren georganiseerd: minimaal 6 met daarin aandacht voor competenties, participatie en/ of attractiviteit van de stad op één of meerdere terreinen van sport - recreatie – onderwijs – werk – veiligheid – cultuur – zorg – wonen/leefbaarheid – recreatie.
Realisatie (SE): Vanuit de toetsingscommissie die in februari en oktober 2008 bijeen kwam, zijn verschillende initiatieven beloofd. Jongeren hebben activiteiten uitgevoerd en zijn ook nog bezig met het organiseren van activiteiten.
- Uitvoering aanbevelingen jeugdaccommodatiebeleid. (vaststelling begin 2008).
Realisatie (SE): De nota accommodatiebeleid, met daarin opgenomen een paragraaf jeugdaccommodaties, zal in 2009 voorgelegd worden aan uw raad. Daarna worden de aanbevelingen opgevolgd.
- Uitvoering Wmo actieprogramma met name prestatieveld 2. (vaststelling begin 2008).
Realisatie (SE): We hebben aan alle actiepunten in meer of mindere mate uitvoering gegeven. Dit betreft voortijdig schoolverlaten, Staat van de Jeugd, Centrum voor Jeugd en Gezin, Gezond Gewicht en expertmeetings.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 4.5: Helmondse ouders voeden hun kinderen meer effectief op.

- Uitvoering acties kadernota Centra voor Jeugd en Gezin:
  - De verbinding tussen justitieketen (met o.a. veiligheidshuis) en zorgketen nader uitwerken.
Realisatie (SE): In het veiligheidshuis is een casusoverleg risicojeugd bij wijze van experiment gestart. De evaluatie heeft begin 2009 plaatsgevonden, en dat levert aanknopingspunten op voor verdere versterking van de verbindingen tussen zorg en justitiële interventies.
  - Verbetering aansluiting zorg op vindplaatsen.
Realisatie (SE): Op 2 oktober 2008 is er een (interne) startbijeenkomst geweest voor het Centrum voor Jeugd en Gezin. Aansluiting van vindplaatsen op Zorg voor Jeugd is begin 2009 gestart. (Voorbereidingen, zoals gesprekken met betrokken organisaties, vinden al plaats).
  - Verbetering van informatie en advies aan ouders (advies over functies opvoedwinkel/steunpunt).
Realisatie (SE): Deelproject binnen Centrum voor Jeugd en Gezin, interne startbijeenkomst vond plaats op 2 oktober 2008. Plannen voor het uitrollen van de functie informatie en advies worden momenteel opgesteld op basis van de doorstartnotitie centrum voor jeugd en gezin.

- Ontwikkelen visie op screening/diagnose in de (vrij toegankelijke) zorg.
- Onderzoek naar gebruikte signaleringsmethodieken met advies.
- Organiseren ketensamenhang tussen producten.
Realisatie (SE): Bovenstaande 3 ambities zijn voor een deel gerealiseerd binnen de afspraken Zorgcoördinatie. Voor een ander onderdeel komt dit terug in de doorontwikkeling om te komen tot een volwaardig Centrum voor Jeugd en Gezin in Helmond. Deze doorontwikkeling wordt projectmatig aangepakt in 2009.
- Doorontwikkeling database van opvoedingsproducten (LLINXX in relatie tot digitale portal Wmo).
Realisatie (SE): Valt onder deelproject Toeleiding binnen Centrum voor Jeugd en Gezin, de interne startbijeenkomst vond plaats op 2 oktober 2008.
- Uitvoering acties zorg voor jeugdsysteem / verwijsindex:
  - Verbetering Zorgcoördinatie, werkmethodek en nascholingsaanbod.
Realisatie (SE): Deze ambitie is met het vaststellen van een methodek voor de coördinatie van zorg voor een belangrijk deel gerealiseerd. Deze methodek ligt ten grondslag aan de training van een 15-tal Helmondse professionals (mei 2008) en op dit moment worden in heel Brabant zo'n 200 professionals getraind op het hanteren van deze werkwijze die gekoppeld is aan Zorg voor Jeugd.
- Project implementatie Jeugdgezondheidszorg (financiering, Elektronisch kinddossier) Helmond en Peelzone.
Realisatie (SE): De implementatie van het EKD is in de gemeente Helmond in september 2008 volgens planning van start gegaan.
- Projecten voortvloeiend uit de herpositionering van het peuterspeelzaalwerk uitgevoerd.
Realisatie (SE): Op 1 juli 2008 heeft de procesbegeleider een rapport opgeleverd waarin opgenomen staat dat het peuterspeelzaalwerk per 1 september 2009 ontvlochten zal worden bij SWH en HOP en ondergebracht zal worden bij Spring. Ook zijn in het rapport alle stappen vermeld die in dat proces genomen moeten gaan worden, inclusief een tijdsplan en een verantwoordelijke per stap. In september 2008 hebben wij op basis van het rapport het besluit genomen om de subsidie voor het peuterspeelzaalwerk met ingang van 1 september 2009 over te hevelen van HOP/SWH naar Spring.

4.4.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Huisvesting onderwijs

- Het in stand houden van en voorzien in adequate onderwijshuisvesting
Realisatie (SE): In 2008 is het programma onderwijshuisvesting 2007 en 2008 uitgevoerd. Met deze programma's kwam in het totaal € 11.600.000 beschikbaar voor o.a. uitbreiding, aanpassing en onderhoud van schoolgebouwen. Hiervan is in 2008 circa € 3.300.000 uitgegeven. De uitvoering van voorzieningen ad € 2.500.000 start begin 2009.

Kengetallen: Het jaarlijks verstrekken van circa 30 investeringskredieten aan schoolbesturen in het basis-, speciaal en voortgezet onderwijs met uitzondering van OMO Scholengroep Helmond ten behoeve van de zorgplicht voor 44 schoolgebouwen en 26 gymnastiekaccommodaties.

Realisatie (SE): Er zijn in 2008 39 investeringskredieten verstrekt aan schoolbesturen. Voor onderhoud zijn er daarbovenop 18 kredieten verstrekt. In het totaal zijn 57 kredieten verstrekt.

- Naleving en uitvoering van doordecentralisatieovereenkomst met OMO Scholengroep Helmond.
Kengetallen: Een beschikking met resultaatafspraken in relatie tot de doordecentralisatieovereenkomst.

Realisatie (SE): In juli 2008 heeft OMO over de definitieve bijdrage voor 2007 beschikt en over de voorlopige bijdrage voor 2008. Hiermee is uitvoering gegeven aan de doordecentralisatieovereenkomst met OMO.

- Het opstellen van leerlingenprognoses en monitoring van leerlingenstromen.

Realisatie (SE): Jaarlijks wordt door de gemeente voor het totale scholenveld een leerlingenprognose - welke als leidraad voor de aanspraken op voorzieningen in de onderwijshuisvesting dienst doet- opgesteld en beschikbaar gesteld. In maart 2008 is dit door uw raad vastgesteld.

Kengetallen: Voor de ruimtebehoeftebepaling in het basis-, speciaal en voortgezet onderwijs van 34 scholen.

Realisatie (SE): Voor in het totaal 35 scholen in Helmond is een leerlingenprognose opgesteld voor 2008-2022.

- Het verstrekken van klokuurvergoeding voor bewegingsonderwijs.

Realisatie (SE): In december 2007 hebben alle schoolbesturen hun vergoeding van de klokuren voor het gymonderwijs in 2008 ontvangen op basis van prijspeil 2007. In december 2008 is de vergoeding aangepast tot prijspeil 2008 en hebben schoolbesturen het verschil met prijspeil 2007 vergoed gekregen.

Kengetallen: Voor het bewegingsonderwijs in 26 gymnastiekaccommodaties.

Realisatie (SE): Voor in het totaal 27 gymnastiekaccommodaties is de klokuurvergoeding toegekend.

- Het begeleiden van (nieuwe) onderwijshuisvestingsvraagstukken.

Kengetallen: Voor ongeveer 15 capaciteitsaanvragen in een Onderwijsvestingsprogramma.

Realisatie (SE): In 2008 zijn onder andere vraagstukken begeleid met betrekking tot (tijdelijke) huisvesting speciaal onderwijs, verzoek tot nevenvestiging van de Zwengel, Plan van Scholen met daarop het voorstel voor de nieuwe scholen in Brandevoort. In totaal zijn er 17 capaciteitsaanvragen begeleid.

Kengetallen: Voor ongeveer 7 uitbreidingen.

Realisatie (SE): Er is sprake geweest van 10 uitbreidingsvraagstukken.

Kengetallen: Voor ongeveer 5 huisvestingsvraagstukken.

Realisatie (SE): In 2008 zijn 6 huisvestingsvraagstukken begeleid.

Kengetallen: Voor ongeveer 15 nieuwbouw- of uitbreidingsvraagstukken.

Realisatie (SE): In 2008 zijn 17 nieuwbouw- of uitbreidingsvraagstukken begeleid onder andere met betrekking tot (tijdelijke) huisvesting speciaal onderwijs, verzoek tot nevenvestiging van de Zwengel, Plan van Scholen met daarop het voorstel voor de nieuwe scholen in Brandevoort.

Sociaal welzijnsprogramma jeugd

- Subsidieverstrekking voor hulpverleningsprojecten aan jongeren.

Realisatie (SE): Via de kavelsystematiek die integraal onderdeel was van het Wmo-subsidieprogramma zijn de subsidies voor 2008 verstrekt.

Subsidiëring van jeugdwelzijns-organisaties (w.o. BJ Brabant, jpp, humanitas, MaDiHP); activiteiten voor activiteiten voor jongeren.

Realisatie (SE): Via het Wmo-subsidieprogramma zijn de subsidies voor 2008 verstrekt.

Kengetallen: 80 hulpverleningstrajecten op aangeven politie (JPP).

Realisatie (SE): Het resultaat van 80 hulpverleningstrajecten is behaald.

- 82 bereikte overlastgevende groepen in 2006 (JPT).
Realisatie (SE): Het aantal overlastgevende groepen varieert van jaar tot jaar. In 2008 waren het er 30 die als overlastgevende groep zijn geregistreerd
- Diverse hulpverleningstrajecten vanuit school (schoolmaatschappelijk werk).
Realisatie (SE): In 2008 zijn 176 hulpverleningstrajecten gestart in het basisonderwijs en hiervan zijn er 162 afgesloten. In het voortgezet onderwijs zijn er 219 hulpverleningstrajecten gestart en 239 afgesloten.
- Coördineren van het volgen van jongeren m.b.v. het jeugdvolgsysteem.
Realisatie (SE): Zorg voor jeugd is operationeel en daarmee worden de jongeren gevolgd door de direct betrokken professionals; professionals die dankzij Zorg voor Jeugd weten dat zij zich met hetzelfde kind bezig houden.
- Het verstrekken van een individuele tegemoetkoming kinderopvang aan ouders die in de Wet Kinderopvang benoemd zijn als wettelijke doelgroepen.
Realisatie (SE): Ouders die in de wet kinderopvang als doelgroep ouders aangemerkt zijn, vragen in het kader van de wet kinderopvang een wettelijke tegemoetkoming aan bij het loket kinderopvang. In 2008 heeft dit niet tot afwijkingen geleid.

Kengetallen: In 2006 hebben 143 mensen gebruik gemaakt van de regeling. In de 1^e twee kwartalen 2007 hebben er al 106 mensen gebruik van gemaakt.

Realisatie (SE): We zijn op 1 januari 2008 begonnen met: 73 kinderen. We zijn op 31 december 2008 geëindigd met: 193 kinderen.

- Inspecties door de GGD: meldingsinspecties, reguliere inspecties en herinspecties.
Kengetallen: 56 reguliere inspecties in 2006.
Realisatie (SE): Door een wijziging in het financieringsstelsel in 2008 (wat inhoudt dat de inspectietaken van aparte contracttaak naar gemeenschappelijke taak zijn overgegaan) zijn er problemen opgetreden met betrekking tot de financiën en de uitvoeringscapaciteit bij de GGD. Hierover zijn de gemeenschappelijke gemeenten in oktober 2008 geïnformeerd. Concreet voor de gemeenten betekent dit dat de GGD niet in staat is geweest om alle geplande inspectiebezoeken uit te voeren. Voor de gemeente Helmond zijn zes van de 55 inspecties niet uitgevoerd in 2008. Deze inspecties zijn wettelijk wel verplicht. Voor zover wij dit nu kunnen beoordelen zijn hier geen consequenties aan verbonden voor de gemeente. In 2009 is het financieringsstelsel weer gewijzigd wat inhoudt dat de inspecties van de locaties kinderopvang weer een aparte contracttaak worden waar de gemeente afzonderlijke afspraken met de GGD maakt en actief zelf de voortgang kan bewaken.
- Verstrekken van een individuele tegemoetkoming kinderopvang aan ouders met een SMI indicatie.
Kengetallen: In 2006 hebben hiervan 32 mensen gebruik gemaakt.

Realisatie (SE): De regeling is in 2008 uitgevoerd en minimaal 32 personen hebben hiervan gebruik gemaakt.

4.4.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Jongerencentra zijn in 2007 op het totaal van openingsuren 10% meer open dan in 2005/2006.
Realisatie (SE): SWH heeft hierover verslag gedaan en de openingstijden 2007 zijn verantwoord.
- Nota kinderopvang.
Realisatie (SE): De taakstellingen van de uitbreiding kinderopvang 1997 - 2004 zijn totaal gerealiseerd. Er komt geen nota kinderopvang omdat deze geen toegevoegde waarde heeft.
- Start van nieuw hulpaanbod bemoeizorg (als vervolg op signaleringsprotocol).
Realisatie (SE): Het ministerie is niet akkoord gegaan met verlenging van inzet van middelen voor dit project, zodoende zal dit project niet uitgevoerd worden. Het hulpaanbod bemoeizorg is een punt van aandacht in het project Centrum voor Jeugd en Gezin.
- 30% van de 0-19 jarigen met overgewicht dat via JGZ wordt opgespoord, neem deel aan gezondheidsinterventieprogramma.
Realisatie (SE): De overeengekomen doelstelling is conform afspraak uitgevoerd door de GGD.
- Er is een sluitend registratiesysteem.
Realisatie (SE): De GGD heeft bevestigd dat er een sluitend registratiesysteem aanwezig is. In 2009 zal de GGD een accountantsverklaring laten opstellen die dit moet bevestigen.

4.4.4 Wat zijn de kosten?

4.4.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	14.299.686	15.555.549	19.031.140	16.265.495
Baten	999.267-	237.876-	607.511-	587.087-
Saldo	13.300.419	15.317.673	18.423.629	15.678.408

4.4.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 4					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
410.10	Onderwijshuisvesting	2.124.300	2.124.300		
410.10	Onderwijshuisvesting	1.050.600	1.050.600		
410.10	Knelpunten onderwijs	850.000	850.000		
410.10	Investeringen onderwijsgebouwen	908.000	908.000		
410.10	Antoon van Dijk	402.929	402.929		
410.10	De Toermalijn	243.469		243.469	2.009
410.10	VSO A. v. Dijk	1.838.818	1.838.818		
410.10	VSO A. v. Dijk	83.304	83.304		
410.10	SO A. v. Dijk	18.500	8.259	10.241	2.009
410.10	VSO A. v. Dijk	807.196	807.196		
410.10	Groene Campus	208.972	208.972		
410.10	Groene Campus	293.643	293.643		
410.10	Groene Campus	133.970	133.970		
410.10	Groene Campus	562.665	562.665		
410.10	VSO A.v.Dijk	53.403	53.403		
410.10	Groene Campus	184.658	184.658		
670.05	Herbouw jeugdaccommodatie Orion	504.000	504.000		
670.05	Herbouw jeugdaccommodatie Orion	-226.000	-226.000		
	Totaal	10.042.427	9.788.717	253.710	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

De Toermalijn

De Toermalijn heeft in december 2008 plannen besproken om in 2009 middelen in te zetten. De school wordt in 2009 uitgebreid met nieuwe lokalen.

SO A. van Dijk

Huurvergoeding uit het integraal huisvestingsprogramma 2003 is nu gedeeltelijk betaald, in 2009 wordt het restant uitbetaald.

4.5 Programma 5: Cultuur

Portefeuillehouder: C.J. Bethlehem

In de stadsvisie is al melding gemaakt van het streven om, samen met onze partners, verder te willen toewerken naar een leefbare stad, waar het prettig wonen, werken en toeven is. Daarbij zijn prioriteiten aangegeven waarop het beleid zich de komende jaren gaat richten. Cultuur is een beleidsterrein dat bijdraagt aan het realiseren van meerdere van de genoemde speerpunten. Dit wordt bereikt door middel van aandacht voor cultuurhistorie, (centrale) culturele voorzieningen en culturele activiteiten.

4.5.1 Welke effecten willen we bereiken?

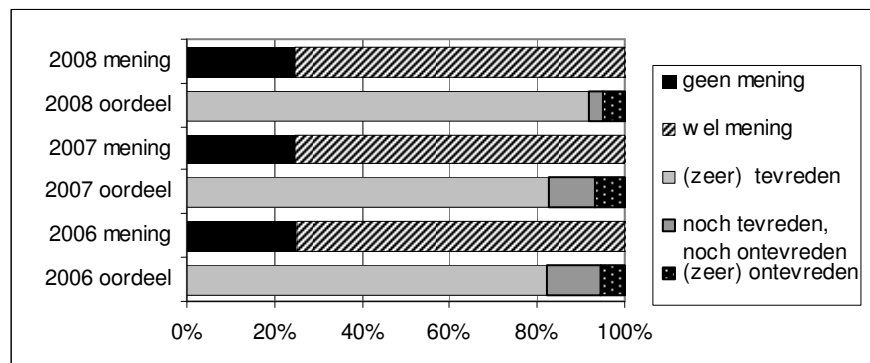
De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

- 5.1 De burgers zijn tevreden over de Helmondse culturele voorzieningen.
- 5.2 Culturele instellingen, activiteiten en evenementen worden goed bezocht.
- 5.3 Helmond heeft een goed cultureel klimaat.

Maatschappelijke effect 5.1: De burgers zijn tevreden over de Helmondse culturele voorzieningen.

Indicator 5.1: Helmonders zijn tevreden over de culturele voorzieningen.

Definitie: tevredenheid met het aantal, de kwaliteit en variatie aan culturele voorzieningen

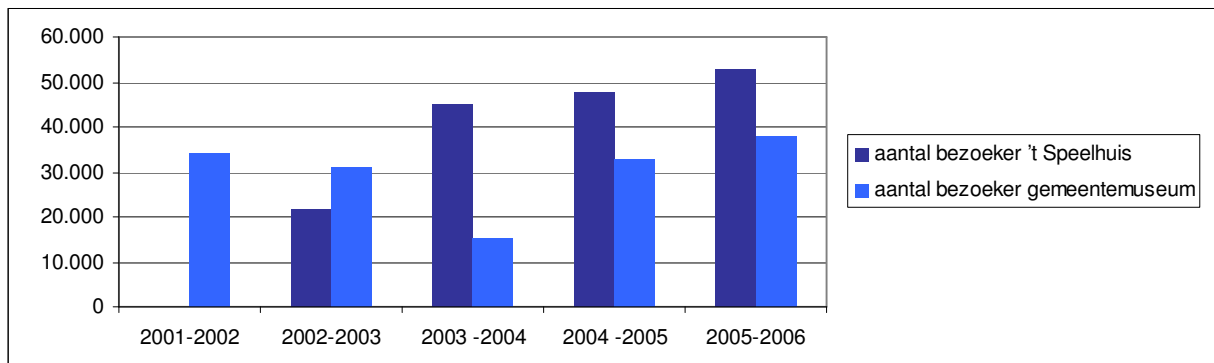

Bron: Inwonersenquête 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Handhaving van het niveau.

Maatschappelijke effect 5.2: Culturele instellingen, activiteiten en evenementen worden goed bezocht.

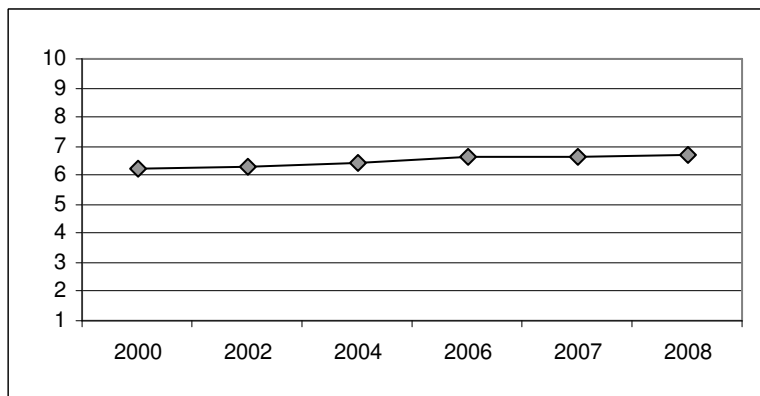
Indicator 5.2: Bezoekersaantallen culturele instellingen.

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering.

Maatschappelijke effect 5.3: Helmond heeft een goed cultureel klimaat

Indicator 5.3: Culturele identiteit: gemiddeld rapportcijfer op de vraag hoe inwoners van Helmond het culturele klimaat van Helmond beoordelen

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

4.5.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Het programma Kunst en Cultuur zal minimaal op het huidige niveau worden gehandhaafd (inclusief indexering van de subsidies) en als uitvloeisel van de lopende discussie over aanpassing van het subsidiebeleid verder worden verbeterd. Uitgangspunt is een voor belanghebbenden transparante en werkbare opzet.

In het kader van het jongerenbeleid zal deze doelgroep worden betrokken bij de nieuwe opzet van Plato en bij de programmering voor jongeren in de Scalazaal. Nieuwe initiatieven zullen binnen de financiële mogelijkheden verder worden ondersteund. Hierop zal nader worden ingegaan op de in voorbereiding zijnde notitie Jongeren en Cultuur. Directe participatie is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Het project Industrieel Erfgoedtoerisme zullen wij in 2008 continueren en verder uitbouwen waarbij de resultaten van een haalbaarheidsstudie over een themaparkconcept in belangrijke mate bepalend zullen zijn. Via subsidieprestatiecontracten met bibliotheek en kunstkwartier zal door de gemeente mede richting worden gegeven aan de toekomstige koers van deze instellingen.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.5.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.5.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Cultuurnota 2008-2011.
Realisatie (SE): Op verzoek van de raadscommissie S zal door de afdeling Kunst en Cultuur een conceptnota worden opgesteld die is gebaseerd op de eerder vastgestelde kaders. We streven ernaar dat deze in de loop van 2009 wordt behandeld in de raadscommissie S.
- Evenementennota 2008-2011.
Realisatie (SE): Mede gezien de relatie met citymarketing is het opstellen van een nieuwe evenementennota enigszins vertraagd. De conceptnota is in 2008 vrijwel afgerond.

4.5.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 5.1: De burgers zijn tevreden over de Helmondse culturele voorzieningen.

Programmering Scalazaal

- Bij de programmering van de Scalazaal zal worden uitgegaan van producties die voor jongeren relevant zijn. Jongeren zullen bij de programmering worden betrokken.
Realisatie (SE): Bij de programmering van de Scalazaal is een werkgroep jongeren betrokken. Dit zijn jongeren van Helmond Jong2Gether.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 5.2: Culturele instellingen, activiteiten en evenementen worden goed bezocht.

Versterking poppodium Plato

- Een nieuw beleids- en bedrijfsplan voor Plato, als uitloei van het in de raadscommissie S gevoerde debat, moet leiden tot een levend poppodium waarbij m.n. jongeren producties van hun gading kunnen vinden. Uitgangspunten zijn dat jongeren direct worden betrokken bij de programmering en dat de organisatie in handen wordt gegeven van een stichting. In de 2^e helft van 2008 dient Plato nieuwe stijl operationeel te zijn.
Realisatie (SE): Er wordt gewerkt aan de oprichting van een stichting. In afwachting van het operationeel worden hiervan zal het beheer van Plato worden voortgezet door Stichting Kunstkwartier en zal deze stichting in samenspraak met de stichting in oprichting zorgen voor een bescheiden lokale programmering. Met betrekking tot het locatieonderzoek zullen de resultaten afgewacht moeten worden.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 5.3: Helmond heeft een duidelijke culturele identiteit.

Project aanlichten industrieel historische objecten uitgevoerd

- Dit project moet de waarde van de historische industrieobjecten in de kanaalzone accentueren. Het project start in 2007 en heeft een doorlooptijd naar 2008.

Realisatie (SE): Het project is inmiddels aanbesteed. Lopende de voorbereiding is om financiële en technische redenen besloten om het project aanlichten van de Traverse te koppelen aan het project aanlichten Kanaal.

Educatief erfgoedproject uitgevoerd

- Er is een educatief erfgoedproject in voorbereiding waarin de wisselwerking tussen erfgoed en natuur toegankelijk wordt gemaakt voor het basisonderwijs.

Realisatie: Dit project (Stuipzand) is in het najaar van 2008 uitgevoerd. 22 scholen hebben hieraan deel genomen.

4.5.3.3 Overige beleidsuitvoering: Budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Speelhuis

- Het budget van het Speelhuis wordt ingezet voor de theaterprogrammering en de daartoe noodzakelijke technische ondersteuning.
Kengetallen: Zie indicatoren bij maatschappelijk effect. Het Speelhuis streeft naar een kwalitatief goede programmering gerelateerd aan de doelgroepen (volwassenen, kinderen en jongeren) waarbij rekening zal worden gehouden met de vraagzijde, met een gemiddelde bezettingsgraad van 62%.

Realisatie (SE): De gerealiseerde bezettingsgraad van het Speelhuis is 63,25%, daarmee is de doelstelling behaald. De bezettingsgraad van de Scalazaal is 43,58%.

Bibliotheek

- Het budget voor de bibliotheek wordt ingezet voor het in stand houden van een openbare bibliotheekvoorziening in Helmond met als primaire taken uitleenfunctie, informatieverstrekking en educatieve activiteiten voor volwassenen, jongeren en kinderen. De bibliotheek beschikt in Helmond over een centrale locatie en 3 filialen.

Kengetallen: Zie indicatoren bij maatschappelijk effect. In 2008 zal een subsidieprestatieovereenkomst met de bibliotheek worden gesloten waarbij de kwaliteitsaspecten zullen worden betrokken.

Realisatie (SE): Het aantal leden van de bibliotheek bedroeg per 31 december 2008 17.017. Het aantal uitleningen in de periode 1 januari 2008 t/m 31 december 2008 bedroeg 512.499. Dit is conform het gestelde in de Programmabegroting.

4.5.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- De Nieuwbouw van de Openbare Bibliotheek, inclusief steunpunt van het Regionaal Historisch Centrum, start in 2007.

Realisatie (SE): De aanbestedingsprocedure is afgerond. De officiële start van de nieuwbouw heeft plaatsgevonden op 12 december 2008.

- Het project Orgelhuis (herhuisvesting draaiorgelcollectie) is in 2007 afgerond.
Realisatie (SE): De Gaviolizaal is op 25 oktober 2008 heropend. Gezien het gegeven dat de zaal maar voor beperkte duur beschikbaar is, is gestart met het zoeken naar een alternatieve locatie. De collectie is inmiddels ingekaderd in het concept voor het themapark industrieel erfgoed.
- Actualisering beleidsnota bibliotheekbeleid: actualisering is noodzakelijk gezien lopende ontwikkelingen onder meer m.b.t. het filialenbeleid en mogelijke clustering van functies.
Realisatie (SE): De kadernotitie bibliotheekbeleid 2008-2011 is door uw raad vastgesteld.

4.5.4 Wat zijn de kosten?

4.5.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	10.514.857	10.932.881	11.704.338	11.395.806
Baten	1.979.442-	1.364.326-	1.347.326-	1.616.716-
Saldo	8.535.415	9.568.555	10.357.012	9.779.089

4.5.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 5					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
505.05	Kunstwerken in openbare ruimtes	62.000		62.000	2009
510.05	Vervanging c.q. revisie opknappen Boscotondohal	90.000	90.000		
510.05	Vervanging/uitbreiding multimedia	20.000	20.000		
525.05	Realisatie Orgelhuis	400.000		400.000	2010
	Totaal	572.000	110.000	462.000	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Kunstwerken in openbare ruimtes

Dit budget wordt voor 2 jaar toegekend; de middelen worden in 2009 aangewend.

Realisatie Orgelhuis

De oude collectie is tijdelijk in de huidige functie gehandhaafd. Aangezien dit van tijdelijke duur is, wordt er opnieuw gezocht naar een alternatieve locatie.

4.6 Programma 6: Sport en recreatie

Portefeuillehouder sport: J.F. Boetzkes

Portefeuillehouder recreatie: S.H. Yeyden

Dit programma draagt bij aan de realisatie van de speerpunten jeugd, onderwijs, gezondheid en sociale participatie door te bevorderen dat Helmonders – en speciaal ook jongeren – participeren in sport- en bewegingsactiviteiten. Uitgaande van de sociale sportinfrastructuur, waarin sportverenigingen het voortouw hebben, moet in de gemeente ook ruimte zijn voor anders georganiseerde sport- en bewegingsactiviteiten. Zij kunnen immers de drempel tot de georganiseerde sportbeoefening verlagen, maar met name ook een middel zijn om bepaalde maatschappelijke doelen te verwezenlijken. Het programma draagt bovendien bij aan het verder versterken van het woon-, werk- en leefklimaat in Helmond door meer en betere vrijetijds- en toeristisch-recreatieve voorzieningen te ontwikkelen.

4.6.1 Welke effecten willen we bereiken?

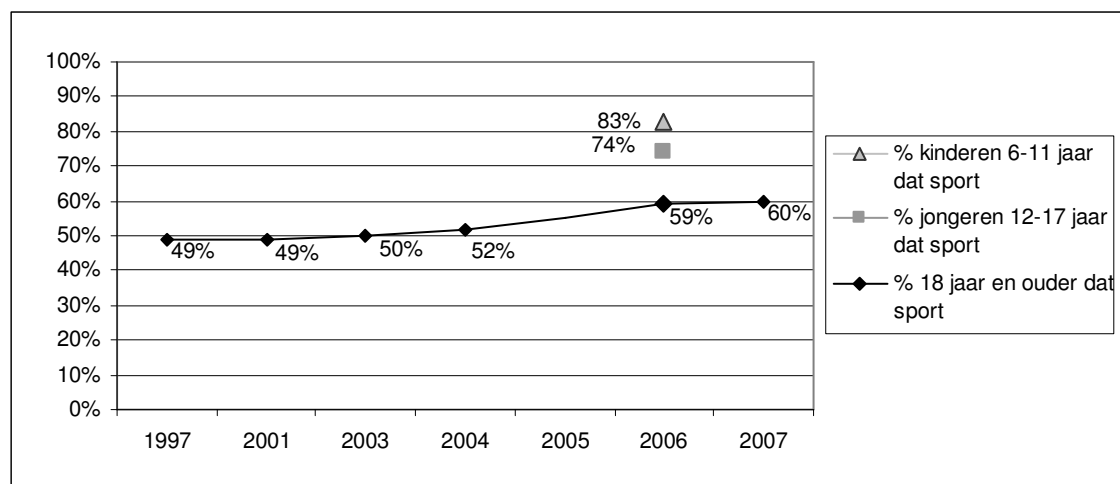
De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

6.1 Veel Helmonders sporten.

6.2 Er zijn voldoende en goede vrijetijdsvoorzieningen.

Maatschappelijke effect 6.1: Veel Helmonders sporten.

Indicator 6.1a: Aandeel van de Helmonders dat sport

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op : Lichte verbetering

Indicator 6.1.b: Percentage van de Helmondse kinderen tussen 6-11 en 12-17 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school).

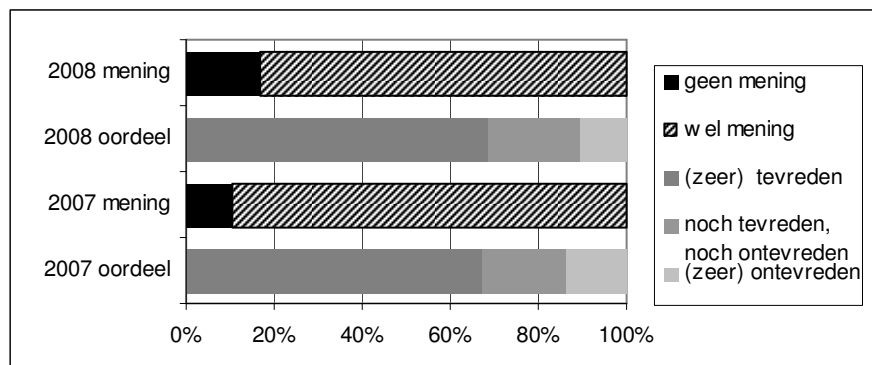
	2006
% kinderen 6-11 jaar dat sport	83%
% jongeren 12-17 jaar dat sport	74%

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijke effect 6.2: Er zijn voldoende en goede vrijetijdsvoorzieningen.

Indicator 6.2: Oordeel over vrijetijdsvoorzieningen: Percentage van de inwoners (18 jaar en ouder) dat (zeer) tevreden is over het aantal, de kwaliteit en de variatie in vrijetijdsvoorzieningen.

Bron: Inwonersenquête 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: het handhaven van het niveau

4.6.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Het Collegeprogramma heeft als uitgangspunt dat sport gezond is voor de burger alsmede voor de samenleving waarin sociale cohesie actief moet worden bevorderd. Verenigingen en stichtingen dienen versterkt en uitgebouwd te worden. Om bovenstaande te kunnen vertalen worden onder andere de volgende accenten gelegd:

- Meer inwoners van Helmond kunnen, georganiseerd of ongeorganiseerd naar eigen keuze en overeenkomstig hun aanleg en mogelijkheden op verantwoorde wijze sport en recreatie bedrijven.
- Het stimuleren van vrijwilligers in sportorganisaties en sportevenementen wordt gestimuleerd.
- De gemeentelijke sportaccommodaties zijn van goede kwaliteit, laagdrempelig en sociaal veilig.

In navolging van de Stads(re)visie benadrukt het Collegeprogramma dat Helmond moet doorgroeien tot een volwaardige, complete centrumstad met een volledig voorzieningenpakket. Als dragers voor de

versterking van de economische concurrentiepositie van de stad, het verbeteren van het woon-, werk- en leefklimaat en het creëren van nieuwe werkgelegenheid wordt daarom ingezet op het stimuleren van de sectoren vrije tijd, recreatie en toerisme.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.6.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.6.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Beleidsnota sport 2008-2012.

Realisatie (SE): De conceptnota is op 22 mei 2008 door ons vastgesteld en vervolgens voorgelegd aan het werkveld sport. De definitieve nota, inclusief inspraaknota, is in december behandeld in de raadscommissie S. Uw raad heeft de nota op 13 januari 2009 vastgesteld.

- Nota Ruimte voor Sport.

Realisatie (SE): In 2008 is een start gemaakt met het opstellen van een voorzieningenplanning voor buitensport. Daarnaast is een nulmeting gehouden naar de kwaliteit van de opstallen en de sportvelden/banen. In het 2^e kwartaal 2009 zal de nota worden opgesteld en afgerond.

- Kadernota Vrijetijdsbeleid is gereed.

Realisatie (SE): De kadernota wordt vlak voor of na het zomerreces 2009 ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Gaandeweg het project is gekozen voor een aanpak waarbij de stem van het maatschappelijk middenveld (stakeholders) duidelijk meegewogen wordt. Dit heeft geleid tot een aantal extra stappen (discussiebijeenkomsten).

- Masterplan Recreatieve Poort Stiphoutse Bossen.

Realisatie (SE): Eind 2007 is het Masterplan Recreatieve Poort Stiphoutse Bossen ontwikkeld en besproken in de raadscommissies MO&E en RF. De raadscommissies hebben de wens uitgesproken tot een nadere locatievergelijking te komen van twee locaties op grond waarvan een definitieve locatiekeuze gemaakt zou kunnen worden. Deze tussenstap maakt dat niet eerder dan in 2009 gestart zal worden met het ontwikkelen van een Realisatieplan. Deze locatieafweging is begin 2009 aan ons gepresenteerd. Naar aanleiding van de presentatie hebben wij aangegeven dat er nog geen definitieve keuze kan worden gemaakt. Eerst is er meer duidelijkheid nodig over de tracering van de 2^e ontsluiting Stiphout en de daarmee samenhangende ontwikkelingen. Daarnaast is op enkele onderdelen van de locatieafweging nadere informatie gewenst. De verwachting is dat dit in het voorjaar 2009 de locatieafweging kan worden afgerond en deze opnieuw aan ons kan worden voorgelegd. Resultaat is de keuze voor de definitieve locatie voor de recreatieve poort. De keuze wordt vervolgens voorgelegd aan de raadscommissies RF en MO&E. Vervolgens kan de haalbaarheidsstudie verder worden vervolgd.

- Toekomstperspectief Stadspromotie Helmond.

Realisatie (SE): De bestaande meerjarensubsidieovereenkomst met Stichting Stadspromotie is van rechtswege geëindigd per 1 januari 2009. In het licht van de discussie over de toekomstige organisatie van citymarketing zijn de volgende acties uitgevoerd:

1. *Het afsluiten van een intentieovereenkomst met Stichting Stadspromotie waarin de positie van deze rechtspersoon in de nieuw te vormen citymarketingorganisatie per 1 januari 2010 geborgd wordt;*

2. *Het aangaan van een nieuwe subsidieovereenkomst voor de duur van een jaar (2009) gelijkwaardig aan de bestaande meerjarenovereenkomst 2005-2008.*

4.6.3.2 *Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.*

Bijdrage aan maatschappelijk effect 6.1: Veel Helmonders sporten.

- Activiteiten Cruyff Court: 6 activiteiten in samenwerking met Helmond Sport en twee voetbaltoernooien.

Realisatie (SE): In samenwerking met Helmond Sport zijn er op het Cruyff Court twee voetbaltoernooien georganiseerd. Deze toernooien waren voorrondes voor het Nationaal Schoolkampioenschap. Naast deze toernooien heeft de SWH in opdracht van de gemeente in de schoolvakanties sportactiviteiten georganiseerd op het court. In totaal heeft de SWH 115 activiteiten georganiseerd op het Cruyff Court.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 6.2: Er zijn voldoende en goede vrijetijdsvoorzieningen.

- Opleveren van nieuwe turnhal.

Realisatie (SE): Na afronding van de verbouwing van het pand aan de Rakthof (voormalige showroom van Janssen en Fritsen), zal de turnhal worden ingericht. De turnhal zal in het voorjaar 2009 in gebruik genomen worden.

- Het Leisurecomplex op Suytkade: Start bouw in 2008/ geplande oplevering begin 2010.

Realisatie (SB) en (SE): De voortgang van het proces is in 2008 gestagneerd omdat één van de partners in de combinatie (een vastgoedinvesteerder) is vervangen door een nieuwe partner. Mede als gevolg daarvan is de overeenstemming over de bouwteamovereenkomst sterk vertraagd. Inmiddels heeft de nieuw samengestelde combinatie toegezegd het vervolgproces voortvarend op te pakken en zijn de onderhandelingen over realisatie van het leisurecomplex Suytkade in een afrondende fase. De gewijzigde planning luidt: start bouw voorjaar 2010 en oplevering eind 2011.

4.6.3.3 *Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.*

Sport en recreatie

- Beheer en onderhoud van sportparken.

Kengetallen: 11 sportparken.

Realisatie (SE): In goed overleg tussen de gemeente en de sportverenigingen wordt jaarlijks het beheer en het onderhoud van 11 sportparken uitgevoerd.

- Het stimuleren van sport door het verlenen van subsidies voor ondermeer jeugdleden, individuele sporttalenten, het aanstellen van verenigingsmanagers. Subsidiëring Raad voor de sport.

Kengetallen: 7.300 jeugdleden bij 52 verenigingen (2006).

Realisatie (SE): In 2008 hebben er 55 sportverenigingen voor in totaal 7.450 jeugdleden subsidie ontvangen.

Kengetallen: 6 sporttalenten gesubsidieerd (2006).

Realisatie (SE): 6 sporttalenten ontvingen een topsportbijdrage en er werden 2 topsportevenementen gesubsidieerd (interland hockey en Jeugd Nederlandse Kampioenschappen atletiek).

- Beheer en verhuur van binnensportaccommodaties.
Kengetallen: 3 sporthallen, 3 sportzalen, 7 gymzalen.
Realisatie (SE): In goed overleg tussen de gemeente en de sportverenigingen wordt jaarlijks het beheer en de verhuur van de binnensportaccommodaties uitgevoerd. Het gaat om 3 sporthallen, 3 sportzalen en 7 gymzalen (conform Begroting).
- Sportservicepunt: Voorlichting en ondersteuning verenigingen.
Kengetallen: n.v.t.
Realisatie (SE): Het sportservicepunt is operationeel en bereikbaar via telefoon, e-mail en website. Alle binnengekomen reacties worden binnen 5 werkdagen afgehandeld. In 2008 is een inventarisatie opgesteld naar het aantal en de aard van de vragen. Deze inventarisatie wordt benut bij de verdere optimalisatie van het sportservicepunt.

4.6.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Realisatie van de uitbreiding buitensportaccommodatie voetbalvereniging Oranje Zwart. (IVP).
Realisatie (SE): In het 1^e kwartaal 2008 zijn de laatste werkzaamheden afgerond.
- Verbeteringsacties conform de afspraken tweede tranche van het Accommodatieknelpuntenonderzoek zijn uitgevoerd (IVP).
Realisatie (SE): Mulo honk- en softbal, de vereniging die in aanmerking komt voor een bijdrage uit de tweede tranche accommodatieknelpuntenonderzoek, heeft in 2008 gewerkt aan planvorming. Het plan van aanpak is nog niet ingediend.
- Een acquisitieplan voor verhuur sporthallen.
Realisatie (SE): Het acquisitieplan is op 9 september 2008 door uw raad vastgesteld. De aanbevelingen uit het plan worden uitgevoerd.
- Acquisitieplan verhuur sporthallen is uitgevoerd.
Realisatie (SE): Het acquisitieplan is vastgesteld en de acties zijn uitgevoerd.

4.6.4 Wat zijn de kosten?

4.6.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	4.765.054	4.725.733	5.155.127	4.978.189
Baten	4.237.720-	950.736-	996.498-	987.872-
Saldo	527.334	3.774.997	4.158.629	3.990.316

4.6.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 6					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolgplanning (jaar)
550.10	Voetbalaccommodaties oplossen knelpunten	2.629		2.629	2009
550.10	Voetbalaccommodaties oplossen knelpunten	88.487		88.487	2009
550.10	Knelpunten sport	200.000		200.000	2009
550.10	Grondkosten sportvelden Brandevoort	1.036.000		1.036.000	2009
550.10	Buitensport voorzieningen Brandevoort	368.000		368.000	2009
550.20	Turnhal Suytkade grondkosten	133.280		133.280	2010
550.20	Turnhal Suytkade bouw	833.000	833.000		
550.20	Turnhal Suytkade inrichting	178.470		178.470	2010
550.20	Turnhal Suytkade directiekosten	171.750	171.750		
550.20	Turnhal Suytkade begeleidingskosten	10.000		10.000	2010
	Totaal	3.021.616	1.004.750	2.016.866	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Voetbalaccommodaties oplossen knelpunten

Dit is bestemd voor velduitbreiding Stiphout Vooruit. De provincie werkt daar echter niet aan mee. Na afronding van de Nota Ruimte voor Sport kan bepaald worden of dit bedrag nog beschikbaar moet blijven.

Knelpunten Sport

Om geen investeringen te doen die later overbodig blijken te zijn wordt de Nota Ruimte voor Sport afgewacht. Na afronding van Nota Ruimte voor Sport (in 2009) kunnen de middelen worden toegewezen.

Grondkosten sportvelden Brandevoort

Voor een deel betreft het ook gronden waarop Scouting Brandevoort zal worden gerealiseerd. Na besluitvorming hierover en na besluitvorming over de invulling van Sportpark Brandevoort, wordt dit bedrag ingezet.

Buitensportvoorzieningen Brandevoort

De planvorming inzake sportpark Brandevoort is niet afgerond. Het bedrag van € 368.000 kan benut worden als dekking. Overige dekking is nog niet beschikbaar.

Turnhal Suytkade

Bij uw besluit van 2 december 2008 inzake de realisatie van de turnhal in samenwerking met Janssen & Fritsen heeft u ook besloten om de € 321.750 (die niet nodig zijn voor de afdekking van de huurlasten van de turnhal) vooralsnog in het IVP gereserveerd te houden totdat de turnhal en sporthal Suytkade zijn gerealiseerd.

4.7 Programma 7: Centrumontwikkeling

Portefeuillehouder: S.H. Yeyden

Dit programma draagt bij aan c.q. vormt de operationele vertaling van een van de 5 prioriteiten (ook wel speerpunten genoemd) van de Stads(re)visie 2015. Het centrum van Helmond dient zowel qua omvang als qua kwaliteit een schielsprong te maken om de aantrekkingskracht op de eigen Helmondse inwoners als die van de omringende regio te vergroten. Daarbij heeft ook afstemming plaatsgevonden met de uitwerking van deze stads(re)visie in het MOP 2005-2009 en het nieuwe Algemeen Structuurplan 2015.

4.7.1 Welke effecten willen we bereiken?

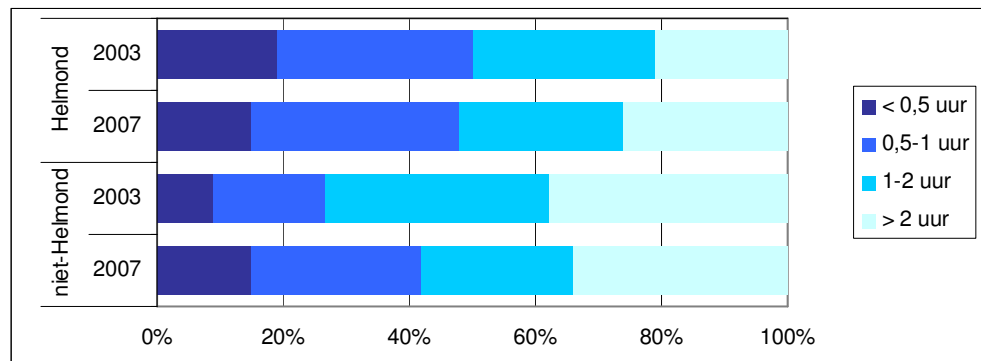
De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

7.1 Het centrum is aantrekkelijk om te verblijven, te recreëren en inkopen te doen.

Maatschappelijke effect 7.1: Het centrum is aantrekkelijk om te verblijven, te recreëren en inkopen te doen.

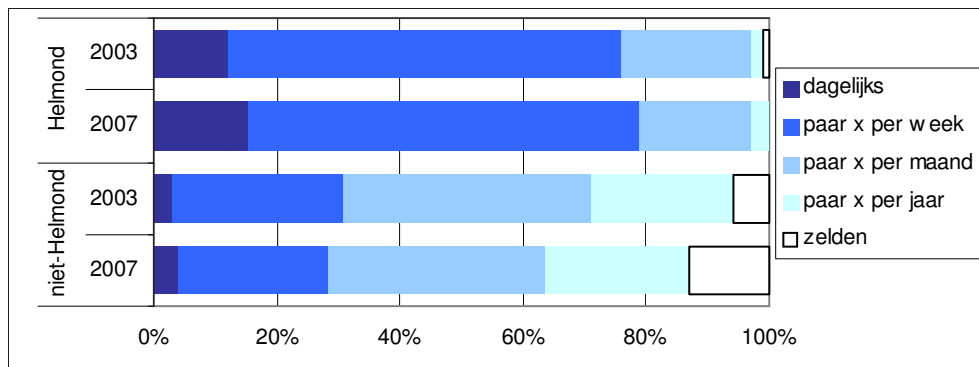
Indicator 7.1: Aantal bezoekers en gemiddelde verblijfsduur.

Indicator 7.1a: Gemiddelde verblijfsduur.

Bron: Koopstromenonderzoek 2007 GfK, 2003 Seinpost

Indicator 7.1b: Bezoekfrequentie.

Het beleid is gericht op: Verlenging van de gemiddelde verblijfsduur en verhoging van de bezoekfrequentie

4.7.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Het perspectief van de centrumontwikkeling is dat in ca. 10 jaar de uitbreiding gerealiseerd is en optimaal functioneert. Er is dan een uitbreiding met goed gekwalificeerde winkels en ook grootschalige detailhandelsbedrijven. Het centrum voorziet dan in de behoefte van de stad en zijn inwoners aan een volwaardig complex aan stedelijke voorzieningen en het vervult tevens een centrumfunctie voor de regio.

Op de weg er naar toe zullen de nodige bergen moeten worden verzet en zullen de ondernemers in de stad tijdelijk enige overlast moeten overwinnen. Uiteindelijk zal het nieuwe geheel een zeer sterke aantrekkingskracht gaan uitoefenen op de consument en de bezoeker. Het geheel zal meer zijn dan de som der delen.

De door de gemeente te realiseren maatregelen en acties zijn reeds zeer goed in beeld. Het programma is helder en duidelijk. De organisatie is er klaar voor. De betrokken marktpartijen staan in de startblokken.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.7.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.7.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Vaststelling van bestemmingsplannen centrumplan.
Realisatie (SB): Het bestemmingsplan is op 10 juni 2008 vastgesteld door uw raad.
- Ontwikkeling marketingplan.
Realisatie (MO): Voordat het project gestart kan worden, moeten er nog enkele knelpunten opgelost worden. Zo moet er overeenstemming met de marktpartijen bereikt worden over de nota van randvoorwaarden. De termijn van deze onderhandelingen is vooraf moeilijk in te schatten. Pas als deze overeenstemming is bereikt, kan de ontwikkeling van het marketingplan ter hand genomen worden.

- Definitieve overeenkomst met marktpartijen.
Realisatie (SB): Op 20 mei 2008 is een basisovereenkomst voor toekomstige grondtransacties met de marktpartijen AM Wonen BV en ING Vastgoedontwikkeling BV getekend.
- Plan Kwaliteitsimpuls oostelijke randzone centrumgebied.
Realisatie (MO): Het plan is gereed en wordt in 2009 uitgevoerd.

4.7.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

- Bijdrage aan maatschappelijk effect 7.1: Het centrum is aantrekkelijk om te verblijven, te recreëren en inkopen te doen.
Start bouw bibliotheek en parkeergarage.
Realisatie (SB): Op 1 oktober 2008 is gestart met de bouw van de bibliotheek.
- Start uitvoering kwaliteitsimpuls oostelijke randzone.
Realisatie (MO): De start is vertraagd i.v.m. inschakeling centrummanagement. De start van de uitvoering heeft in het 1^e kwartaal 2009 plaatsgevonden.
- Marketingplan uitgevoerd.
Realisatie (MO): In het kader van de marketing heeft een beperkt aantal acties plaatsgevonden. Zo is bij de starthandeling van de bouw van de bibliotheek aandacht gevraagd voor het centrumplan onder andere middels een nieuwe brochure en een eerste exemplaar van een nieuwsbrief. Het kerngedeelte van het plan is nog niet aan uitvoering toe. Eerst moeten nog enkele knelpunten opgelost worden. Zo moet er overeenstemming met de marktpartijen bereikt worden over de nota van randvoorwaarden. De termijn van deze onderhandelingen is vooraf moeilijk in te schatten. Pas als deze overeenstemming is bereikt, kan de verdere uitvoering van het marketingplan ter hand genomen worden.

4.7.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

N.v.t.

4.7.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Masterplan Centrum, Selectie architecten poortgebouw gereed
Realisatie (SB): Er is een plan van aanpak gemaakt. Afhankelijk van de fasering van het masterplan kan hier een vervolg aan worden gegeven.
- Kluisstraat, Start bouw 81 appartementen, parkeergarage en commerciële ruimte
Realisatie (SB): Op 25 oktober 2008 is de samenwerkingsovereenkomst door uw raad vastgesteld. Naar verwachting start in het najaar 2009 de bouw.
- Masterplan Centrum, Ontwerp winkelplein en parkeergarage gereed
Realisatie (SB): Het ontwerpproces van het winkelplein is niet gestart. De marktpartijen hebben aangegeven nog niet te willen starten omdat aan een aantal voorwaarden niet is voldaan te weten

planoptimalisatie, parkeren, fasering. Overleg hierover is gaande. Naar verwachting zal het ontwerpproces starten in het voorjaar 2009.

- **Verbinding Suytkade centrum**
Realisatie (SB): Het gedeelte binnen Suytkade is aangelegd. De afrondende werkzaamheden rondom de Groene Campus zijn gereed. De aanleg van de tunnel onder het spoor is in voorbereiding. De brug over het kanaal is gereed.

4.7.4 Wat zijn de kosten?

4.7.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	582.733	930.828	878.762	702.067
Baten	22.717-	157.500-	157.500-	185.863-
Saldo	560.016	773.328	721.262	516.205

4.7.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 7					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
210.10	Westende/oostelijk deel	508.883		508.883	2009
210.10	Westende/oostelijk deel	247.088		247.088	2009
210.10	Verbinding Suytkade - Station	947.000	947.000		
210.10	Cosmetische maatregelen omgeving Westende /Traverse	1.057.000	1.057.000		
310.10	Ec. Stimulering centrum: kwaliteitsimpuls	312.100	312.100		
310.10	Ec. Stimulering centrum: kwaliteitsimpuls	295.100	295.100		
310.10	Steenweg e.o	24.621		24.621	2009
835.10	Uitvoeren structuurvisie centrum: plankosten	645.400		645.400	2009
835.10	Uitvoeren structuurvisie centrum: plankosten	231.800		231.800	2009
815.10	Economische versterking centrum	4.560.049	5.885.000	-1.324.951	2009
815.10	Steenwegkwartier 3e fase	865.200		865.200	2009
815.10	Overig Centrum (Zuidende/Volksbelang)	462.000	377.392	84.608	2009
815.10	Overig stationskwartier	406.000	274.080	131.920	2009
815.10	Strategische verwervingen Centrum	260.000		260.000	2009
815.10	Upgrading 't Hooft	420.000		420.000	2009
815.10	Dekking binnen programma Stedelijke Vernieuwing	-1.741.026	-2.522.249	781.223	2009
880??	Vernieuwingsinvesteringen centrum: onder deze noemer worden een aantal projecten samengebracht welke onderdeel uitmaken van het Centrumplan	30.200		30.200	2009
	Totaal	9.531.415	6.625.423	2.905.992	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

(MO):In de loop van 2008 is een aantal stappen gezet in de voortgang van de centrumontwikkeling. De definitieve overeenkomst met de marktpartijen (de basisovereenkomst grondtransacties centrum Helmond) is ondertekend, met RWE/Obragas zijn de overeenkomsten met betrekking tot de overdracht van het betrokken vastgoed eveneens ondertekend en met Woonpartners zijn de onderhandelingen

over de samenwerking in het centrum in een afrondend stadium. Daarmee komt de ontwikkeling van het centrum feitelijk in een nieuwe fase. Het ontwerp en de uitwerking van de bouwplannen kan in principe begin 2009 beginnen. Er zijn niettemin nog enkele knelpunten op te lossen, voordat het door met name de marktpartijen uit te voeren ontwerpproces daadwerkelijk en in volle omvang kan starten. Met name de oplossing voor de parkeersituatie speelt een belangrijke rol. In verband met deze ontwikkelingen is een aantal voor 2008 verwachte activiteiten en daarmee verwachte uitgaven nog niet gedaan. Deze investeringen zijn om die reden uitgesteld en zullen in 2009 en volgende jaren worden uitgevoerd. De betrokken uitgavenposten zullen dan ook moeten worden doorgeschoven naar 2009. Het betreft dan ook alle saldoposten 2008.

4.8 Programma 8: Economisch beleid en werkgelegenheid

Portefeuillehouder: S.H. Yeyden

Helmond kampt met een hoog percentage werkloosheid en bevindt zich tegelijkertijd in een zeer kansrijke economische positie. Onze stad heeft de potentie om zich door te ontwikkelen tot een centrum voor moderne kennisgeoriënteerde fabricagetechniek. Daarvoor is het van belang dat het innovatief vermogen van het bedrijfsleven wordt vergroot en dat stevig wordt ingezet op het aantrekken van nieuwe bedrijfsvestigingen in onze stad. Het uiteindelijke doel is de werkgelegenheidsfunctie van onze stad te verbeteren door enerzijds ruimte te bieden aan bedrijven en anderzijds een evenwichtige ontwikkeling te stimuleren tussen beroepsbevolking en werkgelegenheid. Dit sluit aan op de prioriteiten in de Stads(re)visie en het Sociaal Economische Beleidsplan (SEB) 2005-2010.

4.8.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

8.1 Er is een goed vestigingsklimaat en economische concurrentiepositie.

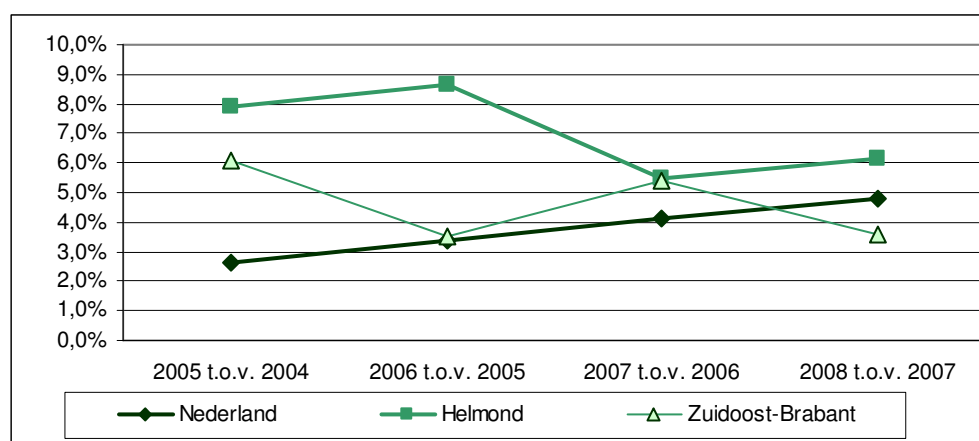
8.2 Helmond heeft sterke werkgelegenheidsfunctie, ook als centrum van de regio.

8.3 Werkzoekenden zijn goed plaatsbaar op beschikbare vacatures

Maatschappelijke effect 8.1: Er is een goed vestigingsklimaat en economische concurrentiepositie.

Indicator 8.1: Jaarlijkse toename bedrijfsvestigingen t.o.v. Zuidoost-Brabant.

Definitie: Relatieve ontwikkeling in het aantal bedrijfsvestigingen per jaar in Helmond en in Zuidoost-Brabant.

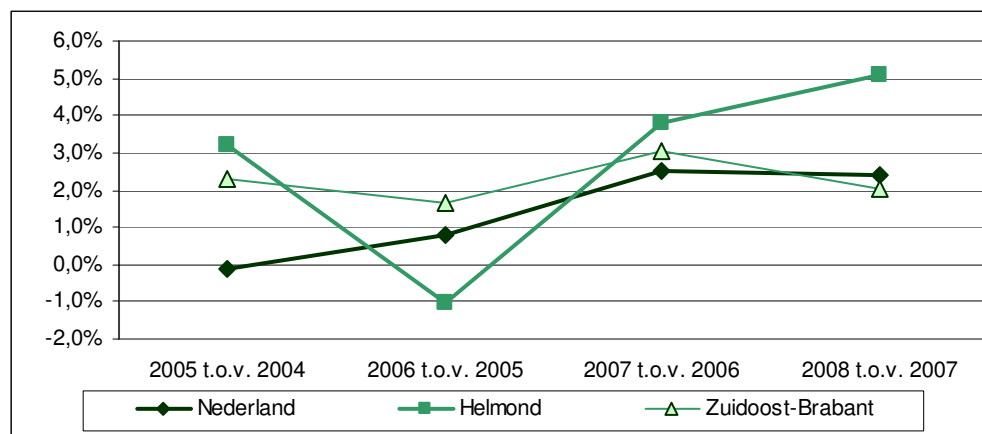
Bron: Vestigingenregister 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijke effect 8.2: Helmond heeft sterke werkgelegenheidsfunctie, ook als centrum van de regio.

Indicator 8.2: Jaarlijkse toename in aantal banen t.o.v. Zuidoost-Brabant.

Definitie: relatieve ontwikkeling in het aantal banen per jaar in Helmond en in Zuidoost-Brabant.

Bron: Vestigingenregister 2006, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering.

Maatschappelijk effect 8.3: Werkzoekenden zijn goed plaatsbaar op beschikbare vacatures.

Indicator moet nog ontwikkeld worden.

4.8.2 Welke effecten willen we bereiken?

Uitgangspunt bij de Begroting:

De economische groei op (middel)lange termijn is voor een belangrijk deel afhankelijk van de mate waarin we in staat zijn het veranderingsproces, waarbij onze traditionele industrie plaats maakt voor een meer kennisgeoriënteerde industrie, te behouden en te faciliteren. Andere factor van betekenis is onze economische concurrentiepositie ten opzichte van andere steden en regio's. Het gaat hierbij om een breed palet aan randvoorwaarden voor een aantrekkelijke vestigingsplaats. Ook wel aangeduid met de term 'Basics' in de Brainport navigator.

Innovatie is de sleutel om economische groei te realiseren en onze kansen optimaal te benutten. Onze missie is in te spelen op de onderscheidende en stuwende sectoren automotive, food en design die de potentie hebben uit te groeien en onze stad te positioneren in nationaal en Europees perspectief. Met daarnaast aandacht voor sectoren als zorg, leisure en detailhandel. Stimulering van deze sectoren is randvoorwaardelijk voor de verdere versterking van het woon-, werk- en leefklimaat en indirect dus ook voor het vestigingsklimaat en de economische concurrentiepositie van de stad.

Een combinatie van structuurversterking en structuurverbreding. De basis van deze koers is bepaald in het sociaal Economisch Beleidsplan 2005 - 2010. Deze koers is verder uitgewerkt in de Helmondse Brainportagenda. Verder is de samenhang tussen ons ruimtelijke economische beleid en het arbeidsmarktbeleid neergelegd in de Kadernotitie Arbeidsmarkt.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.8.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.8.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Tweede deelplan Herstructurering Hoogeind.
Realisatie (SE): De planontwikkeling van het tweede deelproject loopt. Het betreft de mogelijke transformatie van de Leemberging op Hoogeind tot bedrijventerrein om te kunnen voorzien in behoefte in het gemengde segment. Onderdeel van de ontwikkeling is de waterbergingsopgave. In het 2^e kwartaal 2009 wordt het plan ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad.
- Ontwikkeling-,realisatiestrategie Engelseweg.
Realisatie (SE): Het stedenbouwkundig plan Engelseweg wordt in het 2^e kwartaal 2009 afgerond. In het 3^e kwartaal 2009 wordt de ontwikkelings- en realisatiestrategie afgerond.
- Verkennende notitie 'Ondernemerschap in Wijken'.
Realisatie (SE): Eind 2008 loopt er een onderzoek omtrent ondernemerschap in Helmond, waarvan de uitkomsten zullen dienen als input voor de notitie. In het voorjaar 2009 wordt deze notitie, inclusief concreet te nemen stappen en maatregelen ten behoeve van het verbeteren van de duurzaamheid en kwaliteit van ondernemerschap in Helmond, opgeleverd.
- Realisatiestrategie Automotive Campus.
Realisatie (SE): Op 18 juni 2008 is het Businessplan voor de High Tech Automotive Campus door Brainport aangeboden aan de gemeente Helmond. Het Businessplan moet nu een verdere ruimtelijke vertaling krijgen in de vorm van een Masterplan.
- Jaarplan Arbeidsmarkt 2008/2009.
Realisatie (SB): Het nieuwe jaarplan arbeidsmarktbeleid 2009 wordt in 2009 aan de raadscommissie MO&E en vervolgens aan uw raad voorgelegd.
- Haalbaarheidsonderzoek naar human resource management en andere facilitaire diensten op bedrijventerreinen is afgerond.
Realisatie (SE): Human resource management is als een van de thema's in parkmanagement betrokken.

4.8.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 8.1: Er is een goed vestigingsklimaat en economische concurrentiepositie.

- Eerste projecten die voortvloeien uit het brainportprogramma's Automotive en Food zijn afgerond.
Realisatie (SE):
- Automotive:
De ontwikkeling van het Automotive House is een half jaar vertraagd omdat er meer tijd nodig was om duidelijkheid te krijgen over de financieel-juridische haalbaarheid. Inmiddels is ervoor gekozen om een nieuwe structuur in te richten waarbinnen de uitvoeringsorganisatie voor de High Tech Automotive Campus en het Automotive House gaan functioneren. Tevens is de subsidieaanvraag voor OP-Zuid afgerond en ingediend. Voorstellen hieromtrent zijn voorgelegd aan uw raad.

-Food:

In samenwerking met Food Connection Point en Design Connection Brainport is op succesvolle wijze invulling gegeven aan het project Food4Future. De propositie voor de positionering van Helmond als foodstad is afgerond en gesondeerd met vertegenwoordigers van bedrijfsleven en kennisinstellingen. Momenteel wordt gewerkt aan het concept Food Capital (centre of the foodprocessing industry) dat als verbindend (beeld)merk zal gaan functioneren voor diverse autonome initiatieven op het gebied van foodprocessing en foodprocessing systems.

- Brainportprogramma Werken in Brainport is gereed.
*Realisatie (SE): In het programma Werken in Brainport zijn 3 projecten ontwikkeld die momenteel verder uitvoering krijgen. Twee daarvan zullen ook direct betrekking hebben op Helmond. Dit betreft: - virtuele gemeenschap van experts en werkgevers;
- career center pilot in automotive sector (met my version als ondersteunende tool). Het derde Brainportproject, dat op dit moment enkel in Eindhoven is opgepakt, betreft de Werkboulevards. Dit pakken wij in Helmond op langs de lijn van het HRM-servicecentrum en de werkgeversstuurgroep arbeidsmarkt. Er vindt overigens wel afstemming plaats met het Eindhovense initiatief.*
- Uitvoering eerste deelplan herstructurering Hoogeind is afgerond.
Realisatie (SE): Bepalend is het bereiken van overeenstemming met betreffende eigenaren. De onderhandelingen zitten in de afrondende fase; uitvoering wordt in 2009 voorzien.
- Parkmanagement geïmplementeerd op Hoogeind-de Weyer.
Realisatie (SE): De organisatie is opgetuigd: er is een stichting opgericht en een parkmanager aangesteld voor alle (grote) bedrijventerreinen in Helmond. De introductie hiervan heeft op 11 september 2008 plaatsgevonden. De verdere implementatie wordt in 2009 voorzien.
- Strategie en Activiteitenplan Citymarketing 2008 zijn gereed.
Realisatie (SE): In september 2008 heeft uw raad ingestemd met de Citymarketingstrategie voor Helmond zoals beschreven in het rapport. Tevens is een kwartiermaker aangesteld. Deze heeft als opdracht een inhoudelijke, organisatorische en financiële basisstructuur te ontwikkelen waarmee Helmond per 2010 concreet citymarketing kan gaan bedrijven. Uitgangspunt vormt het rapport en dient het erin opgenomen beleidskader en het activiteitenplan als kader voor de nadere uitwerking en invulling.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 8.2: Helmond heeft sterke werkgelegenheidsfunctie, ook als centrum van de regio.

- Actieprogramma 2008 (onderdeel additioneel acquisitieprogramma) is uitgevoerd.
*Realisatie (SE): Diverse promotionele activiteiten en evenementen zijn georganiseerd, waaronder deelname aan het European Navigation Event, medeorganisatie Food4Future Congres, Automotive Handelsmissie Turkije, Brainport Automotive Lunch Brake in Den Haag. Duidelijke proposities voor Food en Automotive zijn uitgewerkt. Er lopen concrete acquisitietrajecten met een aantal spelers in de food en automotive industrie. Helmond / High Tech Automotive Campus wordt algemeen erkend (door overheid en bedrijfsleven) als het centrum van innovatie voor de Nederlandse automotive industrie. Met het concept Food Capital wordt een zelfde erkenning nagestreefd voor de regio Helmond als centrum van de foodprocessing industrie. Concrete acquisities gedurende de afgelopen periode:
- Allanta / 4Automotive (automotive trainingsbureau);
- Automotive Technology Center (clusterorganisatie);
- Uitbreiding Kuehne + Nagel.*

- Projectplan bedrijventrum voor craftmanship is beschreven.
Realisatie (SE): De beoogde locatie voor het craftmanshipcenter, de Cacaofabriek, is door brand geen optie meer. Het 4^e kwartaal 2008 is gebruikt voor het zoeken naar een aantal geschikte locaties rondom het centrum. Begin 2009 wordt aan de hand van deze locaties het projectplan geschreven.
- Bedrijventrum Heistraat is gerealiseerd.
Realisatie (SE): De bouw van het centrum is gestart in juli 2008 en zal naar verwachting in het 2^e kwartaal 2009 worden afgerond. De realisatie verloopt binnen het budget en conform planning.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 8.3: Werkzoekenden zijn goed plaatsbaar op beschikbare vacatures.

- 3 HBO minor opleidingen (leisure, food en automotive) zijn gestart en ingekaderd in doorlopende leerlijnen (v)mbo-hbo.
Realisatie (SE): Het accreditatieproces voor wat betreft bachelor automotive is gestart en leidt tot de start van een automotive opleiding in 2009-2010. Het accreditatieproces voor wat betreft de start van een food opleiding wordt door Fontys hogescholen in schooljaar 2008-2009 op gang gebracht. Minor leisure vindt met contextrijke projecten deels plaats in Helmond op de Groene Campus.
- Onderwijsconcept Groene Campus is gereed.
Realisatie (SE): Onderwijsconcept is gereed. Groene Campus is gestart in schooljaar 2008-2009.
- Verkenning Automotive campus is afgerond en realisatiestrategie is opgesteld.
Realisatie (SE): Op 18 juni 2008 is het Businessplan voor de High Tech Automotive Campus door Brainport aangeboden aan de gemeente Helmond.

4.8.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Economische en industriële zaken algemeen

- Het uitvoeren van projecten gericht op Economische structuurversterking, ruimtelijk economisch beleid en citymarketing.
Kengetallen: N.v.t.
Realisatie (SE): Dit heeft betrekking op het geheel aan projecten dat vanuit Economie & Arbeidsmarkt is ingezet op het terrein van economische structuurversterking, ruimtelijk economisch beleid en citymarketing. Voor de voortgang van de individuele projecten wordt naar de toelichting bij de betreffende projecten verwezen.

4.8.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Wandelknooppuntensysteem en bijbehorend drukwerk is gereed.
Realisatie (SE): Het wandelknooppuntensysteem is op 1 november 2008 door wethouder Yeyden van de gemeente Helmond en burgemeester Daandels van de gemeente Deurne officieel geopend. Het door Regio VVV ontwikkelde bijbehorende kaartmateriaal is ook gereed.
- Verbeteren innovatief vermogen: Start op Groene Campus van incubator plus programma (planning 2008/2009)

Realisatie (SE): Incubator plus programma is niet mogelijk gebleken. Wel worden incubatorplaatsen gereserveerd op de Groene Campus voor startende bedrijven met jonge ondernemers.

4.8.4 Wat zijn de kosten?

4.8.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	2.544.014	2.178.202	2.853.542	2.697.352
Baten	325.398-	360.129-	258.085-	289.038-
Saldo	2.218.616	1.818.073	2.595.457	2.408.314

4.8.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 8					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
320.10	Verbeteren innovatief vermogen bedrijfsleven	98.441		98.441	2009
320.10	Helmond ondernemende stad/toerisme	392.204		392.204	2009
320.10	Ambachtelijk Bedrijven Centrum (ABC)	774.810		774.810	2009
320.10	Co financiering versterking perifeer cluster Engelseweg/Hoogeind	262.192	74.760	187.432	2009
	Totaal	1.527.647	74.760	1.452.887	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Verbeteren innovatief vermogen bedrijfsleven en Helmond ondernemende stad/toerisme.

De betreffende begrotingsposten zijn onderdeel van meerjaren GSB-beleid economie. Hierdoor zijn de uitgaven inhoudelijk niet perse gekoppeld aan het betreffende kalenderjaar. Belangrijk onderdeel van het beleid vormt de versterking van de kennisinfrastructuur (HBO, KDS) in relatie tot de clustervorming / economische structuurversterking. Noodzakelijk is dat onderwijs-/kennisinstellingen en ondernemingen anticiperen op overheidsbeleid en andersom. In de weerbarstige praktijk van alle dag blijkt dat subsidieaanvragen niet altijd tijdig kunnen worden ingediend binnen de cyclus van de gemeentelijke overheid dan wel dat co-financiers meer tijd nodig hebben voor besluitvorming. Beide aspecten hebben een rol gespeeld bij de vertraging. Anders dan in het welzijnsbeleid is de gemeente in deze de afhankelijke partij.

Ambachtelijk Bedrijven Centrum (ABC).

In januari 2009 wordt de Realisatieovereenkomst Bedrijvencentrum Heistraat, zoals overeengekomen met woningbouwvereniging Volksbelang, vastgesteld en ondertekend. Daarnaast worden de voorgestelde subsidieregelingen (huurgewinning en inrichting) en begeleiding voor de startende ondernemers vastgesteld.

Co-financiering versterking perifeer cluster Engelseweg/Hoogeind.

Vorbereidingen zijn uitgevoerd, het zwaartepunt van het project ligt in 2009 en 2010.

4.9 Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting

Portefeuillehouder ruimtelijke ordening: F.P.C.J.G. Stienen

Portefeuillehouder bouw en woningtoezicht: B.M. Houthoofd-Stockx

Binnen dit programma wordt vormgegeven aan de fysieke ontwikkeling van de stad zowel door ontwikkeling van ruimtelijk orderings- en volkshuisvestingsbeleid als door planontwikkelingstrajecten. Ook het welstandsbeleid, woonwagenbeleid en het bouw- en woningtoezicht is hier ondergebracht.

4.9.1 Welke effecten willen we bereiken?

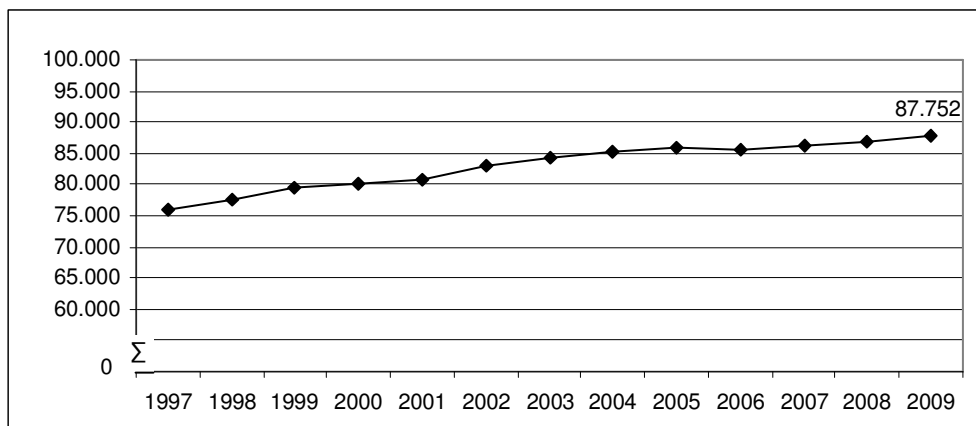
De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

9.1 Helmond groeit door naar 100.000 inwoners

9.2 Het aanbod van de woningen sluit goed aan op de vraag.

9.3 Er is voldoende ruimte beschikbaar voor woningen, voorzieningen, bedrijven, groen en recreatie.

Maatschappelijke effect 9.1: Helmond groeit door naar 100.000 inwoners.

Het beleid is gericht op: substantiële verhoging

Maatschappelijke effect 9.2: Het aanbod van de woningen sluit goed aan op de vraag.

Indicator 9.2: Aanbod woningen sluit goed aan op vraag: aandeel mensen dat op een of meerdere aspecten bij verhuizing heeft moeten inleveren op de woning.

17% van de mensen die afgelopen twee jaar zijn verhuisd geven aan dat hun woning op één of meerdere aspecten niet voldoet.

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijke effect 9.3: Er is voldoende ruimte beschikbaar voor woningen, voorzieningen, bedrijven, groen en recreatie.

Geen indicator beschikbaar.

4.9.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Met inachtnaam van het rijks-, provinciaal en regionaal beleid en de daarin geformuleerde doelstellingen en randvoorwaarden wordt de komende jaren gewerkt (d.m.v. planontwikkeling, plantoetsing en planuitvoering) aan de integrale ontwikkeling van de stad gericht op de vraag naar woningen, bedrijventerrein, voorzieningen, groen en recreatie zoals vastgelegd in het ASP 2015. Dit wordt vooral gedaan d.m.v. integrale gebiedsontwikkelingen welke zijn gericht op de belangrijkste herstructurerings- en transformatieopgaven in bestaand stedelijk gebied alsmede door planning van nieuwe uitleggebieden voor wonen, werken, voorzieningen en groen. Voorts wordt gestructureerd gewerkt aan actualisatie van het bestemmingsplannenbestand zodanig dat uiterlijk in 2013 alle plannen actueel zijn.

Het Collegeprogramma gaat uit van een beheerste groei in de komende periode. In de Woonvisie 2007-2015 wordt een verdere uitwerking op het gebied van wonen gegeven en met de betrokken corporaties zullen controleerbare prestatieconvenanten worden vastgesteld.

De gemeente voert een actief grondbeleid voor het uitvoeren van de ruimtelijke plannen van de gemeente. Binnen het actieve grondbeleid worden planeconomische opzetten gemaakt, bewaakt en afgewikkeld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden, die de nieuwe grondexploitatiewet biedt.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.9.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.9.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Gebiedsvisies Medevoort, Stiphout en Croy (regionaal) worden vastgesteld.
Realisatie (SB): In de gebiedsvisie is een opgave opgenomen om te komen tot een aantal ruimte voor ruimte woningen. De visie heeft mede daardoor vertraging opgelopen maar zal in 2009 een vervolg krijgen.
Besloten is om voor Stiphout een officiële structuurvisie te maken als bedoeld in de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening. Hieraan is een inspraakprocedure gekoppeld. In november is het concept van de structuurvisie behandeld in de raadscommissie RF. Na afronding van de inspraak zal de visie in het voorjaar 2009 aan uw raad ter vaststelling kunnen worden aangeboden.
De gebiedsvisie Croy is op 9 september 2008 door uw raad vastgesteld.
- 1° uitvoeringsplan Ruimte voor Ruimte wordt opgesteld.
Realisatie (SB): Vanwege verwervingsproblematiek heeft dit plan vertraging opgelopen maar de verwachting is dat wij u in de loop van 2009 een voorstel kunnen voorleggen.

- Ontwikkelingsplan Goorloopzone wordt opgesteld.
Realisatie (SB): Het plan is in 2008 afgerond en zal betrokken worden bij de integrale gebiedsontwikkeling in Helmond West.
- Bestemmingsplan Hoogeind wordt vastgesteld.
Realisatie (SB): Dit bestemmingsplan is in oktober 2008 door uw raad vastgesteld.
- Bestemmingsplan Brouwhuis wordt vastgesteld.
Realisatie (SB): Dit bestemmingsplan is op 1 juli 2008 door uw raad vastgesteld.
- Bestemmingsplan Buitengebied wordt vastgesteld.
Realisatie (SB): De voorbereiding van het plan Buitengebied heeft meer tijd gekost dan verwacht, zoals inventarisatiewerkzaamheden, bureauselectie en opzet projectorganisatie (vorming externe klankbordgroep). De verwachting is dat er in het voorjaar 2009 een voorontwerpplan ligt.
- Bestemmingsplan Helmond West wordt vastgesteld.
Realisatie (SB): Vanwege de relatie met de wijkvisie Helmond West is voor dit plan even een pas op de plaats gemaakt. Daarvoor in de plaats is gewerkt aan voorbereidingen voor een bestemmingsplan voor geheel 't Hout waarvoor in het kader van de actualiseringopgave ook een nieuw plan moet komen. Volgens de planning staat dit plan voor 2009 op de rol.
- Bestemmingsplan Stiphout wordt vastgesteld.
Realisatie (SB): Het ontwerp voor het bestemmingsplan is nagenoeg gereed. In het kader van de digitale raadpleegbaarheid worden vanaf 1 juli 2009 hoge eisen gesteld aan de technische samenstelling van een plan. Een speciale projectgroep is ingesteld om dat proces te begeleiden. Hiervoor moet nieuwe software worden aangeschaft die noodzakelijk is om aan die nieuwe eisen te kunnen voldoen. Daardoor zal de procedure wat later kunnen worden ingezet.
- Uitwerkingsplannen Stepekolk West en Liverdonk worden opgesteld.
Realisatie (SB): Het uitwerkingsplan voor Stepekolk West is in concept gereed en zal begin 2009 in procedure worden gebracht. De uitwerking van Liverdonk volgt later mede afhankelijk van het definitief besluit van Gedeputeerde Staten en de Raad van State inzake de onthouding van goedkeuring van dat plandeel uit het moederplan Brandevoort II.
- Visie op de ecologische verbindingzones.
Realisatie (SB): De concept-samenwerkingsovereenkomst is door ons vastgesteld. Uw raad is door middel van een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. De definitieve ondertekening wacht momenteel nog op het waterschap.

4.9.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 9.1: Helmond groeit door naar 100.000 inwoners

- Vaststelling prestatie-afspraken met woningcorporaties.
Realisatie (SB): De prestatie afspraken zijn op 2 december door uw raad goedgekeurd. Op 12 januari 2009 vond de officiële ondertekening plaats. In 2009 zal op een groot aantal onderdelen een uitwerking van deze afspraken plaats vinden.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 9.2: Het aanbod van de woningen sluit goed aan op de vraag.

- Extra plancapaciteit voor starters en senioren ten behoeve van de bouw van (in principe jaarlijks) 100 starterswoningen en 275 woningen geschikt voor senioren.
Realisatie (SB): Mede vanwege de situatie op de financiële en woningmarkt richt het aanbod in de nieuwbouw zich meer op de onderkant van de markt. Op meerdere locaties zijn thans ontwikkelingen gaande die leiden tot een verhoogd aandeel sociale koopwoningen (woningen in de prijsklasse tot € 174.000).
- Gebruik startersleningen: 15 tot 20 per jaar.
Realisatie (SB): Op 4 december 2008 is door wethouder Stienen de 50^e starterslening uitgereikt. In 2008 zijn 30 startersleningen verstrekt. Daarmee is de gestelde doelstelling ruimschoots verwezenlijkt.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 9.3: Er is voldoende ruimte beschikbaar voor woningen, voorzieningen, bedrijven, groen en recreatie.

- Meros (Milieu effect rapportage oostelijk stedelijk gebied) wordt vastgesteld.
Realisatie (SB): Naar aanleiding van het standpunt van de provincie is in de stuurgroep Meros besloten dat nader onderzoek noodzakelijk is om een goede afweging te kunnen maken omtrent de alternatieven Diesdonk en BZOB-bos. De uitkomst is noodzakelijk om te kunnen komen tot een voorkeursalternatief door de deelnemende gemeenten. Eind november 2008 is uw raad door de stuurgroep schriftelijk op de hoogte gebracht van de stand van zaken.

4.9.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Grondexploitatie + Planproductie PBH

- Met de budgetten voor deze twee producten worden de werkzaamheden bekostigd voor de ontwikkeling van de openbare ruimte en de realisatie van woningbouw en voorzieningen. Deze werkzaamheden worden mede uitgevoerd ten behoeve van andere programma's. Deze resultaten staan bij die betreffende programma's opgenomen.
De werkzaamheden omvatten onder meer:
  - Verwerving van gronden en gebouwen.
  - Het ontwikkelen van plannen.
  - Het opleveren van bouwrijpe grond.
  - Het opleveren van ingerichte openbare ruimte.
  - Het uitvoeren van het projectmanagement.
 Kengetallen: -Woningbouwprogramma 2008: 782 woningen bruto (= 682 netto).
  - Het aandeel sociale huurwoningen, jaarlijks 90 tot 120.
  - Het aandeel sociale koopwoningen, jaarlijks 100.
  - In Brandevoort II is gestart met de bouw van 4 blokken in De Veste.
  - De winkelblokken 15 en 16 zijn beiden gereed.
  - In de Dierdonkse Heide zijn alle woningen opgeleverd.
  - Op Suytkade zijn 3 waterblokken in aanbouw genomen.

Realisatie (SB):

- Woningbouwprogramma 2008: 782 woningen bruto (= 682 netto).
De doelstelling is niet gehaald. In 2008 zijn er 523 woningen opgeleverd. Na aftrek van de gesloopte woningen blijft een netto woningbouwproductie over van 340 woningen. Het aantal in uitvoering zijnde woningen is fors afgenomen. Stonden per 1 januari 2008 nog 641 in aanbouw, op 1 januari 2009 was dit aantal afgenomen tot 436 woningen. Wij zullen in het 1^e kwartaal 2009 in

overleg met de marktpartijen bezien op welke wijze de woningbouwproductie kan worden gestimuleerd.

Het aandeel sociale huurwoningen, jaarlijks 90 tot 120.

In 2008 zijn in totaal 279 huurwoningen opgeleverd, waarvan 137 als sociale huurwoning kunnen worden aangemerkt.

Het aandeel sociale koopwoningen, jaarlijks 100.

In 2008 zijn slechts 20 sociale koopwoningen opgeleverd. Mede gelet op de omstandigheden van de woningmarkt is de verwachting dat in de komende periode dit segment beter zal worden bediend.

In Brandevoort II is gestart met de bouw van 4 blokken in De Veste.

Als gevolg van tegenvallende verkoopresultaten is van de geplande vier blokken, slechts gestart met de bouw van één blok.

De winkelblokken 15 en 16 zijn beiden gereed.

Blok 16 is volledig opgeleverd. Van blok 15 zijn de grondgebonden woningen opgeleverd. In juni 2009 zal de Albert Heijn geopend worden.

In de Dierdonkse Heide zijn alle woningen opgeleverd.

In de Dierdonkse Heide zijn de 34 huurwoningen van woningbouwvereniging Volksbelang vóór de bouwvakvakantie opgeleverd. De 36 koopwoningen zijn in oktober opgeleverd.

Op Suytkade zijn 3 waterblokken in aanbouw genomen.

De verkoop van 2 van de 3 waterburchten is gestart in het voorjaar. Wegens tegenvallende verkoopresultaten is de start bouw van één waterburcht vertraagd. Bekeken moet worden of en wanneer realisatie wel kan plaatsvinden. Start bouw van de waterburcht Doevoerde vindt plaats medio februari 2009.

Bouw en woning toezicht

- Het verlenen en controleren van bouwvergunningen.

Kengetallen: - Aantal vergunningen 1.050, Bouwvolume ca. € 150.000.000.

- Bij de afgifte van vergunningen is de doorlooptijd voor lichte vergunningen in 60% beperkt tot 4 weken (wettelijk 6 weken) en die voor reguliere vergunningen in 40% tot 9 weken (wettelijk 12 weken).

Realisatie (SB): In 2008 zijn er 1.002 bouwvergunningen afgegeven waarvan 489 licht, 264 regulier, 27 1^e fase en 25 2^e fase, 150 schetsplannen, 36 reclamevergunningen, 8 gebruiksvrijstellingen en 3 aanlegvergunningen.

Er zijn 1.513 vergunningen bouw geregistreerd waarvan 370 bouwinsluiting en 141 voor sloopvergunningen. 1513 -/- 370 -/- 141 = 1.002 bouwvergunningen.

Er is een bouwvolume van € 190.000.000 gerealiseerd.

Bij de afgifte van vergunningen is de doorlooptijd voor lichte vergunningen in 80% beperkt tot 4 weken en die voor reguliere vergunningen in 70% beperkt tot 9 weken.

- Het verlenen en controleren van overige gemeentelijke vergunningen op grond van de APV en overige verordeningen.
Kengetallen: Aantal vergunningen: 1.750.
Realisatie (SB): Er zijn 1.202 APV - vergunningen afgegeven.
- Het verstrekken van adviezen over bouwinlichtingen.
Kengetallen: Aantal bouwinlichtingen: 375.
Realisatie (SB): Er zijn 362 bouwinlichtingen afgehandeld.

4.9.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Geluidzonebewakingsmodel BZOB is geactualiseerd en de zone industrielawaai is geoptimaliseerd (planherziening).
Realisatie (SB): Het model is geactualiseerd en het bestemmingsplan zal in het 1^e kwartaal 2009 in procedure worden gebracht.
- Bestemmingsplan Omgeving Leonarduskerk is in werking.
Realisatie (SB): Het bestemmingsplan is op 4 november 2008 vastgesteld.
- Brandevoort de Veste, blok 5, 51 woningen opgeleverd.
Realisatie (SB): Alle woningen zijn begin 2008 opgeleverd.
- Actualisatie nota Welstand
Realisatie (SB): De actualisatie van de nota Welstand is door uw raad op 2 december 2008 vastgesteld.
- Uitwerking beleidsnota "Bouwvergunningenbeleid" (werkprocessen en toetsings- en toezichtsprotocollen).
Realisatie (SB): Het Bouwvergunningenbeleid is afgerond, de definitieve besluitvorming hangt af van de keuzes voor de toetsings- en toezichtsprotocollen. Deze worden mede door de doorlichting van de afdeling Bouwen en Wonen bepaald. De afronding hiervan zal in de 2^e helft 2009 plaatsvinden.
- Houtse Akker, start kaveluitgifte.
Realisatie (SB): Bouwrijp maken is in november afgerond. Vanwege de juridische procedures worden de kavels uitgegeven in 2009. Bouwvergunningen voor AM wonen plus Heijmans en SIR-55 zijn in november afgegeven. AM Wonen plus Heijmans zullen afhankelijk van de juridische procedures begin 2009 starten met de bouw.

De 12 bungalows van SIR-55 kunnen nog niet gebouwd worden, omdat nog niet alle gronden zijn verworven.
- Manege Dierdonk, oplevering 70 woningen.
Realisatie (SB): De 34 huurwoningen van woningbouwvereniging Volksbelang zijn vóór de bouwvakvakantie opgeleverd. De 36 koopwoningen zijn in oktober 2008 opgeleverd.
- Ruusbroeclaan, 54 appartementen opgeleverd hoogbouw
Realisatie (SB): Alle woningen in de woontoren zijn in het voorjaar 2008 opgeleverd.

- Ruusbroeclaan, 15 appartementen in het broederklooster
Realisatie (SB): Alle woningen in het broederklooster zijn in september 2008 opgeleverd.
- Er is een plan gereed voor de realisatie van de recreatieve poort Stiphout
Realisatie (SB): Er moet nog een keuze gemaakt worden uit 2 locaties. In januari 2009 wordt hierover een besluit genomen. Vervolgens kan een haalbaarheidsstudie worden gestart. Het resultaat van die studie wordt in het 3^e kwartaal 2009 verwacht.

4.9.4 Wat zijn de kosten?

4.9.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	49.834.501	105.191.405	108.126.903	58.734.397
Baten	54.132.973-	101.604.830-	102.687.953-	53.975.743-
Saldo	4.298.473-	3.586.575	5.438.950	4.758.654

4.9.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 9					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
870.10	Overdracht woonwagenlocaties en uitbreiding woonwagenlocaties Beemdweg en Fon Groffenplein	100.000		100.000	2009
870.10	Overdracht woonwagenlocaties en uitbreiding woonwagenlocaties Beemdweg en Fon Groffenplein	150.437		150.437	2009
870.10	Co financiering versterking perifeer cluster Engelseweg/Hoogeind	108.000		108.000	2009
	Totaal	358.437		358.437	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Overdracht woonwagenlocaties en uitbreiding woonwagenlocaties Beemdweg en Fon Groffenplein

De woonwagenlocaties zijn inmiddels economisch overgedragen. De juridische overdracht zal naar alle waarschijnlijkheid in 2009 gebeuren.

Woonwagenlocaties uitbreiden met 3 extra standplaatsen en wegvallende dekking (minder huur)

Met de Stichting Woonwag en Standplaatsen is afgesproken dat de standplaatsen door de Stichting, vooruitlopende op de daadwerkelijke overdracht, zullen worden aangelegd en geëxploiteerd.

4.10 Programma 10: Stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouder: F.P.C.J.G. Stienen

De wijk Binnenstad moet een leefbare wijk worden waar kwaliteit van de fysieke omgeving mede een impuls vormt voor een andere sociaal economische opbouw. Datzelfde geldt, zij het in mindere mate, voor de wijk Helmond-West waar vanuit de invalshoek van het strategisch voorraadbeheer gewerkt wordt aan vernieuwing.

4.10.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

- 10.1 Er zijn geen wijken met hoge concentraties van sociaal-economische achterstandsgroepen.
- 10.2 De wijken hebben een goed woonklimaat.

Maatschappelijke effect 10.1: Er zijn geen wijken met hoge concentraties van sociaal-economische achterstandsgroepen.

Indicator 10.1: Concentratie van sociaal-economische achterstanden

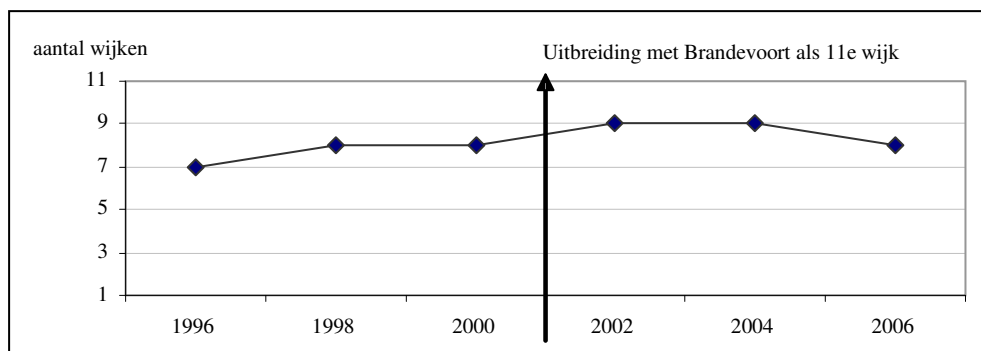
Definitie: Wijken gescoord op: WOZ-waarde, % lage inkomens, overlastscore, % werklozen, verloederingscore (laagste score = wijk met grootste concentratie van soc.-economische achterstanden)

1.	Binnenstad	Scoort minst positief op indicator sociaaleconomische achterstand
2.	Helmond-West	
3.	Helmond-Oost	
4.	Helmond-Noord	
5.	Rijpelberg	
6.	Brouwhuis	
7.	't Hout	
8.	Stiphout	
9.	Dierdonk	
10.	Brandevoort Warande.	Scoort meest positief op indicator sociaaleconomische achterstand

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering (gemiddeld over heel Helmond)

Maatschappelijke effect 10.2 De wijken hebben een goed woonklimaat.

Indicator 10.2: Het oordeel van inwoners over hun woonomgeving: Het aantal wijken met een rapportcijfer van minimaal 7 voor de woonomgeving.

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

4.10.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Voor Binnenstad-Oost kan dat als volgt geformuleerd worden (wijkvisie):

"Binnenstad-Oost is een wijk waar de sociaal-economische positie van bewoners en ondernemers sterk is verbeterd, met voldoende mogelijkheden voor zelfontplooiing én een leefomgeving die qua woningen, woonomgeving, voorzieningen en beleving te kenmerken is als een karakteristieke binnenstedelijke woonwijk passend bij een stad als Helmond. De wijk onderscheidt zich door een grote variatie in woonbuurten rondom de thema's: nieuwe buurten naast oude buurten, wonen in een stedelijke sfeer met hoge dichtheden en veel verschillende leefstijlen, wonen nabij het Centrum en wonen in de nabijheid van een groot aantal voorzieningen".

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.10.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.10.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Er wordt in het najaar een integrale lange-termijnvisie Leonarduswijk opgeleverd, waarin de toekomst van deze wijk wordt geschetst.
Realisatie: In de Voorjaarsnota 2008 is het reserveren van middelen voor de lange termijn aanpak van de Leonardusbuurt ingepland na 2012. Het ontwikkelen van een integrale lange termijnvisie is daarmee vooralsnog niet aan de orde.
- De overeenkomst (inclusief Ruimtelijke Ontwikkelingsplan en Beheerplan) tussen gemeente en corporaties in de 3^e fase herstructurering is ondertekend.
Realisatie: Overeenkomst en bijbehorend Ruimtelijk Ontwikkelingsplan worden momenteel uitgewerkt. Streven is ondertekening begin 2009.
- Het plan van aanpak voor de korte termijn (2008-2010) Leonarduswijk is vastgesteld en ten uitvoer genomen met als doelstelling de leefbaarheid in de wijk te verbeteren.
Realisatie: Plan van aanpak is inmiddels in uitvoering.

4.10.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 10.1: Er zijn geen wijken met hoge concentraties van sociaal-economische achterstandsgroepen.

- Er worden in de Binnenstad 196 woningen opgeleverd.

Realisatie (SB):

Er zijn in de Binnenstad 86 woningen opgeleverd. Vertragingen van verschillende aard zijn hier debet aan.

Zonnekwartier: Blok K (37 huurwoningen) is in juni/juli 2008 opgeleverd.

Vossenbergh: Blok 15 (14 huurwoningen) is in mei 2008 opgeleverd. Blok 7 (35 koopwoningen) is in juli 2008 opgeleverd.

Blok J (20 huurwoningen) in het Zonnekwartier zal niet in 2008, maar in voorjaar 2009 starten met de bouw. De noodzakelijke gronden zijn inmiddels allemaal verworven.

Blok L (38 koopappartementen) in het Zonnekwartier is in aanbouw, maar wordt niet in 2008, maar september/oktober 2009 opgeleverd.

Met de bouw van de appartementen boven het bedrijvencentrum (22 stuks) is in juli 2008 gestart. Met de bouw van de woningen (9 stuks) en appartementen (8 stuks) in bouwplan Pistoriusstraat zal naar verwachting in het voorjaar 2009 worden gestart.

Met de bouw van blok 8 (24 koopwoningen) in de Vossenbergh zal naar verwachting pas medio 2009 worden gestart, omdat nog niet alle koopwoningen in (het inmiddels opgeleverde) blok 7 zijn verkocht.

- Het bedrijvencentrum Heistraat wordt in het najaar opgeleverd.
Realisatie (SB): De bouw van het bedrijvencentrum is in juni 2008 gestart. De oplevering is voorzien medio 2009.
- Het werkatelier ondernemers Heistraat (i.s.m. SWH en Forum) wordt in 2008 afgerond.
Realisatie (ST): In mei 2008 is eindrapportage van het werkatelier afgerond.
- In de 3^e fase herstructurering Binnenstad worden fase 1 en 2 in ontwikkeling genomen.
Realisatie (ST): De woningontwikkeling en de sloop van deze eerste twee fasen binnen het herstructureringsproject "Weverspoort" (voorheen Derde Fase) zijn in ontwikkeling genomen.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 10.2: De wijken hebben een goed woonklimaat.

- In het voorjaar wordt de parkeerkelder zuidzijde winkelplein aangelegd (in het najaar wordt gestart met het winkelplein zelf).
Realisatie (SB): De bouw van de zuidzijde van het winkelplein start eind 2009. Een en ander is het gevolg van de slepende discussie over de financiële haalbaarheid van het plan. De noordzijde start in het voorjaar 2009.
- In het gevelverbeteringsproject Heistraat worden enerzijds bestaande aanvragen in 2008 ten uitvoer gebracht en anderzijds nieuwe aanvragen in behandeling genomen.

Realisatie (SB): In 2008 zijn in totaal 20 panden met een subsidie verbeterd. De eerste panden zijn inmiddels gereed gemeld terwijl voor ca. 5 panden nog een procedure loopt om te komen tot een definitieve vaststelling van de subsidie.

- De herinrichting openbare ruimte Heistraat 1^e fase (Tolpost tot Winkelplein) wordt opgestart en afgerond.

Realisatie (SB): In het najaar is de herinrichting van de Tolpost gestart. Oplevering van de gehele 1^e fase van de Heistraat (incl. Tolpostplein) is voorzien in maart 2009. De fontein op de Tolpost wordt geplaatst in juni 2009.

4.10.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Stadsvernieuwing algemeen

- Met dit budget worden vooral de rentelasten en afschrijvingen betaald voor reeds gerealiseerde investeringen in Binnenstad-Oost, alsmede het uitvoeren van het programmamanagement voor Binnenstad-Oost.

Realisatie: De gerealiseerde prestaties m.b.t. Stadsvernieuwing zijn toegelicht bij de voorgaande onderdelen. De financiële consequenties (rente en afschrijving) zijn verantwoord in de Jaarrekening.

4.10.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Visie wijkgericht werken.

Realisatie (SB): Deze interne notitie geeft grotendeels de reeds ingezette weg weer op het gebied van wijkgericht werken (aanstelling van buurtbeheerders, de aanstelling van een 2^e adviseur wijken- en buurtorganisaties en de impulsbudgetten). Deze notitie, welke inmiddels gereed is, zal worden gebruikt als input voor de nog op te stellen Notitie "Wijkgericht werken, ogen en oren in de wijk", die in 2009 zal worden opgesteld.

- Molenstraat 188-200, 6 huurappartementen en commerciële ruimten opgeleverd.

Realisatie (SB): Fase I nr. 188-190: is in november opgeleverd. Dit zijn 6 sociale huurwoningen en 1 commerciële ruimte.

Planontwikkeling voor Fase II-III nr. 192-200: is door de projectontwikkelaar uitgesteld. Voor het project geldt dat er binnen het bestemmingsplan gebouwd moet worden en dat er bij sociale woningbouw op grond van de "Uitvoeringsregeling stimuleringsgebied Molenstraat" een subsidie verleend zou worden. Nog niet alle panden zijn in eigendom van de projectontwikkelaar. Er is samenwerking gezocht tussen Adriaans Van Bussel en Woonpartners. Nu wordt nader bekeken of er gebruik van de subsidie zal worden gemaakt of dat er een ander plan wordt ontwikkeld en de mogelijkheden voor de aankoop van Molenstraat 200 wordt nader gezien.

- Er is een wijkvisie gereed voor Helmond-West.

Realisatie (SB): Uw raad heeft in oktober 2008 de wijkvisie vastgesteld.

- Heistraat 21/25, 15 appartementen

Realisatie (SB): Aangezien het bouwplan (Heistraat 21c/25) financieel niet haalbaar is, heeft de projectontwikkelaar aangegeven de ontwikkeling stop te zetten en zijn eigendom te verkopen aan een derde partij.

- Heistraat-Pistoriusstraat, 9 woningen opgeleverd.
Realisatie (SB): De planontwikkeling heeft meer tijd gevegd dan verwacht. Hierdoor is de bouwstart begin 2009 voorzien en is de oplevering pas eind 2009 aan de orde.
- De bouw van woningen in plan Haegesteijn is gestart.
Realisatie (SB): De bouw is in volle gang. Het hoogste punt is bereikt. De oplevering van de woningen zal zijn medio 2009.
- Suytkade, De brug over het kanaal is opgeleverd.
Realisatie (SB): De brug is opgeleverd en op 10 oktober 2008 officieel geopend.
- Molenstraat 217-221, 11 huurappartementen en commerciële ruimten opgeleverd.
Realisatie (SB): Zijn uiteindelijk in december 2008 opgeleverd.

4.10.4 Wat zijn de kosten?

4.10.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	4.450.318	3.640.356	4.011.633	3.910.081
Baten	494.954-	446.028-	466.028-	444.001-
Saldo	3.955.364	3.194.328	3.545.605	3.466.081

4.10.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 10					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
230.20	Parkeervoorzieningen Binnenstad-Oost, onrendabele top	960.112		960.112	2009
760.30	Binnenstad - bijleggen HWA riool bij herinrichting buiten de herstructureringsgebieden	60.000		60.000	2010
815.10	Planontw. en communicatie Binnenstad-Oost 2006-2007 / BW ... 2007	225.279	47.439	177.840	2009
815.10	Planontw. en communicatie Binnenstad-Oost 2008-2011	95.000	42.159	52.841	
815.10	Planontwikkeling VJN 2007 over 2008-2011	76.000		76.000	
815.10	Heistraat-Pistoriusstraat	427.980	242.400	185.580	2009
815.10	Gevelverbetering/bedrijfsstimulering Heistraat (IPSV) BW 243-2005 en BW 201-2006	448.851	158.305	290.546	2009
815.10	Econ. Stimulering (pleinvorming) Heistraat	3.496.593	1.964.840	1.531.753	2009
815.10	Herinrichting openbare ruimte Heistraat (deels t.l.v. IPSV) BW 2008-205	480.000	322.606	157.394	
815.10	Verwerving t.b.v. diverse deelplannen Heistraat (IPSV)	337.000		337.000	2009
815.10	Herstructurering Binnenstad-Oost 1e en 2e fase	2.454.504	1.059.446	1.395.058	2009
815.10	Herstructurering Binnenstad-Oost 3e fase	159.580	414.120	-254.540	2009
815.10	Verplaatsing Vrije Tijdscentrum "Het Bakken " (IPSV)	165.679	165.679		2009
815.10	Overige verwervingen en saneringen B. Oost	500.000	33.558	466.442	2009
815.10	Strategische verwervingen Binnenstad-Oost	300.000		300.000	2009
815.10	Beheerplan Derde Fase Herstructurering Derde Fase (gem. aandeel)	150.000	99.201	50.799	
815.10	Uitvoering Buurtschouw Leonardusbuurt	100.000	8.168	91.832	
815.10	Uitvoering plan van aanpak Helmond-West	600.000	300.000	300.000	2009
815.10	Herstructurering Algemeen (B.O. en H.W. nntv)				
815.10	Parkeerterrein Leonarduskerk (AH) Bw 2008-002	101.000	101.000		
815.10	Herinrichting Vossenstraat-Willem Prinzenstraat BW 2008-206	117.000		117.000	
815.10	Dekking binnen programma Stedelijke Vernieuwing	-3.928.774	-1.233.490	-2.695.284	
880.10	Openbare ruimte in herstructureringsgebieden Binnenstad-Oost	77.700		77.700	
880.10	Openbare ruimte in herstructureringsgebieden Binnenstad-Oost (Leonarduskerk)	23.568		23.568	
	Totaal	7.427.072	3.725.431	3.701.641	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Parkeervoorzieningen Binnenstad-Oost, onrendabele top

Kredietaanvraag in 2009, uitvoering 2009/2010 doordat er vertraging is in de planontwikkeling.

Binnenstad - bijleggen HWA riool bij herinrichting buiten de herstructureringsgebieden

Herinrichting uitgesteld naar 2010, rioolvervanging is hier een onderdeel van.

Uitvoering plan van aanpak Helmond-West

Als gevolg van vertragingen in de visieontwikkeling, is men aan uitvoering nog niet toegekomen.

Openbare ruimte in herstructureringsgebieden Binnenstad-Oost

Als gevolg van vertraging doorgeschoven naar 2009.

Programma stedelijke vernieuwing Binnenstad-Oost

Er is een aantal onderdelen van dit programma waarvoor geld is gereserveerd, nog niet in uitvoering genomen. De oorzaak daarvan is dat in de meeste gevallen de uitvoering volgt op eerdere processtappen. Deze eerdere processtappen hebben we als gemeente maar zeer ten dele in eigen hand. Het logisch gevolg is dat de gereserveerde middelen nog niet zijn gebruikt, maar in de nabije

toekomst nog wel nodig zijn. Een duidelijk voorbeeld hiervan: de pleinvorming in de Heistraat heeft een directe relatie met de totstandkoming van de bouwprojecten van derden. Dit geldt evenzeer voor geplande verwervingen; het tempo hiervan hangt samen met overeenstemming over bouwplannen en bereidheid van de eigenaar om hieraan mee te werken. De noodzaak van verwerving als zodanig staat niet ter discussie.

4.11 Programma 11: Mobiliteitsbeleid

Portefeuillehouder: B.M. Houthoofd-Stockx

Mobiliteit is de kwaliteit van het verkeers- en vervoerssysteem in termen van tijd, kosten en gemak waarmee gebruikers of goederen hun eindbestemming kunnen bereiken. Daarmee is een goede bereikbaarheid een noodzakelijke voorwaarde voor een aantrekkelijk woonmilieu, werkmilieu, recreatief milieu en vestigingsklimaat voor bedrijven.

4.11.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

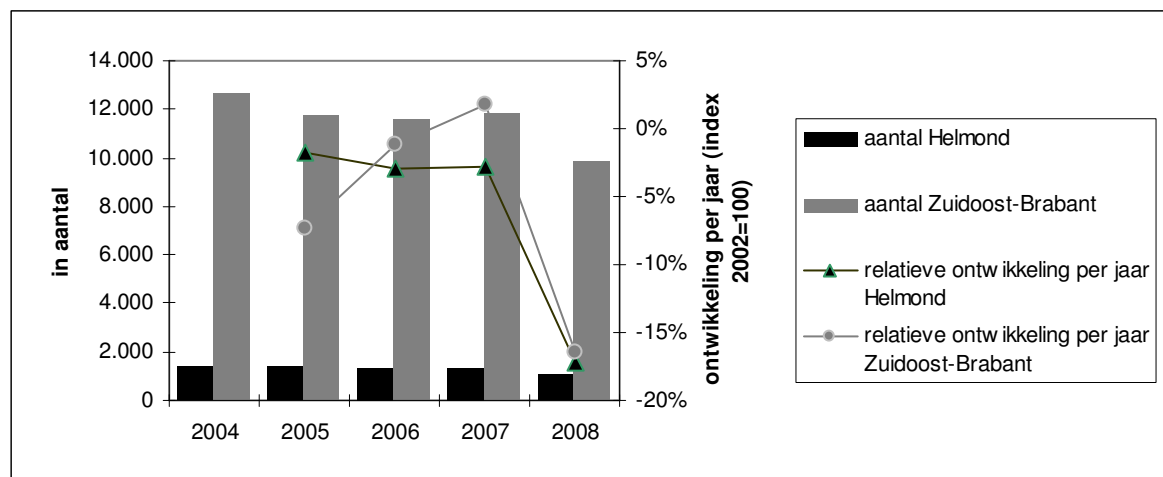
11.1 De verkeersverbindingen in Helmond zijn veilig en betrouwbaar.

11.2 Er zijn voldoende parkeermogelijkheden in de eigen wijk.

11.3 Bezoekers van het Centrum kunnen hun auto en fiets goed parkeren.

Maatschappelijke effect 11.1: De verkeersverbindingen in Helmond zijn veilig en betrouwbaar.

Indicator 11.1: Aantal verkeersongevallen met en zonder slachtoffer.**

Bron: Gids VOR = **splitsing met en zonder slachtoffers niet te maken

Het beleid t.a.v. ongevallen zonder slachtoffer is gericht op: Handhaven op niveau 2003

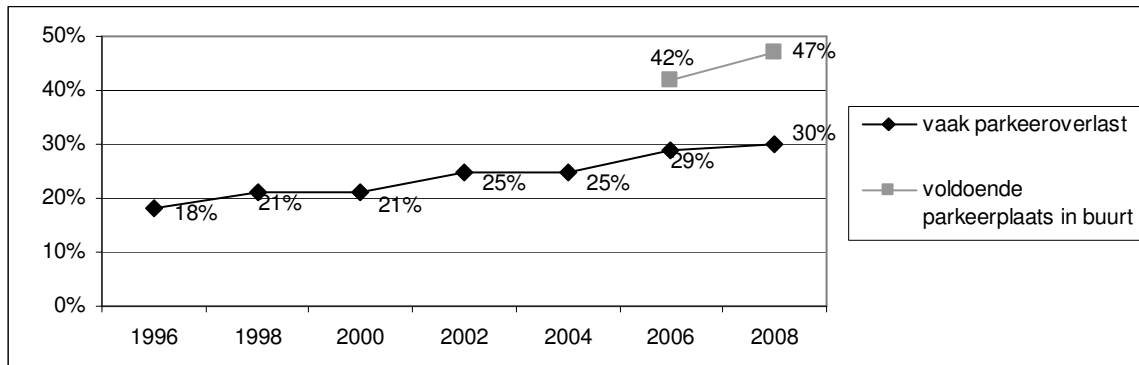
Het beleid t.a.v. ongevallen met slachtoffer is gericht op : Substantiële verbetering:

In 2010 15% minder doden en 7,5% minder ziekenhuisgewonden dan in 2002. (De landelijke doelstelling is overgenomen in het Helmonds beleid)

Maatschappelijke effect 11.2: Er zijn voldoende parkeermogelijkheden in de eigen wijk.

Indicator 11.2: Parkeermogelijkheden in eigen wijk:

Het percentage mensen dat vindt dat er voldoende parkeerplaatsen in de buurt zijn en het percentage mensen dat vindt dat parkeeroverlast in de buurt vaak voorkomt.

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Handhaving tot lichte verbetering

Maatschappelijke effect 11.3: Bezoekers van het Centrum kunnen hun auto en fiets goed parkeren.

Indicator 11.3: Parkeermogelijkheden van auto en fiets in het centrum

Definitie: samengestelde score op basis van tevredenheid met parkeermogelijkheden van auto en fiets in het centrum (1 is zeer ontevreden, 10 is zeer tevreden)

	2006	2007	2008
Parkeermogelijkheden fiets en auto in centrum Helmond	6,6	6,5	7,1

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Handhaving tot lichte verbetering.

4.11.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Het mobiliteitsbeleid in Helmond is verwoord in de integrale mobiliteitsvisie "Helmond Mobiel 2015" die in het najaar van 2007 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd. In dit beleid wordt uitgegaan van het ruimte bieden aan mobiliteit en van het concept co-modality: alleen door het naast elkaar bestaan van diverse vervoersmodaliteiten ontstaat een duurzaam en stabiel verkeers- en vervoerssysteem. Daarbij wordt ingezet op de sterke kanten van de verschillende vervoerswijzen om de diverse doelgroepen en deelmarkten zo goed mogelijk te bedienen. Prioriteit wordt gegeven aan de bereikbaarheid van de economische kerngebieden. Voorwaarde voor dit alles is een veilig en betrouwbaar Helmonds verkeerssysteem. Tegelijkertijd moeten de negatieve effecten van mobiliteit worden beperkt. Verkeer heeft immers een directe invloed op bijvoorbeeld leefbaarheid en luchtkwaliteit. Om de groei van de stad en mobiliteit met behoud van de kwaliteit waar te kunnen maken dient daarom een forse inspanning te worden verricht (zowel financieel, planmatig als wat realisatie betreft).

Voor het autoverkeer worden de maatregelen uit de visie Stedelijk Verkeersmanagement gerealiseerd: door het beter benutten van de bestaande wegcapaciteit en bouwen aan zowel de stedelijke als (meewerken) aan de regionale wegenstructuur kan Helmond ook bij een groeiende bevolking en

mobiliteit bereikbaar blijven. De fiets heeft een belangrijke positie op de korte afstand en als voortransportmiddel naar de trein. De uitvoering richt zich op een verdere verbetering van het fietspadennetwerk, maar nadrukkelijk ook op kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de stallingsvoorzieningen. Voor het openbaar vervoer vervult de trein voor Helmond een zeer belangrijke functie in met name de verbinding met andere steden, maar heeft tevens een functie voor het binnenstedelijk vervoer tussen het centraal station en de stoptreinstations in Helmond. Voor het lijngebonden busvervoer wordt in nauwe samenwerking met het SRE en de vervoerder gewerkt aan het verbeteren en uitbreiden van het bestaande netwerk. Door aanpassingen van haltevoorzieningen worden de openbaar vervoersvoorzieningen de komende jaren ook voor fysiek minder mobiele reizigers beter toegankelijk gemaakt. Daarnaast wordt middels een experiment met gratis OV geprobeerd beter in de mobiliteitsbehoeften van specifieke doelgroepen te voorzien.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.11.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.11.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Evaluatie en actualisering Fietsbeleidsplan.
Realisatie (SB): De rapportage Fietsbalans van de Fietsersbond heeft op zich laten wachten. Het concept Fietsbeleidsplan is gereed en zal in 2009 ter advisering aan de raadscommissie RF worden aangeboden waarna het aan uw raad zal worden voorgelegd.
- Actualisering Verkeersveiligheidsplan.
Realisatie (SB): Er wordt bekeken welke onderdelen geactualiseerd zouden moeten worden. Deze aanpassingen zullen bij het actieplan 2009 aangeboden worden aan uw raad.

4.11.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 11.1: De verkeersverbindingen in Helmond zijn veilig en betrouwbaar.

Uitvoering Stedelijk Verkeersmanagement:

- Bouwen: Aanpassen kruispunten Kanaaldijk-Vossenbeemd, Nachtegaallaan-Uiverlaan.
Realisatie (SB): Het aanpassen van de Kanaaldijk ZW - Vossenbeemd is gelijktijdig met het onderhoud aan de Kanaaldijk uitgevoerd. De weg is in april 2008 weer opengegaan. Het aanpassen van de Uiverlaan is gelijktijdig met onderhoud uitgevoerd. De weg is half juli 2008 weer opengegaan.
- Benutten: Realiseren netwerkregelingen Kanaaldijk ZW en Noordelijk Rondweg (Oostende t/m Wethouder van Wellaan).
Realisatie (SB): De Noordelijke Rondweg is gereed. De netwerkregeling voor de Kanaaldijk is uitgevoerd maar nog niet goedgekeurd; in het voorjaar 2009 zal deze laatste opgeleverd worden.
- Uitvoeringsmaatregelen actieplan fiets 2008 waaronder het verbeteren en uitbreiden van zowel fietsenstallingsvoorzieningen als verbeteren fietspadennetwerk en aanleg ontbrekende schakels in het netwerk.
Realisatie (SB): Realisatie tweerichtingen fietspad Julianalaan tussen Schubertlaan en Kanaaldijk NW: uitvoering 1^e helft 2009.

Realisatie tweerichtingen fietspad Deurneseweg tussen N279 en steunpunt Provincie: niet uitgevoerd. Groot onderhoud van de rijbaan ter plaatse is gepland voor 2011. Gelijktijdig worden de fietsvoorzieningen dan aangelegd.

Uitbreiden stallingsvoorzieningen: Stallingen zijn uitgebreid/ verbeterd klein deel in centrum. Merendeel elders in de stad: Vekasporthal, winkelcentrum de Karper, winkelcentrum Lucas Gasselstraat, winkelcentrum Vondellaan, Parkzicht Dierdonk, Bakelse bossen, carpoolplaats Europaweg, Hoofdstraat, Zwembad, sporthal Paulus Potterlaan, Mierloseweg bushalte Rembrandlaan.

OV fiets: op station 't Hout en Brouwhuis is OV fiets geïntroduceerd. Alle stations hebben nu OV fiets.

Fiets naar je werk: evaluatie van de actie van 2007. Bedrijven die al meededen aan de actie en de fietsersbond zijn hierbij betrokken geweest. Er is ook vooruitgekeken hoe de actie in 2009 vervolgd moet worden.

Opstellen fietsbeleidsplan: plan is in concept gereed en zal in januari 2009 in procedure worden gebracht.

- *Uitvoeringsmaatregelen actieplan verkeersveiligheid 2008: gericht op zowel infrastructurele maatregelen (o.a. aanpak blackspot locaties) als niet-infrastructurele maatregelen: educatie & voorlichting (bijvoorbeeld BrabantsVerkeersveiligheidsLabel BVL), handhavingsacties, evaluatie en monitoring.*

Realisatie (SB): Alle maatregelen met uitzondering van het opstellen van het actieplan 2009 zijn uitgezet of uitgevoerd. Enkele acties van het platform verkeersveiligheid lopen nog.

- *Evaluatie pilot gratis Openbaar Vervoer.
Realisatie (SB): De evaluatie is gereed. Er is een voorstel geformuleerd in december 2008 over;
- de voortzetting van het gratis OV op de zaterdagen en
- het beëindigen van het gratis OV voor de doelgroepen 65+ en 12-. Waarbij opgemerkt wordt dat deze doelgroepen terugvallen op de provinciale pilot.*
- *Uitvoering bevorderen doorstroming en toegankelijkheid busvervoer.
Realisatie (SB): Op alle daarvoor aangewezen kruisingen zijn doorstromingsbevorderende maatregelen uitgevoerd. Momenteel vindt verdere afstemming met vervoerder plaats over het gebruik van deze maatregelen.*
- *Pilot Tovergroen vrachtverkeer.
Realisatie (SB): Regeling en detectie in bedrijf. De signaalgevers (lichtbakken met symbolen "vrachtauto" en "groene golf") zijn nog niet geleverd, in verband met langere productie- / levertijd. Oplevering project in het voorjaar 2009.*

Bijdrage aan maatschappelijk effect 11.2: Er zijn voldoende parkeermogelijkheden in de eigen wijk.

- *(Gefaseerde) aanpak urgente knelpunten parkeren in woonwijken.
Realisatie (SB): Het budget is per 18 augustus 2008 beschikbaar gesteld. Van de 50 geplande parkeerplaatsen zijn er inmiddels 34 gerealiseerd. Uitvoering van de overige wordt in 2009 verwacht.*

Bijdrage aan maatschappelijk effect 11.3: Bezoekers van het Centrum kunnen hun auto en fiets goed parkeren.

- Uitbreiding fietsenstallingsvoorzieningen centrum.
Realisatie (SB): Op verschillende momenten zijn enkele stallingen (Kerkstraat en Watermolenwal) toegevoegd. Ook is in 2008 gewerkt aan de uitbreiding van de fietsenstalling onder de Traverse. Deze is nog niet klaar, maar het aantal stallingsplaatsen is al wel deels uitgevoerd. In totaal komen hier ongeveer 100 plaatsen bij.

4.11.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

N.v.t.

4.11.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Definitief Ontwerp 2^e Ontsluiting Brandevoort gereed
Realisatie (SB): Door gemeente Helmond is het voorlopig ontwerp opgeleverd. Ten behoeve van de realisatie zal nog de nodige grondverwerving door de gemeente Nuenen (in samenwerking met het SRE) moeten plaatsvinden. Realisatie van de 2^e ontsluiting staat nu gepland voor 2010, het definitief ontwerp zal in 2009 worden opgeleverd.
- Stedelijk Verkeersmanagement – Mobiliteitsbeleid: VRI-beleidsplan gereed
Realisatie (SB): Met de voorbereidingen is gestart maar door langdurige afwezigheid van de teammanager is dit tijdelijk stilgelegd.

4.11.4 Wat zijn de kosten?

4.11.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	144.925	104.999	134.999	181.756
Baten	-	-	-	-
Saldo	144.925	104.999	134.999	181.756

4.11.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 11					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolgplanning (jaar)
210.05	Hoofdwegenstructuur. Uitvoering conform de investeringsmatrix uit de eindrapportage 3e fase studie.	577.000		577.000	2009
210.05	Mobiliteitsfonds	2.317.700		2.317.700	
210.10	Spoorknoop Helmond Centraal	2.881.500	2.881.500		
210.10	Spoorknoop Helmond Centraal	4.800.000	4.800.000		
210.10	Spoorknoop Helmond Centraal	1.218.000	1.218.000		
210.10	Aanpak station en omgeving+passerelle	784.404	784.404		
210.10	Kwaliteitsimpuls omgeving station	41.200	41.200		
250.10	Tovergroen voor vrachtverkeer	100.000	80.000	20.000	2009
250.10	Vervolmaken fietspadennetwerk	200.000	200.000		
250.10	Stimulering openbaar vervoer, aanpassen infrastructuur	100.000	100.000		
250.10	Toegankelijk maken haltes openbaar vervoer	100.000	100.000		
250.10	Parkeerproblemen woonwijken	50.000	50.000		
260.30	Vervanging verkeerslichten (extra)	100.000	100.000		
260.30	Vervanging VRI's: uitgangspunt 2 installaties per jaar	175.900	175.900		
	Totaal	13.445.704	10.531.004	2.914.700	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Mobiliteitsfonds

Middelen dienen als dekking voor toekomstige mobiliteitsinvesteringen.

Hoofdwegenstructuur. Uitvoering conform de investeringsmatrix uit de eindrapportage 3e fase studie.

Kredietaanvraag voorzien naar aanleiding van laatste stand van zaken projectenmatrix Stedelijk Verkeersmanagement.

Tovergroen voor vrachtverkeer

Begin 2009 worden de eerste 2 installaties opgeleverd. Op grond van de ervaringen hiermee en op basis van nader onderzoek door de provincie worden de overige locaties ingericht.

4.12 Programma 12: Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouder: B.M. Houthoofd-Stockx

Als algemeen uitgangspunt voor ons beleid geldt het ontwikkelen en uitvoeren van integraal meerjarenbeleid voor de instandhouding van de openbare ruimte vanuit de deelgebieden verkeer, vervoer, wegen, groenvoorziening en water. Het doel is aanleggen, beheren, onderhouden en reinigen van wegen, andere openbare verhardingen, straatmeubilair, straatverlichting, bossen, parken en waterwegen met bijbehorende kunstwerken.

4.12.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

12.1 De openbare ruimte is schoon, heel en veilig.

Maatschappelijke effect 12.1: De openbare ruimte is schoon, heel en veilig.

Indicator 12.1a: Aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over het onderhoud van openbare ruimte (groen, straten, trottoirs, paden pleinen en waterpartijen) in de buurt.

Definitie: Samengestelde score op basis van de tevredenheid met onderhoud van grijs, groen en blauw (1 is zeer ontevreden, 10 is zeer tevreden).

	2006	2007	2008
Oordeel onderhoud grijs, groen en blauw	6,4	6,1	6,0

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Indicator 12.2b: Indicator 12.1b score in welke mate bewoners vinden dat in hun buurt rommel, hondenpoep, vernieling en bekladding voorkomt (score 1-10) (hoe hoger hoe slechter: score van 1 tot 10)).

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008
Binnenstad	4,9	5,0	6,4	5,9	5,6	4,5	
Helmond-Oost	4,7	4,2	5,4	5,3	4,9	4,5	
Helmond-Noord	4,7	4,5	5,1	5,0	4,5	3,6	
t Hout	4,4	3,8	4,6	4,6	3,9	2,9	
Brouwhuis	4,5	4,4	5,1	4,9	4,8	3,9	
Helmond-West	4,9	4,4	5,1	5,8	5,2	4,0	
Warande	2,7	2,6	3,3	2,9	2,3	1,5	
Stiphout	3,0	2,8	3,0	3,1	2,7	2,2	
Rijpelberg	6,3	5,7	6,1	5,9	5,5	3,9	
Dierdonk	2,1	1,9	2,1	1,9	1,9	1,4	
Brandevoort				2,2	1,8	1,4	
Totaal	4,5	4,2	5,0	4,8	4,3	3,3	3,5

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond; lichte kleur score in bepaalde wijk in bepaald jaar is minimaal 0,5 boven het stedelijk gemiddelde (=slechter); donkere kleur score in bepaalde wijk in bepaald jaar is minimaal 0,5 onder het stedelijk gemiddelde (=beter). In 2008 is geen onderverdeling naar wijken gemaakt, alleen op totaalniveau.

Het beleid is gericht op handhaving van de scores ten opzichte van 2006

4.12.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Bij het streven naar een duurzame openbare ruimte in de bestaande stad, vernieuwde woongebieden en op bedrijventerreinen worden plannen voor herinrichting en reconstructies op integrale wijze voorbereid samen met de disciplines groen, riolering, verkeer, stedenbouw en civiele techniek. In het kader van een beter energiemanagement wordt bij voortdurende onderzocht of er nog verbeterpunten zijn om het energieverbruik te reduceren.

Het werken met beeldbestekken (groenonderhoud en zwerfvuil) zal in 2008 worden geëvalueerd. Voor wat betreft het parkeerbeheer en –exploitatie zal in 2008 een strategische keuze gemaakt moeten worden hoe Helmond dit op termijn wil regelen.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.12.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.12.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Actualisatie gemeentelijk kunstwerkenbeheerplan (GKP).
Realisatie (SB): Het Kunstwerkenbeheerplan 2008-2012 is op 21 oktober 2008 ter kennisname aangeboden aan de raadscommissie RF.
De financiële consequenties van het GKP zijn al meegenomen bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008 en hebben hun beslag gekregen in de Begroting 2009 en het IVP.
- Inrichtings en beheerplan Waterlopen.
Realisatie (SB): Het inrichting- en beheerplan waterlopen vloeit voort uit het Waterplan 2006-2010 en is een gedeeltelijk samenwerkingsproject met waterschap Aa en Maas. In het portefeuillehoudersoverleg met het waterschap is een aangepaste planning besproken. Dit mede in verband met inzet van zowel gemeentelijke als waterschapsmedewerkers, die in 2008 beperkt was door omstandigheden. De start zal begin 2009 zijn, afronding is eveneens in 2009 voorzien.

Waterlopenbeheer

Via het bestek waterlopen is in 2008 75 km watergang geveegd en 5 km vijveroever onderhouden. Hiermede is de waterafvoer gegarandeerd en wordt voldaan aan de kernbepalingen van het Waterschap. Op meerdere plaatsen waren in verband met achterstallig onderhoud ingrijpende maatregelen nodig.

De exacte gegevens van de waterlopen in 2008:

96 km sloot gemaaid c.q. duikers gereinigd;

16 vijvers zijn uitgemaaid;

3 duikers zijn vervangen;

Opschot is op diverse plaatsen gekapt.

4.12.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 12.1: De openbare ruimte is schoon, heel en veilig.

- Renovatie brug Geldropseweg.

Realisatie (SB): Het grootste deel van de werkzaamheden is conform planning (kunstwerkenbeheerplan 2008-2012) afgerond. In het voorjaar van 2009 worden de slijtlagen van de fietspaden nog vervangen en vindt de conservering plaats. Dit i.v.m. de vereiste buitentemperatuur.

4.12.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Wegen

Programma Onderhoud Wegen

- (Verhardingen, openbare verlichting en verkeersregelinstallaties). Het programma onderhoud verhardingen wordt gerealiseerd. Hiermee wordt degeneratie van o.a. de verhardingen voorkomen
Kengetallen: Eind 2006 had de gemeente 5.258.592 m² verharding in beheer: 1.999.420 m² asfaltbeton, 3.1217.966 m² elementen, 74.938 m² cementbeton, 56.268 m² halfverharding

Realisatie (SB):

In het jaarlijks op te stellen Programma Onderhoud Wegen wordt het uitvoeringsprogramma voor onderhoud verhardingen, openbare verlichting en verkeersregelinstallaties weergegeven.

Hierbij wordt in overleg met de afdelingen Ruimtelijke Ordening en Verkeer, Projectbureau Helmond, Ingenieursbureau en Wijkonderhoud en Exploitaties mede gestreefd naar een optimale integrale planvorming en uitvoering.

Projecten die in dit kader zijn gerealiseerd:

- Trompstraat e.o.; rioolvervanging, renovatie verhardingen, openbare verlichting, groen en verkeersveiligheidsmaatregelen.
- Luchtvaartbuurt 3^e fase; riolering, verhardingen, openbare verlichting, groen en verkeersveiligheid.
- Uiverlaan, Wethouder Ebbenlaan en Wethouder van Wellaan; verhardingen, openbare verlichting (gedeeltelijk) en openbaar groen (gedeeltelijk).

Via nieuw aanleg zijn de arealen sinds 2006 toegenomen.

Eind 2008 had de gemeente 2.004.020 m² asfaltbeton en 3.132.566 m² elementenverharding in beheer. De oppervlakten cementbeton en halfverharding zijn niet toegenomen.

- Onderhoudsbestek Klachten en meldingen op het gebied van verharding en riolering worden vanuit dit bestek gedekt. Door tijdig gaten te vullen, rijsporen uit te vullen, randschade te herstellen kan noodzaak tot duurdere reconstructiemaatregelen uitgesteld worden.

Realisatie (SB):

Er is een grote inspanning gepleegd om de openbare ruimte adequaat te onderhouden. Het voor dit onderdeel beschikbare budget is geheel aangewend. Ondanks het feit dat er veel meer werk is verzet dan in 2007 is er nog geen sprake van het inlopen van de onderhoudsachterstand.

Het hondenbeleid is mede na onderzoeken in 2007 (inwonersenquête) in 2008 geëvalueerd. In het 4^e kwartaal zijn de resultaten gepubliceerd en aanvullende maatregelen voor 2009 vastgesteld en in uitvoering gebracht, zodat overlast hondenpoep beperkt kan worden.

Parkeervoorzieningen

- Exploitatie van 3 parkeergarages, 3 bewaakte fietsenstallingen en beheer van overige betaalde parkeerplaatsen.

Kengetallen: Aantal parkeerplaatsen in parkeergarage: 1.098.

Realisatie (SB): Het totale aantal parkeervoorzieningen van 3 parkeergarages en 3 bewaakte fietsenstallingen is ongewijzigd gebleven. Het aantal betaalde straatparkeerplaatsen is echter door de herinrichting van de openbare ruimte in de Kerkstraat, Kasteel Traverse (onderkant) en de Kasteellaan met totaal 35 parkeerplaatsen afgenomen.

Parkeergarage Doorneind 475

Parkeergarage City 172

Parkeergarage Boscotondo 283

Kengetallen: Aantal parkeerplaatsen betaald parkeren overig: 1.463, waarvan voor 493 vergunninghouders en 31 invalidenplaatsen.

Realisatie (SB):

Betaald kortparkeerplaatsen 314

Vergunning parkeerplaatsen 616

Gemengde parkeerplaatsen 941

Invalidenparkeerplaatsen 47

Kengetallen: Aantal plaatsen bewaakte fietsenstalling 950 (wegens breedte stuur van moderne fietsen is de maximale bezetting ongeveer 50%)

Realisatie (SB): De bezettingsmogelijkheid, wanneer de huidige rekken worden vervangen door rekken ten behoeve van moderne fietsen, is 60%.

Fietsenstalling Doorneind 270

Fietsenstalling Traverse 322

Fietsenstalling Speelhuis 330

922

Kengetallen: Aantal gestalde fietsen in 2006: 191.000.

Realisatie (SB): In 2008 is het aantal "fietsstalling bewegingen" in de bewaakte fietsenstallingen ten opzichte van 2006 met 94% toegenomen.

4.12.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Het leemdepot in Varendschut is in 2015 op verantwoorde wijze afgewerkt.
Realisatie (SB): In 2008 is geen cat.1 grond aangevoerd naar dit project aangezien de vrijkomende cat.1 grond in grote landelijke projecten in de nabije omgeving buiten de gemeentegrens is afgezet. Dit is economisch de gunstigste oplossing voor de gemeente Helmond in 2008. Het project heeft een totale doorlooptijd van circa 10 jaar. Het project dient uiterlijk eind 2015 te zijn gerealiseerd hierbij zijn we afhankelijk van aanbod en aanvoer van cat. 1 grond. Het project loopt volgens planning en blijft binnen het budget om het gebied definitief in te kunnen richten.

4.12.4 Wat zijn de kosten?

4.12.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	17.088.883	16.160.177	17.225.955	19.815.826
Baten	4.380.714-	4.181.380-	4.934.780-	5.092.001-
Saldo	12.708.169	11.978.797	12.291.175	14.723.825

4.12.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 12					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg- planning (jaar)
210.05	Inrichtingsplan; realisering leemberging	80.000		80.000	2015
210.05	Antoon van Dijkschool (betreft ontsluiting)	368.600		368.600	2009
270.20	Renovatie brug Geldropseweg	165.500	165.268	232	
	Totaal	614.100	165.268	448.832	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Inrichtingsplan; realisering leemberging

Het leemdepot in Varendschut is in 2015 op verantwoorde wijze afgewerkt (zie resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren) en tot die tijd moet het investeringsbedrag beschikbaar blijven.

Antoon van Dijkschool (betreft ontsluiting)

Heeft te maken met de aanleg van de weg om de school te ontsluiten. Daartoe is grond geruild met de Kempel. Deze grond is pas onlangs overgedragen. De aanvraag voor het krediet vindt plaats in 2009.

4.13 Programma 13: Groenvoorzieningen en natuurbescherming

Portefeuillehouder: B.M. Houthoofd-Stockx

Een van de (speer)punten in ons beleid is het verbeteren en handhaven van een schone, hele, veilige en duurzame leefomgeving. Groenvoorzieningen en water, natuur- en recreatiegebieden alsmede landschappelijk waardevolle gebieden leveren hieraan een bijdrage.

4.13.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

13.1 Natuur en landschap vormen een basiskwaliteit van Helmond.

13.2 In Helmond is natuur en landschap binnen handbereik.

(zie ook de effecten in programma 12)

Maatschappelijke effect 13.1: Natuur en landschap vormen een van de basiskwaliteiten van Helmond.

Indicator 13.1: Bewoners ervaren de aanwezige natuur en landschap als een duidelijk pluspunt van (wonen) in Helmond.

	2007	2008
Groen pluspunt	5,6	5,6

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Maatschappelijke effect 13.2: In Helmond is natuur en landschap binnen handbereik.

	2007	2008
Groen pluspunt	6,8	7,3

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

4.13.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

Het groen in en om onze stad verdient meer aandacht. In de samenleving wordt de beschikbaarheid van aantrekkelijke natuur en landschap steeds belangrijker (en schaarser). Natuur en landschap vormen "unique selling points" als vestigingsplaatsfactoren voor hoogwaardig wonen en werken. Daarom wordt de komende jaren geïnvesteerd in het groen in en om de stad (als onderdeel van de projecten uit het Beleidsplan Stedelijk Groen).

Middels het Beleidsplan Stedelijk Groen is een goede bouwsteen beschikbaar om een start te maken met opstellen van het Beheerplan Stedelijk Groen. Dit beheerplan dient als vervanger van de inmiddels gedateerde Kadernota Groen uit 1997. Sturing op kwaliteit wordt hierin vertaald naar beheer en onderhoud in de praktijk voor de periode tot 2015.

De gemeente Helmond heeft zich in het reconstructieplan de Peel vastgelegd op de mederealiseren van de natte ecologische verbindingzones voor 2018 alsmede de waterbergingsgebieden Bakelse Beemden en Diesdonk. De komende jaren worden deze opgaven gefaseerd ten uitvoer gebracht in samenwerking met het waterschap Aa en Maas.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.13.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.13.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Beheerplan Stedelijk groen.

Realisatie (SB): In verband met personele wisselingen en prioritering ten gunste van andere projecten is het beheerplan in 2008 niet gerealiseerd. Per 1 januari 2009 is de personele omvang zodanig ingevuld, dat dit werk zal worden opgestart. Planning is om in 2009 bestuurlijke besluitvorming af te kunnen ronden.

Evaluatie Bomen Bescherm Beleid.

In 2008 is mede aan de hand van onderzoek via het "stadspanel" de deregulering van het kapbeleid, 2 jaar na invoering van het vervangende Bomen Bescherm Beleid, geëvalueerd. De positieve resultaten hiervan zijn in december 2008 aan uw raad gepresenteerd.

- Landschapsontwikkelingsplan (regionaal).

Realisatie (SB): Het gebiedscontract is inclusief financieringsvoorstel op 2 december 2008 door uw raad vastgesteld.

- Onderzoek verdroging en vitaliteit flora in de Warande.

Realisatie (SB): Dit project zal via Bosgroep Zuid-Nederland aangemeld worden als project in het kader van Effectgerichte Maatregelen, ter subsidiëring van onderzoekskosten. Medio 2009 zullen metingen verricht worden. Resultaat zal niet eerder dan eind 2009 kunnen worden verwacht.

- Start inrichting deel planrand Dierdonk.

Realisatie (SB): Dit project vormt een onderdeel van het project Waterberging Bakelse Beemden. Plannen liggen klaar en worden meegenomen in de actualisering van het bestemmingsplan Buitengebied. Het is nog steeds onduidelijk of de particuliere eigenaren meewerken. Anders wordt een minder optimale oplossing uitgevoerd. Start naar verwachting in 2010.

4.13.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 13.1: Natuur van landschap hebben een rijke flora en fauna.

- Start inrichting Weyerloop.

Realisatie (SB): De noodzakelijke verwervingen zijn niet gelukt. Hierdoor kan dit relatief klein project niet worden uitgevoerd en is dan ook stilgelegd. Onze focus en prioriteit, ook financieel, kan beter worden gericht op de groenprojecten die voortvloeien uit Samen Investeren (m.n. ontwikkelingsplannen Goorloop).

- Start uitvoering 1^e inrichtingsplan Goorloopzone.

Realisatie (SB): De uitvoering wacht op de ontwerpstudie die momenteel voor het gehele binnenstedelijk gebied van de Goorloop wordt verricht. Daarin worden de kaders geformuleerd waarbinnen inrichtingsplannen moeten worden ontwikkeld en uitgevoerd. De verwachting is dat die ontwerpstudie rond de zomervakantie 2009 gereed is.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 13.2: In Helmond is natuur en landschap binnen handbereik.

- Zie bij 13.1.

4.13.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Groenvoorzieningen & natuur

- Onderhoud en beheer Openbaar groen.
Kengetallen: 1.098 hectare Openbaar Groen (incl. de recreatiegebieden Bundertjes en Groot Goor).
Hiervan bestaat ruim 503 hectare uit stedelijk groen, ca. 55 hectare uit recreatiegebieden en beslaan de bossen 540 hectare.
Realisatie (SB): Het areaal is met 3,5 ha toegenomen. Samen met de uitvoering van in programma 12 genoemde projecten is 3,9 ha groen gerenoveerd.

4.13.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- Beleidsplan Stedelijk groen is vastgesteld.
Realisatie (SB): Het beleidsplan is op 13 mei 2008 door uw raad vastgesteld.
- Bomenplan Vinkelaan.
Realisatie (SB): Beoogd jaar van uitvoering wordt 2009, omdat op dat moment ook vanuit het POW groot onderhoud aan de verhardingen en aanleg hemelwaterriool volgend OPR is geprogrammeerd.
- MER Bakelse Beemden is afgerond.
Realisatie (SB): Het rapport is gereed. Wordt gebruikt als onderbouwing bij nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Formele m.e.r.-procedure vervalt in verband met wijzigingen in het inrichtingsplan. Oorspronkelijk zou meer dan 10 ha bos gerooid worden, dat blijkt niet nodig.
- Het veiligheidsplan bomen is in 2006 afgerond en uitvoering in de jaren 2006-2008.
Realisatie (SB): Noodzakelijke werkzaamheden zijn gestart en deels afgerond. Enkele werkzaamheden (snoei- en rooibestek) lopen door in 2009.

Inmiddels is de gemeente, een gediplomeerd "Tree Technician" rijk (landelijk 61 gediplomeerden). Een 2^e medewerker rond in 2009 zijn studie af.

4.13.4 Wat mag het kosten?

4.13.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	4.907.746	4.872.708	5.021.808	5.543.475
Baten	315.946	132.039	121.639	304.943
Saldo	4.591.800	4.740.669	4.900.169	5.238.532

4.13.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 13					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
580.10	Vijvers/waterpartijen: herstel en/of vervanging oevers	60.000	60.000		
580.10	Uivoering boomveiligheidsplan 2008	271.000	271.000		
580.10	Vervanging hekwerken dierenpark Warande en Hortensiapark	112.000	112.000		
580.10	Dierdonk Planrand Noord / waterberging Bakelse AA	640.000		640.000	2010
580.10	VINAC regionaal groen	68.750	68.750		
580.10	Geledingszone Brouwhuis	140.016		140.016	
	Totaal	1.291.766	511.750	780.016	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Geledingszone Brouwhuis

Deze investering zal niet meer aangevraagd worden.

Dierdonk Planrand Noord / waterberging Bakelse AA

Dit project vormt een onderdeel van het project Waterberging Bakelse Beemden. Plannen liggen klaar en worden meegenomen in de actualisering van het bestemmingsplan Buitengebied. Uitvoering afhankelijk van medewerking van particuliere eigenaren. Anders wordt een minder optimale oplossing uitgevoerd. Start naar verwachting in 2010.

4.14 Programma 14: Milieu

Portefeuillehouder: B.M. Houthoofd-Stockx

Zorg voor het milieu levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van een leefbare en duurzame leefomgeving.

4.14.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

14.1: Een duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst.

Maatschappelijke effect 14.1: Een duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst.
--

Indicator 14.1a: Mate waarin mensen geluid- en/of stankoverlast ervaren.

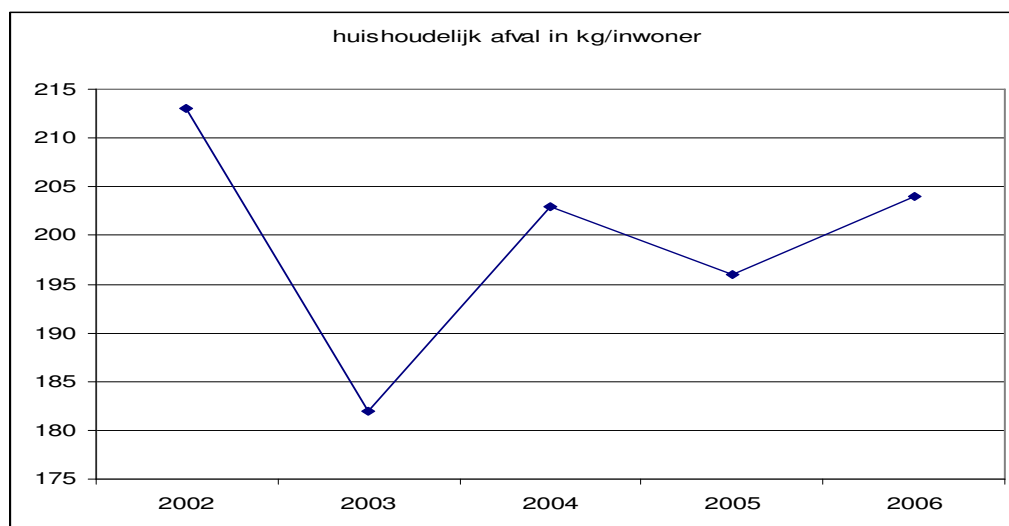
(1 = minimale score, 10 maximaal)

	2006	2007	2008
Mate van geluid en stankoverlast.	2,7	2,6	2,5

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Verbetering

Indicator 14.1b: Huishoudelijk restafval.

Bron: cijfers BLINK

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering (192 kg/inwoner)

Indicator 14.1c: Aantal plaatsen waar uittredend (afval)water problemen oplevert voor water- en bodemkwaliteit.

	2006
Aantal probleemlocaties m.b.t. uittredend (afval)water i.v.m. water- en bodemkwaliteit	0

Bron: Gemeentelijk Rioleringsplan

Het beleid is gericht op: Handhaving 0 niveau

4.14.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

De doelstellingen/resultaten t.a.v. afvalinzameling zijn vastgelegd in het Landelijk Afval Plan (LAP). Inspanningen binnen de gemeente zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen uit het LAP, middels het (verder) terugdringen van afval d.m.v. voorlichting over resp. verbetering van afvalscheiding, optimaliseren bestaande haal- en brengvoorzieningen en inzet/invoer van nieuwe technieken en methodes.

De doelstellingen t.a.v. het algemene milieubeleid zijn vastgelegd in de Strategische Milieuvisie en behelzen het volgende: In 2015 zijn de locaties waarbij mate van verontreiniging dusdanig is dat deze conform de Wet Milieubeheer binnen 4 jaar nadat, deze ontdekt zijn, moeten zijn aangepakt.

In 2015 vinden er geen normoverschrijdingen meer plaats voor luchtkwaliteit. In 2020 is de geluidsaneringsvoorraad (A- en Raillijst) aangepakt en in 2030 is de werkvoorraad bodemsanering afgedaan.

De doelstellingen t.a.v. riolering zijn vastgelegd in het GRP, dat in 2008 wordt herzien, en verschillende landelijke en Europese beleids- en richtlijnen. In 2008 wordt de Wet Gemeentelijke Watertaken van kracht, die bij de gemeente ook de zorgplicht voor inzameling en verwerking van hemelwater en overtollig grondwater neerlegt. Dit betekent een taakverbreding en -verzwaring voor de gemeente. In het nieuwe GRP zal de implementatie van dit beleid voor de gemeente helder worden gemaakt.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.14.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.14.3.1 Beleidsvoorbereiding

Voor afval worden in 2008 geen beleidsplannen voorzien

- Actieplan Geluid in het kader van de EU richtlijn Omgevingslawaai.
Realisatie (SB): Actieplan is op 24 juni door ons vastgesteld.
- Beleidsnota bodem.
Realisatie (SB): De nota met uitvoeringsbeleid bodemsanering is wegens capaciteitsproblemen uitgelopen. De opbouw van het team milieu, o.a. de uitwerking van de bevoegd gezag taakstelling Wet bodembescherming, heeft een aantal interne proceswijzigingen tot gevolg. Deze vragen om bijsturing van het al gereed zijnde concept-beleidsdocument. De verwachting is dat dit het 1^e kwartaal 2009 zal uitmonden in een adequaat op uitvoering gericht beleidsstuk.

- **Uitvoeringsprogramma bodemsanering.**
Realisatie (SB): Het afronden van het Uitvoeringsprogramma Bodemsanering is vertraagd doordat de resultaten van de bestuursconferentie van de minister van VROM aangaande dit onderwerp (inmiddels doorgeschoven naar 2009) afgewacht moesten worden. De bijgestelde planning van 4^e kwartaal 2008 is hierdoor net niet gehaald. In het 1^e kwartaal 2009 zal er een up to date uitvoeringsprogramma worden vastgesteld waarbij tevens de doorkijk voor 2009-2012 zal worden meegenomen.
- **Gemeentelijk Rioleringsplan.**
Realisatie (SB): Medio mei is er opdracht verleend aan de Grontmij voor het opstellen van een verbreed GRP. De planning van het project is iets uitgelopen. Belangrijk ijkmoment is de aanlevering van de financiële gegevens ten behoeve van de Voorjaarsnota 2009. Deze planning wordt wel gehaald. Het definitieve rapport zal naar verwachting later opgeleverd worden (april 2009).

4.14.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 14.1: Een duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst.

- **Identificatie spoedlocaties bodemsanering en afvoeren locaties met laag risicoprofiel van de werkvoorraad bodemsanering.**
Realisatie (SB): In het kader van de "opschoning" van de werkvoorraad bodemsanering zijn de voornaamste doelstellingen; het identificeren van de daadwerkelijke spoedlocaties aan de ene kant en aan de andere kant de locaties met een laag risicoprofiel uit te filteren. Er zijn in dit kader in 2008 vier relevante (deel)projecten gestart:
  - *Project lucht en massa: Beoogd resultaat is de identificatie van de locaties met een laag risicoprofiel. Dit project is gereed.*
  - *Project PRISMA: Beoogd resultaat is de identificatie van (potentiële) spoedlocaties. Dit project is gereed.*
  - *Project 600 Historische Onderzoeken - HO's: Beoogd resultaat is het "hard maken" van de werkvoorraad door op verdachte locaties onderzoek uit te voeren. Hierdoor ontstaat een compleet inzicht in het totaal aan wel en niet verdachte locaties. Dit project is gereed.*
  - *Project Uitvoeren 180 Oriënterende Onderzoeken - OO's: Beoogd resultaat is inzicht of de verdachte locaties uit de vorige stap wel of niet verontreinigd zijn. Dit project is inmiddels in volle gang. In de 1^e helft 2009 zal dit project ook worden afgerond. Aan de hand van de conclusies uit deze onderzoekscyclus zal worden bepaald op welke verontreinigde locaties nader bodemonderzoek nodig is voor het vaststellen van een eventuele noodzaak voor spoedige bodemsanering.*
- **Saneringsprogramma voor geluidschermen aan het spoor.**
Realisatie (SB): De realisatie van het saneringsprogramma voor geluidschermen aan het spoor is het 4^e kwartaal 2008 voortvarend doorgezet. De plannen met betrekking tot de realisatie van een aantal schermen naast het spoor zijn, inclusief een uitgebreid akoestisch onderzoek bij het Bureau Sanering Verkeerslawaaai voor een subsidieverstreking ingediend. Ambtelijk hebben reeds verschillende afstemmingsmomenten plaatsgevonden waarbij instemmende reacties zijn gegeven op de uitgewerkte opzet. Voor de definitieve kostenberekening dient een goedkeuring van het Bureau Sanering Verkeerslawaaai te worden ontvangen. In de planning wordt er naar gestreefd dat de schermen in 2010 zullen worden geplaatst. De goedkeuring van Bureau Sanering Verkeerslawaaai en de planning van ProRail zijn daarbij randvoorwaardelijk.

- Start met geluidsanering van 66 woningen van de A- en Raillijst.
Realisatie (SB): Project is conform planning gestart en de geluidsanering zal dan ook conform de daarvoor geldende verplichting uiterlijk 1 januari 2010 afgerond zijn.
- Opstellen en vaststellen maatregelenpakketten, gericht op de waterkwaliteit, t.b.v. de Europese Kaderlichtlijn Water.
Realisatie (SB): In 2008 zijn de maatregelenpakketten ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water aan uw raad aangeleverd. In oktober zijn deze door uw raad geaccordeerd met de opmerkingen dat de financiële gevolgen meegenomen moeten worden bij de Voorjaarsnota 2009.

NB. voor het aspect luchtkwaliteit wordt verwezen naar programma 11, Mobiliteitsbeleid.
Een aantal maatregelen in het kader van het Mobiliteitsbeleid heeft ook een positieve invloed op de luchtkwaliteit.

4.14.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

Huishoudelijke afvalstoffen

- Tweewekelijks alternerend inzamelen van rest- en GFT-afval bij alle huishoudens.
Kengetallen: 204 kg huishoudelijk restafval per bewoner in 2006.
Realisatie (SB): Huishoudelijk restafval per bewoner 201,57 kg in 2008.
- Exploitatie van een milieustraat voor overig huishoudelijk afval (brengvoorziening).
Realisatie (SB): Geen bijzonderheden.
- Tweewekelijks inzamelen van oude papier bij alle huishoudens.
Realisatie (SB): Geen bijzonderheden.
- Inzameling glas met verzamelcontainers (brengvoorziening).
Realisatie (SB): Geen bijzonderheden.

Rioleringen

- Uitvoering 10-jarige cyclus reiniging en inspecteren riolering.
Kengetallen: 489 km vrijvervalriolering, 26,5 km drukriolering.
Realisatie (SB): De werkzaamheden zijn later aanbesteed dan gepland in verband met herprioritering van werkzaamheden door een tijdelijk krappe personele bezetting.

De werkzaamheden zijn technisch in 2008 afgerond. De financiële afhandeling zal echter doorschuiven naar het 1^e kwartaal 2009.

Reparatie, renovatie en vervanging van (hoofd)riolen, gemalen en randvoorzieningen.
Realisatie (SB): In het OPR 2008 zijn de onderstaande werken opgenomen. De stand van zaken is aangegeven.

- Relining Wethouder van Wellaan (voorbereiding 2008, afronding in 2009)
- Vervanging Barrierlaan (gereed)
- Vergroting capaciteit Helmondselaan (voorbereiding 2008, afronding in 2009)
- Engelseweg (loopt mee met ontwikkeling Stationsknoop)
- Willem Prinzenstraat (is uitgesteld in verband met werkzaamheden aan Tolpostplein en de

Heistraat, afronding is voorzien in 2009)

- Vossenstraat (gereed)

- Relining Pastoor van de Venstraat-Ardennen (voorbereiding 2008, afronding in 2009)

De werken die in 2009 starten vergen een langere voorbereidingstijd. Om deze reden vindt de uitvoering vaak een jaar later plaats dan het jaar waarin ze zijn opgenomen in het OPR. De vervanging van het riool in de Engelseweg is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de Stationsknoop en is daar dientengevolge qua planning ook aan gebonden.

Uitvoeren onderhoudsbestek t.b.v oplossen rioolgerelateerde klachten bij bewoners en bedrijven.

Realisatie (SB): Het betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zijn opgenomen in een drie-jarig bestek. Dit bestek loopt in 2009 af.

Voor 2008 zijn geen bijzonderheden te melden.

Onderhoud van gemalen en randvoorzieningen.

Kengetallen: 75 gemalen.

Realisatie (SB): Het betreft jaarlijks terugkerende onderhoudswerkzaamheden. Het huidige bestek liep eind 2008 af. De financiële afronding loopt nog door tot in 2009.

Voor 2009 zijn de werkzaamheden wederom voor drie jaar aanbesteed (2009-2011).

Kengetallen: 135 drukrioolgemalen.

Realisatie (SB): Het betreft jaarlijks terugkerende onderhoudswerkzaamheden. Het huidige bestek liep eind 2008 af. De financiële afronding loopt nog door tot in het 1^e kwartaal 2009.

Voor 2009 zijn de werkzaamheden wederom voor drie jaar aanbesteed (2009-2011).

Milieubeheer

- *Handavingsprogramma afgestemd op het naleefgedrag van betrokken bedrijven en instellingen.*

Realisatie (SB): Deze activiteit heeft geheel 2008 volgens planning meegelopen in de uitvoering van het handavingsprogramma Wet milieubeheer en is daarmee afgerond.

- *Bodemsanering.*

Realisatie (SB): Het voortgangsverslag over de bodemsaneringsoperatie 2007 is aangeboden bij de minister van VROM en zal worden gebruikt in een voortgangsgesprek. Eindverantwoording over de prestatieafpraak vindt plaats in 2010. Conform wettelijke richtlijnen wordt het voortgangsverslag over de bodemsaneringsoperatie 2008 eind mei 2009 opgeleverd.

4.14.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- *Ondergrondse afvalvoorzieningen worden in de Veste gerealiseerd, volgend op het gereed komen van de woningen (IVP)*

Realisatie (SB): Volgend op het gereedkomen van de bouwblokken zijn de laatste bakken ten laste van het krediet 2007 in het 4^e kwartaal 2008 geplaatst. De IVP-post 2008 is inmiddels aangevraagd om plaatsing van voorzieningen begin 2009 en daarna mogelijk te maken.

- *Kleinschalige sanering bodem insteekhaven bij de aanleg van de zinker ten behoeve van het in 2006 gereedkomende bergbezinkbassin*

Realisatie (SB): De uitvoering van het bergbezinkbassin bij de insteekhaven heeft vertraging opgelopen. Daarom is het kleinschalige baggerwerk ook niet uitgevoerd.

- Het rioolstelsel voldoet aan de basisinspanning.
Realisatie (SB): Ten behoeve van de realisatie van de basisinspanning moeten nog twee bergbezinkbassins op Hoogeind aangelegd worden.

De uitvoering hiervan is gestart in maart 2008 maar kort daarna weer stilgelegd in verband met de volgende problemen:

- een onvoorziene bodemverontreiniging
- er wordt veel meer grondwater opgepompt (tbv bronbemaling) dan voorzien. Dit gaf vergunningstechnische problemen met het bevoegd gezag (provincie)

Deze onvoorziene omstandigheden leveren stagnatie op voor het werk, wat vervolgens leidt tot problemen met de aannemer (stagnatiekosten).

- Monitoring luchtkwaliteitsplan jaarschijf 2007
Realisatie (SB): Zal pas in de loop van 2009 kunnen worden opgeleverd vanwege het feit dat de noodzakelijke landelijke software nog niet beschikbaar is.

4.14.4 Wat zijn de kosten?

4.14.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	18.932.195	21.165.908	21.435.764	20.430.152
Baten	17.812.990-	18.615.223-	20.823.223-	20.939.733-
Saldo	1.119.205	2.550.685	612.541	509.581-

4.14.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 14					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolgplanning (jaar)
270.10	Sanering kanaalbodem	46.286		46.286	
730.10	Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste	60.000	60.000		
760.30	Investeringen rioleringszorg (conform GRP 2004-2008)	6.800.000	2.550.050	4.249.950	
780.10	Geluidssanering	700.000	700.000		
780.10	Luchtkwaliteit	100.000		100.000	2009
780.10	Bodemsanering	8.800.000		8.800.000	2009
780.10	Bodemsanering	4.179.853	706.150	3.473.703	2009
	Totaal	20.686.139	4.016.200	16.669.939	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Investeringen Rioleringszorg

De restantmiddelen zullen niet worden aangevraagd.

Sanering kanaalbodern

De uitvoering van het bergbezinkbassin bij de insteekhaven heeft vertraging opgelopen. Derhalve is het kleinschalig baggerwerk ook niet uitgevoerd.

Luchtkwaliteit

Doorschuiven naar 2009. Deze gelden worden meegenomen bij de realisatie van projecten uit het Luchtkwaliteitsplan.

Bodernsanering

Doorschuiven naar 2009. Bij definitieve vaststelling van het Uitvoeringsprogramma Bodernsanering (UP-BOSA 2009-2012) 1^e kwartaal 2009, worden deze gelden in de verdeling over de toekomstige jaren, meegenomen.

4.15 Programma 15: Bestuur en organisatie

Portefeuillehouder bestuurszaken e.d: Burgemeester A.A.M. Jacobs
Portefeuillehouder middelen, stadswinkel: C.J. Bethlehem
Portefeuillehouders bevolkingsparticipatie: B.M. Houthoofd- Stockx

Participatie van de bevolking bij het bestuur van de gemeente versterkt de betrokkenheid van de burgers bij de Helmondse gemeenschap. Door het leveren van een goede kwaliteit van de dienstverlening wordt het vertrouwen van de burger in de lokale overheid versterkt. Dienstverlening moet aansluiten bij de logica van de burger en niet bij de logica van de gemeentelijke organisatie. De burger mag geen last hebben van de interne organisatie.

Burgers, instellingen en bedrijven mogen een betrouwbare en transparante overheid verwachten.

De inzet van ICT (Informatie en Communicatie Technologie) biedt nieuwe kansen voor de (gemeentelijke) dienstverlening (e-service), voor het betrekken van burgers bij gemeentelijke beleids- en besluitvormingsprocessen (e-democracy) en is een voorwaarde voor verdere economische groei.

De budgetten en intensiveringen met betrekking tot de organisatie en de bedrijfsvoering vallen ook onder dit programma. Deze zaken worden deels ook inhoudelijk toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

4.15.1 Welke effecten willen we bereiken?

De belangrijkste maatschappelijke effecten, die we nastreven zijn:

- 15.1 Er is draagvlak bij de bevolking voor het beleid van de Gemeente.
- 15.2 Burgers zijn actief betrokken bij de veiligheid en leefbaarheid van hun eigen omgeving.
- 15.3 Burgers en bedrijfsleven ondervinden geen onnodige administratieve lasten bij hun contacten met de gemeente.
- 15.4 Burgers beschikken over de informatie die ze nodig hebben over gemeentelijke politiek, bestuur en dienstverlening.
- 15.5 Burgers zijn tevreden over de kwaliteit van dienstverlening bij de producten die zij van de gemeente afnemen.

Maatschappelijke effect 15.1: Er is draagvlak bij de bevolking voor het beleid van de Gemeente.

Indicator 15.1: Rapportcijfer op basis van een vijftal enquêtevragen.

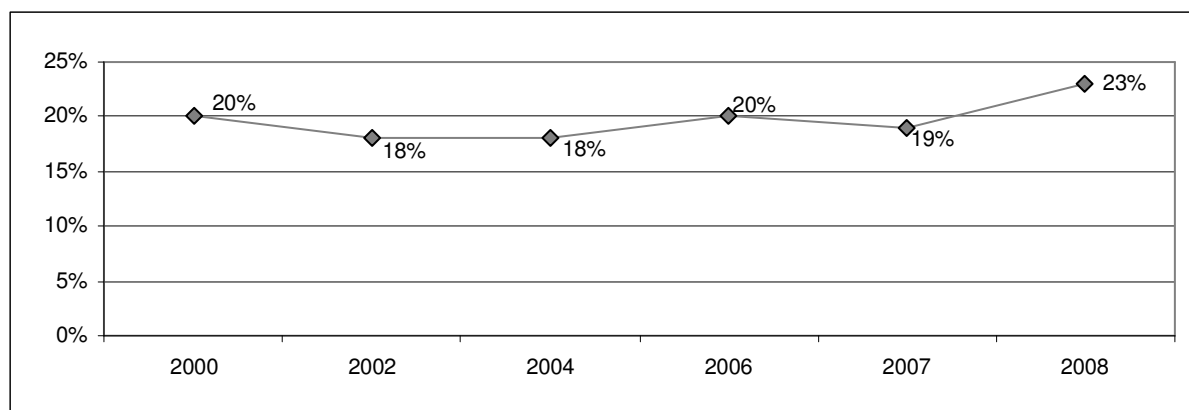
	2006	2007
Waardering bevolking voor bestuur en raad	5,7	5,5

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: verbetering

Maatschappelijke effect 15.2: Burgers zijn actief betrokken bij de veiligheid en leefbaarheid van hun eigen omgeving.

Indicator 15.3: Aandeel burgers dat actief is geweest om de buurt te verbeteren.

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijke effect 15.3: Burgers en bedrijfsleven ondervinden geen onnodige administratieve lasten bij hun contacten met de gemeente.

Indicator 15.3: Rapportcijfer gebaseerd op een viertal enquêtevragen.

	2006	2007
Goede gemeentelijke regels en handhaving daarvan	6.1	6,3

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijke effect 15.4: Burgers beschikken over de informatie die ze nodig hebben over gemeentelijke politiek, bestuur en dienstverlening.

	2006	2007
Informatie die gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk	6.8	6.9

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

Het beleid is gericht op: Lichte verbetering

Maatschappelijk effect 15.5: Burgers zijn tevreden over de kwaliteit van dienstverlening bij de producten die zij van de gemeente afnemen.

Indicator 15.5: Score berekend op basis van een 14-tal stellingen over bereikbaarheid, informatie, tijdigheid, kosten

Het streven is een score van minimaal een 7,2

	2007	2008
Tevredenheid over de kwaliteit van dienstverlening	7,1	7,9

Bron: Inwonersenquête, O&S Helmond

4.15.2 Meerjarig beleidsperspectief

Uitgangspunt bij de Begroting:

In de jaren 2008-2010 zullen wij beleid uitvoeren dat bijdraagt aan de doelstellingen burgerparticipatie zoals in het Collegeprogramma vermeld. Dit zijn:

Grotere betrokkenheid van de burgers bij gemeentelijke politiek en bestuur en een betere en transparantere gemeentelijke informatievoorziening richting samenleving; Een groter draagvlak voor beleid bij burgers en belanghebbenden; tijdige inbreng van de wijken bij wijkgericht beleid; vergroten bewonersparticipatie bij wijkgebonden budgetten en vergroten bewonersbetrokkenheid bij veiligheid door het gebiedsgericht aanpakken van veiligheidsproblemen.

Dit beleid is en deels wordt nog vastgesteld in 2007 in drie beleidsnotities. Dit zijn de Adviesnota Visie Burgerparticipatie 2007-2010 (in ontwikkeling), het Programmaplan e-gemeente 2007 – 2010 en de Adviesnota Intensivering wijkgericht werken Helmond 2008-2010. In alle drie deze nota's staan aanbevelingen die zullen moeten bijdragen aan de hierboven beschreven doelen.

De gemeente Helmond wil als onderdeel van de Brainportregio zichzelf onderscheiden in elektronische dienstverlening. Het gebruik van internet en website zijn belangrijke instrumenten in de communicatie met en bij de dienstverlening aan burger, bedrijven en instellingen.

In dit kader zijn de volgende projecten uitgevoerd:

4.15.3 Wat doen wij er voor in 2008?

4.15.3.1 Beleidsvoorbereiding

- Dereguleringsstoets voor beleid.
Realisatie (MO): Alle nieuwe regels worden getoetst op noodzaak en kwaliteit voor ze worden vastgesteld.
- Door middel van een interne participatiewijzer en de ontwikkeling van participatienormen willen we het gestructureerd en effectief gebruik van (digitale) participatie-instrumenten door het gemeentelijk apparaat stimuleren.
Realisatie (MO): De Externe Participatiewijzer - Meedoen in Helmond – is 25 november 2008 online gegaan. Doordat dit project later gerealiseerd was dan gepland, kon met de ontwikkeling van een interne participatiewijzer nog niet begonnen worden in 2008. De externe en interne participatiewijzer zijn immers nauw met elkaar verbonden. Het project is in het voorjaar 2009 ter hand genomen.

4.15.3.2 Beleidsuitvoering gericht op de maatschappelijke effecten.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 15.1: Er is draagvlak bij de bevolking voor het beleid van de gemeente.

- Instrumenten die gebruikt zijn in de projecten virtuele Binnenstad-Oost en Virtuele markt gaan we verankeren in de aanpak en werkwijze rondom gevoelige/complex/grote ingrepen in de openbare ruimte.

Realisatie (MO): Consequenties van de verankering van deze instrumenten in de organisatie is inzichtelijk gemaakt aan de hand van een aantal scenario's. De opiniërende nota die hieruit is voortgekomen en waarin keuzes zijn voorgesteld is in het 1^e kwartaal 2009 aan het MT voorgelegd.

- We gaan er voor zorgen dat er een digitale omgeving komt (zogenaamde "forums") waar mensen met elkaar en met de gemeente (raad en college) in gesprek kunnen komen.

Realisatie (MO): De software is er, moet nog aangepast worden aan de omgeving van Helmond.nl. Het is een instrument dat in de toekomst ingezet kan worden. Een forum moet gestart worden vanuit de organisatie (burgerparticipatie), belangrijk hierbij is dat burgers hun mening kunnen geven, maar nog belangrijker is wat wordt er daarna mee gedaan. Op dit moment is de organisatie nog niet zover.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 15.2: Burgers zijn actief betrokken bij de veiligheid en leefbaarheid van hun eigen omgeving.

- Project bewonersparticipatie verfraaien voortuinen Bloemenwijk is uitgevoerd.

Realisatie (SB): In samenwerking met de bewoners is het project uitgevoerd.

- Project bewonersparticipatie omgeving Frieslandpad is uitgevoerd.

Realisatie (SB): Het project Frieslandpad is onderdeel van het Project Aangenaam Rijpelberg. Er zijn inmiddels verschillende werkzaamheden rondom het Frieslandpad uitgevoerd tezamen met bewoners, de wooncorporatie en de SWH, maar het is nog niet gereed.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 15.3: Burgers en bedrijfsleven ondervinden geen onnodige administratieve lasten bij hun contacten met de gemeente waar het gaat om gemeentelijke regelgeving.

- Evaluatie welstandsnota. Op drie punten worden dereguleringsacties ingezet, namelijk op reclamebeleid, op de loketcriteria (achterkant woning) en welstand op bedrijventerrein.

Realisatie (SB): In de welstandsnota, die in december 2008 door uw raad is aangenomen is het reclamebeleid op punten gedereguleerd. Er zijn duidelijke criteria benoemd, waardoor geen welstandsbeoordeling meer hoeft plaats te vinden als aan de criteria wordt voldaan. De achterkant van woningen op de begane grond is welstandsvrij geworden voor uitbreidingen die vallen onder de lichte bouwvergunningen. Op de bedrijventerreinen is een gedifferentieerd welstandsbeleid van toepassing (voorkant-achterkant) en verder is op een aantal punten de loketcriteria voor woningen verruimd.

- 7 APV vergunningen worden doorgelicht (uitrit- en uitwegvergunning, steiger, schutting en containervergunning, vergunning werken bij nacht, spandoekvergunning en de vergunning voor straatartiësten.

Realisatie (SB):

Uitrit- en uitwegvergunning

Nog niet opgestart.

Steiger, schutting en containervergunning

APV is aangepast, hierdoor vallen alle plaatsingen van steigers, schuttingen, containers en bouwmaterialen buiten het centrumgebied onder algemene regels. Wanneer niet wordt voldaan aan algemene regels, moet alsnog vergunning worden aangevraagd.

Vergunning werken bij nacht

Overwegingen: Er zijn in 3 jaar ongeveer 2 vergunningen verleend op basis van dit artikel. Voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden met name in het centrumgebied kan deze mogelijkheid om ontheffing te verlenen toch nuttig zijn. Buiten het centrum zal dit veelal door burgers onderling worden opgelost. Omdat in 3 jaar maar 2 vergunningen zijn verleend is dereguleren door het maken van dit onderscheid niet zinvol.

Kansen deregulering: Geen.

Aanbeveling: Zoeken naar structurele oplossing voor klachten bevoorrading winkels. Bijvoorbeeld door het plaatsen van borden wanneer wel en niet bevoorrad mag worden of door het maken van afspraken met de winkelier/leverancier.

Spandoekvergunning

Overwegingen: Onderzocht is de mogelijkheid om te komen tot een totaalverbod.

Spandoeken komen voornamelijk voor in combinatie met evenementen of reclame-uitingen

In geval van reclame-uitingen kan worden teruggevallen op artikel 4.4.2. APV (vergunningverlening of handhaving). In geval van evenementen wordt dit in de evenementenvergunning geregeld.

In overige gevallen komen spandoeken nauwelijks voor behalve af en toe in het kader van verkeersveiligheid, waaraan we ook medewerking willen verlenen. In dit beperkt aantal gevallen kan de vergunningplicht stand worden gehouden.

Kansen deregulering: Geen, eventueel binnen vergunningverlening door de vergunningen voor terugkerende verzoeken voor meerdere jaren te verlenen.

Vergunning voor straatartiesten

Overwegingen: Dit is gedereguleerd in de nieuwe APV. Het optreden door straatartiesten is vrij zolang geen gebied wordt aangewezen waar ontheffing nodig is. Met deze vergunning-/ontheffingvrije situatie wordt gedurende 1 jaar geëxperimenteerd, waarna evaluatie en zo nodig wordt dan een gebied aangewezen.

Kansen deregulering: Geen, is al gedereguleerd.

- Helmondse regelgeving doorgelicht (op onder meer kwaliteit, toegankelijkheid).

Realisatie (MO): De jaarlijkse herziening van de per 1 januari 2008 geheel herziene APV heeft plaatsgevonden. In 2008 is een vijftal regels ingetrokken of vervallen en een tiental geactualiseerd. Ondanks deze activiteiten is er een toename van het aantal vastgestelde regels van 154 in 2006 tot 189 in 2009.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 15.4: Burgers beschikken over de informatie die ze nodig hebben over gemeentelijke politiek, bestuur en dienstverlening.

- Een top 25 positie in het jaarlijkse kwaliteitsonderzoek van gemeentelijke websites van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Realisatie (MO): Eind 2008 is de landelijke meetmethode aangescherpt en zijn de laatste aanpassingen aan de website doorgevoerd. Gemeten wordt op de aspecten: standaarden, transparantie, openbaarheid van overheidsinformatie, dienstverlening, gepersonaliseerde dienstverlening, burgerbetrokkenheid en participatie en toegankelijkheid. Over heel 2008 is de

gemeente Helmond geïndigd op een 1^e plaats in de categorie gemeenten met 50.000-100.000 inwoners. Overall hebben we een 8^e plaats behaald.

- We gaan op basis van een door burger/bedrijf opgegeven interesseprofiel een (email) faciliteit (Helmond mail) ontwikkelen die de klant proactief informeert over zaken als o.a. gebiedsgerichte informatie, themagerichte informatie.
Realisatie (MO): Op dit moment wordt nog gewerkt aan een basisvoorziening, waarbij iedere burger zich kan aanmelden voor een wekelijkse email met daarin de bekendmakingen, wegoopbrekingen en dergelijke. In de toekomst wordt deze mogelijkheid uitgebreid met een voorziening, waarbij belangstellenden een interesseprofiel kunnen opgeven (nieuws, evenementen, bestuurlijke informatie, vergunningen enz.). Zij worden dan op willekeurige momenten over deze aangelegenheden geïnformeerd.

Bijdrage aan maatschappelijk effect 15.5: Burgers zijn tevreden over de kwaliteit van dienstverlening bij de producten die zij van de gemeente afnemen.

- Eind 2008 vindt meer dan 20% van het aantal aanvragen van producten die via het internet worden aangeboden plaats via het digitale loket.
Realisatie (SE): Op dit moment is de verhouding analoge versus digitale dienstverlening circa 11%. Uit onderzoek blijkt dat een grote groep het digitaal loket van Helmond weet te vinden (60%) maar de groep boven de 50 geeft de voorkeur aan een bezoek aan de balie van de Stadwinkel. Niet iedereen heeft DigiD of beschikt over de betalingsmogelijkheden om een transactie te kunnen afronden. Ook breken potentiële gebruikers voortijdig de transactie af of hebben nog geen vertrouwen in het instrument.
- De nieuwe omgevingsvergunning is ingevoerd en als onderdeel daarvan wordt (aansluiting op) een landelijk ontwikkeld digitaal omgevingsloket gerealiseerd waarbij burgers/bedrijven hun vergunningsaanvraag integraal en digitaal kunnen indienen en volgen. Ook stellen we via internet gegevens over individuele vergunningen beschikbaar.
Realisatie (MO): Er is landelijk nog veel onduidelijkheid omtrent de wijze van invulling van de omgevingsvergunning. Zolang deze onduidelijkheid bestaat is het moeilijk definitieve keuzes te maken. De invoeringsdatum van 1 januari 2009 is inmiddels met een jaar uitgesteld. De gemeente streeft ernaar toch eerder volgens de WABO-principes te gaan werken.
- Er is een subsidieloket op internet. Dit om de aanvraag en afhandeling van subsidieaanvragen door instellingen te vergemakkelijken.
Realisatie (SE): In februari 2009 is het digitale loket in gebruik genomen.
- We gaan het huidige bedrijvenloket verder uitbouwen (o.a. producten en dienstenaanbod vergroten, invoeren DigiD voor bedrijven en integraal beeld openstaande zaken).
Realisatie (SE): Het digitale bedrijvenloket is uitgebreid. Invoering van DigiD voor bedrijven is een landelijke ontwikkeling en is in 2008 niet gerealiseerd. In 2009 is de start van de communicatiecampagne "dienstverlening aan bedrijven in Helmond".
- Voor 10 producten zorgen wij ervoor dat op aanvraagformulieren alle gegevens die bekend zijn bij de overheid al ingevuld zijn (eenmalige gegevensverstrekking).
Realisatie (SE): De aanvraagformulieren in het bedrijvenloket zijn gerealiseerd, de invulling van de al bekende gegevens is niet gerealiseerd. Oorzaak: DigiD voor bedrijven is landelijk nog niet beschikbaar.

- De klachten/ meldingen worden binnen 10 werkdagen verholpen (100%) (openbare ruimte 2006: 89%). Afhandeling klachten binnen 6 weken: 100%.
*Realisatie (SB): In 2008 zijn in totaal 8.667 meldingen geregistreerd in het Klantenmeldsysteem (KMS). Een behoorlijke verhoging ten opzichte van 2007 omdat er in 2008 verschillende rubrieken zijn toegevoegd, waaronder alle handhavingsmeldingen.
81% van alle meldingen zijn binnen 10 werkdagen afgehandeld. Wanneer we een uitsplitsing naar categorie maken openbare ruimte - handhaving (hierop is de gestelde servicenorm namelijk van toepassing) dan is 95% van de meldingen openbare ruimte binnen 10 werkdagen afgehandeld.*

Bijdrage aan maatschappelijk effect 15.5: Burgers zijn tevreden over de kwaliteit van dienstverlening bij de producten die zij van de gemeente afnemen.

- De wachttijd in de Stadswinkel met afspraak is maximaal 5 minuten. De gemiddelde wachttijd in de Stadswinkel zonder afspraak is korter dan 10 minuten (2006: 9.38 min., 78% binnen 15 minuten en 97% binnen 30 minuten)).
Realisatie (SE): Vanaf 1 oktober 2008 wordt op zeer beperkte schaal de mogelijkheid aangeboden, zonder adequaat instrument of aanpassing in de bezetting, om "directklaarproducten" op afspraak te verkrijgen. De resultaten zijn nog te beperkt om een percentage te benoemen met een gemiddelde van 3 afspraken per dag. Dit wordt in 2009 verder uitgebreid na implementatie van het instrument "afspraken maken middels interne." De gemiddelde wachttijd bij de stadswinkel voor cliënten zonder afspraak is korter dan 10 minuten, namelijk 8:30 minuten.
- 80% van de telefoontjes wordt opgenomen binnen 20 seconden (medio 2007: 50%).
Realisatie (SE): 70% van alle inkomende telefoontjes wordt opgenomen binnen 20 seconden. De gemiddelde antwoordsnelheid van alle inkomend telefoonverkeer bedraagt 31 seconden.
- Het aantal afgebroken contacten is max. 10% (medio 2007: 15%).
Realisatie (SE): Het aantal afgebroken contacten bedraagt 6,8%.

4.15.3.3 Overige beleidsuitvoering: budgetresultaten voor omvangrijkste reguliere producten.

N.v.t.

4.15.3.4 Resultaten doorgeschoven projecten voorgaande jaren.

- De gemeentelijke dienstverlening aan bedrijven wordt ingericht op basis van samenhangende vraagpatronen (1 loket), tevens vindt een deregulering plaats van wet- en regelgeving. (IVP)
Realisatie (SE): De gemeentelijke dienstverlening wordt integraal opgepakt door de accountmanagers. Deze stemmen onderling af. Er is een volwaardig digitaal bedrijvenloket ingericht en de telefonische dienstverlening is ingericht via het callcenter (eenvoudige vragen) en draagt zorg voor een juiste doorgeleiding van de complexere vragen naar de accountmanagers.

4.15.4 Wat zijn de kosten?

4.15.4.1 Totaaloverzicht op programmaniveau

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	22.454.353	21.175.339	29.744.947	21.567.275
Baten	18.414.350-	13.952.696-	14.914.745-	15.719.489-
Saldo	4.040.003	7.222.643	14.830.202	5.847.786

4.15.4.2 Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen IVP 2008 programma 15					
IVP nr.	Omschrijving	Inv.bedrag	Aangevraagd bedrag	Nog niet aangevraagd	Vervolg-planning (jaar)
030.10	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	53.688		53.688	2009
030.10	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	5.520		5.520	2009
030.10	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	131.147		131.147	2009
030.10	Vervanging midrange systeem	864.496	350.000	514.496	2009
030.10	Vervanging bekabeling	27.602		27.602	2009
030.10	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	108.866		108.866	2009
030.10	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	70.324		70.324	2009
030.10	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	108.963		108.963	2009
030.10	Semistatisch archief	150.000	150.000		
030.10	Aanpassing intern archief	125.000	125.000		
030.10	Electronische gemeente (e-service, e-city, e-democracy)	47.500		47.500	2009
030.10	Electronische gemeente (e-service, e-city, e-democracy)	153.000		153.000	2009
030.10	Kenniswijk infrastructuur, glasvezel	223.000		223.000	
030.10	Wetgeving basisregistratie	31.200		31.200	2009
030.10	Wetgeving basisregistratie	92.700	25.000	67.700	2009
030.10	Wetgeving basisregistratie	150.000	150.000		
032.10	Renovatie derde fase stadskantoor	300.000	300.000		
032.10	Aanpassing plafonds 1e fase	9.820		9.820	
050.10	Vervanging busje t.b.v. Gemeente TV	16.000		16.000	
070.05	LCD-informatieschermen voor het publiek in de stadswinkel	20.500		20.500	2009
070.05	Onderzoeksmodule	17.500	17.500		
070.05	Vestigingsmodule t.b.v. eerste inschrijving	18.000	18.000		
070.05	Uitbreiding Call Center	51.000	51.000		
	Totaal	2.775.826	1.186.500	1.589.326	

Toelichting niet aangevraagde IVP posten:

Vervanging componenten ICT-infrastructuur:

Investeringen voor 2008 worden uitgesteld naar 2009. Dit naar aanleiding van ontwikkelingen bij de leveranciers van informatiesystemen. Deze ontwikkelen nieuwe versies van informatiesystemen op basis van internettechnologie (webbased). Hiervoor is in conceptuele zin een ombuiging in de ICT infrastructuur noodzakelijk.

Pas als duidelijk genoeg is op welke standaarden de leveranciers de nieuwe versies hebben gebaseerd kan er een generieke infrastructuur worden geïmplementeerd. Tot die tijd is het niet raadzaam om bestaande infrastructuurcomponenten te vervangen. Verwachting is dat er in 2009 meer duidelijkheid hierover zal zijn.

Elektronische gemeente

Deze middelen zijn nodig voor realisatie van het programma e-gemeente. Realisatie 2008 heeft door de samenwerking tussen leveranciers en deelnemende gemeenten (het Dimpact-samenwerkingsverband) vertraging opgelopen. Middelen zijn voor 2009 benodigd voor o.a. Helmond mail, virtuele stad, afspraken op internet en herordering website.

Kenniswijk infrastructuur, glasvezel

Door de ontwikkelingen in zowel de wetgeving als in de markt is het niet (meer) mogelijk noch zinvol dat de gemeente nog zelf investeert of deelneemt in glasvezelbedrijven. Ook zullen de legesopbrengsten geen dekking bieden. Derhalve kan de post in het investeringsprogramma vervallen.

Wetgeving basisadministratie

Landelijk zouden basisregistratie, met als voorloper de BAG in 2008 operationeel worden. Helmond loopt hiermee voorop, 2008 is echter landelijk niet haalbaar gebleken. Aansluiting is nu voorzien voor het 1^e halfjaar 2009.

Vervanging busje t.b.v. gemeente tv

Ten gevolge van de reorganisatie van de afdeling Communicatie is er in 2008 onvoldoende personele capaciteit geweest om naast de reguliere taken deze investering te realiseren.

LCD Schermen voor het publiek in de Stadswinkel

Toelichting: Eind 2008 hebben wij een voorstel opgesteld in verband met de aanschaf van de LCD Schermen. Uitvoering vindt plaats in 2009.

5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

In dit hoofdstuk worden de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente uitgewerkt en nader toegelicht. De baten uit deze algemene dekkingsmiddelen zijn niet meegenomen bij de diverse programma's, met uitzondering van de lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is aan de opbrengsten.

	Rekening 2007	Primitieve begroting	Begroting 2008 incl. alle wijzigingen	Rekening 2008
Lasten	4.987.651	9.940.078	10.720.718	6.450.279
Baten	128.002.013-	112.333.466-	117.402.332-	119.490.674-
Saldo	123.014.362-	102.393.388-	106.681.614-	113.040.395-

5.1 Lokale heffingen

Bij dit onderdeel wordt een totaalbeeld gegeven van de opbrengsten uit lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is aan de opbrengsten. In de paragraaf "overzicht lokale heffingen" (hoofdstuk 6.7) wordt naast een overzicht van de geraamde inkomsten uit lokale heffingen ook aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van lokale heffingen, lokale lastendruk en het kwijtscheldingsbeleid.

Tabel opbrengsten lokale heffingen

Soort heffing	raming 2008
	€
Onroerende zaakbelasting*	14.454.216
Hondenbelasting	397.251
Bouwgrondbelasting	8.338
Precariobelasting	359.463
Totaal lokale heffingen	15.219.268

* OZB verminderd met vergoeding ad € 355.000 ivm invordering voor waterschappen ed.

5.2 Algemene uitkeringen

Bij de Begroting 2008 werd de hoogte van de uitkering ingeschat op € 82.739.876. De berekening was gebaseerd op de meicirculaire 2007. Bij de 1^e Berap 2008 is de uitkering verhoogd met € 1.531.534. Bij de 2^e Berap 2008 is de uitkering verder aangepast met € 54.158, en bij de Jaarrekening is de uitkering voor 2008 bijgesteld naar € 83.293.381. Deze laatste berekening is gebaseerd op de maartcirculaire 2009.

In 2008 is door het Rijk nog een aantal aanpassingen doorgevoerd voor de uitkeringsjaren 2007 en eerder. Deze zijn in de Jaarrekening 2008 kort toegelicht. Uitkeringsjaar 2006 is inmiddels definitief vastgesteld door het Rijk.

5.3 Ruimte Onvoorzien uitgaven

Bij de 1^e en 2^e Berap 2008 is het budgetverloop weergegeven ten opzichte van de primitieve Begroting. Per balansdatum is het saldo onvoorzien € 3.129.266 en is als volgt opgebouwd:

Begrot.wijz nr.	Onvoorzien	incidenteel	structureel	saldo
	Beschikbaar 2008	2.800.089	169.900	2.969.989
	Beschikbaar vanuit vorige jaren		101.563	101.563
	1ste nota van wijziging 2008	-556.011		-556.011
		2.244.078	271.463	2.515.541
	Tussentijdse wijzigingen:			
2e berap 07	stadswinkel naturalisatie ceremonie		19.000	19.000
34-2007	filmhuis		-27.574	-27.574
4	waterplan 2006-2010	-12.500		-12.500
10	wijkvisie Helmond Oost	-13.700		-13.700
14	Enquete verordening gemeente raad	-50.000		-50.000
22	tekort 2008 Stadswacht Helmond	-74.200		-74.200
23	Vervanging betaalautomaten stadswinkel	-15.232		-15.232
41	TOTALE MUTATIES 1ste BERAP	1.841.883	-143.496	1.534.776
32	stadswacht Helmond-West	-59.850		-59.850
33	inhuur markt	-24.000		-24.000
34	promotie markt	-15.000		-15.000
39	kiosk markt	-40.000		-40.000
44	gratis busvervoer	-61.000		-61.000
26	studie levensduur sluizen 8 en 9	-40.000		-40.000
48	doorstart Gaviolizaal	-28.450		-28.450
51	Eindrapport citymarketingstrategie	-250.000		-250.000
52	Investeringen speelhuis	-31.500		-31.500
55	Bodemsan. woonwagenlocatie Beemdweg	-41.250		-41.250
59	TOTALE MUTATIES 2e BERAP	120.105	-84.278	35.827
62	co-financiering Tefon	-105.000		-105.000
58	invoering wion	-35.000		-35.000
	Stimuleringskader			
69	landschapsontwikkelingskader	-60.000		-60.000
	trekkingsrechten en technische bijstand OP-			
70	Zuid.NL	-150.733		-150.733
71	waterschapsverkiezingen reclameborden	-4.500		-4.500
	Totaal tussentijdse wijzigingen:	850.073	-236.348	613.725
	Huidige raming	3.094.151	35.115	3.129.266

6 Verplichte paragrafen

6.1 Paragraaf weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandsvermogen biedt jaarlijks inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente Helmond en wordt eenmaal in de vier jaar vormgegeven in een kadernota weerstandsvermogen. De paragraaf wordt zowel in de Begroting als in het Jaarverslag opgenomen.

Deze paragraaf biedt inzicht in:

- de weerstandscapaciteit, de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie;
- het beleid omtrent deze capaciteit en de risico's.

6.1.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is in Helmond gedefinieerd als alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de Begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. De weerstandscapaciteit kent zowel een incidentele als een structurele component. Tot de incidentele weerstandscapaciteit behoren het vrij aanwendbare deel van de algemene reserves, het saldo van onvoorzien incidenteel, het saldo van de Jaarrekening en eventuele aanwezige stille reserves.

Tot de structurele weerstandscapaciteit behoren het saldo van onvoorzien structureel, de structurele begrotingsruimte, de onbenutte belastingcapaciteit en kostenreductie.

6.1.1.1 Berekening incidentele weerstandscapaciteit

De totale incidentele weerstandscapaciteit per 31 december 2008 is als volgt samen te vatten:

• vrij aanwendbaar deel algemene reserve	€	8.300.000
• saldo pijlerreserves		
○ reserve economische pijler -		266.000
○ reserve fysieke pijler -		2.840.000
○ reserve sociale pijler -		2.597.000
○ reserve organisatiepijler -		696.000
	-	6.399.000
Totaal	€	14.699.000

De post onvoorzien incidenteel is in het bovenstaande overzicht niet meegenomen, omdat deze ruimte wordt benut als dekking bij de Voorjaarsnota 2009. Dit geldt ook voor het saldo van de Jaarrekening.

De hoogte van de stille reserves -activa waarbij de actuele waarde hoger is dan de huidige boekwaarde - kan op dit moment niet worden bepaald en is derhalve niet in de berekening meegenomen.

6.1.1.2 Berekening structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit per 31 december 2008 is als volgt samen te vatten:

- post onvoorzien structureel	€	229.000
- onbenutte belastingcapaciteit	-	4.570.000
Totaal	€	4.799.000

De in 2008 niet ingezette post onvoorzien structureel (€ 35.115) is in het jaarrekeningsaldo meegenomen en wordt ingebracht als incidentele dekking bij de Voorjaarsnota 2009. Echter per 1 januari 2009 is de post onvoorzien structureel (€ 229.000 zoals opgenomen in de Begroting 2009) beschikbaar en derhalve opgenomen in bovenstaande berekening.

De structurele begrotingsruimte en de mogelijkheden tot kostenreductie worden in de Voorjaarsnota 2009 integraal bekeken en waar mogelijk benut. Deze bieden daarom geen structurele weerstandscapaciteit en zijn daarom niet in bovenstaande berekening meegenomen.

Overigens stelt de gemeente Helmond in de kadernota Weerstandsvermogen en risicomanagement dat er een structurele weerstandscapaciteit dient te zijn van tenminste € 350.000.

6.1.2 Omvang onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente Helmond kan haar belastingen verhogen en haar heffingen kostendekkend maken om financiële tegenvallers op te vangen.

De omvang van de onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijke opbrengst uit het totaal van de onroerende zaakbelasting, de rioolrechten en de afvalstoffenheffingen enerzijds en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren als zij een beroep zou doen op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm) anderzijds. Volgens die norm moeten de afvalstoffenheffing en de rioolrechten 100% kostendekkend zijn.

Voor de OZB-opbrengst was de artikel 12-norm voor 2008 € 3,45 per € 2.500 waarde. Het tarief voor woningen was in 2008 € 2,48 per € 2.500 waarde. Het tarief voor de niet-woningen, die ongeveer 1/5^e van de WOZ-waarde in Helmond vertegenwoordigen, ligt met € 4,59 (eigendom) en € 3,68 (gebruik) hoger en wordt dus niet in de onbenutte belastingcapaciteit meegenomen.

De kostendekkendheid van beide heffingen in de gemeente Helmond is, net als de totale berekening van de onbenutte belastingcapaciteit, in onderstaande tabel terug te vinden.

Tabel Berekening onbenutte belastingcapaciteit
(bedragen x € 1.000.000)

	Huidige inkomsten	Maximale Inkomsten*	Onbenutte capaciteit
OZB	14,45	17,75	3,30
Reinigingsheffing	8,94	9,65	0,71
Rioolrecht	8,43	8,99	0,56
Totaal	31,82	36,39	4,57

* Dit is de opbrengst aan OZB, wanneer de tarieven gelijk zouden zijn aan de artikel 12-norm (€ 3,45 per € 2.500 waarde woning).

In deze bedragen zijn de kosten voor kwijtschelding van rioolrechten en reinigingsheffingen meegenomen. Deze kunnen worden aangemerkt als kosten, die in de tariefbepaling mogen worden meegenomen. Zie hiervoor ook de Handreiking Kostentoerekening Leges en tarieven 2007.

Voor het jaar 2008 is de OZB-wetgeving aangepast en is de maximering van de OZB-tarieven, die voor de jaren 2006 en 2007 gold, opgeheven. Dit betekent, dat gemeenten in principe vrij zijn om de hoogte van de OZB-tarieven te bepalen. Bestuurlijk is echter vastgelegd, dat de minister de gemeenten maant om de tariefstijging op macro-niveau te matigen, waarbij uitgangspunt is, dat de tariefstijging landelijk niet meer dan 3,75% (stijging 2008 ten opzicht van 2007) mocht zijn. De hierboven genoemde onbenutte capaciteit geeft wel een reëel wettelijk beeld, maar zal niet zo maar kunnen worden toegepast.

6.1.3 Risicomanagement

Een ambtelijke werkgroep ontwikkelt concernbreed het risico- en kwaliteitsmanagement in de gemeente. In 2007 heeft de werkgroep een visie-document opgeleverd aan de opdrachtgever (het Managementteam). Na vaststelling van de eindversie medio 2007 heeft de werkgroep in opdracht van het MT het onderdeel "gefaseerde risicodoorlichting" verder uitgewerkt. In samenspraak met de directeuren van de betreffende diensten zijn er keuzes gemaakt met betrekking tot de te houden pilots. Begin 2008 is gestart met het doorlichten van de afdeling Belastingen en Verzekeringen en aansluitend de afdeling Kunst en Cultuur. De werkgroep zal in 2009 zijn bevindingen voor wat betreft voornoemde pilotafdelingen rapporteren aan het MT. Op basis daarvan zal de ontwikkelde methode ook voor doorlichtingen van andere afdelingen kunnen worden gebruikt. Daarnaast wordt een methode ontwikkeld voor het risicomanagement van grootschalige projecten. Daarbij dient de Kanaalzone als pilot, waarbij ook het aspect "ondernemerschap" zichtbaar wordt gemaakt. Ook het resultaat van deze pilot wordt richtinggevend voor de toepassing bij gemeentelijke projecten. Parallel aan deze pilots zijn de risico's in beeld gebracht rond de automatiseringssystemen en de maatregelen die deze risico's beheersbaar houden en worden de eventuele risicogebieden rond integriteit en de daarop getroffen maatregelen geëvalueerd en geactualiseerd. Deze onderwerpen worden genoemd omdat risicomanagement niet slechts een financieel instrument is, maar een instrument dat het gehele middelenbeheer raakt.

De resultaten zullen tevens worden betrokken bij de verdere invulling van de eerstvolgende kadernota.

6.1.3.1 Inventarisatie van risico's

Er is een aantal risico's, waarvoor geen voorziening is gevormd of geen verzekering is afgesloten. Deze risico's zijn onder te verdelen in een aantal algemene categorieën en worden hieronder kort toegelicht.

- Negatieve economische ontwikkelingen: Een en ander kan met name leiden tot lagere rijksinkomsten, welke niet altijd binnen de Begroting kunnen worden opgevangen;
- Algemene uitgangspunten (Meerjaren)begroting; Verschillende budgetten in de Begroting zijn gebaseerd op algemene veronderstellingen (bijvoorbeeld loon- en prijspeil, aantallen inwoners of woningen, rentestand, bezoekersaantallen e.d.). Dit kan uiteraard ook tot mee- of tegenvallers leiden;
- Planschades: Mede door de toegenomen juridisering van de samenleving en door specifieke ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en jurisprudentie wordt de gemeente in toenemende mate geconfronteerd met verzoeken om planschadevergoedingen. Voor zover bekend, zijn er thans geen procedures gaande, die de vermogenspositie sterk zouden kunnen aantasten.
- Open eindregelingen en decentralisatie van wetgeving: Een aantal subsidieregelingen heeft het karakter van een open eindregeling. Dit houdt in dat door factoren die niet door de gemeente bepaald kunnen worden, voor- of nadelige afwijkingen ten opzichte van de ramingen kunnen optreden. Voorbeelden daarvan zijn de enkele jaren geleden ingevoerde WVG-regeling, de wijziging van de financiële verhouding ten aanzien van de Algemene Bijstandswet, de decentralisatie van de onderwijshuisvesting en de problematiek ten aanzien van de Wmo.

- Schade als gevolg van bestuurlijk of ambtelijk handelen: Inherent aan het overheidshandelen op lokaal niveau is dat er korte lijnen zijn tussen bestuurders en ambtenaren enerzijds en ondernemingen en burgers anderzijds. Het is bijna onvermijdelijk dat daarbij wel eens toezeggingen, mededelingen e.d. worden gedaan (bijvoorbeeld in het kader van vergunningverlening of subsidieverstrekking) die later niet haalbaar blijken of die niet meer terug te draaien zijn. Uiteraard dienen dergelijke problemen zoveel mogelijk te worden voorkomen. Dit kan met name door goede procedures op te stellen, maar naar verwachting zijn deze problemen nooit helemaal uit te sluiten. Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat er ten aanzien van onze gemeente grote risico's op dit terrein bestaan.
- Risico's bij co-financieringsprojecten: Zoals bekend, heeft de gemeente een aantal grote projecten onderhanden, die mede tot stand kunnen komen dankzij de aanzienlijke financiële inbreng van subsidieverstrekkers. Bij de samenstelling van het investeringsprogramma wordt rekening gehouden met subsidiestromen, ook al zijn de definitieve beschikkingen nog niet ontvangen. In sommige gevallen worden zelfs al uitgaven gedaan (bijvoorbeeld in de voorbereidende sfeer) voordat een definitieve beschikking is ontvangen. Bovendien blijkt pas achteraf of aan de voorwaarden (bijvoorbeeld datum aanbesteding, oplevering e.d.) van de beschikking is voldaan.
- Risico in grondexploitatie: De risicoanalyse geeft aan dat de resultaten van de grondexploitatie onder druk staan. Vooral door de verslechterde economische omstandigheden wordt rekening gehouden met extra tekorten. Op basis van de risicoanalyse wordt een ophoging van het maximum van het eerder vastgesteld weerstandsvermogen (€ 11.400.000) niet nodig geacht. De verslechterde economische omstandigheden zijn ook voor de provincie Noord-Brabant nog geen reden geweest om de eerder geadviseerde bovengrens van het weerstandsvermogen voor de gemeentelijke grondexploitatie aan te passen. Het standpunt van de provincie over het te vormen weerstandsvermogen voor de gemeentelijke grondexploitatie is overigens als volgt: De buffer wordt bepaald door het (voortschrijdend) gemiddelde van de werkelijke verkoopopbrengst van de afgelopen 5 jaar en de verwachte verkoopopbrengst van de komende 5 jaar. Daarbij geldt een ondergrens van € 500.000 en een bovengrens van € 11.400.000. De gemeente Helmond heeft tot het bedrag van deze bovengrens een buffer (weerstandsvermogen) beschikbaar.
Het vorenstaande betekent overigens niet dat de huidige verslechterde economische situatie ongestraft kan blijven voortduren. De gecalculeerde resultaten worden uiteindelijk alleen dan gehaald als de economische omstandigheden verbeteren en de grondverkoop weer op gang komen. Laat deze situatie lang op zich wachten dan heeft dit uiteindelijk ook gevolgen voor de financiële positie van de grondexploitatie.

Aangezien er nog geen uitgewerkte berekening van de financiële consequenties van de risico's is gemaakt, vindt er ook nog geen confrontatie plaats tussen de berekende weerstandscapaciteit en de hoogte van de gemeentelijke risico's. Voor de beantwoording van de vraag of de gemeente Helmond wel beschikt over voldoende weerstandsvermogen is dan ook voorlopig gekozen voor dezelfde norm als in de afgelopen jaren. Deze norm houdt in dat de gemeentelijke weerstandscapaciteit tenminste gelijk moet zijn aan 10% van de belangrijkste gemeentelijke inkomstenbronnen: het gemeentefonds en de onroerende zaakbelasting.

6.1.4 Berekening norm weerstandsvermogen

De norm voor het weerstandsvermogen (10% van de omvang van het gemeentefonds en de onroerende zaakbelasting) wordt hieronder berekend:

De cijfers in de Jaarrekening 2008 zijn:

- gemeentefondsuitkering	€	82.900.000
- onroerende zaakbelasting	-	14.200.000
Totaal	€	97.100.000

Dit betekent dat het gemeentelijke weerstandsvermogen (afgerond) tenminste **€ 9.710.000** moet bedragen.

6.1.5 Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente wordt geformuleerd als het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen teneinde haar taken te kunnen blijven uitvoeren. Het weerstandsvermogen bestaat uit een statisch en een dynamisch deel.

6.1.5.1 Het statisch weerstandsvermogen

Het statisch weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de incidentele risico's van de incidentele weerstandscapaciteit af te trekken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de berekende norm van € 9.710.000.

Het statisch weerstandsvermogen:

- de incidentele weerstandscapaciteit	€	14.699.000
- berekende minimale norm gemeentelijk weerstandsvermogen ofwel theoretisch risicobedrag	-	9.710.000
Statisch weerstandsvermogen	€	4.989.000

6.1.5.2 Het dynamisch weerstandsvermogen

Het dynamisch weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de risico's die een structurele doorwerking hebben van de structurele weerstandscapaciteit af te trekken. De meeste risico's hebben slechts incidentele gevolgen. Welke risico's een structureel karakter hebben, is op voorhand niet in te schatten.

Op basis van de berekende structurele weerstandscapaciteit van € 4.799.000, het feit dat voor de gevolgen van structurele risico's eerst binnen de Begroting dekking wordt gezocht en het feit dat relatief gezien weinig risico's structurele gevolgen hebben, kan geconcludeerd worden dat Helmond voldoende dynamisch weerstandsvermogen heeft.

Op basis van hetgeen hiervoor aangegeven, kan worden geconcludeerd dat de gemeente Helmond over voldoende weerstandsvermogen beschikt.

6.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

6.2.1 Onderhoudsplan wegen

De majeure POW-werken van 2008, Kanaaldijk Zuidwest, Uiverlaan, Wethouder van Wellaan en Nieuwveld/Nachtegaallaan zijn allen in 2008 uitgevoerd, opgeleverd en afgerekend. De uitvoering van de werken is volgens planning verlopen en zijn uitgevoerd binnen de beschikbare onderhoudsbudgetten zoals vermeld in het "POW 2008".

Het werk "Molenvan" was in het POW 2008 opgenomen als reserveproject. Als aandachtproject is dit werk naar voren geschoven en uitgevoerd in 2008. De kosten worden, zoals vermeld in de 2^e Berap 2008, dit jaar geboekt op het onderhoudsbudget.

In 2009 staan een aantal grote werken op het programma zoals de Vinkelaan e.o., Straakven 4^e fase en de Wesselmanlaan. Deze werken zijn in de loop van 2008 integraal voorbereid en uitgewerkt in definitieve ontwerpen. Deze werken zijn voor besteksuitwerking in het 3^e en 4^e kwartaal 2008 overgedragen, zodat 2009 nagenoeg volledig beschikbaar is voor uitvoering.

6.2.2 Onderhoudsplan kunstwerken

Onderhoudsplannen	Planperiode	Status plan	Volledig geïmplementeerd
Kunstwerken	2008-2012	Vastgesteld door ons 24 juni 2008	Zie toelichting
Waterlopen / waterpartijen	2006-2009	Wordt opgenomen in een nieuw plan: beheer- en inrichtingsplan waterlopen.	Zie toelichting
Rioleringen (GRP)	2004-2008	GRP 2004-2008 vastgesteld door de raad op 11 mei 2004. Is verlengd t/m 2009 i.v.m. opstellen nieuw verbreed GRP	Zie toelichting

In juni 2008 is het Gemeentelijk Kunstwerkenbeheerplan (GKP) 2008-2012 door ons vastgesteld. Dit plan geeft de kaders waarbinnen het beheer plaatsvindt.

Op basis van de bevindingen in het GKP zijn in het kader van de Voorjaarsnota 2008 voorstellen gedaan voor extra investeringen. Verhoging van het beheerbudget is in dit GKP niet voorzien. Als het te onderhouden areaal gedurende de looptijd van het plan sterk toeneemt, dan zal dit via een afzonderlijk voorstel worden ingebracht bij de Voorjaarsnota 2009.

In 2008 is conform planning het groot onderhoud aan de brug Geldropseweg uitgevoerd. Deze brug is in 2004 overgenomen van de provincie, waarbij de provincie een afkoopsom heeft betaald voor toekomstig beheer en onderhoud. De uitgevoerde maatregelen maken hier onderdeel van uit.

In 2007 is groot onderhoud uitgevoerd aan de brug Kasteeltraverse. De financiële afwikkeling hiervan loopt nog.

Sluizen:

In 2007 is een studie uitgevoerd naar de restlevensduur van de sluizen 7, 8 en 9. Dit onderzoek heeft in 2008 een vervolg gekregen in een variantenstudie voor de sluizen. Daarin is gekeken wat mogelijke toekomstige opties zijn met betrekking tot de sluizen. De resultaten zijn ambtelijk in 2008 afgerond, maar zullen pas begin 2009 een bestuurlijk vervolg krijgen via een apart traject. Inhoudelijk wordt daarom niet verder ingegaan op de variantenstudie.

6.2.3 Waterlopen/ waterpartijen.

Met ingang van 2008 is extra budget beschikbaar gesteld om de waterlopen structureel te kunnen onderhouden. In 2008 is op een groot aantal plaatsen in Helmond achterstallig onderhoud aan waterlopen weggewerkt.

Ook zijn de laatste baggerwerken uitgevoerd en financieel afgerond. Controle van het baggerdossier door de accountant heeft in 2008 plaatsgevonden (i.v.m. subsidieverstrekking door SenterNovem).

In 2008 zou een start gemaakt worden met het opstellen van een inrichtings- en beheerplan voor waterlopen, voortvloeiend uit het uitvoeringsprogramma van het Waterplan 2006-2010. In verband met personele capaciteit is dat niet gelukt. Met het waterschap is afgesproken dat het project in 2009 wordt opgepakt en afgerond. Het project zal tevens input leveren voor de overdracht van stedelijk water naar het waterschap en omgekeerd.

6.2.4 Onderhoudsplan rioleringen (G.R.P).

Uw raad heeft op 11 mei 2004 het GRP 2004-2008 van de gemeente Helmond vastgesteld. Dit GRP is bij de begrotingsbehandeling in 2008 met nog een jaar verlengd, dus tot en met 2009. In dit, wettelijk verplichte, beleidsplan is het beheer en onderhoud van riolering en aanpalende voorzieningen vastgelegd. De gemeente Helmond beschikt per 31 december 2008 over ca. 591 km riolering (incl. persleidingen), 207 gemalen (incl. drukrioolgemalen), 14 bergbezinkbassins (plus 2 bassins nog in voorbereiding) en nog enkele aanpalende voorzieningen. De totale vervangingswaarde bedraagt ca. € 312.000.000 (prijsspeil 2004).

De kwaliteit van de riolering is in Helmond, algemeen gesproken, op een acceptabel niveau. Wel moet geconstateerd worden dat er steeds vaker gebreken zijn aan relatief jonge riolen. Dit heeft enerzijds te maken met de materiaalkeuze in het verleden en anderzijds met de manier van leggen van deze riolering.

Voor de kwaliteitsbewaking van de riolering wordt uitgegaan van inspecties die uitgevoerd en geanalyseerd worden volgens de NEN-normen op landelijk en Europees niveau. De resultaten hiervan worden ingevoerd in het beheersysteem en zijn mede aanleiding tot het nemen van maatregelen. Bij het opstellen van het GRP is gebleken dat het tarief voor het rioolrecht tot € 215 (prijsspeil 2004) zou moeten stijgen om een over de langere termijn kostendekkend rioolrecht tarief te krijgen. Daarmee wordt tevens gespaard voor toekomstige grootschalige vervangingsinvesteringen (vanaf 2010). Uw raad heeft besloten om toe te groeien naar dit kostendekkende rioolrecht tarief met € 10 extra ophoging per jaar boven op de bijstelling voor inflatiecorrectie. Voor 2008 bedroeg het rioolrecht tarief € 201,96.

In 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken van kracht geworden. In deze wet is het 'verbreed GRP' als instrument opgenomen, om de toegenomen gemeentelijke watertaken beleidsmatig te kunnen verankeren en de kostendekking te kunnen regelen. In mei 2008 is opdracht verleend tot het opstellen van een nieuw verbreed GRP. De financiële consequenties van het nieuwe, verbrede GRP zullen de

input gaan vormen voor de Begroting 2010 en volgende jaren alsmede een doorzicht geven voor de door uw raad vast te stellen nieuwe riooltarieven met ingang van 2010.

6.2.5 Onderhoudsplan groen

Areaalontwikkeling groen.

De werkelijk onderhouden oppervlakte openbaar groen bedroeg in 2008 in totaal 1.086 hectare.

Hiervan was ca. 540 hectare bossen, ca. 55 hectare recreatiegebieden en ca. 491 hectare openbaar groen. Daarnaast werden er 51.708 bomen onderhouden.

Opmerkelijk bij de areaalontwikkeling is dat sinds 2006 voor het 2^e jaar op rij het aantal te onderhouden bomen is afgenomen. In de cijfers komt de uitwerking van de beleidskeuzes m.b.t. het bomenbestand (kwaliteit voor kwantiteit) tot uitdrukking zoals dat in Bomenvisie (2004) en Boomveiligheidsplan (2006) is vastgelegd. In diverse renovatie- en herinrichtingsprojecten die sindsdien zijn uitgevoerd wordt vanuit die visie gekeken naar het bomenbestand en daar waar noodzakelijk ingegrepen middels 'sanering' van bomen.

Impuls openbaar groen

Bij de Programmabegroting 2007 is besloten het aanbestedingsvoordeel van de onderhoudsbestekken groen 2006-2008 in te zetten voor een verdere Impuls openbaar groen. Van de hiervoor bestemde middelen is het merendeel in grootschalige groenprojecten resp. integrale projecten ingezet om (functioneel) verouderd groen te kunnen rooveren/herinrichten. Voor 2008 (het laatste jaar van de Impuls) betrof het de renovatie/reconstructie groen 3^e fase Rijpelberg en de rioolvervanging Straakven 3^e fase. Tenslotte is een deel ingezet ter dekking van de extra toezichtkosten bij de lopende beeldbestekken.

Beeldbestekken

Het groenonderhoud is begin 2006 op basis van beeldbestekken voor de periode van 3 jaar openbaar aanbesteed. Kon in het jaar 2006 nog worden teruggekeken op ervaringen hiermee, die zonder meer positief waren te noemen, bleek er in 2007 sprake te zijn van enige knelpunten. De problemen uit dat jaar hebben zich niet herhaald in 2008. De inzet van extra begeleiding en toezicht, zoals in 2007 gestart en in 2008 gecontinueerd, heeft hieraan in belangrijke mate bijgedragen.

De opgedane ervaringen zijn betrokken bij het samenstellen van de nieuwe bestekken voor de volgende aanbestedingsperiode 2009 – 2011, die eind 2008 opnieuw zijn aanbesteed.

Beleidsdocumenten en -plannen

Het, oorspronkelijk in 2007 beoogd af te ronden, Beleidsplan Stedelijk Groen is in mei 2008 vastgesteld.

Na de vaststelling hiervan was gepland om te starten met het Beheerplan Stedelijk Groen resp. het Beheerplan Bomen. Personeelwisselingen, vacatures en herprioritering hebben een start hiervan verhinderd. Na de invulling van ontstane vacatures zal nu, naar verwachting begin 2009 met deze beleidsdocumenten alsnog gestart kunnen worden.

Wel zijn de evaluaties van een tweetal andere beleidsvelden (hondenbeleid en BoomBeschermBeleid) dit jaar opgepakt en afgerond. Vermeldenswaard is dat de vooruitstrevende wijze waarop in Helmond de bescherming van bomen is ingevuld, tot publicaties in de vakpers aanleiding heeft gegeven.

6.2.6 Onderhoud gebouwen

Resultaten

In dit verslagjaar is de voorbereiding en uitvoering van een groot aantal in het oog springende projecten, op het gebied van renovatie, onderhoud, sloop en nieuwbouw gestart dan wel opgeleverd. De voorbereiding en uitvoeringsbegeleiding vindt voor het grootste deel door eigen medewerkers plaats.

Een aantal van deze projecten is:

- Slooprojecten, Suytkade Binnenstad, Brandevoort
- Vervangingsprojecten installaties gemeentelijke gebouwen
- Schilderprojecten gemeentelijke gebouwen
- Dakvervangingsprojecten gemeentelijke gebouwen
- Groot onderhoud Con Brio en de Terp
- Restauratiewerkzaamheden Poortgebouw
- Nieuwbouw bibliotheek annex commerciële ruimten
- Verplaatsing sportaccommodaties Brouwhuis
- Nieuwbouw semi-permanente school in Brandevoort
- Nieuwbouw jongerenaccommodatie Helmond-West.
- Nieuwbouw scoutingaccommodatie Brandevoort
- Verbouwingen Stads kantoor
- Upgrading Kasteel Traverse
- Diverse uitbreidingsprojecten Openbare Basisscholen ('t Hout, De Lindt, De Bundertjes)

Van deze projecten loopt er een aantal door tot in 2009 en volgende jaren

De uitvoering van het onderhoud aan de gemeentelijke objecten geschiedt volledig planmatig aan de hand van de MOP's (meerjarenonderhoudsplanningen). Op het gebied van onderhoud zijn mantelcontracten afgesloten voor liften, roldeuren, noodverlichtings-, inbraak- en brandmeldinstallaties en luchtbehandeling. De veiligheidsaspecten in gemeentelijke gebouwen genieten hoge prioriteit.

In 2004 is het Bedrijfsplan Vastgoed 2005-2008 opgesteld. Hierin is geconstateerd dat de bedrijfsvoering (met eigen mensen) slagvaardiger is geworden. Door een goede bezetting zijn de eigen bedrijfskosten van Vastgoed volledig terugverdiend via de projectbegeleiding. Inmiddels is een nieuw bedrijfsplan opgesteld.

Geplande financiële taakstellingen zijn gerealiseerd. In het verslagjaar wordt aan het concern een opdracht gedaan van € 1.566.974.

Daarenboven is er in 2008 overigens wederom sprake van incidentele exploitatieresultaten, onder meer als gevolg van de verkoop van de voormalige Pastorie St.-Leonardus aan de Wethouder Ebbenlaan.

Risico's

Enkele panden staan leeg, waarmee leegstandskosten gepaard gaan. Wat daarvan de invloed zal zijn op het exploitatieresultaat 2009, is afhankelijk van de eventuele verkoopopbrengsten c.q. de nieuwe huurcontracten.

Op de zolder van het kasteel is een asbestverontreiniging aangetroffen. De sanering daarvan (medio 2009) zal substantiële kosten met zich meebrengen. Middels een afzonderlijke kredietaanvraag zullen die met een dekkingsvoorstel aan uw raad worden voorgelegd.

Vanuit de realisatie van MFC de Veste is nog steeds sprake van enkele hardnekkige opleverpunten (lekkages parkeergarage en ventilatieproblemen school), waarvan het de vraag is of deze (geheel of gedeeltelijk) verhaald kunnen worden. Schade kan oplopen tot aanzienlijke bedragen.

Door het planmatig aangepakte onderhoud van de gemeentelijke gebouwen in de afgelopen jaren en de uitgevoerde maatregelen op veiligheidsgebied (brand, legionella, wateraccumulatie, elektra keuringen) lijken de risico's op technisch gebied overigens beperkt.

6.3 Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering heeft als doel het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde wijze benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

In dit verband gaan we achtereenvolgens in op:

- planning en control-instrumenten;
- rechtmatigheid
- personeel en organisatie;
- huisvestings- en arbobeleid;
- benutting ICT-mogelijkheden;

6.3.1 Planning en controlinstrumenten

In 2008 hebben wij ons vooral gericht op het benutten de P&C-instrumenten om deze zowel voor het bestuur als voor de organisatie functioneler, praktischer en meer ondersteunend te maken. Het accent lag daarbij op mogelijke vereenvoudigingen en bij de verbetering van de communicatie.

Terugkijkend kan worden geconstateerd, dat we de laatste jaren de nodige slagen gemaakt hebben.

Te noemen zijn:

- De Helmondse P&C-instrumenten voldoen aan de wettelijke eisen (BBV-proof);
- Ook het Collegeprogramma is hierop aangepast (programma-indeling);
- De rechtmatigheid is ingebed en gewaarborgd;
- Het financieel systeem is vervangen en gemoderniseerd;
- Prestatieafspraken met uw raad worden gemonitord en zijn het kader voor de afdelingsplannen;
- De mondelinge Berap leidt tot actuele en transparante informatie;
- De stroomlijning van de diverse Jaarverslagen is gerealiseerd;
- Een sturing op maatschappelijke effecten door koppeling van de jaarlijkse nota "Hoe staat Helmond ervoor?" met de Programmabegroting;
- De introductie van een mondelinge technische behandeling van de Voorjaarsnota ter vervanging van de schriftelijke behandeling;
- De introductie van een mondelinge technische behandeling van de Begroting ter vervanging van de schriftelijke behandeling;
- De (interne) P&C-cyclus wordt voortdurend gestroomlijnd;
- De belangrijkste P&C-processen en bijbehorende procedure-afspraken zijn geactualiseerd en ingaande 2009 digitaal toegankelijk gemaakt voor de organisatie;

Deze ontwikkelingen zorgen er voor, dat we in de praktijk beschikken over een kwalitatief goede P&C-cyclus. Dit werd in 2008 nog eens bevestigd door een benchmark van PricewaterhouseCoopers, waarin de P&C-cyclus van onze gemeente hoog scoort. Deze benchmark werd uitgevoerd in het kader van een onderzoek Rekenkamercommissie naar het smartgehalte van de Programmabegroting.

Uit dit onderzoek bleek ook dat de Programmabegroting sterk ontwikkeld is op de sturing op maatschappelijke effecten. Daarnaast leverde het onderzoek ook een aantal aanbevelingen op, die betrokken worden bij de verdere verbetering van de P&C-cyclus. Zoals aangegeven in de Begroting 2008 krijgt de Begroting steeds meer het karakter van een jaarplan. Een aandachtspunt van uw raad is om hierbij de consistentie te bewaken in de hantering maatschappelijke effecten om hiermee beter te kunnen monitoren over de jaren heen.

In 2008 is afgestapt van de schriftelijke behandeling van de Voorjaarsnota en van de Programmabegroting. In de plaats daarvan is gekozen voor een mondelinge technische behandeling. Deze aanpak is interactiever, efficiënter en minder tijdrovend. Dit past in de beoogde stroomlijning van de P&C-cyclus. De uiteindelijke behandeling van deze stukken kan hierdoor plaats vinden op basis van een inhoudelijke discussie. Het is de bedoeling, dat het gewicht van het politieke debat daarbij nog meer komt te liggen bij de Voorjaarsnota. De behandeling van de Begroting kan zich in het verlengde daarvan in principe richten op de vraag of de bij de Voorjaarsnota gestelde kaders correct zijn uitgewerkt en op eventuele bijsturing daarvan op basis van actuele ontwikkelingen.

In 2007 zijn de bestuursrapportages (Beraps) vervangen door mondelinge Beraps met ondersteuning van powerpoint-presentaties. In 2008 is deze werkwijze definitief voortgezet. Deze aanpak is interactiever en levert door de korte doorlooptijd een actueel beeld op relevante zaken. Deze werkwijze is uniek en wordt ook door andere gemeenten en de landelijk vakpers als een eyeopener gezien. Bijkomend voordeel is, dat de opstelling hiervan ook intern een levendig en actief communicatieproces oplevert, hetgeen in sterke tegenstelling is met het droge bureaucratische rapportageproces van voorheen. De nieuwe werkwijze vergt wel het continu beschikbaar hebben van basisinformatie, namelijk m.b.t. een aantal vaste aandachtspunten. Dit is voorzien in de interne maandgesprekken (focus en communicatie) en maandoverzichten (actualisering informatie). Beide processen sluiten hiermee naadloos op elkaar aan.

In 2008 is een start gemaakt met een breed managementinformatiesysteem. Doel hierbij is een gefaseerde aanpak van de ontsluiting c.q. koppeling van de informatie uit de diverse bestaande systemen. Omdat er geen kant en klaar systeem in de markt beschikbaar is, heeft in 2008 vooral de ontwikkeling veel energie gevegd. In 2009 zullen de eerste resultaten zichtbaar worden. Als eerste zullen het financiële systeem en het GWS (sociale zaken) ontsloten worden. Vervolgens zullen stapsgewijs de overige systemen ontsloten worden. Daarnaast is in 2008 een nieuw systeem ontwikkeld om de raadsafspraken (inclusief de uitvoering in de organisatie) te monitoren. Ook dit systeem zal in 2009 operationeel worden. Hierdoor zullen we nog beter in staat zijn op basis van actuele informatie te kunnen sturen en bijsturen.

6.3.2 Rechtmatigheid

Met de invoering van het Besluit Accountantscontrole Provincie en Gemeenten (BAPG) per 1 januari 2004 is de accountantscontrole bij gemeenten (en provincies) uitgebreid. De verantwoording over (financiële) rechtmatigheid is tot op heden niet expliciet en wettelijk geborgd in de jaarrekening. Op dit moment is het de accountant die, overeenkomstig de Gemeentewet, een uitspraak doet over de rechtmatigheid. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is van mening dat de wijze van

verantwoording en de rolverdeling beter/anders kan. Volgens het VNG is het de rol van het college om verantwoording aan de raad af te leggen over de rechtmatigheid, middels een verklaring die opgenomen zou kunnen worden in deze paragraaf. De rol van de accountant zou dan beperkt kunnen blijven tot het controleren of de rechtmatigheidsverklaring juist en volledig is.

In 2008 is er een pilot gestart met als doelstelling het verhelderen van de verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid, het vergroten van de transparantie in de bedrijfsvoering/keuzes van het college en het versterken van het debat tussen raad en college. Ook Helmond neemt deel in deze pilot. Zolang de pilot loopt, blijft de accountant in hun verklaring naast een oordeel over het getrouwe beeld, ook een oordeel uitspreken over de rechtmatigheid. In de 2^e helft van 2009 vindt er een evaluatie plaats van de pilot. Op basis van de bevindingen wordt bekeken hoe hier in de toekomst mee wordt omgegaan.

De uitgangspunten voor de rechtmatigheidscontrole zijn terug te vinden in de door uw raad vastgestelde controleverordening en het controleprotocol. Basis voor de rechtmatigheid vormen de wet en regelgeving van hogere overheden alsmede de verordeningen en overige relevante besluiten van de gemeenteraad (het normenkader).

Het college verklaart hierbij dat naar hetgeen haar bekend is, de financiële beheershandelingen die tot uitdrukking komen in de jaarrekening binnen de financiële rechtmatigheidskaders van de raad en hogere overheden tot stand zijn gekomen. Het college ontleent het vertrouwen daarin aan de inrichting van de interne beheersingsmaatregelen die ondermeer zijn ontworpen voor de borging van de financiële rechtmatigheid en aan de interne controles die hebben plaatsgevonden en de weerslag daarvan in interne rapportages.

Op onderstaande programma's, gebaseerd op bestaande beleidsuitgangspunten, is een overschrijding op de lasten ontstaan. Hoewel in formele zin hiermee de begrotingsrechtmatigheid in het geding is, is het college van mening dat deze overschrijdingen verklaarbaar en toelaatbaar zijn omdat zij passen binnen het beleid van de raad. Het gaat om de volgende overschrijdingen:

Programma 2 Werk en Inkomen	€ 1.468.390
Programma 11 Mobiliteit	€ 46.757
Programma 12 Beheer openbare ruimte	€ 2.589.871
Programma 13 Groen en natuur	€ 521.666

De belangrijkste overschrijdingen betreffen kosten die binnen het door de raad goedgekeurde beleid worden gedekt uit bestemmingsreserves. De dekking uit de reserves is opgenomen via de resultaatbestemming (hoofdproduct 980). In hoofdstuk 3.1.2. van de Jaarrekening wordt een en ander nader verklaard en toegelicht.

6.3.3 Personeel en organisatie, informatiebeleid (PO&I)

Op het gebied van PO en I zijn diverse ontwikkelingen geweest. Hierna worden zij oer onderwerp nader toelicht:

P&O

Strategisch personeelsbeleid en levensfasebewust personeelsbeleid

Nadat in 2007 het strategisch personeelsbeleid nog eens tegen het licht is gehouden, is in 2008 gestart met het uitvoeren van activiteiten die passen binnen dit beleid (zie hierna). Er is een plan van aanpak gemaakt om met levensfasebewust personeelsbeleid concreet aan de slag te gaan. Onderdeel hiervan zijn uitgangspunten voor loopbaanbeleid en bijbehorende instrumenten.

Resultaatgericht competentie management

Resultaatgericht competentie management is eind 2006 ingevoerd. Vooral met als doel, aandacht te geven aan ontwikkeling van medewerkers teneinde nog betere resultaten als organisatie neer te zetten. In 2008 is het systeem geëvalueerd. Verbeteringen zijn intussen uitgevoerd of worden opgepakt. Competentiemanagement moet ook bijdragen aan de realisatie van de organisatiedoelen. Om meer focus te leggen op die zaken die het MT belangrijk vindt, is aan de organisatie de volgende speerpunten meegegeven:

- Externe positionering
- Moderne Overheid
- Integrale Wijkaanpak
- Realisatiekracht

Elke dienst en vervolgens elke afdeling heeft aan de hand van deze speerpunten activiteiten ontwikkeld die bijdragen aan het realiseren van deze punten.

Managementontwikkeling, ontwikkelen medewerkers en realisatiekracht

De eerste twee thema's zijn in 2005 benoemd tot hoofdthema's voor de organisatieontwikkeling van de gemeente. In de zomer van 2008 heeft het MT een zogenaamde INK positiebepaling gehouden. Hieruit kwam naar voren dat de kwaliteit van de organisatie verder verbeterd is. Een zorgpunt is echter de realisatiekracht. Ofschoon Helmond veel voor elkaar krijgt, heeft het MT op dit punt verdergaande ambities. Vandaar dat realisatiekracht een derde thema voor organisatieontwikkeling is geworden. De invulling daarvan vindt momenteel plaats.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

In 2008 is opnieuw een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden. Hieruit blijkt dat de mate van tevredenheid op hetzelfde niveau ligt als in 2006. Hiermee scoort onze gemeente beter dan vergelijkbare andere gemeenten. Op basis van het MTO zijn enkele verbeterpunten geformuleerd.

Helmond academie

Om – in het kader van competentie management – meer ruimte te geven aan ontwikkeling van mensen zijn we eind 2007 gestart met de Helmond academie. In 2008 is de academie verder uitgebreid. In de Helmond academie bieden we trainingen en vormingsactiviteiten aan die nauw aansluiten bij onze organisatie(doelstellingen).

Werving en selectie en banenbeurs

In 2008 hebben we ons arbeidsmarktcommunicatiebeleid tegen het licht gehouden. Vooruitlopend hierop is in 2008 een banenbeurs bezocht in samenwerking met de Peelland gemeenten. Het is de bedoeling dat we dit vaker – naast andere standaard wervingsactiviteiten – zullen doen.

Afgelopen jaar heeft het ons meer moeite gekost (en daarmee meer tijd en kosten) om vacatures ingevuld te krijgen. Desalniettemin staat onze gemeente als goede werkgever bekend en lukt het nog steeds om vacatures ingevuld te krijgen (ook in de moeilijke vakgebieden). We hebben wel vaker dan gebruikelijk werving en selectiebureaus moeten inschakelen.

Brandweer

In 2008 is het personeel van de brandweer overgegaan naar de Veiligheidsregio. Dit is een complex proces geweest dat over het algemeen goed verlopen is.

Interne communicatie

In nauwe samenwerking met de afdeling communicatie is wederom een digitaal sociaal Jaarverslag ontwikkeld.

Verzuimbeleid

Het totale ziekteverzuimpercentage van de gemeente Helmond bedroeg 5,42%. In 2007 was het percentage 5,07%. Zie gegevens verderop.

Informatiebeleid

Informatievoorziening en het gebruik van ICT

Het informatiebeleid binnen de gemeente Helmond wordt ingevuld langs een viertal uitvoeringsprogramma's. Zo is er een programma dat gericht is op de continuïteit van de informatievoorziening (in stand houden van wat je hebt) en een drietal programma's gericht op de verdere (door)ontwikkeling van de informatievoorziening (de programma's elektronische gemeente, digitaal werken en stroomlijning basisgegevens). Centraal in het informatiebeleid staat de 'focus op gemeenschappelijkheid'. In 2008 zijn in de verschillende programma's de volgende resultaten behaald.

Programma continuïteit

Om de continuïteit in de bedrijfsvoering te houden zijn in 2008 verschillende projecten uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld de invoering van het Content Management Systeem, de aanpassing van de Centric applicaties naar webbased en de samenwerking van Peelland gemeenten in het kader van Werk en Inkomen. De realisatie van de projecten is grotendeels volgens planning verlopen. Er hebben zich geen noemenswaardige bemerkingen voorgedaan.

Programma 'Digitaal werken'

Digitaal werken is de manier waarop we binnen Helmond een geleidelijke transformatie vorm geven van een productgedreven procesbeheer en informatievoorziening naar een geïntegreerd en vraagedreven procesbeheer en informatievoorziening. De keuze is gemaakt om dit via een zogenaamd "groei" scenario vorm te geven.

In 2008 zijn, ondanks de vertragingen die zijn opgelopen, toch grote stappen gezet in de realisatie van de basisvoorziening digitaal werken. De implementatie van de basisvoorziening en de implementatie van het post- en archiefproces is in het 1^e kwartaal 2009 afgerond. Daarna kunnen ook andere processen worden gedigitaliseerd. Verschillende afdelingen zijn hierin geïnteresseerd, een aantal onderzoeken worden momenteel uitgevoerd om tot invoering over te gaan.

Programma 'Stroomlijning basisgegevens'

Het doel van dit meerjarige programma is om de komende jaren (t/m 2010) te komen tot een slimmere en betere gemeentelijke gegevenshuishouding die afgestemd is op de invoering van het wettelijk landelijk stelsel van basisregistraties.

De realisatie van dit programma loopt, gerelateerd aan de geformuleerde doelstellingen, vertraging op. Dit heeft te maken met de complexiteit van de materie en het vernieuwende karakter van dit traject waardoor landelijke wet- en regelgeving later beschikbaar komt dan wenselijk. Daarnaast verkrijgen veel gemeenten zich op de inspanningen die verricht moeten worden om aan de landelijke doelstellingen te voldoen. Ook hierdoor ontstaat vertraging in de uitvoering. De gemeente Helmond loopt ten aanzien van het programma stroomlijning basisgegevens en met name de basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) voorop en heeft zich in het voorjaar 2009 als een van de eerste gemeenten aangesloten op de landelijke voorziening.

In 2008 heeft de nadruk gelegen op de kwaliteit van de bronbestanden en op de aanbesteding en invoering van de gegevensmakelaar. De aanbesteding is afgerond en de implementatie is gestart. De afronding van de invoering heeft in het 1^e kwartaal 2009 plaatsgevonden

Ten aanzien van de Gemeentelijke Basisadministratie Personen en het Nieuw Handels Register zijn in 2008 impactanalyses opgestart. Deze moeten in 2009 worden afgerond waarna de benodigde invoeringsmaatregelen genomen kunnen worden.

Begin 2008 is het project "Invoering wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen" afgerond. Middels dit project krijgen burgers de mogelijkheid op een eenvoudige wijze alle publiekrechtelijke beperkingen (bijvoorbeeld besluit voorkeursrecht gemeente, monumentenbesluiten, etc.) op een bepaald perceel te kunnen raadplegen.

Programma 'Elektronische Gemeente Helmond'

In april 2007 is door ons het programmaplan e-gemeente 2007 – 2010 geaccordeerd. Dit programma biedt het kader voor de realisatie van de elektronische gemeente. Dit is overigens meer dan alleen de elektronische dienstverlening zoals die in het digitale loket wordt aangeboden. Ook toegankelijkheid van overheidsinformatie en participatie van burgers en groeperingen bij beleids – en besluitvormingsprocessen zijn elementen die via de website van de gemeente aandacht krijgen en worden aangeboden.

Belangrijk in 2008 was de besluitvorming rondom de toetreding tot Dimpact, een samenwerkingsverband tussen een aantal steden ten behoeve van de doorontwikkeling van de elektronische gemeente. Dit biedt voor 2009 en verder een goed fundament om verder te bouwen aan onze dienstverlening samen met andere gemeenten.

Documentatie en Informatie Voorziening

Opschonen en herstructureren Semi-Statisch Archief:

In 2008 is verder invulling gegeven aan dit project dat doorloopt tot en met eind 2009. Eind december 2008 is 75% van het semi-statisch archief, dat in 2010 overgedragen moet worden aan het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven, bewerkt en loopt e.e.a. nog volledig binnen planning en budget.

Digitaliseren collectie audiovisueel materiaal

In navolging van besluitvorming door ons in 2007 zijn in 2008 met succes de videobanden, met hierop historisch materiaal van Helmond gedigitaliseerd en voor de toekomst zeker gesteld.

Verbouwing archiefruimte

De archiefruimte is in 2008 grondig aangepakt, zodat deze voldoet aan de door de wet gestelde eisen voor archiefruimten. De provinciale archiefinspectie heeft direct na de verbouwing in oktober 2008 de archiefruimte gecontroleerd. Naast het goedkeuren van de archiefruimte is ook waardering vanuit de provincie uitgesproken op de wijze waarop e.e.a. is uitgevoerd.

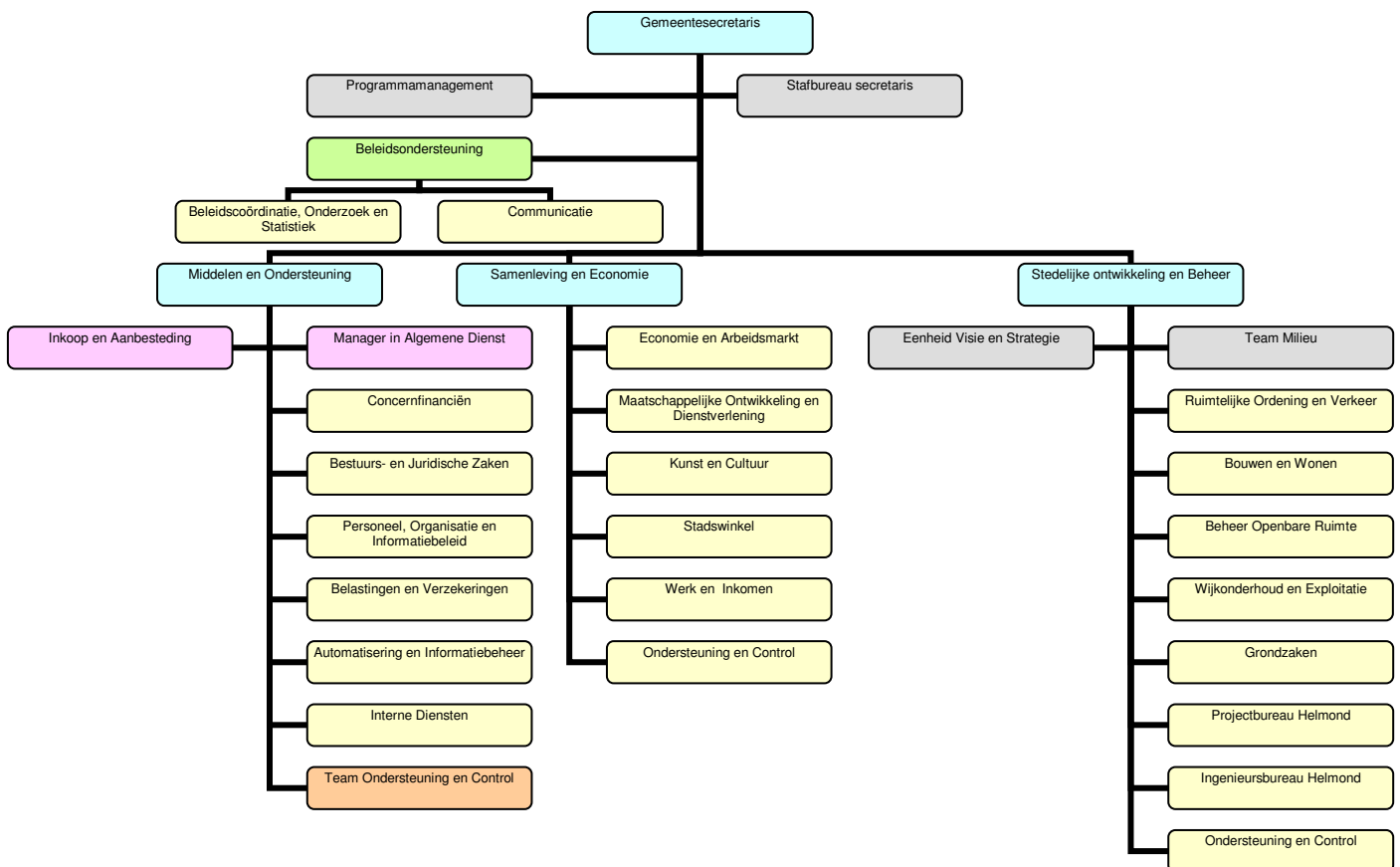
Dossieroverdracht en –beheer cliëntendossiers gemeente Asten

Bij de implementatie van uitvoeringstaken op het gebied van werk en inkomen voor de gemeente Asten, zijn de betreffende cliëntendossiers vanuit Asten overgedragen aan team DIV. Vervolgens zijn deze dossiers omgezet naar de Helmondse systematiek en levert team DIV sinds 1 april 2008 ondersteuning aan het primaire proces door de dossiers in goede staat te houden en tijdig informatie uit deze dossiers te verstrekken.

Vervanging Corsa

Een van de uitvloeisels van het programma Digitaal Werken zou in 2008 het vervangen van het bestaande post- en archiefregistratiesysteem Corsa zijn door een volwaardig Document Management Systeem en Workflow Management Systeem. Helaas is het door omstandigheden niet gelukt om in 2008 de overstap te realiseren en is nu gerealiseerd in het 1^e kwartaal 2009.

Organigram per 1 januari 2008

Personeelsgegevens

STAAT VAN PERSONEEL

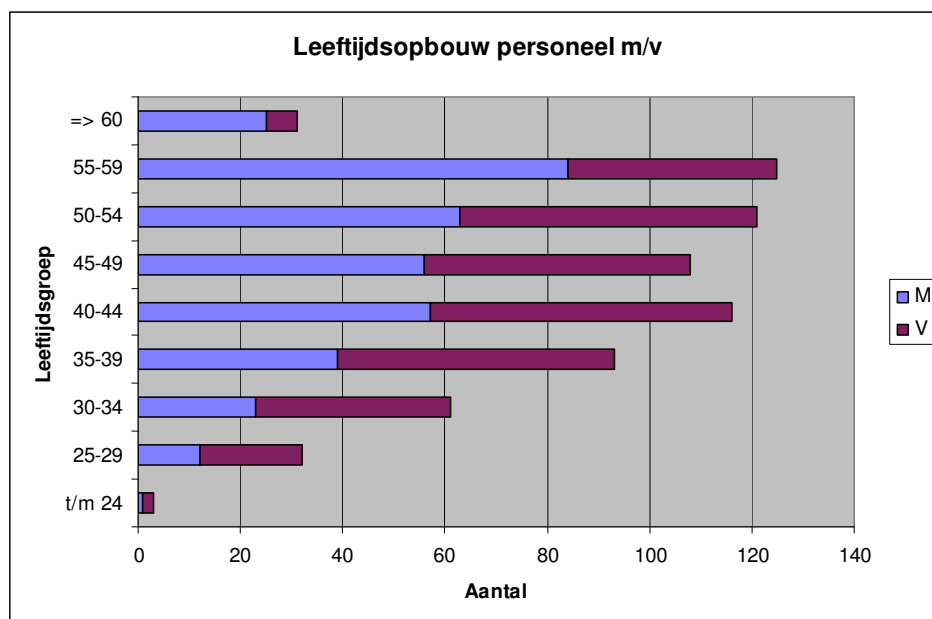
omschrijving	werkelijk per 31-12-2008	werkelijk per 31-12-2007	werkelijk per 31-12-2006	werkelijk per 31-12-2000
leden van de Raad	37,00	37,00	37,00	30,00
Burgemeester en Wethouders	6,00	6,00	6,00	6,00
Raadsgriffie	2,50	2,50	2,50	
Huidig personeel Diensten:				
Brandweer		43,32	44,32	39,54
Stafafdelingen	42,64	38,57	37,81	
Middelen & Ondersteuning	120,11	118,97	116,79	179,85
Samenleving & Economie	211,10	212,39	207,33	118,58
Stedelijke Ontwikkeling & Beheer	216,18	209,89	217,31	174,50
totaal huidig personeel	590,03	623,14	623,56	512,47
Totaal-generaal	635,53	668,64	669,06	548,47

Bron: "Personeelsoverzicht afd P,O & I"

Overige personele gegevens	31-12-2008	31-12-2007	31-12-2006
vrijwillige brandweer	41	48	46
controleurs hondenbelasting	5	5	5
ID-banen (Melkertbanen)	9	9	9
vacatures	18	20	11
wachtgeld geheel	2	5	5
wachtgeld gedeeltelijk & suppletie	2	2	2
boven formatie/functie	0	0	
gedetacheerd elders	0	0	2
gewezen wethouders pensioen	6	9	9
uitkering wethouders	3	3	4

Opbouw in leeftijd naar m/v per dienst en totaal

Leeftijd	Raadsgrifflie			Stafafdeling			MO			SE			SB			Totaal		
	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T
t/m 24			0			0			0	1	1	2		1	1	1	2	3
25-29			0		3	3	5	2	7	2	13	15	5	2	7	12	20	32
30-34			0	1	1	2	3	6	9	4	23	27	15	8	23	23	38	61
35-39			0	2	2	4	4	10	14	12	23	35	21	19	40	39	54	93
40-44	1		1	3	6	9	10	11	21	10	27	37	33	15	48	57	59	116
45-49			0	3	3	6	17	9	26	17	29	46	19	11	30	56	52	108
50-54	1	1	2	4	5	9	9	17	26	21	24	45	28	11	39	63	58	121
55-59			0	9	3	12	18	10	28	17	24	41	40	4	44	84	41	125
=> 60			0	4		4	5	1	6	8	5	13	8		8	25	6	31
Totaal	2	1	3	26	23	49	71	66	137	92	169	261	169	71	240	360	330	690

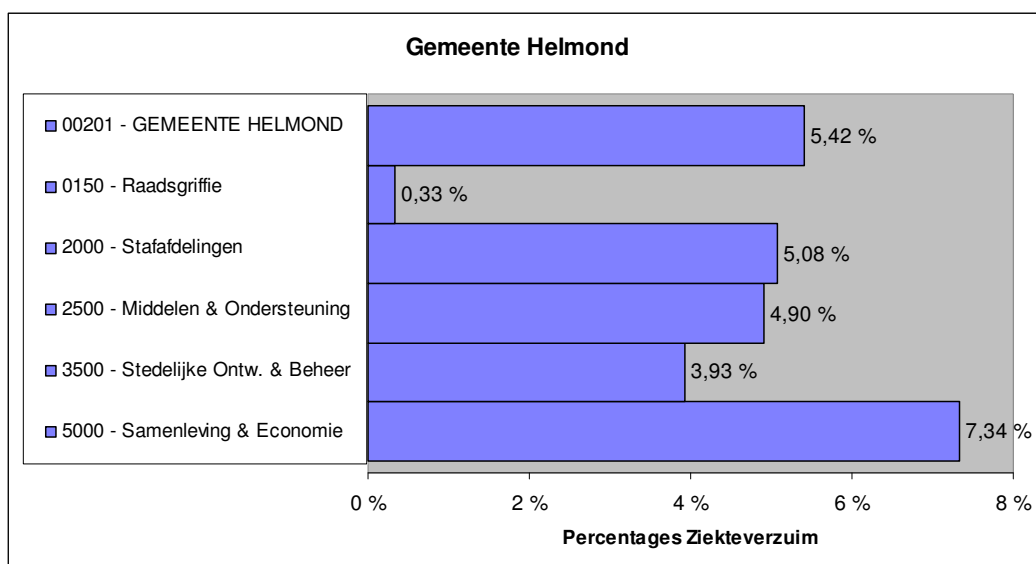

Ziekteverzuim

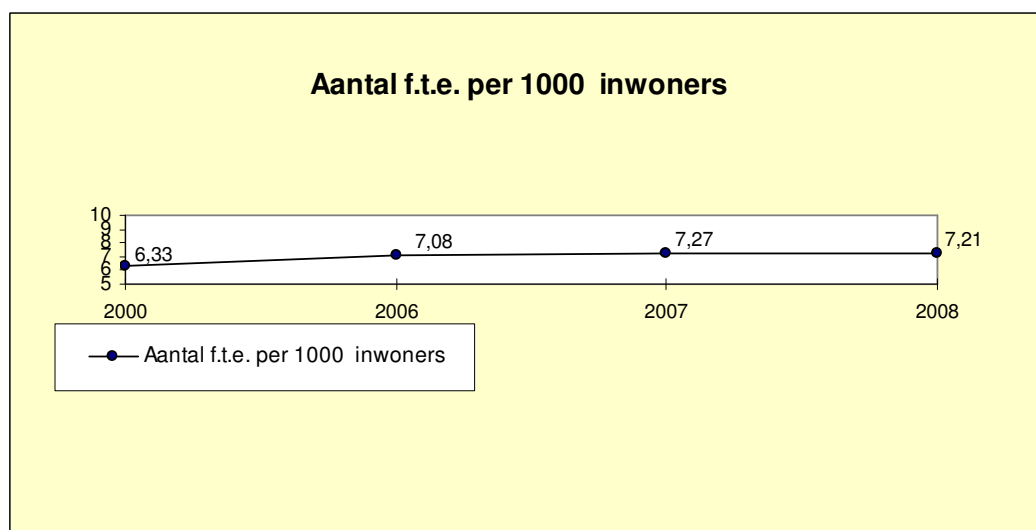
Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschapverlof en artsenbezoek) binnen de gemeente Helmond bedroeg in 2008: 5,42% (2007: 5,07%).

In onderstaande grafiek zijn de percentages per dienst gepresenteerd:

Ziekteverzuim Gemeente Helmond 2008					
	Verzuimdagen (incl. zwangerschap.)	Verzuimdagen (excl. zwangerschap)	Beschikbare dagen	Verzuim % (incl. zwangerschap)	Verzuim % (excl. zwangerschap)
00201 - GEMEENTE HELMOND	12942,30	11599,15	214186,55	6,04 %	5,42 %
0150 - Raadsgriffie	3,00	3,00	915,00	0,33 %	0,33 %
2000 - Stafafdelingen	872,42	759,42	14963,82	5,83 %	5,08 %
2500 - Middelen & Ondersteuning	2208,91	2137,91	43594,07	5,07 %	4,90 %
3500 - Stedelijke Ontw. & Beheer	3650,36	3057,36	77852,57	4,69 %	3,93 %
5000 - Samenleving & Economie	6207,61	5641,46	76861,09	8,08 %	7,34 %

Het personeelsbestand van de totale gemeente (het aantal formatieplaatsen; excl. leden college en voormalig personeel) per 1.000 inwoners komt grafisch als volgt tot uitdrukking:

6.3.4 Huisvestings- en arbobeleid

Huisvesting:

De werkzaamheden voor de verbetering van de werkomgeving in de 3^e fase van het stadskantoor zijn afgerond. Hierdoor zijn alle fases van het stadskantoor gerenoveerd.

Vanuit de afdeling Interne Diensten is er een start gemaakt met het ontwikkelen van een toekomstvisie voor de huisvesting van de ambtenaren in het stadskantoor. Bij de ontwikkeling van de visie wordt rekening gehouden met de groei van het ambtelijke apparaat in verband met de ontwikkelingen en ambities van de stad.

Arbeidsomstandigheden:

De risicoinventarisatie (RI&E) die enkele jaren geleden is opgesteld is opnieuw beoordeeld en geïnventariseerd. De opmerkingen die in het rapport worden vermeld worden vanaf 2009 beoordeeld, aangepast of ingang gezet. De belangrijkste organisatiebrede gerealiseerde items zijn:

- verstrekking bedrijfskleding/PBM's (persoonlijke beschermingsmiddelen)
- realisatie en publicatie op intercom van Agressieprotocol en het handboek 'Veilig en Gezond Werken'
- trainingen omgaan met agressie en veilig werken langs de weg
- invoering camerabeveiliging en toegangscontrole en protocol
- ontwikkelen en trainen BHV organisatie, ontwikkelen ontruimingsplannen voor de diverse locaties en voorlichting
- aanschaf AED's (defibrillators), reanimatietraining en voorlichting hiervan via Intercom
- invoering Anthrax (poederbrief) protocol

Een deel van het kantoormeubilair is aan vervanging toe. Daarom zal dit meubilair vervangen gaan worden door meubilair wat voldoet aan alle geldende arbo wetgeving.

Er is gestart met de voorbereidingen voor dit traject door de aanbestedingprocedure aan de markt open te stellen begin 2009. Het meubilair wordt medio juli 2009 geleverd.

6.3.5 Benutting ICT-mogelijkheden

Reguliere vervanging Centrale ICT-componenten

Doelstelling van dit project is om de afgeschreven ICT-componenten, die noodzakelijk zijn voor het in stand houden van de centrale ICT infrastructuur, te vervangen. De vervanging 2008 is getemporeerd in verband met ontwikkelingen bij de leveranciers van informatiesystemen. Deze ontwikkelen nieuwe versies van bestaande informatiesystemen op basis van andere technologieën. Dit vereist een grondige aanpassing van de ICT infrastructuur. Inmiddels is exact duidelijk geworden welke aanpassingen er nodig zijn. Opdracht voor de vervanging is verstrekt. In januari 2009 is gestart met het gestructureerd vervangen van de infrastructuurcomponenten.

Voor wat betreft de decentrale systemen (pc werkplekken) zijn er in 2008 194 pc's, 25 CAD stations en 21 laptops vervangen.

Vormgeven Hosting

Er heeft een onderzoek naar hostingmogelijkheden plaatsgevonden. De doelstelling was om te onderzoeken welke alternatieven er voor de gemeente Helmond, en in het verlengde voor andere gemeenten zijn om hosting vorm te geven. Momenteel loopt er een traject om de huidige standaard voor het faciliteren van elektronische dienstverlening te vervangen. Er is gekozen voor de oplossing van Dimpact, een samenwerkingsverband tussen diverse gemeentes. Binnen Dimpact wordt hosting als

standaard product aangeboden. Hierdoor worden schaalvoordelen behaald op zowel kennis als techniek. De gemeente heeft er voor gekozen om hosting door Dimpact te laten uitvoeren. Momenteel vindt de realisatie plaats.

Vervanging afdrukfaciliteiten in de Servicecorners en outputcentrum

Doelstelling van dit project is om de afdrukfaciliteiten in de servicecorners en het outputcentrum te evalueren en te vervangen. Enerzijds vanwege continuïteitaspecten anderzijds vanwege kwaliteitsverbetering. In 2008 en begin 2009 is de aanbesteding voor de nieuwe apparatuur gehouden. Eind 1e kwartaal 2009 is de implementatie afgerond.

6.4 Paragraaf verbonden partijen

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijk dito risico's wordt in dit Jaarverslag aandacht besteed aan andere rechtspersonen, waarmee de gemeente Helmond een bestuurlijke én een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld, die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente Helmond.

Het inzichtelijk maken van de verbonden partijen is om twee redenen van belang. De eerste reden is dat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De tweede reden betreft de kosten (het budgettaire beslag) en de financiële risico's, die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Hieronder is weergegeven een overzicht van publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen waarin de gemeente Helmond participeert, die begrepen kunnen worden onder de noemer verbonden partijen.

6.4.1 Publiekrechtelijke rechtspersonen

Hieronder zijn 6 gemeenschappelijke regelingen vermeld waarin de gemeente Helmond participeert. In vergelijking tot verleden jaar is de gemeenschappelijke regeling GGD Zuidoost-Brabant opgeheven. Het takenpakket is per 1 januari 2008 overgenomen door de gemeenschappelijke regeling GGD Zuidoost-Brabant waarin ook de gemeente Eindhoven participeert.

Door uw raad is op 1 juli 2008 het besluit genomen om in te stemmen met de opheffing van de gemeenschappelijke regeling Hypotheekfonds Noord-Brabantse gemeenten (HNG). Het doel waarvoor deze gemeenschappelijke regeling is opgericht is inmiddels gerealiseerd. Zeker is gesteld dat de gemeente Helmond middels een depotconstructie jaarlijks een beroep kan blijven doen op de uitbetaling door de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van een evenredig deel van de koopsom die Bouwfonds eertijds betaald heeft aan de gemeenschappelijke regeling HNG. De daadwerkelijke liquidatie van de gemeenschappelijke regeling is nog niet gebeurd.

Per 1 juli 2008 is in werking getreden een wijziging van de gemeenschappelijke regeling Atlant Groep. Deze wijziging is noodzakelijk door de modernisering van de Wet sociale werkvoorziening per 1 januari 2008. De gemeenten hebben vanaf 1 januari 2008 een regisserende rol. Daarnaast speelt het gegeven dat de Atlant Groep met succes de weg is ingeslagen naar meer bedrijfsmatig werken waarbij medewerkers gedetacheerd worden naar andere bedrijven. Om dit concept invulling te geven zijn rond de jaarwisseling 2008 een drietal BV's opgericht. Aandacht verdient de bestuurlijke aansturing en de financiële verantwoording.

In 2008 heeft besluitvorming plaatsgevonden over wijziging van de gemeenschappelijke regeling SRE 2005. Na inwerkingtreding van deze wijziging begin 2009 wijzigt de bestuurlijke structuur van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven. De adviescommissies vervallen en het aantal regiораadsleden wordt beperkt. Inmiddels heeft uw raad besloten dat in de regiораad alleen leden van ons college zitting zullen nemen.

De uitgaven die voortvloeien uit deelname aan gemeenschappelijke regelingen zijn verplichte uitgaven die in de Gemeentebegroting opgenomen dienen te worden. Op grond van het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen heeft uw raad de mogelijkheid opmerkingen over de ontwerp Begroting kenbaar te maken aan het algemene bestuur van de betreffende gemeenschappelijke regeling. De bedoeling is om in het voorjaar in die gevallen dat het feitelijk mogelijk is uw raad het gevoel kenbaar te laten maken over de gepresenteerde ontwerpbegrotingen voor het komend jaar. Als dat niet mogelijk is zal later in het jaar om een reactie van de zijde van uw raad gevraagd worden.

Overzicht gemeenschappelijke regelingen waaraan Helmond deelneemt

	Gemeenschappelijke regeling	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
1	<p>a. Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, gebaseerd op de Wijzigingswet Wgr-plus, die op 1 januari 2006 in werking is getreden.</p> <p>b. Bestuurscommissie Stedelijk gebied</p>	<p>a. Takenpakket is deels wettelijk verankerd, deels vrijwillig overgedragen (milieu, streekarchief, volwasseneneducatie). Financiering o.b.v. rijks- en provinciale bijdragen, middelen EU, derden en gemeentelijke bijdragen.</p> <p>b. Hieronder valt ook de bestuurscommissie Stedelijk gebied, die belast is met de uitvoering van het convenant Regionale samenwerking stedelijk gebied Eindhoven.</p>	<p>a. 6 leden worden door de gemeenteraad uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, aangewezen als lid van de regioaad (burgemeester en mevr. A.J.van Mierlo en de heren L.den Breejen, J.H.J.M.Roefs, T.J.W.van de Ven en S.Ferwerda). Voorts worden 6 plaatsvervangers aangewezen. (wethouder Bethlehem, de dames M.A.Mattheij, E.Niessen en E.de Voogd en de heren P.C.M.van Stiphout en T.Kuypers)</p> <p>b. Wethouder Bethlehem is lid van de bestuurscommissie. Plaatsvervangend lid wethouder Stienen.</p>	<p>a. 1. Beleidsverantwoordelijkheid openbaar vervoer. 2. Adequate besteding EU-middelen (Stimulus). 3. Wegvallende of te kort schietende derde geldstromen.</p> <p>b. Mogelijkheid dat meer bijgedragen moet worden dan Helmond als co-financieringsmiddel terug ontvangt in enig jaar.</p>	<p>a. Programma's: - Maatschappelijke dienstverlening, zorg en integratie; - Jeugd en onderwijs, - Sport en recreatie; - Economisch beleid en werkgelegenheid; - Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting; - Mobiliteitsbeleid; - Groenvoorzieningen en natuurbescherming; - Milieu</p> <p>b. Programma's - Economisch beleid en werkgelegenheid; - Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting; - Stedelijke vernieuwing; - Mobiliteitsbeleid.</p>
2	Gemeenschappelijke regeling reiniging Blink, raadsbesluit d.d.7 februari 2006,	Uitvoering afvalinzamelings- en reinigingstaken. Deelnemende gemeenten	Een lid aangewezen door raad uit leden college (wethouder	Nota cie SB&V d.d. 28 september 2000	Programma Milieu

	Gemeenschappelijke regeling	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
	bijlagenr. 18	betalen een bijdrage, gebaseerd op de kosten van de uitvoering van de werkzaamheden.	Houhoofd-Stockx) en een plaatsvervangend lid (wethouder Bethlehem).		
3	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant, raadsbesluit d.d.7 november 2006, bijlagenr. 151	De Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant behartigt de belangen van de gemeenten op de terreinen: a. brandweezorg, b. ambulancezorg, c. geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen- en d. rampenbestrijding en crisisbeheersing Financiering geschiedt o.b.v. rijksbijdragen, bijdragen zorgverzekeraars, regiopolitie Zuidoost-Brabant en de deelnemende gemeenten.	De gemeenteraad wijst de burgemeester aan. Zo nodig wordt de burgemeester vervangen door de loco-burgemeester.	Gemeente is aansprakelijk voor tekorten o.b.v. aantal inwoners.	Programma Veiligheid en handhaving
4	Gemeenschappelijke regeling Atlant Groep 2008 raadsbesluit d.d.10 juni 2008, bijlagenr.60	Integrale uitvoering Wet sociale Werkvoorziening, alsmede activiteiten op het vlak van arbeidsre-integratie en aangepaste arbeid aan personen uit de deelnemende gemeenten, die op afstand staan van de reguliere arbeidsmarkt. Financiering geschiedt door gemeentelijke subsidies, bijdragen van gemeenten en bijdragen derden.	De gemeente Helmond heeft het recht uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, 1 lid aan te wijzen, die tevens lid is van het algemeen bestuur. Het lid van het algemeen bestuur is tevens lid van het dagelijks bestuur (wethouder Yeyden).	1. Als gevolg van de modernisering van de Wsw moet marktgericht geopereerd worden, waarbij risico's niet volledig afgedekt worden uit subsidies gemeenten 2. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen. 3. Samenwerkingsverband met STAP vraagt om transparante verhoudingen. 4. De door de Atlant Groep opgerichte BV's dienen te functioneren onder bestuurlijke	Programma Werk en inkomen

	Gemeenschappelijke regeling	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
				verantwoording en financieel toezicht van het bestuur van de Atlant Groep.	
5	Gemeenschappelijke regeling GGD Zuidoost-Brabant laatstelijk gewijzigd bij raadsbesluit d.d. 8 april 1997, bijlagenr. 74	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de gezondheid(szorg). Financiering o.b.v. bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekosten-verzekeraars ambulancehulpverlening en bijdrage particulieren.	De gemeenteraad wijst een lid (wethouder Boetzkes) en een plaatsvervangend lid (wethouder Yeyden) aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.	In ontwikkeling zijn fusieplannen met de GGD Eindhoven, waardoor deze gemeenschappelijke regeling afgebouwd wordt. Onduidelijk is wat afbouwkosten zijn	Programma Maatschappelijke dienstverlening, zorg en integratie
6	Gemeenschappelijke regeling Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten laatstelijk gewijzigd bij raadsbesluit d.d. 6 oktober 1998, bijlagenr. 218. Bij besluit van de gemeenteraad van 1 juli 2008 bijlagenr. 98 is ingestemd met de opheffing van deze gemeenschappelijke regeling. Berichtgeving over tijdstip opheffing wordt afgewacht.	Oorspronkelijk bevorderen eigen woningbezit in gemeenten in Noord-Brabant. Thans in te staan voor de verplichtingen, die zijn overgegaan op NV Bouwfonds Nederlandse gemeenten en toezien op tijdige uitbetalingen door NV Bouwfonds Nederlandse Gemeenten aan de deelnemende gemeenten (zie raadsbesluit d.d. 7 februari 1996, bijlagenr. 23)	Algemeen bestuur telt 1 lid (de heer C.W. Davies) per Brabantse gemeente. De leden worden benoemd door en uit de gemeenteraden, de voorzitter inbegrepen.	Slapende regeling	Programma Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting

6.4.2 Privaatrechtelijke rechtspersonen

Hierbij gaat het om deelnemingen in naamloze of besloten vennootschappen en stichtingen voor de behartiging van in oorsprong gemeentelijke taken. Op 3 oktober 2006 heeft uw raad vastgesteld de Kadernotitie gemeentelijke betrokkenheid privaatrechtelijke rechtspersonen (bijlagenr. 109). In deze notitie worden criteria benoemd voor deelname in privaatrechtelijke rechtspersonen, zijn afspraken

neergelegd over het monitoren van de gang van zaken en is afgesproken dat alle privaatrechtelijke deelnemingen eenmaal per raadsperiode geëvalueerd worden. Het ingestelde ambtelijk deelnemingenoverleg rapporteert hierover periodiek aan ons. Die rapportage zal worden doorgeleid naar uw raad. In het najaar 2008 is de tweede deelevaluatie aan ons toegezonden. Daarnaast is sprake van autonome ontwikkelingen. Zo is de stichting Combivisie Regio geliquideerd nadat de betrokken gemeenten een slotuitkering gekregen hebben. Nieuw is de deelname van de gemeente Helmond in de coöperatieve vereniging Dimpact u.a.

Buiten beschouwing zijn gebleven de lidmaatschappen van de gemeente in verenigingen, zoals de VNG, de Vereniging Stedenlink, de Vereniging voor Bouwrecht en de Vereniging voor administratief recht. Genoemde lidmaatschappen zijn gericht op gezamenlijke belangenbehartiging en/of kennisoverdracht.

Relevant is de vermelding dat in het voorjaar 2008 een ontwikkeling in gang is gezet die beoogt te komen tot de vorming van een nieuwe uitvoeringsorganisatie op het vlak van sociaal-economische structuurversterking. Hierin zullen opgaan Brainport Operations B.V. (een deelneming van de stichting Brainport) en N.V.Redde. Een intentieverklaring is hiertoe in mei 2008 ondertekend. Het is de bedoeling dat de nieuwe organisatie in 2009 operationeel is. Uw raad zal voordien nog gevraagd worden een oordeel kenbaar te maken over deze structuurverandering. Een voorstel zal daartoe in begin 2009 aan u voorgelegd.

Het bestuur van de stichting Winst heeft het voornemen kenbaar gemaakt om over te gaan tot ontbinding van de stichting. Reden daarvoor is het feit dat het doel van de stichting niet meer gerealiseerd kan worden. De deelnemende gemeenten kiezen voor andere softwaretoepassingen bij hun bedrijfsvoering. De ontbinding zal geëffectueerd worden in 2009.

	Type rechtspersoon	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
1	NV Rede	Versterken van de sociaal-economische structuur van de Regio Eindhoven en het exploiteren van bedrijven-centra en onroerend goed en het participeren in welke vorm dan ook in andere (rechts)personen	Een commissaris wordt benoemd op bindende voordracht van de gemeente (heer Th.Maas)	Verlies inleg aandelenkapitaal bij gedwongen liquidatie en afbouw gemeentelijke vergoeding bij eenzijdige stopzetting gemeentelijke bijdrage	Programma Economisch beleid en werkgelegenheid
2	Bedrijvencentrum Regio Eindhoven BV (voorheen Bedrijvencentrum De Pinckart BV)	Versterken bedrijvigheid, exploiteren bedrijvencentra, verstrekken geldleningen. Maatschappelijk kapitaal ruim € 1.800.000 Geplaatst kapitaal € 544.536.	Gemeente is sedert 1996 aandeelhouder. Gemeente heeft benoemingsrecht voor 1 commissaris. (heer Th.Maas). Benoemings-, schorsings- en ontslagbevoegdheid berusten bij de gemeente Helmond.	Verlies inleg aandelenkapitaal bij gedwongen liquidatie.	Programma Economisch beleid en werkgelegenheid

	Type rechtspersoon	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
3.	NV Induma	Het bevorderen van de soc.-econ. ontwikkeling van Helmond o.m. door het exploiteren en beheren van registergoederen, het verstrekken van al dan niet risicodragende leningen en het zelfstandig participeren in aandelenkapitalen. Maatsch. kap. € 1.134.000. Geplaatst kap. € 1.001.493.	Directeur is directeur dienst M&O (de heer A.Marneffe RA) Commissarissen zijn leden van ons college van B&W.	geen	Programma Economisch beleid en werkgelegenheid
4.	NV Wamob	Inkopen en leveren van warmte voor ruimteverwarming. Maatschappelijk kapitaal ruim € 9.000.000.	Een commissaris wordt benoemd op voordracht van ons college van B&W. (wethouder Houthoof-Stockx)	Bestuurlijke verplichting jegens bewoners betreffende woonwijken om continuering energielevering te waarborgen tegen acceptabele condities (niet meer dan anders-beginsel)	Programma Beheer openbare ruimte
5	Adm.kantoor Oost-Brabant BV	Behartigt de belangen van de oud-aandeelhouders van Obragas.	Jaarlijks is er een aandeelhoudersvergadering. Er zijn geen commissarissen. Directeur is de directeur Middelen en Organisatie (de heer A.Marneffe RA).	Geen	Programma Bestuur en organisatie
6.	NV Bank Nederlandse Gemeenten	Door beroep op kapitaalmarkt zorg dragen voor het voorzien in de financieringsbehoeften van publiekrechtelijke rechtspersonen. Gemeente bezit 52.650 aandelen à € 2,50.	Jaarlijks is er een aandeelhoudersvergadering.	Geen	Programma Bestuur en organisatie
7.	NV Essent als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Onafhankelijk Netbeheer per 1 juli 2008 zal op korte termijn een opsplitsing plaatsvinden in een netbedrijf en een leveringsbedrijf	Beheer van leidingennetwerk voor en levering energie. Gemeente bezit 23.177 aandelen à € 1.	Jaarlijks is er een aandeelhoudersvergadering.	Geen	Programma Economisch beleid en werkgelegenheid
8	Suytkade openbare personenvennootschap (CV) waarin wordt deelgenomen door Van	Suytkade CV is een grondexploitatie-mij. waaraan de gemeente, naast de € 3.400.000, een	Gemeente heeft 2 commissariszetels in raad van Commissarissen Suytkade BV (de heer	Het betreft een PPS-project over een lange termijn dat sinds kort in	Programma's Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting/

	Type rechtspersoon	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
	Wijnen en de gemeente Helmond (elk € 3.400.000) als commanditaire vennoten en Suytkade BV (voor € 18.000) als behorende vennoot.	geldlening zal verstrekken van maximaal circa € 16.000.000, afgedekt middels een recht van 1 ^e hypotheek op de gronden van Suytkade CV.	F.P.C.J.G.Stienen en vacature)	uitvoering is. Er bestaat afhankelijkheid van marktontwikkelingen. De gemeente Helmond heeft in 2008 tegenvallers op exploitatie niet op de waarde van de deelneming afgeboekt doch heeft hiervoor een voorziening gecreëerd (rekening 2007).	Economisch beleid en werkgelegenheid
9.	Stichting Stadswacht Helmond	Verbeteren toezichtfunctie in openbare ruimte en het creëren van eenvoudige arbeidsplaatsen. Subsidies, rijk en gemeenten en bijdragen derden voor dienstverlening.	Bestuur telt 5 leden, waarvan 2 door B&W uit hun midden worden aangewezen en 3 uit het ambtelijk apparaat (burgemeester, wethouder Houthoof-Stockx, mr.F.Coppes, M.van Bree en mevr.drs.ing.L.Thijs).	Wegvallen subsidies, mogelijke rechtspositionele problemen.	Programma Veiligheid en handhaving/ Werk en inkomen
10	Stichting Streekontwikkeling De Peel	Verbeteren organiserend vermogen alle deelnemende partijen met het oog op het creëren van een structurele basis voor de soc.-econ. ontwikkeling. Financiering middels subsidies.	De gemeente Helmond is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met 1 zetel (wethouder Yeyden).	Financiële betrokkenheid is afhankelijk van te ontplooiën activiteiten en juridische vormgeving daarvan.	Programma Economisch beleid en werkgelegenheid
11	Stichting RIO Helmond i.l.	Te fungeren als indicatieorgaan als bedoeld in artikel 9a AWBZ en voorts het op objectieve en integrale wijze vormgeven van het proces van indicatiestelling.	Bestuur wordt gevormd door het RIO Zuidoost-Brabant, welke stichting eveneens in liquidatie verkeert.	Onbekend	Programma Maatschappelijke dienstverlening, zorg en integratie
12	Wethouder van Deutekomstichting	Het verlenen van financiële steun aan Helmondse verenigingen op het vlak van recreatie, sport, cultuur en jeugdbeweging. Financiering middels renteopbrengsten kapitaal.	Voorzitter is wethouder Bethlehem; secretaris en penningmeester zijn 2 ambtenaren, tenminste 4 leden van het bestuur worden aangewezen door de gemeenteraad waarvan 2 leden	N.B. Statuten zijn in 2005 aangepast.	Programma's Cultuur/ Sport en recreatie

	Type rechtspersoon	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
			raadsleden zijn.		
13	Coöperatieve vereniging Dimpact u.a collegebesluit van 20 mei 2007 met instemming van de gemeenteraad op 10 juni 2008 bijlagenr. 78	Belangenbehartiging ten behoeve van leden met betrekking tot het ontwikkelen en leveren van oplossingen voor gemeentelijke digitale dienstverlening	De gemeente is lid en heeft als zodanig zeggenschap binnen de algemene ledenvergadering van deze coöperatie	Aansprakelijkheid is uitgesloten	Programma Bestuur en organisatie
14	Stichting STAP	Het aanbieden in samenwerking met de gem. regeling Helso /STAP van een dienstenpakket op het gebied van de totale arbeids-(re)integratie en aangepaste arbeid aan werkzoekenden met een manifest dan wel latent arbeidsmarktprobleem binnen het werkgebied van de stichting. Financiering o.m. middels subsidies en verrekeningen met gem. regeling Helso /Stap.	Bestuur is identiek aan dagelijks bestuur gem. regeling Helso/Stap. Indirect heeft collegelid zitting in stichtingsbestuur (wethouder Yeyden).	Wegvallen subsidies en onjuiste interne verrekeningen met gem.regeling Helso/Stap.	Programma Werk en inkomen
15	Stichting administratiekantoor Dataland (geeft uit certificaten Dataland BV, raadsbesluit d.d. 13 mei 2003, begrotingswijziging nr. 56)	Verstrekken geautomatiseerde gegevens over gebouwen aan marktpartijen en andere overheden. Gemeente Helmond is certificaathouder met inmiddels ruim 100 andere gemeenten.	Bestuur, bestaande uit 5 leden, wordt benoemd door vergadering van certificaathouders.	Gering	Programma Beheer openbare ruimte
16	Stichting Grootschalige Basiskaart Nederland voor Noord-Brabant en Limburg (stichting GBKN-Zuid) (raadsbesluit d.d. 11 mei 2004, bijlagenr. 64)	Doelstelling is samenwerking ter verbetering geo-informatie. Bijdragen Samenwerkende partijen op basis van het bepaalde in de samenwerkingsovereenkomst.	De sector gemeenten benoemt 2 bestuurders.	Niet bekend	Programma Beheer openbare ruimte
17	Stichting Brainport	Uitvoering programma-punten genoemd in Brainport Navigator waarbij overheden(financiers), bedrijfsleven en kennisinstellingen samenwerken.	Burgmeester is bestuurslid van de stichting Brainport.	Niet bekend	Programma Economisch beleid en werkgelegenheid
18	Stichting Winst (collegebesluit van 15 maart 2005 met instemming van de	a.Het waarborgen van de continuïteit van het Web Intake Systeem. b.Het bevorderen van	Bestuurslid is de directeur van de dienst S&E (de heer ir.J. Nelissen)	Risico's zijn zeer beperkt gezien beperkte omzet en participatie voor 1/6	Programma Bestuur en organisatie

	Type rechtspersoon	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Risico's	Relatie programma's
	gemeenteraad op 15 maart 2005)	kennis en gebruik van de elektronische dienstverlening c.het beheer van de intellectuele eigendomsrechten van het Web Intake Systeem De stichting ontvangt bijdragen van de deelnemers aan de Web Intake Systeem User Groep (WUG)		door de gemeente.	
19	Stichting Belangen Helmond Sport	De stichting heeft tot doel de ondersteuning, promotie en het verzekeren van de continuïteit van de bvo HS, alsmede het beheer en exploitatie van de accommodatie.	Het bestuur bestaat uit max. 5 leden. B&W zijn bevoegd om een bindende voordracht te doen voor een benoeming van 2 bestuursleden. Van deze bevoegdheid is gebruik gemaakt.	Gemeente staat borg voor geldlening.	Programma Sport en recreatie

6.5 Paragraaf grondbeleid

Inleiding.

Het grondbeleid van de gemeente Helmond is opgenomen in de nota grondbedrijf. Deze is op 1 maart 2005 vastgesteld door uw raad. De hoofdlijnen in deze nota zijn:

- Een evaluatie van de aanbevelingen uit de grondnota 2000.
- Doelstellingen en grondbeleid.
- Financiële positie.
- Grondprijzenbeleid.

De paragraaf grondbeleid vervult hierbij de rol van planning en controlinstrument. Hiermee wordt bedoeld dat bij elk onderdeel van de planning en controlcyclus (Voorjaarsnota, Begroting, Berap, Jaarrekening) door middel van de paragraaf grondbeleid een beeld aan uw raad wordt gegeven van de stand van zaken van het grondbeleid. Hierbij komen dan onderwerpen aan de orde als voortgang van de beleidsuitvoering, nieuwe ontwikkelingen, is het beleid nog steeds van toepassing en vanzelfsprekend de financiële hoofdlijnen. Bij de Voorjaarsnota en Begroting ligt de aandacht het meest op het grondprijzenbeleid en eventuele nieuwe ontwikkelingen. Bij de Berap worden eventuele ontwikkelingen gemeld en wordt gerapporteerd over de voortgang van beleidsuitvoering. Bij de Jaarrekening zal de aandacht het meest liggen bij de financiële positie (verwacht resultaat grondexploitatie, eventuele winstnemingen, voorziening toekomstige exploitatieverliezen) en de voortgang van beleidsuitvoering.

Ten minste 1 keer per 4 jaar wordt een nota grondbeleid aangeboden, waarin beleidsuitgangspunten voor het te voeren grondbeleid worden toegelicht en vastgesteld. Een nieuwe Nota Grondbeleid 2009 – 2012 zal bij de Voorjaarsnota 2009 worden behandeld.

Bij deze Jaarrekening willen wij u informeren over de volgende onderwerpen:

- Ontwikkelingen
- Financiële positie
- Voortgang beleidsuitvoering

Ontwikkelingen

Nieuwe wetgeving

Per 1 juli 2008 zijn de nieuwe wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro) en de nieuwe Grondexploitatiewet (GEW) in werking getreden. Begin 2009 is uw raad uitgebreid geïnformeerd over de Wro en de GEW en wat dit betekent voor de Helmondse praktijk. Op dit moment wordt actief gewerkt aan de verankering van de Wro en GEW in de organisatie. In de Nota Grondbeleid 2009-2012 wordt hieraan aandacht geschonken.

Financiële positie

Wettelijk kader

De uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn van toepassing voor de grondexploitatie. Dit betekent dat:

- verliezen worden genomen zodra deze blijken (voorzichtigheidsprincipe). Verliezen worden dus vooraf afgedekt. Bij een verwacht negatief eindresultaat op een complex wordt voor de contante waarde van het verwachte verlies een voorziening gevormd. De totale voorziening wordt tot uiting gebracht door een correctie op de boekwaarde van de voorraad onderhanden werk.
- winsten worden in principe genomen als deze winsten ook daadwerkelijk zijn behaald. Het realisatieprincipe is een voorzichtige winstnemingsbenadering. Winsten komen dus achteraf beschikbaar. De gemeente Helmond gaat uit van het realisatieprincipe. Het BBV staat echter een zekere beleidsvrijheid toe t.a.v. winstnemingen: winst kan ook genomen worden naar rato de

voortgang in relatie tot de boekwaarde van de onderhanden werken (percentage of completion).
Criteria hiervoor kunnen zijn:

- De gerealiseerde verkopen overtreffen de gemaakte kosten én de behoedzaam geraamde nog te verkrijgen verkoopopbrengsten zijn aanmerkelijk hoger dan de behoedzaam geraamde nog te maken laatste kosten. Deze situatie kan zich voordoen bij locaties met een relatief grote winstgevendheid.
- Verkopen worden met een voorgerecalculeerde winst gerealiseerd in een goed beheersbaar (resterend) productieproces. De voorgerecalculeerde winst kan dan, onder deze relatief zekere omstandigheid, naar rato van de voortgang als gerealiseerd worden beschouwd (percentage of completion methode).

M.b.t. de winstnemingen uit met name de complexen Brandevoort 1 en BZOB kan worden gemeld dat daarin extra terughoudendheid is betracht omdat rekening is gehouden met de onzekerheden die in de nabije toekomst nog een rol kunnen gaan spelen. Te noemen is de discussie rondom het al dan niet verplaatsen van de hoogspanningsmasten bij het complex Brandevoort 1 en de onzekere economische ontwikkelingen.

Jaarrekening 2008

Ten behoeve van de Jaarrekening 2008 zijn de kostprijsberekeningen van alle grondexploitaties geactualiseerd.

Van de grondexploitaties met de uitgebreide kostprijsberekeningen is een geprognosticeerde einddatum gegeven en het verwachte resultaat op die einddatum. Voor de inzichtelijkheid en vergelijkbaarheid zijn de resultaten op einddatum (eindwaarde) teruggerekend naar een contante waarde per 31 december 2008.

Van de plannen die nog in een vroegtijdig stadium verkeren is nog geen uitgebreide exploitatieberekening gemaakt, omdat de concrete gegevens hiervoor ontbreken. Om die reden ontbreekt hier een geprognosticeerde einddatum. Voor enkele kleine plannen is gezien de beperktheid geen uitgebreide exploitatieopzet aanwezig. Voor deze plannen zonder uitgebreide exploitatieberekening is wel een globale inschatting gemaakt of de exploitatie naar verwachting ten minste kostendekkend zal zijn. Ten minste kostendekkend betekent dat hiervoor geen winstverwachting wordt gegeven. Waar een verlies wordt verwacht, is dit verwachte verlies door middel van een voorziening afgedekt.

In de producttoelichting wordt nader toegelicht welke financiële consequenties de actualisering van de kostprijscalculaties heeft gehad voor het resultaat uit grondexploitatie over 2008.

In onderstaande tabel worden alle grondexploitaties (complexen) weergegeven. In de tabel zijn eveneens de verwachte resultaten per balansdatum 31 december 2007 en de boekwaarde per 31 december 2008 opgenomen.

Overzicht grondexploitatie 2007 - 2008

	2007						2008					
	Boekwaarde ultimo 2007	Geprognosticeerde einddatum 1 januari	Eindwaarde		Contante waarde		Boekwaarde ultimo 2008	Geprognosticeerde einddatum 1 januari	Eindwaarde		Contante waarde	
			Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies	Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies			Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies	Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies
Complex												
Woongebieden:												
AKKERS	-261.124	2009	840.633		796.809		37.632	2010	286.967		273.302	
BRANDEVOORT	-12.109.844	2012	9.202.093		7.428.084		-6.495.209	2012	5.718.331		4.939.709	
BRANDEVOORT II	74.518.449	2018		28.448.697		16.654.737	92.712.014	2021		42.002.200		23.388.397
BROUWHUIS	5.021.720	2010		6.203.644		5.573.679	5.297.259	2012		6.407.172		5.534.756
DIERDONK	-58.187	2009					-44.867	2011	25.145		22.807	
HEIAKKER BROUWHUIS	2.138.842	2013		27.469		21.017	2.850.105	2014	58.547		45.873	
HOUTSE AKKER	2.373.784	2013	2.707.518		2.071.615		3.024.744	2014	2.952.794		2.313.591	
NIEUWVELD SAVANT	-965.384	n.b.					-1.010.584	n.b.				
VAN SPEIJKPLAAN BOUWPLAN							538	n.b.				
TIENDPLEIN	7.153	2009						n.b.				
ZANGERSHOF	-176.568	2009						afgesloten				
subtotaal	70.488.841		12.752.187	34.679.810	10.298.350	22.249.433	96.371.632		9.041.784	48.409.372	7.595.282	28.923.153
Saneringsgebieden:												
BEDRIJVENCENTRUM HEISTRAAT EO	1.344.117	2011		448.629		382.059	358.046	2011		553.242		501.807
CACAOFABRIEK E.O.							5.371	n.b.				
CENTRUM	1.424.755	2017		5.465.857		3.375.873	2.124.856	2018		5.612.869		3.618.105
EHAD ENGELSEWEG	2.758.439	n.b.					2.765.932	n.b.				
GLASS DECO (PARC VIVERRE)	1.933.233	2010		2.070.874		1.860.582	1.225.641	2010		1.957.666		1.864.444
GOORLOOPZONE	1.341.664	2012	13.010		10.502		2.038.655	2014	10.030		7.859	
GROENE LOPER	8.652.734	2012		10.878.011		8.780.913	8.296.486	2014		10.829.242		8.484.994
HEISTRAAT 58 T/M 66	559.543	2012		694.601		560.694	608.519	2013		727.953		598.889
HEISTRAAT BAKELSEDIJK	-154.745	n.b.					-122.527	n.b.				
HELMOND WEST	201.974	n.b.					219.349	n.b.				
HERSTRUCTURERING HELMOND WEST	-67.727	n.b.					-336.988	n.b.				
KANAALZONE	18.045	n.b.					14.940	n.b.				
KANAALZONE NEDSCHROEF - RAYMAKERS		afgesloten					481.625	n.b.				

Overzicht grondexploitatie 2007 - 2008

Complex	2007						2008					
	Boekwaarde ultimo 2007	Geprognosticeerde einddatum 1 januari	Eindwaarde		Contante waarde		Boekwaarde ultimo 2008	Geprognosticeerde einddatum 1 januari	Eindwaarde		Contante waarde	
			Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies	Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies			Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies		
KLUISSTRAAT NOORD WEST	-11.693	2012		7.718		6.230	-360.720	2013	9.323		7.670	
MAHONIEHOUTSTRAAT BIBLIOTHEEK	5.733	n.b.					480.080	2013	11.141		9.166	
MIERLO HOUT 3E FASE (SLEGERSTRAAT)	1.182.609	2012		2.124.445		1.714.888	2.189.428	2013		2.461.646		2.025.202
MIERLOSEWEG 212 T/M 232	548.217	n.b.					580.106	n.b.				
MOLENSTRAAT E.O.	56.484	n.b.					164.923	n.b.				
PISTORIUSSTRAAT	588.205	2011		584.918		498.124	416.454	2012		129.764		112.095
PLEINEN HEISTRAAT	1.992.751	2013		817.942		625.836	2.762.435	2015		1.144.892		854.336
SMALSTRAAT	1.036.442	2013		1.708.626		1.307.328	1.155.240	2015		1.747.526		1.304.031
STEENWEG - CHRISTINALAAN	751.174	2013		1.051.202		804.311	1.395.631	2013		1.181.518		972.038
T HOOL		afgesloten					4.051	n.b.				
TORENSTRAAT	267.831	2012		1.066.139		860.605	283.429	2013		1.014.103		834.305
VEESTRAAT E.O.	53.159	n.b.					57.402	n.b.				
VOSSENBERG	-2.974.250	2011		1.059.416		902.213	-1.622.646	2013		590.224		485.579
WEVERSPoord (HEISTRAAT 3E FASE)	-4.632.035	n.b.					-4.728.203	2017	270		183	
ZONNEKWARTIER	766	2010		2.504.620		2.250.282	-478.925	2011		1.878.693		1.704.030
subtotaal	16.877.425			13.010	30.482.998	10.502	23.929.938			19.978.590		23.359.855
Industriegebieden:												
BEDRIJVENPARK SCHOOTEN	3.516.919	2011	1.852.560		1.577.665		3.639.986	2013	2.090.286		1.719.683	
BEDRIJVENTERREIN BOKHORST	6.413	n.b.					7.908	2014		82.839		64.907
BEDRIJVENTERREIN ZUID OOST BRABANT	18.680.089	2013	11.416.347		8.735.039		15.457.044	2015	13.225.858		9.869.339	
DE WEYER OOST E.O.	1.311.641	2011	148.728		126.659		1.389.417	2013	339.861		279.604	
RIETBEEMD	1.184.172	2010		1.285.430		1.154.898	1.249.952	2011		1.350.290		1.224.753
RIJPELBERG BEDRIJVENTERREIN	-949.845	2011	1.449.366		1.234.300		-493.482	2013	1.054.090		867.202	
SPIRO CHURCHILLAAN - FRANKE	2.949.931	2011		948.908		808.103	2.713.640	2013		1.032.883		849.755
VARENSCHUT VAN GOG	183.837	n.b.						afgesloten				
ZUID I-II	-493.860	2010	854.046		767.320		-295.711	2012	739.252		638.594	
subtotaal	26.389.297			15.721.047	2.234.338	12.440.983	1.963.001			23.668.754		2.139.415

Overzicht grondexploitatie 2007 - 2008

Complex	2007						2008					
	Boekwaarde ultimo 2007	Geprognosticeerde einddatum 1 januari	Eindwaarde		Contante waarde		Boekwaarde ultimo 2008	Geprognosticeerde einddatum 1 januari	Eindwaarde		Contante waarde	
			Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies	Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies			Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies	Geprognosticeerde winst	Geprognosticeerd verlies
Overige gebieden:												
BERKENDONK	-793.506	n.b.					-619.725	n.b.				
BERKENDONK RECREATIEGEBIED	771.812	n.b.		175.000		175.000	815.755	n.b.		175.000		175.000
OVERIGE GRONDEN	11.157.745	n.b.		2.942.000		2.942.000	11.726.744	n.b.		2.072.389		2.072.389
RESTEXPLOITATIES		n.b.	1.833.770		1.833.770			n.b.	2.272.426		2.272.426	
STIPHOUT CENTRUM	-269.838	n.b.					-278.411	n.b.				
STIPHOUT GEBIEDSVISIE	23.164	n.b.					65.901	n.b.				
SUYTKADE	7.054.687	n.b.					7.397.824	n.b.				
SUYTKADE STIMULUS	1.757.186	n.b.					4.504.763	n.b.				
TOTAAL EXPL DIVERSE EXPLOITATIE OVK	-778.959	n.b.					-663.754	n.b.				
subtotaal	18.922.291		1.833.770	3.117.000	1.833.770	3.117.000	22.949.097		2.272.426	2.247.389	2.272.426	2.247.389
Generaal totaal	132.677.854		30.320.014	70.514.146	24.583.605	51.259.372	162.968.073		28.794.321	82.952.111	23.267.008	56.669.812

De per ultimo 2007 afgesloten exploitaties KANAALZONE NEDSCHROEF – RAYMAKERS en 'T HOOL zijn als gevolg van nieuwe ontwikkelingen heropend

Reserves en voorzieningen

Weerstandsvermogen

Ten behoeve van de grondexploitatie is een weerstandsvermogen van afgerond € 11.400.000 aanwezig als buffer voor onvoorziene ontwikkelingen. Het weerstandsvermogen hoeft niet aangesproken te worden en blijft daardoor ongewijzigd.

Bestemmingsreserve revitalisering bedrijventerreinen

Deze reserve dient om de onrendabele toppen van bedrijven die in het kader van revitalisering moeten verdwijnen af te dekken. De reserve wordt gevoed door een bijdrage ten laste van de exploitaties van bedrijventerreinen (normbedrag per verkochte m²).

Voorziening BLS middelen

In het kader van de woningbouwafspraken 2005-2010 met de Rijksoverheid ontvangt de gemeente Helmond voor elke woning die in deze periode daadwerkelijk gerealiseerd is, van het Rijk via het SRE een bedrag van € 923,93. De gemeente is vrij om het op deze manier verkregen bedrag in te zetten, mits het maar voor de volkshuisvesting bestemd wordt. Deze middelen zijn geormerkt ondergebracht in het Grondbedrijf.

Over de jaren 2005, 2006 en 2007 is inmiddels een bedrag ontvangen van in totaal € 1.720.357.

In totaal is in 2007 en 2008 een bedrag van bijna € 31.000 aan dit budget onttrokken. Het betrof

- uitgaven voor het organiseren van bijeenkomsten in het kader van de ontwikkeling van de Helmondse Woonvisie 2007-2015: Helmond Bouwt De Toekomst: Goed wonen dus! (€ 5.150)
- uitgaven voor de deelname aan de Woonbeurs Livin'2008 en vooruitbetaling 2009 (€ 15.000)
- promotie Starterslening (€ 1.700)
- activiteiten Commissie Wonen (€ 1.500)
- een bijdrage in de kosten van de evaluatie van Huren in Helmond (€ 6.200)
- overige kosten (€ 1.100).

Verder is er in de Voorjaarsnota 2007 vanuit dit budget vanaf 2008 voor de komende 10 jaren jaarlijks een bedrag van € 100.000 toegezegd voor het project Wonen boven Winkels.

Voortgang beleidsuitvoering

In bovenstaande tabel is weergegeven hoe de grondexploitatie zich hebben ontwikkeld. De verwachtingen als gevolg van de kredietcrisis en de economische recessie zijn hierin meegenomen. De kredietcrisis zelf heeft geen directe invloed op de grondexploitatie. De gemeente kan nog steeds lenen op de kapitaalmarkt. Maar de kredietcrisis heeft een drukkend effect op de hoogte van de rente(s). Indirect heeft de kredietcrisis dus wel invloed op de grondexploitatie.

Door de kredietcrisis is de economie in een recessie beland. Eén van de gevolgen hiervan is dat er minder woningen worden verkocht en er daardoor ook minder wordt gebouwd. Vooral dat laatste heeft invloed op de grondexploitatie. Het gevolg is immers dat er minder (althans later) grond wordt verkocht. Deze vertraging in gronduitgifte betekent dat de complexen meer rentelasten te verwerken krijgen. Dit werkt vooral negatief door in complexen met veel geïnvesteerd vermogen.

De economische crisis heeft door een afnemende vraag een drukkend effect op de prijzen voor grondstoffen, waardoor de kosten voor de aannemers dalen. Daar komt bij dat een dalende vraag meer concurrentie tot gevolg heeft, waardoor aanbestedingen naar verwachting lager uit zullen vallen. De verwachting is daarom dat de komende periode aanneemsommen zullen meevallen.

Samenvatting van (mogelijke) consequenties van de kredietcrisis voor de grondexploitatie met tussen haakjes of de consequentie positief of negatief doorwerkt in de grondexploitatie:

1. op dit moment heeft de crisis drukkend effect op de hoogte van de rente (+, mits interne rente ook daalt)

2. minder grondverkoop en vertraging plannen, waardoor geïnvesteerd vermogen toeneemt en dus rentelasten zullen toenemen (-)
3. minder ruimte voor stijging grondprijzen (- of 0 zolang de grondprijs voor inflatie gecorrigeerd blijft)
4. drukkend effect op aanneemsommen (+)
5. kans bestaat dat bij een afnemende vraag de marktwaarde van grond en opstallen kan afnemen, waardoor prijs voor aankopen kan dalen of althans minder kan stijgen (+)
6. zonder aanpassing apparaatskosten zal met evenveel kosten minder grond verkocht worden, wat automatisch betekent dat de complexen zwaarder belast zullen worden door een toename van de plankosten (-)

De negatieve effecten zijn qua hoogte vele malen groter zijn dan de positieve. Deze ontwikkelingen hebben grote invloed op de grondexploitatie van met name Brandevoort II, Centrumplan, Suytkade en Groene Loper.

6.6 Paragraaf financiering

6.6.1 Inleiding

De Eerste Kamer heeft de wijziging van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) op 28 oktober 2008 als hamerstuk afgedaan. De wetswijziging is met name bedoeld ter verbetering van de financieringsbehoefte.

De wet is gewijzigd op een beperkt aantal punten. De belangrijkste zijn:

- Beëindiging van de hypotheekverstrekking aan eigen personeel.
- De mogelijkheid tot een variabele kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen.
- De kwartaalrapportages voor het toezicht op de kasgeldlimiet is vervallen. De informatie hierover wordt opgenomen in de financieringsparagraaf bij de Begroting en het Jaarverslag.
- De gewijzigde renterisiconorm: de jaarlijkse verplichte renteaflossingen en renteherzieningen mogen voor gemeenten niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Ten aanzien van de hypotheekverstrekking aan het eigen personeel kan worden opgemerkt, dat de gemeente Helmond een samenwerkingsovereenkomst heeft met het Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel op basis waarvan de gemeente borgstellingen verleend voor door het eigen personeel aangegane hypothecaire geldleningen. Als gevolg van de wetswijziging betekent dat hiervan geen gebruik meer kan worden gemaakt.

Hierna wordt nog nader ingegaan op de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor 2008. Voormelde nieuwe normen gelden met ingang van het dienstjaar 2009.

Bij raadsinformatiebrief van 6 november 2008 is uw raad nader op de hoogte gesteld van de mogelijke gevolgen voor de gemeente Helmond van de kredietcrisis.

In dit verband wordt in deze paragraaf nog stilgestaan bij de ontwikkeling van de liquiditeitspositie van de gemeente en de stand van zaken rond de gemeentelijke beleggingen.

Het huidige treasurystatuut is voor de laatste keer vastgesteld in onze vergadering van 30 augustus 2005. In het statuut is aandacht geschonken aan de doelstellingen van treasury in het algemeen, de organisatie van de treasury-functie, nadere randvoorwaarden rond treasury, waaronder het risicomijdend handelen, procedureregels bij het aangaan en verstrekken van geldleningen etc. Aan de hand van de doorgevoerde wijzigingen in de wet Fido en de huidige praktijk zal in de loop van 2009 het huidige treasurystatuut gewijzigd worden.

6.6.2 Algemene ontwikkelingen

6.6.2.1 Gembank

Zoals bekend wordt in Helmond sinds 1995 gewerkt met de zogenaamde Gembank. Dit is een administratief afgescheiden deel van de Begroting, waarin de aan derden verstrekte geldleningen zijn ondergebracht, alsmede de geldleningen die door de gemeente op de kapitaalmarkt voor dit doel zijn aangegaan. Op deze manier kunnen de geldstromen, die samenhangen met de leningenportefeuille goed worden gevolgd. De positie van de Gembank is door de invoering van de wet Fido niet wezenlijk veranderd. Er is wel duidelijk sprake van een terughoudend beleid voor wat betreft het verstrekken

van nieuwe geldleningen en borgstellingen. Door vervroegde aflossingen van verstrekte geldleningen is dan ook sprake van een afnemend volume. Dit blijkt ook uit de tabel in paragraaf 1.5.2.

De verstrekking van kredieten (of garanties op kredieten) aan derden door de gemeente is geen onderwerp van beoordeling in het kader van de wet Fido, mits de verstrekking ervan voortvloeit uit een opvatting van de gemeente dat het hier gaat om de uitoefening van haar publieke taak. Uit de jaarrekening 2008 blijkt voor de Gembank een voordelig saldo van € 180.147 (raming € 164.484). Dit hoger saldo wordt met name veroorzaakt door niet voorziene ontvangen boetes van vervroegd afgeloste geldleningen u/g.

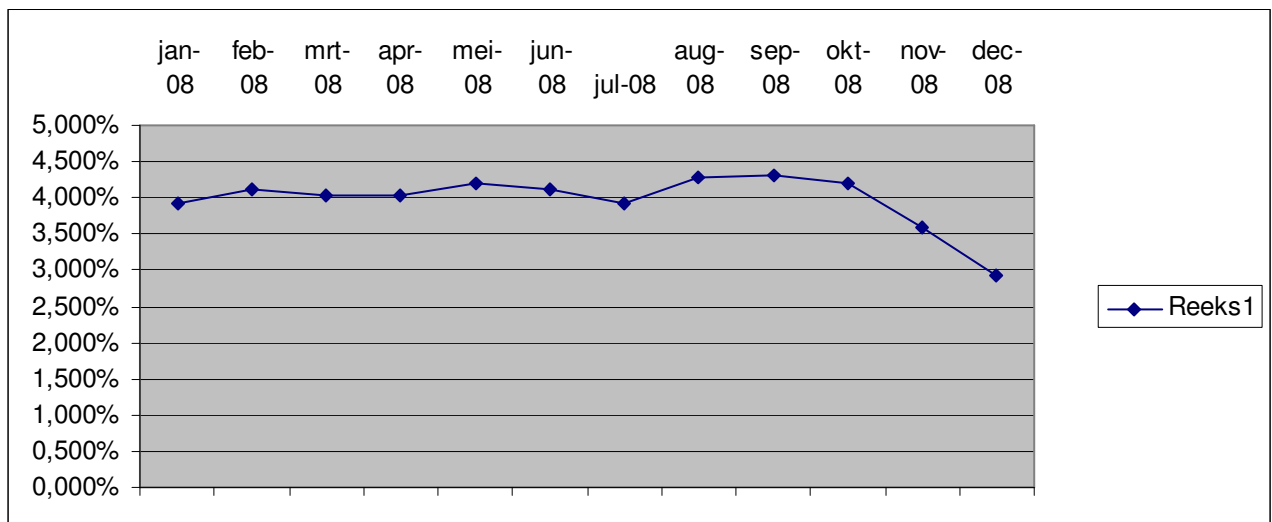
6.6.2.2 Ontwikkelingen op de Europese geld- en kapitaalmarkt.

Zoals blijkt uit onderstaande tabel voor wat betreft de geldmarkt is in 2008 sprake geweest van een redelijk stabiel tarief, echter de laatste maanden van het jaar is de rente sterk gedaald. Dit mede als gevolg van de kredietcrisis.

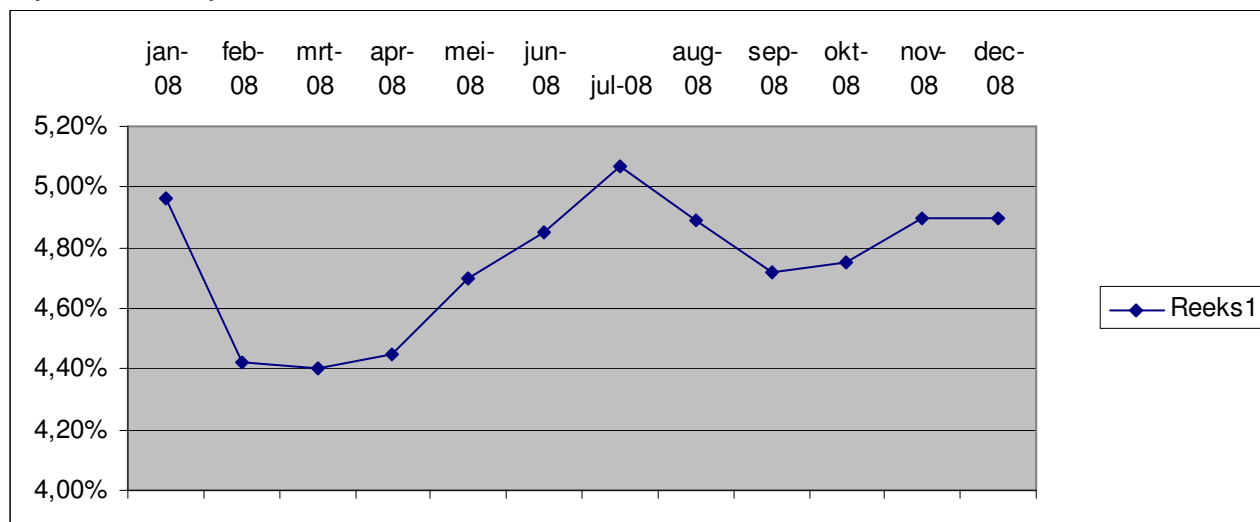
De kapitaalmarkt heeft in 2008 een wat grilliger verloop gekend. Vooral in het begin van 2008 is de rente behoorlijk gedaald, waarna in juli weer een stijging te zien was. Daarna was er, eveneens als gevolg van de kredietcrisis, weer een daling te zien.

Het sentiment op de financiële markten wordt voorlopig nog gedomineerd door de crisis op de kredietmarkten. Het herstel van de economie zal langer op zich laat wachten als dat men in eerste instantie verwachtte. De Europese Centrale Bank zal het monetaire beleid de komende maanden verder versoepelen. De lange rentetarieven zullen naar verwachting voorlopig op hetzelfde relatief gezien lage niveau blijven. Het inflatierisico in de eurozone blijft aanwezig.

Call-geld van 1 januari 2008 t/m 31 december 2008

10 jaar fixe van 1 januari 2008 t/m 31 december 2008

6.6.3 Treasurybeheer

6.6.3.1. Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet volgens de wet Fido heeft als doelstelling het beheersen van de risico's van de korte schuld. Dit houdt met name in, dat de gemeente verplicht is bij het overschrijden van deze limiet het meerdere om te zetten in vaste schuld ofwel te consolideren.

De wettelijke norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal in enig jaar. Voor 2008 betekende dit een limietbedrag van € 26.800.000. In 2008 zijn we ruim onder deze limiet gebleven.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op de schuld met een rentelooptijd van > 1 jaar.

Deze norm is erop gericht dat de gemeenten een evenwichtige opbouw hebben van de schuld die geherfinancierd moet worden. De norm van 20% houdt ruwweg in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het totaal van de vaste schuld. Zoals hiervoor aangegeven wordt dit bij wetwijziging 20% van het begrotingstotaal. De gemeente Helmond is in 2008 ruimschoots onder genoemde oude norm gebleven (limiet € 31.500.000).

6.6.3.2. Kredietrisicobeheer

Zoals bekend, zijn alle verstrekte geldleningen ondergebracht in de zogenaamde Gembank. Als gevolg van het sinds enkele jaren gevolgde terughoudend beleid voor wat betreft nieuwe financieringen, de normale aflossingen en de vervroegde aflossing van geldleningen, met name door corporaties, neemt het volume gestaag af (zie het overzicht hierna).

In 2005 is met diverse woningcorporatie en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) een overeenkomst aangegaan voor gelimiteerde borgstelling. Dit betreft de woningcorporaties Woonpartners, Wocom, Compaen en Volksbelang.

In 2008 zijn dan ook borgstellingen voor de in Helmond werkzame toegelaten instellingen met € 65.500.000 toegenomen. Het betreft daarbij met name de borgtochtovereenkomsten met het WSW waarbij de gemeente de zogenaamde achtervangfunctie vervult.

Daarnaast is bij het Elkerliek ziekenhuis een borgstelling van € 1.400.000 vernieuwd.

Evenals in 2007 zijn er bij de verstrekte leningen, conform de afspraken met het Elkerliek ziekenhuis en de Bank Nederlandse Gemeenten, twee leningen vroegtijdig afgelost. Ook bij de Nederlandse Waterschapsbank zijn twee leningen vroegtijdig afgelost. Daartegenover staan vroegtijdig afgeloste geldleningen door woningcorporatie Woonpartners en de Bibliotheek.

In onderstaand overzicht ziet u het verloop van de verstrekte leningen en de gegarandeerde leningen.

Overzicht verstrekte geldleningen en garanties

OVERZICHT VERSTREKTE GELDLeningen EN GARANTIES			
(bedragen x 1.000)	stand	stand	stand
	1-1-2007	1-1-2008	31-12-2008
a. geldleningen			
Woningbouwcorporaties	74.940	73.635	65.306
Elkerliek ziekenhuis	17.088	10.658	3.433
overige verpleeg/verzorgingshuizen	29.884	27.213	26.503
overige	17.060	18.927	19.234
totaal a	138.972	130.433	114.476
b. garanties			
totaal netto risico bedrag *	53.762	48.502	46.602
achtervang via WSW	334.946	374.180	428.970
garanties particuliere woningbouw **	33.587	31.884	0
totaal b	422.295	454.566	475.572
totaal a en b	561.267	584.999	590.048

*) Bij de bepaling van het netto risico-bedrag is rekening gehouden met eventuele nog lopende contracten en bankgaranties. Geen rekening is gehouden met door de gemeente gestelde zekerheden alsmede de financiële positie van de betreffende instelling.

**) De risico's op verleende gemeentegaranties voor de particuliere woningbouw, verstrekt tot het jaar 1995, heeft de gemeente destijds overgedragen aan de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). De afgelopen jaren hebben zich geen verliezen meer voor gedaan. Het contract met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen, waar de NHG onder valt, is beëindigd. Dit betekent dat de Stichting de gemeente niet meer kan aanspreken op mogelijke verliezen, die zich voordoen en de gemeente t.a.v. dit onderdeel geen risico meer loopt. Om die reden is in de kolom 2008 geen bedrag meer opgenomen.

Zoals bekend, wordt jaarlijks aan de hand van de jaarstukken van de diverse instellingen een analyse gemaakt van de kredietrisico's. Aan de hand van de ingestuurde jaarverslagen 2007 is een nieuwe analyse gemaakt van het risicoprofiel.

Voor de bepaling van de gewenste hoogte van de risicovoorziening wordt uitgegaan van een indeling van de betrokken instellingen naar een laag, normaal en verhoogd risicoprofiel. Zie in dit verband de toelichting bij de risicovoorziening verstrekte en gegarandeerde geldleningen.

6.6.4 Gemeentefinanciering

6.6.4.1 Financiering

De mutaties in de leningenportefeuille (o/g) vanaf 1 januari 2008 zijn als volgt samen te vatten:

Overzicht opgenomen geldleningen

Mutaties opgenomen geldleningen 2008 (bedragen x € 1.000)		
	Eigen Fin.	Gembank
stand 1 januari 2008	€ 26.628	€ 130.863
aangetrokken leningen	€ 0	€ 0
buitengewone aflossingen	€ 0	€ 8.043
reguliere aflossingen	€ 4.830	€ 7.910
stand 31 december 2008	€ 21.798	€ 114.910

De buitengewoon afgeloste geldleningen betreffen onder andere 2 leningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten, die in directe relatie stonden met verstrekte leningen aan het Elkerliek Ziekenhuis. In 2005 zijn hierover afspraken gemaakt met de B.N.G. en het Elkerliek ziekenhuis.

In 2008 zijn geen nieuwe geldleningen aangetrokken. De liquiditeitspositie van de gemeente kan voor 2008 tot het 4e kwartaal 2008 als goed worden omschreven. In het 4e kwartaal echter, rond eind november, liep door uitstel van diverse grondtransacties, de liquiditeitspositie zo zeer terug, dat er op 24 december 2008 een kasgeldlening van één maand voor een bedrag van € 5.000.000 is aangetrokken.

6.6.4.2. Uitzettingen

Verstrekte geldleningen

In 2008 is een geldlening verstrekt aan Combivisie voor een bedrag van € 49.589.

De Grond exploitatie Maatschappij Suytkade C.V. heeft van de lopende geldlening van € 16.000.000 in 2008 een bedrag van € 750.000 opgenomen. Daarmee heeft Suytkade het maximaal te lenen leningbedrag bereikt. Daarnaast is met voornoemde C.V. een rekening-courantkrediet aangegaan tot een maximum van € 1.500.000.

Garantieproduct ABN-AMRO

In het kader van de besluitvorming rond de Voorjaarsnota 2000 is ingestemd met de belegging van een bedrag van € 8.258.000 in een zogenaamd garantieproduct.

De gemeente ontvangt op basis van deze belegging een gegarandeerd beleggingsrendement van 4% samengesteld per jaar. Voorts is contractueel afgesproken, dat de bank jaarlijks vanaf 2001 t/m 2019 aan de gemeente een uitkering doet van € 453.780. Op 1 september 2020 ontvangt de gemeente tenminste een bedrag terug van € 5.041.000. De marktwaarde van de beleggingen per 31 december 2008 bedraagt € 8.012.263. Zoals bekend zijn de aandelen ABN-AMRO inmiddels volledig in handen van de Rijksoverheid.

Belegging APG (voorheen Loyalis)

De escrows welke in de periode na overdracht van de aandelen Obragas zijn aangehouden, zijn in 2007 vrijgevallen en voor een belangrijk deel ook opgenomen.

Er is nog één belegging aangehouden: APG –IS Rentefonds 1-3. Zoals aangegeven in de raadsinformatiebrief van 6 november 2008 belegt het fonds in Europese staatsobligaties en obligaties van Europese banken welke voldoen aan de wet Fido. Het fonds bewaakt continu met name laatst genoemde groep in verband met mogelijke kredietrisico's. Per 31 december 2008 was sprake van een waarde van de portefeuille van € 6.398.382. In vergelijking met de stand per 31 december 2007 is daardoor sprake van een daling van de waarde met € 601.095.

6.6.4.3. Relatiebeheer

Met ingang van 1 januari 2006 loopt er een 5-jarig contract met de ING Bank voor het huisbankierschap. Het maximaal krediet in rekening-courant is daarbij bepaald op € 25.000.000. Met de Bank Nederlandse Gemeenten is eind 2000 een herziene overeenkomst financiële dienstverlening gesloten, waarbij het maximaal krediet in rekening-courant is gesteld op € 4.500.000.

Daarnaast heeft de gemeente bankrelaties met de ABN-AMRO Bank. Dit jaar is na overleg met de bank het krediet in rekening-courant verlaagd van € 907.560 naar € 250.000. In de praktijk wordt niet of nauwelijks gebruik gemaakt van deze kredietfaciliteit.

6.7 Paragraaf overzicht lokale heffingen

6.7.1 Algemene ontwikkelingen

De gemeente Helmond heeft haar tarieven OZB en afvalstoffenheffing in 2008 volgens de algemene richtlijnen met 1,75% inflatiecorrectie verhoogd.

Uitzondering vormde de rioolrechten, die met € 10 per aansluiting extra zijn verhoogd conform eerdere beleidsafspraken die hierover zijn gemaakt.

Gevolg van het bovenstaande was een verzwaring van de lastendruk voor de burger.

Onderstaand is een en ander nader uitgewerkt en grafisch weergegeven.

Indien de gemeente Helmond zich in de vergelijking beperkt tot de ontwikkeling van de belastingen die tot woonlasten voor gebruikers van woningen leiden (afvalstoffenheffing, rioolafvoerrecht en de onroerende zaakbelastingen) over de periode 2003 t/m 2008 per woning ontstaat het volgende beeld (incl. de in de rekening opgenomen verhogingen):

Tabel: Belastingen die tot woonlasten leiden (in €).

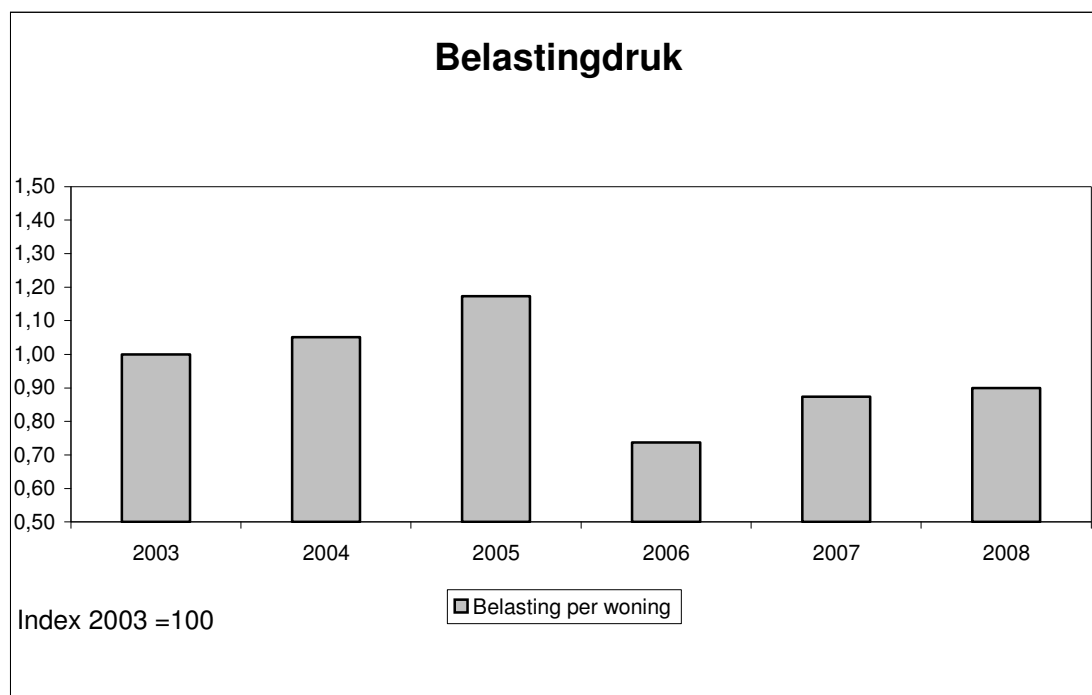
Jaar	OZB*	Rioolrecht	Afvalstoffenheffing	Korting**	Totaal
2003	168,00	139,08	209,76	-45,38	471,46
2004	172,50	152,76	215,40	-45,38	495,28
2005	173,00	163,68	216,72	0	553,40
2006	0	176,64	220,68	-50,00	347,32
2007	0	188,76	223,32	0	412,08
2008	0	201,96	222,24	0	424,20

* Hierbij is voor de bepaling van de OZB voor de belastingjaren 2003 t/m 2004 uitgegaan van een gemiddelde waarde van een woning van € 125.683 en voor 2005 van een gemiddelde waarde van woningen van € 193.520. Vanaf 2006 is het gebruikersdeel OZB woningen door de afschaffing ervan op nul gesteld.

** Tot en met 2004 werd van rijkswege de Zalmsnip als korting op de aanslag OZB in mindering gebracht. Over 2006 is van gemeentewege € 50 op de gecombineerde aanslag Gemeentelijke Heffingen in mindering gebracht.

Grafisch wordt dit als volgt weergegeven:

De verhoging in 2005 wordt m.n. veroorzaakt door de maatregel van de Rijksoverheid om de zgn. Zalmsnip ingaande 2005 te schrappen. Zoals al aangegeven wordt de sterke daling in 2006 met name veroorzaakt door het vervallen van de onroerende zaakbelasting voor gebruikers van woningen en de eenmalige korting van € 50 wegens een overschot in de reserve afvalstoffenheffing.

6.7.2 Uitgangspunten tarievenbeleid

Voor het belastingjaar 2008 wordt voor de OZB gewerkt met een nieuwe waardegrondslag als gevolg van een nieuwe herwaarderingronde, waarbij de WOZ-waarden naar waardepeildatum 1 januari 2007 de grondslag voor de heffing vormen.

In het tarievenbeleid van de gemeente Helmond voor 2008 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De tarieven zijn kostendekkend (geldt met name voor de riolrechten en afvalstoffenheffing / bestaand beleid);
- De tarieven worden jaarlijks gecorrigeerd voor de gevolgen van de inflatie. Daarmee houden deze tarieven gelijke tred met de stijging van de algemene kosten. Voor 2008 zijn de gemeentelijke tarieven verhoogd met 1,75% (bestaand beleid) met uitzondering van het riolrecht;
- De gevolgen van de waardeinstijging (of daling) van de onroerende zaken worden gecompenseerd door de OZB-tarieven evenredig te verlagen, waardoor er op macro-niveau geen hogere OZB-opbrengsten worden gegenereerd.

De tarieven zijn bepaald conform deze uitgangspunten en zijn als zodanig toegepast in 2008.

6.7.3 Strategische ontwikkelingen

Met ingang van 2006 is in de Gemeentewet opgenomen, dat de stijging van de OZB-tarieven gemaximaliseerd is door invoering van maximumtarieven en drempeltarieven.

Inmiddels is per 1 januari 2008 deze maximering weer opgeheven, zodat de gemeenten weer enige vrijheid hebben in het bepalen van de eigen belastinginkomsten.

Landelijk wordt al jaren onderzocht hoe de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ beheersbaar gehouden kunnen worden.

Zo wordt gezocht naar alternatieve toepassingsmogelijkheden voor de aanwezige gegevens, waardoor meerdere partijen in de kosten zullen delen. Door de invoering van de Wet Werken aan Winst in het jaar 2007 is de WOZ-waarde van belang geworden voor ondernemingen, bij de bepaling van de (maximale) afschrijving van het bedrijfsonroerend goed.

Ook uit de Begroting over de laatste jaren blijkt duidelijk, dat de kosten voor uitvoering van de Wet WOZ in Helmond een dalende trend laten zien. Helmond behoort met € 14,41 per object tot de top tien van gemeenten met de laagste kosten.

Op 16 februari 2007 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel "gemeentelijke watertaken". Hierin wordt de verbreding van het gemeentelijke rioolrecht tot een bestemmingsheffing geregeld.

Hiermee kunnen gemeenten ook voorzieningen bekostigen voor regenwaterafvoer en de aanpak van grondwaterproblemen in bebouwd gebied.

Tevens krijgen gemeenten via een zorgplicht een formele rol toegekend in de aanpak van stedelijke grondwaterproblemen.

Het huidige heffingssysteem voor rioolrecht zal ook op deze verbrede rioolheffing van toepassing blijven; wel zullen hierdoor in de nabije toekomst meer kosten moeten worden verhaald, wat invloed zal hebben op de tarieven.

Invoering van de wet heeft plaatsgevonden in 2008, waarna er een overgangstermijn van twee jaar is ingesteld. Voor de Begroting 2010 zal de heffing van deze vernieuwde verbrede rioolheffing gebaseerd moeten zijn op de nieuwe wet, het corresponderende artikel in de gemeentewet en op het Waterplan van de gemeente.

6.7.4 Tarieven 2008

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens per belasting c.q. heffing inzicht verschaft hoe het tarievenbeleid zich daadwerkelijk vertaalt in de tarieven voor 2008.

6.7.4.1 Onroerende zaakbelastingen

Ten aanzien van de geraamde opbrengst OZB voor 2008 is rekening gehouden met een aanpassing van de tarieven met 1,75% (inflatiecorrectie).

Het vorenstaande heeft geleid tot de volgende tariefontwikkeling:

	2007:	2008:
Voor Woningen:		
Eigenaren:	€ 2,65	€ 2,48
Voor Niet-Woningen		
Gebruikers:	€ 3,84	€ 3,68
Eigenaren:	<u>€ 4,80</u>	<u>€ 4,59</u>
Totaal:	€ 8,64	€ 8,27

Bij de bovenstaande tariefvoorstellen is uitgegaan van bestaand gemeentelijk beleid. Om de belastingplichtigen geen nadeel te laten ondervinden van de waardestijging van de onroerende zaken, die na de nieuwe herwaardering in de WOZ-waarden tot uiting komt, zijn de tarieven omgekeerd evenredig aan deze stijging verlaagd. Wel is een inflatiecorrectie van 1,75% doorgevoerd.

Door een grotere leegstand bij met name de niet-woningen (bedrijven, terreinen, e.d.) blijven de opbrengsten achter bij de raming. Het tekort zal naar verwachting rond de € 200.000 uitkomen.

6.7.4.2 Rioolrechten

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de heffing rioolrechten. Deze rechten worden geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater op de riolering.

De aanslag rioolrechten wordt op één aanslagbiljet gecombineerd met de reinigingsrechten en onroerende zaakbelastingen.

Helmond kent twee categorieën tarieven, namelijk een basistarief dat behoort bij een waterverbruik van minder dan 1.200 m³ en een aantal (degressieve) tarieven gebaseerd op een waterverbruik van meer dan 1.200 m³. Het basistarief bestaat uit een vast bedrag, voor het meer verbruikte water moet een tarief per kubieke meter afgevoerd afvalwater worden betaald.

Op basis van de nieuwe wet 'Gemeentelijke Watertaken' krijgen gemeenten de mogelijkheid om een heffing in te voeren voor de aan hen toebedeelde watertaken. Deze heffing is breder inzetbaar dan het huidige rioolrecht. Daarnaast komt er de mogelijkheid om deze heffing te splitsen in een 'afvalwaterheffing' en een 'regenwaterheffing'.

Het onderzoek naar de consequenties voor Helmond van het invoeren van deze bredere heffing en of het zinvol is om een splitsing te maken in een heffing voor afvalwater en regenwater wordt in 2009 afgerond.

Om voldoende financiële armslag te krijgen voor investeringen en vervangingen in het Helmondse rioleringsnetwerk is een meerjarig tarievenbeleid ontwikkeld.

Op basis van dit beleid wordt het tarief jaarlijks verhoogd met € 10 tot en met het jaar 2010, boven op de jaarlijkse inflatiecorrectie van het tarief. Uitgangspunt is een kostendekkende exploitatie.

Op basis van deze constatering is het tarief voor 2008 verhoogd met 1,75% + € 10. Het tarief is bepaald op € 201,96 ofwel € 16,83 per maand voor de kleine afvoeren.

Tarief Rioolafvoerrecht:	2007	2008
Per jaar	€ 188,76	€ 201,96

6.7.4.3 Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe "de vervuiler betaalt".

De beëindiging van het Facilitair Contract met Essent en de bijstelling van de transportkosten-vereiniging voor afval hebben per saldo tot lagere kosten geleid, waardoor de voor inflatie gecorrigeerde tarieven met ongeveer € 5 per belastingplichtige verlaagd zijn.

De meest gangbare tarieven voor 2008 zijn met het vastgestelde percentage voor de inflatiecorrectie van 1,75% als volgt vastgesteld:

Een groene en een grijze bak van 140 lt.:	€ 222,24 per jaar;
Een groene of grijze bak van 140 lt. en een van 240 lt.:	€ 257,16 per jaar;
Een groene en een grijze bak van 240 lt.:	€ 292,08 per jaar;
Voor elke extra groen of grijze bak van 140 lt.:	€ 48,84 per jaar;
Voor elke extra groen of grijze bak van 240 lt.:	€ 83,76 per jaar;

De aanslag afvalstoffenheffing en/of reinigingsrecht wordt op het gecombineerde aanslagbiljet gemeentelijke heffingen samen met de rioolrechten en de onroerende zaakbelastingen verzonden. Met ingang van 2007 wordt de afvalstoffenheffing voortaan aan het begin van het jaar als een voorlopige aanslag opgelegd, die net als de huidige aanslag gemeentelijke heffingen in 9 termijnen kan worden betaald. Begin 2008 is de definitieve aanslag voor het jaar 2007 en de nieuwe voorlopige aanslag voor 2008 in één enveloppe verzonden. Deze systematiek, die ook door de Belastingdienst wordt gehanteerd, ondervangt alle wijzigingen in de loop van het jaar in bestaande belastingplichten. Belastingplichtigen die zich in de loop van het jaar in Helmond vestigen of juist vertrekken krijgen tussentijds een nieuwe aanslag respectievelijk vermindering op die aanslag. Het betreft een verbetering ten opzichte van de omslachtige en klantovriendelijkere huidige praktijk, waarbij aan het eind van het jaar navorderingsaanslagen werden verstuurd voor de mutaties in de belastingplicht.

6.7.4.4 Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. Deze belasting geldt formeel als algemeen dekkingsmiddel. Conform uw wens wordt deze belasting ingezet als doelbelasting, namelijk voor de bestrijding van de gevolgen van hondenuitlast. Hieronder vallen onder andere activiteiten als het schoon houden van plantsoenen en hondenuitlaatvelden en het houden van toezicht.

In de gemeente werden per 1 januari 2008 ongeveer 7.300 honden gehouden. Controle op de naleving vindt systematisch plaats door 5 parttime controleurs.

De tarieven zijn aangepast met 1,75% inflatiecorrectie tot € 49,32 voor de eerste hond en € 98,64 voor de tweede en elke volgende hond. De opbrengst voor 2008 komt nagenoeg overeen met de raming van € 397.000.

6.7.4.5 Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen op of boven gemeentegrond. Deze belasting geldt als algemeen dekkingsmiddel.

De verschillende tarieven zijn met 1,75% gecorrigeerd voor inflatiecorrectie.

De totale opbrengst uit opgelegde kohieren bedraagt ongeveer € 130.000, wat nagenoeg overeenkomt met het geraamde bedrag.

De precario is een belasting met sterk wisselende opbrengsten, doordat het gebruik van gemeentegrond niet altijd voorspelbaar is. Met name het uitvoeren van grote bouwprojecten, al dan niet op gemeentegrond kan tot grote verschillen leiden.

6.7.4.6 Leges

Leges zijn rechten die de gemeente op grond van de Gemeentewet of andere wetten kan heffen in verband met verstrekte (administratieve) diensten.

De tarieven zijn in principe met 1,75% inflatiecorrectie aangepast, uitgezonderd de tarieven waarvoor wettelijke beperkingen gelden, zoals bijvoorbeeld paspoortleges.

Daarnaast wordt voor de gemeentelijke leges de kostendekkendheid als uitgangspunt genomen. Periodiek wordt bekeken of er tarieven aangepast moeten worden aan dit principe.

In het kader van deregulering en vermindering van administratieve lasten is voor het jaar 2008 de complete legesverordening, met name de tarieventabel grondig tegen het licht gehouden.

Dit heeft geleid tot de nodige aanpassingen van de legesverordening; artikelen die in de praktijk niet gebruikt werden zijn geschrapt, sommigen zijn samengevoegd, verwijzingen naar regelgeving zijn bijgewerkt (met name naar de nieuwe APV 2008) en overige zaken zijn aangepast.

Als voorbeeld kunnen de bestuursstukken worden aangehaald, die voortaan via internet gratis op te vragen zijn en feitelijk nooit meer worden verstrekt.

6.7.4.7 Marktgeden

Met de verruiming van de eindtijd van de zaterdagmarkt naar 16.00 uur is er ook een aanpassing in de tariefstructuur voor de marktgeden doorgevoerd.

Om een zoveel mogelijk kostendekkende exploitatie te verkrijgen zijn de tarieven voortaan in drie klassen ingedeeld. Daarnaast is de berekening per strekkende meter vervangen door een tarief per vierkante meter in gebruik genomen oppervlakte. Het tarief voor de woensdagmarkt is bepaald op € 4,60 per vierkante meter, voor de dinsdagmarkt op € 2,90 en vrijdagmarkt op € 2,60. Ook is een afzonderlijk tarief voor de zaterdagmarkt ingesteld, die langer duurt dan de woensdagmarkt waarmee hij in voorgaande jaren werd gelijkgesteld. Dit tarief is bepaald op € 7,60 per vierkante meter.

Hierdoor zijn met name de kooplieden op de zaterdagmarkt met een reële tariefstijging geconfronteerd.

Voor een elektriciteitsaansluiting bedroeg het tarief evenals vorig jaar € 43 per kwartaal. Voor de zaterdagmarkt is ook hier een apart tarief opgenomen, namelijk € 57 per kwartaal.

Per saldo zijn de gestegen kosten verrekend in de nieuwe tariefstructuur.

De opbrengsten zijn, zoals al eerder gemeld achter gebleven bij de oorspronkelijke raming, voornamelijk door een slechtere bezetting op de zaterdagmarkt.

6.7.4.8 Reclamebelasting

In 2006 zijn voor het eerst aanslagen reclamebelasting opgelegd. Op verzoek van de centrumondernemers is deze heffing ingevoerd om de kosten van de activiteiten van het centrummanagement te financieren.

De totale opbrengst uit opgelegde kohieren bedraagt voor 2008 ongeveer € 150.000.

Dit bedrag is, na aftrek van de heffingskosten, volledig bestemd voor het centrummanagement en wordt aan die stichting uitgekeerd ter bekostiging van allerlei activiteiten.

In eerste aanleg is er meer energie gestoken in de afhandeling van de bezwaarschriften, maar dat probleem doet zich bijna niet meer voor.

Per 1 maart 2008 is het gebied met reclamebelasting uitgebreid met de detailhandelszone Winkelboulevard Engelseweg en omgeving. Het gaat hier om een kleiner gebied, met een afwijkende tariefstelling, waarbij de opbrengsten ook alleen voor dat gebied bestemd zijn. Kosten en opbrengsten worden dan ook apart verantwoord. Het gaat hier om een opbrengst van iets meer dan € 25.000.

6.7.5 Overige belastingaangelegenheden

6.7.5.1 Uitvoering kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In Helmond zijn het rioolrecht en afvalstoffenheffing in de kwijtschelding betrokken. Door het vervallen van het gebruikersdeel van de OZB voor woningen komt kwijtschelding hierbij nauwelijks meer voor.

Met betrekking tot de rioolrechten en afvalstoffenheffing, is de procedure, waarbij de personen boven de 65 jaar, die in het voorgaande jaar kwijtschelding hebben ontvangen voor deze heffingen, ook voor 2008 een vereenvoudigde procedure konden doorlopen, waarbij toetsing en afhandeling versneld zijn. Voor de overige aanvragers geldt, dat bij het indienen van een verzoek om kwijtschelding de betaling standaard werd stopgezet; na afhandeling van een verzoek werd een eventueel restbedrag alsnog geïnd.

Bij de afvalstoffenheffing geldt, dat kwijtschelding alleen voor het basistarief wordt verleend. Burgers die grotere of meer bakken willen zullen voor het meerdere een afzonderlijke aanslag ontvangen.

6.7.5.2 Overzicht belastingtarieven

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de voornaamste tarieven, waarmee de burger geconfronteerd is. De stijging van de tarieven is in de meeste gevallen gebaseerd op het percentage van de inflatiecorrectie, voor 2008 vastgesteld op 1,75%.

	2006	2007	2008
<u>Onroerende Zaakbelastingen:</u>			
- Tarief eigenaren (woningen)	2,85	2,65	2,48
- Tarief gebruikers (woningen)	-	-	-
- Tarief eigenaren (niet-woningen)	5,15	4,80	4,59
- Tarief gebruikers (niet-woningen)	4,13	3,84	3,68
<u>Afvalstoffenheffing</u>			
- Basistarief 2 x 140 lt	220,56	223,32	222,24
- Tarief 1 x 140 lt & 1 x 240 lt	254,52	257,64	257,16
- Tarief 2 x 240 lt	288,48	291,96	292,08
- Tarief extra bak van 140 lt	47,52	48,00	48,84
- Tarief extra bak van 240 lt	81,48	82,32	83,76
* maatstaf is grootte en aantal bakken			
<u>Rioolrecht</u>			
- Per jaar	176,64	188,76	201,96
- Per maand	14,72	15,73	16,83
<u>Hondenbelasting:</u>			
- Tarief 1 ^o hond	47,88	48,48	49,32
- Tarief 2 ^o hond en volgende	95,76	96,96	98,64
- Kenneltarief	239,40	242,40	246,60

6.7.5.4 Overzicht belastingopbrengsten

Overzicht belastingopbrengsten (x € 1.000):

Jaar:	2008	2007	2006	2000
Aantal inwoners per 1-1	87.752	86.793	86.070	80.098
Aantal woningen per 1-1	37.658	37.312	36.755	33.792
	bedrag	bedrag	bedrag	bedrag
Algemeen en Burgerzaken				
Burgerzaken/Stadswinkel	1.572	1.579	1.210	1.071
Archief				6
Speelautomaten	2	16	7	12
Verlenging sluitingsuur	24	22	20	15
Algemeen/vergunningen	17	25	27	21
T O T A A L	1.615	1.642	1.264	1.125
	4%	4%	4%	4%
Persoonlijke heffingen				
Afvalstoffenheffing*	8.914	8.662	6.671	7.238
Rioolrechten (excl.bedrijven)	7.293	6.703	6.182	4.220
O.Z.B. Eigenaar/Gebruiker*	14.185	13.901	13.329	13.858
Hondenbelasting	392	386	384	316
T O T A A L	30.784	29.652	26.566	25.632
	75%	78%	74%	81%
Gebruikersrechten				
Parkeergelden	2.912	2.446	2.364	1.406
Fiscaliseren parkeerboetes	279	278	212	75
Bewaakte fietsenstalling	0	0	0	59
Reclamebelasting	181	200	103	
Marktgelden	166	148	142	123
Havengelden	20	26	28	14
Precariorechten	297	232	299	217
T O T A A L	3.855	3.330	3.148	1.894
	9%	9%	9%	6%
Bouw/woningaangelegenheden				
Bouwleges	3.789	2.147	3.997	2.184
Milieuleges	24	15	14	73
Rioolbelasting bedrijven	998	1.013	868	549
Straataanlegbelasting				2
Bouwgrondbelasting	3	8	8	13
Overige leges	16	20	20	1
T O T A A L	4.830	3.203	4.907	2.822
	12%	8%	14%	9%
GENERAAL x € 1.000	41.084	37.827	35.885	31.473
Totaal in procenten	100%	99%	101%	100%
basis 2001 is 100 %	121%	112%	106%	93%
Opbrengst per inwoner	468	436	417	393
	112%	104%	100%	94%
Opbrengst per woning	1.091	1.014	976	931
	110%	102%	99%	94%

*2006 afvalstoffenheffing teruggave 50,= per aanslag

*sinds 2006 OZB gebruiker afgeschaft

Indien opbrengst nihil is, dan zijn betreffende cijfers onder andere belasting- en leges-opbrengsten opgenomen en is niet nader uitgesplitst.

7 Grotestedenbeleid: Prestatieverantwoording 2008

7.1 Monitoring prestatie-indicatoren GSB III (MOP afspraken)

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
3		aantal in te burgeren nieuwkomers in 2005/2006: 188	167	
3		aantal in te burgeren oudkomers in 2005/2006: 129	126	
3	2b	Inburgeringsvoorzieningen voor uitkeringsgerechtigden: 550 cumulatief	147 (t/m september)	Aantallen worden naar verwachting niet gehaald. Omdat de rijksfinanciering gekoppeld is aan het aantal uitgevoerde trajecten vormt dit geen financieel risico voor de gemeente.
3	2c	inburgeringsvoorzieningen voor oudkomers zonder inkomsten uit werk of uitkering: 295 cumulatief	140 (t/m september)	Aantallen worden naar verwachting niet gehaald. Omdat de rijksfinanciering gekoppeld is aan het aantal uitgevoerde trajecten vormt dit geen financieel risico voor de gemeente.
4	3	aantal doelgroepkinderen dat deelneemt aan voorschoolse educatie: 403 in 2009	in 2007 :298	Alle maatregelen worden op dit moment genomen om de VVE onder te brengen bij Spring. Naar verwachting zullen in 2009 minimaal 403 doelgroepkinderen deelnemen aan VVE.
4	4	totaal aantal kinderen dat heeft deelgenomen aan een schakelklas op grond van de artikelen 166 en 166 a van de wet op primair onderwijs. totaal 228	164	
4	5	35% van de jongeren van 18 t/m 22 jaar zonder startkwalificatie die niet op school zit is herplaatst.	2006-2008: 48%	
4	6,7,8,9	aantal gestarte deelnemers volwasseneneducatie is 906 (cumulatief)	984	

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
3	10	gemiddelde verblijfsduur in maatschappelijke opvang eind 2009 is 57,28 dagen per persoon. (2004: 74 dagen)	66 dagen	In 2009 zal het aantal woningen dat beschikbaar is voor de uitstroom uit de 7 x 24- uursopvang verhoogd worden. Het is de verwachting van SMO Helmond dat deze uitbreidingen zullen leiden tot een daling van de gemiddelde verblijfsduur naar ca. 55 dagen.
3	11	Uitbreiding van 4 plaatsen in de vrouwenopvang tot 24 plaatsen	24 plaatsen beschikbaar	
3	12	Ambulante verslavingszorg: minimaal 305 cliënten die per jaar feitelijk worden behandeld	gemiddeld 655	
3	13	Ambulante verslavingszorg: Minimaal 123 behandelingen die per jaar regulier worden afgesloten	gemiddeld: 199	
3	15	30% van de 0-19 jarigen met overgewicht die via JGZ worden opgespoord neemt deel aan gezondheidsinterventie-programma. Er is een sluitend registratiesysteem	50, 4% in 2007 45% in 2005/2006	
3	16	In 2009 is een convenant afgesloten met de partners die betrokken zijn bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van concepten rond wonen welzijn zorg	Concept WWZ-plan (voluit Wonen, welzijn en zorg voor mensen met beperkingen in Helmond, Ontwikkelingsprogramma voorzieningen 2009-2015) is in 2008 opgesteld en in december 2008 voor besluitvorming aangeboden aan externe partners en voor inspraak aan inspraakorganen	
1	19	20% van de overlastgevendenden kan in crisisopvang geplaatst worden. Er is een registratiesysteem aanwezig.	10 plaatsen beschikbaar	

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
3	20	Aanwezigheid van een convenant/ arrangement tussen alle lokale partijen betrokken bij de aanpak van huiselijk geweld	convenant in 2005 afgesloten. In de loop van 2009 zal vernieuwd convenant afgesloten worden.	
3	21	De aanwezigheid van een advies- en meldpunt huiselijk geweld.	Lokaal advies- en meldpunt huiselijk geweld is operationeel (2005).	
1	23	Veiligheidsindex Binnenstad is met 10% gestegen t.o.v. 2004 + voor elke wijk is een verbeterde veiligheidsmonitor operationeel.	Veiligheidsindex binnenstad is in 2006 niet verbeterd t.o.v. 2004. Verbeterde veiligheidsindex is operationeel.	De veiligheidsindex voor de Binnenstad zal in 2009 weer gemeten worden. Gezien de positieve ontwikkeling van het algemeen onveiligheidsgevoel (indicator 24) en de wijkontwikkeling in Binnenstad-Oost sinds 2006 wordt een positieve ontwikkeling verwacht.
1	24	Efficiënter en effectiever veiligheids- en handhavingsbeleid. Leidend bij de regierol is de uitvoering van het masterplan en het jaarlijks actieprogramma, geconcretiseerd in aandachtspunten IVB en handhaving. Uitvoering van het masterplan en het jaarlijks actieprogramma staan centraal om het veiligheidsgevoel in Helmond te vergroten. Voor de integrale uitvoering worden 8 management-afstemmingsoverleggen gevoerd tussen justitie/politie en gemeente. Algemeen onveiligheidsgevoel is 30% (3% gedaald).	24 afstemmingsoverleggen tot en met 2008 Algemeen onveiligheidsgevoel 24%	
10	25	Mutaties in de woningvoorraad. Op uitleglocaties: totaal 2.000 woningen, waarvan: Goedkope + middeldure huur 250 Goedkope koop:100 (Middel)dure koop:1700	Totaal: 970 Goedkoop/middel dure huur: 280 Goedkope koop: 84 (Middel)dure koop: 606	De afgesproken aantallen zullen niet in 2009 gehaald worden. De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
10	26	Mutaties in de woningvoorraad. Op locaties binnen bestaand i.v.m. uitbreidingsbehoefte: totaal 1.000 woningen, Goedkope/middeldure huur 250 Goedkope koop:70 (Middel)dure koop:680	Totaal: 506 Goedkope/middeldure huur: 295 Goedkope koop: 87 (Middel)dure koop: 124	De afgesproken aantallen zullen niet in 2009 gehaald worden. De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.
10	27	Mutaties in de woningvoorraad, Op locaties binnen bestaand bebouwd gebied 2000 i.v.m. vervangingsbehoefte: totaal 1.000 woningen, Goedkope/middeldure huur 480 Goedkope koop:80 (Middel)dure koop:440	Totaal: 737 Goedkoop/middel huur: 461 Goedkope koop: 43 (Middel) dure koop:233	De afgesproken aantallen zullen mogelijk niet in 2009 gehaald worden. De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.
10	28	350 omzettingen huurwoningen in koopwoningen	506	
10	29	500 gesloopte woningen	563	
10	30	Aantal ingrijpende woningverbeteringen;	nvt	
10	31	Toename 1700 volledig toegankelijke woningen.	1228	
8, 10 en 11	32	108 ha. Kwaliteitsimpuls openbare ruimte in binnenstedelijk gebied, vooroorlogse en naoorlogse woonwijken, nieuwe woonlocaties, bedrijventerreinen, landschappelijk gebied, etc. 4,1 km kwaliteitsimpuls afkoppeling riolering	64,7 hectare 12,2 km afgekoppeld riool	Naar verwachting zal het aantal hectare kwaliteitsimpuls openbare ruimte lager liggen dan 108. De oorzaak is te vinden in lagere aantallen gerealiseerde woningen op uitleglocaties. De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
14	33	<p>Het aantal grootschalige groenprojecten met bijbehorend oppervlak (ha):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2ha. Kwaliteitsimpuls bestaand groen (Kasteeltuin) 2. 4,8 ha natuurontwikkeling compensatie Groene Loper 3. Aandeel Helmond in regionaal groen: 4,5 ha 4. Nieuw groen in het kader van bouwplannen Suytkade en Binnenstad Oost (1,5-2 ha) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dit project is in 2008 uitgevoerd 2. 'De uitvoering van de compensatie is in 2008 niet gestart omdat er nog nader onderzoek benodigd was. Naar verwachting start de uitvoering nu in het voorjaar van 2009. 3. 'Project is afgerond door beschikbaarstelling financiële bijdrage. 4. De aanleg van de beide boulevards Suytkade (groenvoorziening en loopstrook) is in 2008 afgerond. 	
	34	<p>Twee wijken waar fysiekculturele kwaliteiten extra accent krijgen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Aandachtswijk Binnenstad (Centrum, Suytkade, Binnenstad Oost): realisering KCH, Multifunctionele zaal, bibliotheek en cultuurimpuls openbare ruimte b. Brandevoort: cultuurimpuls openbare ruimte 	<p>Centrum: KCH, multifunctionele zaal opgeleverd beeldenroute centrum Brandevoort : markthal</p>	

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
15	35	Aan te pakken deel van de werkvoorraad gerelateerd aan het landsdekkende beeld te realiseren prestaties 2004-2009: Aantal saneringen: totaal 60, waarvan SEB 45 Aantal onderzoeken: totaal 945, waarvan SEB 182 verontreinigd oppervlak: totaal 150.000, waarvan SEB 102.000 m ³ verontreinigde grond: totaal 180.000, waarvan SEB 87.000 m ³ verontreinigd grondwater: totaal 48.000, waarvan SEB 39.000 Aantal b.p.e: totaal 709.200, waarvan SEB 378.600	Cijfers zijn op dit moment nog niet beschikbaar omdat het informatiesysteem GLOBIS nog niet operationeel is .Eind 2007 bedroeg het totaal aantal BPE (de hoofddoelstelling) 619.628	Er is een uitvoeringsprogramma bodemsanering gemaakt waarin gepland is dat in 2011 de afspraken gerealiseerd zullen zijn. De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.
15	36	Aantal A- en railwoningen (absoluut en als percentage van het totaal in de gemeente) waar de saneringssituatie aan het eind van het ISV2-tijdvak is opgelost: 85 A- en rail woningen gesaneerd. Bovenverdieping van deel van 416 "spoorwoningen" is gesaneerd via geluidsschermen.	106 Het project tot de geluidsanering van 50 Railwoningen is momenteel gestart. Deze sanering zal volgens planning en verplichting uiterlijk 1 januari 2010 worden afgerond.	Het geluidsscherm zal in 2012 opgeleverd worden De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.
15	37	Op basis van luchtkwaliteitplan vindt in 2010 geen overschrijding van normen plaats.	Het voortgangsverslag is opgeleverd en in de raadscommissie RF aan de orde gesteld	Pas in 2015 zullen er geen overschrijdingen van de normen plaatsvinden. Hierover is overeenstemming met VROM.
11	38	Saldo toe te voegen woningen in bestaand bebouwd gebied: 1.500 woningen (2.000 nieuwbouw minus 500 sloop).	860	De afgesproken aantallen zullen niet in 2009 gehaald worden. De regelgeving van ISV2 geeft de mogelijkheid de middelen en prestaties door te schuiven naar de periode 2010-2014.
2	39	Aantal fysieke accommodaties voor sociale voorzieningen, dat is verbeterd of vernieuwd Nieuwe accommodaties WHBS, Stadshobby-werkplaats en	WHBS en stadshobby-werkplaats zijn gereed. De voorbereidingen voor de bouw van Orion lopen volgens planning.	

Programma	Indicator	Stedelijk resultaat 31 december 2009	realisatie totaal t/m 2008	risico's m.b.t realisatie eind 2009
		Jongerencentrum in Binnenstad-Oost gereed.		
9	40	Herstructurering Hoogeind 2005-2009: 2ha + parkmanagement ingevoerd.	herstructurering bedrijventerrein nog niet gerealiseerd. Parkmanagement: Stichting Bedrijventerreinen Helmond opgericht. In januari 2009 is een convenant ondertekend. De parkmanagers zijn in januari officieel met hun werkzaamheden gestart	Herstructurering 2 ha. Hoogeind zal in 2009 niet gerealiseerd worden. Met EZ is overleg gestart over uitstel.
9	52	Verbeteren innovatief vermogen bedrijfsleven a: samenwerkingsconvenant Groene Campus b: positioneringstrategie inclusief plan voor businesspark Brandevoort c Vier clusters realiseren waaraan in totaal tenminste 50 bedrijven deelnemen waaronder 1: textiel, ontwikkeling tenminste 1 vraaggerichte innovatieve opleiding 2: machinebouw ism met food ontwikkeling van 1 machine tbv foodprocessing 3: food: ontwikkeling vraaggerichte innovatieve opleidingen in praktijkonderwijs, VMBO en MBO (tenminste 1 opleiding per onderwijssector c2: Food consortium Z.NI met connection center realiseren. d: agrofood/streek-platform De Peel: ontwikkeling	a: realisatie zal in 2009 afgerond worden b: realisatie zal in 2009 afgerond worden c1: 4 cluster gerealiseerd en verder in ontwikkeling c2:plan is uitgewerkt d: gerealiseerd	

8 Lijst van afkortingen en verklaringen

ABA	<i>(raadscommissie) Algemene en Bestuurlijke Aangelegenheden</i>
AJID	<i>Allochtone jongeren in detentie</i>
ARBO	<i>Wet Arbeidsomstandigheden</i>
BAG	<i>Basisregistratie Adressen en Gebouwen</i>
BANS	<i>Bestuurlijk Akkoord Nieuwe Stijl</i>
BDU	<i>Brede Doel Uitkering</i>
BBV	<i>Besluit Begroting en Verantwoording</i>
BBZ	<i>Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen</i>
BCF	<i>BTW-Compensatie Fonds</i>
Berap	<i>Bestuursrapportage</i>
BMS	<i>Brabantse Museum Stichting</i>
BWS	<i>Besluit Woninggebonden Subsidies</i>
CAK	<i>Centraal Administratie Kantoor</i>
CAO	<i>Collectieve ArbeidsOvereenkomst</i>
CVV	<i>Collectief Vraagafhankelijk Vervoer</i>
CWI	<i>Centrum Werk en Inkomen</i>
fte	<i>Fulltime eenheden (formatieplaatsen)</i>
FLO	<i>Functioneel Leeftijdsontslag</i>
FPU	<i>Flexibel Pensioen Uitkering</i>
GBA	<i>Gemeentelijke Basisadministratie</i>
GBKH	<i>Grootschalige Basiskaart Helmond</i>
Gembank	<i>Administratieve eenheid Gemeentelijke Financiering</i>
GFT	<i>Groente, Fruit en Tuinafval</i>
GGD	<i>Gewestelijke Gezondheidsdienst</i>
GRP	<i>Gemeentelijk Rioleringsprogramma</i>
GSB	<i>Grotestedenbeleid</i>
HALT	<i>Het ALTERNatief , oplegging (politie)taakstraffen voor jeugdigen</i>
HIT	<i>Helmonds Interventie Team</i>
HJ2G	<i>Helmond Jong 2-gether</i>
HRM	<i>Human resource management</i>
HV	<i>Huishoudelijke verzorging</i>
IBH	<i>(afdeling) Ingenieursbureau Helmond</i>
ID-banen	<i>In- en Doorstroom banen</i>
IOAW	<i>Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze Werknemers</i>
IOAZ	<i>Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Gewezen Zelfstandigen</i>
IPW	<i>Innovatie Programma Werk en bijstand</i>
IVP	<i>Investeringsprogramma</i>
MIP	<i>Monumenten Inventarisatie Project</i>
MO	<i>(dienst) Middelen & Ondersteuning</i>
MO&E	<i>(raadscommissie) Middelen, Ondersteuning en Economie</i>
MWP	<i>Milieu Werk Programma</i>
OCW	<i>Onderwijs Cultuur en Wetenschappen</i>
OSO	<i>Openbaar Speciaal Onderwijs</i>

OMO	<i>Ons Middelbaar Onderwijs</i>
OR	<i>Ondernemingsraad</i>
OS	<i>Onderzoek en Statistiek</i>
OZB	<i>Onroerende Zaakbelasting</i>
PBH	<i>(afdeling) Projectbureau Helmond</i>
POI	<i>(afdeling) Personeel, Organisatie en Informatie beleid</i>
PPS	<i>Publiek Private Samenwerking</i>
RF	<i>(raadscommissie) Ruimtelijk Fysiek</i>
RMC	<i>Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum</i>
ROA	<i>Regeling Opvang Asielzoekers</i>
S	<i>(raadscommissie) Samenleving</i>
SB	<i>(dienst) Stedelijke ontwikkeling & Beheer</i>
SE	<i>(dienst) Samenleving & Economie</i>
SISA	<i>Single Information Single Audit</i>
SRE	<i>Samenwerkingsverband Regio Eindhoven</i>
SSH	<i>Stichting Stadswacht Helmond</i>
SWH	<i>Stichting Welzijn Helmond</i>
UWV	<i>Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen</i>
VRI	<i>Verkeersregelinstallatie</i>
VVE	<i>Voor- en Vroegschoolse Educatie</i>
VVTV	<i>Voorwaardelijke Vergunning Tot Verblijf (asielzoekers)</i>
Wmo	<i>Wet maatschappelijke ondersteuning</i>
WOZ	<i>Wet Waardering Onroerende Zaken</i>
WSW	<i>Wet Sociale Werkvoorziening</i>
WW	<i>Werkloze werkzoekenden</i>
WWB	<i>Wet Werk en Bijstand</i>
ZZP	<i>Zelfstandige zonder personeel</i>